

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

۱۴۰۱ آزمون ۵ اسفندماه

اختصاصی دوازدهم تجربی

تعداد سؤال پاسخ‌گویی

دفترچه‌اول: ۱۴۰ سؤال

زمان پاسخ دفترچه‌اول: ۱۵۰ دقیقه

طراحان سؤال

زیست‌شناسی

جواد ابذرلو - مهدی اسماعیلی-آرین آذربایجان - رضا آرامش اصل - علیرضا آروین - پوریا بروین - امیرحسین بهروزی فرد - محمدسجاد ترکمان - مهدی جباری - امیرضا جشانی پور-حامد حسین پور - سجاد حمزه‌پور-محمدعلی حیدری - پوریا خاندار - آرمان خیری - آرمان داداش پور - شاهین راضیان - محمدمهدی روزبهانی - وحید زارع - اشکان زرندی - علیرضا زمانی - مریم سپهی - مهدی بار سعادتی - علی شریفی آرخلو-نیلوفر شعبانی - مهدی علوی - محمد عیسایی- مکان فاکری - احمد رضا فرح خش- فرید فرهنگ - علی قائدی - سینا معصومونیا - مهدی ماهری - نیما محمدی- امیرحسین میرزایی - کاوه ندیمی- رضا نوری- پیام هاشمزاده

فیزیک

خسرو ارغوانی فرد-بابک اسلامی-عبدالرضا امینی نسب-زهرا آقا محمدی-امیرحسین برادران-سید ایمان بنی هاشمی- نادر حسین پور- محمدعلی راست پیمان- بهنام رستمی- مهدی زمانی- مهدی شریفی- مریم شیخ ممو- حسین عبدی نژاد- مسعود قره خانی- مصطفی کیانی- علیرضا گونه- غلامرضا محبی- حسین مخدومی- احسان مطلبی- عباس متاب- امیراحمد میر سعید- سیدعلی میرنوری- حسین ناصحی- مصطفی واثقی

شیمی

عین الله ابوالفتحی- آرمان اکبری- علی امینی- عظیم بردی صیادی- عامر بروزیگر- علیرضا بیانی- محمد رضا پور جاوید- مسعود جعفری- امیر حاتمیان- میر حسن حسینی- ارزنگ خانلری- حمید ذبحی- حسن رحمتی کوکنده- علی رحیمی- پور رستگاری- علیرضا رضایی سراب- سید رضا رضوی- حامد رمضانیان- رضا سلیمانی- میلاد شیخ الاسلامی- مسعود طبرسا- رسول عابدینی زواره- سروش عبادی- آرمن عظیمی- محمد عظیمیان زواره- حسن عیسی زاده- مجید نجفی- علی- محمد فائزی- بهنام قازانچی- امیر قاسمی- محمد حسن محمدزاده مقدم- حسین ناصری ثانی- سید رحیم هاشمی دهکردی- شهرام همایون فر

ریاضی تجربی

توحید اسدی- حسن اسماعیل پور- عباس اشرفی- مهدی براتی- علی بیک زاده- علی حاجیان- محمد حسن حسینی- بهرام حلاج- سجاد داود طلب- وحید راحتی- رحمان رحیم پور- سهیل ساسانی- رضا سید نجفی- مجید شعبانی عراقی- پویان طهرانیان- حمید علیزاده- معین کرمی- نیما کدبوریان- جهانیخش نیکنام

زمین‌شناسی

روزبه اسحاقیان- حامد جعفریان- سید مصطفی دهنوی- علی رفیعیان بروجنی- بهزاد سلطانی- فرشید مشعر پور- عرفان هاشمی

مسئلان درس، گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئلان درس	ویراستار استاد	گروه ویراستاری	بازبین نهایی	مستندسازی
زیست‌شناسی	محمدمهدی روزبهانی	امیرحسین بهروزی فرد	حمید راهواره	علی رفیعی- رضا نوری محمدمهدی گل بخش	اشکان هاشمی	مهسasادات هاشمی
فیزیک	امیرحسین برادران	امیرحسین برادران	مصطفی کیانی	محمدامین عمودی نژاد- مبین دهقان	ارشیا انتظاری	حسام نادری
شیمی	ساعود جعفری	ساجد شیری طرزم	محمد حسن زاده مقدم	امیر حسین مرتضوی- علی رزجی دانیال بهارفصل	ارشیا انتظاری	الله شهبازی
ریاضی	علی اصغر شریفی	شهرام ولایی	مهرداد ملوندی- علی مرشد	ارشیا انتظاری	سرژ یقیازاریان تبریزی	
زمین‌شناسی	مهدی جباری	مهدی جباری	آرین فلاج اسدی- علیرضا خورشیدی	سعیده روشنایی	محیا عباسی	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهراالسادات غیاثی
مسئلول دفترچه آزمون	امیرضا حکمت نیا
حروفنگاری و صفحه‌آرایی	سیده صدیقه میر غیاثی
مسئلندسازی و مطابقت مصوبات	مدیر گروه: محیا اصغری / مسئلول دفترچه: مهسasادات هاشمی
ناظر چاپ	حمید محمدی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پاسخ‌گویی اجباری

از ماده به انرژی + از انرژی به ماده
۹۰ تا ۷۳ صفحه‌های ۳: زیست‌شناسی

۱- تعدادی از جانداران در مسیر تأمین انرژی از گلوكز، نوعی اسید سه کربنی دوکربنی تبدیل می‌کنند. تمامی موارد زیر در همه این جانداران رخ می‌دهد به جزء:

(۲) تولید ATP و مصرف FADH₂

(۴) مصرف NADH و تولید ATP

۲- کدام گزینه تنها در ارتباط با یکی از فتوسیستم‌های موجود در غشای تیلاکوئید گیاهان صحیح است؟

(۱) انرژی لازم برای پمپ کردن یون هیدروژن به سمت خارج تیلاکوئید را فراهم می‌کند.

(۲) کمبود الکترون مرکز واکنش خود را از طریق تجزیه نوعی ماده آلی جبران می‌کند.

(۳) الکترون‌های خروجی آن وارد اجزایی در سطح خارجی غشای تیلاکوئید می‌شوند.

(۴) توسط چند آتن با رنگیزهای متفاوت، انرژی نور را به مرکز واکنش منتقل می‌کند.

۳- زمانی که اوگلنا در محیط نور قرار گیرد، (در) هر زنجیره انتقال الکترون فعل درون آن:

(۱) دارای یک ناقل مؤثر در انتقال الکترون وجود دارد که تنها با فسفولیپید های لایه درونی داخلی ترین غشا در تماس است.

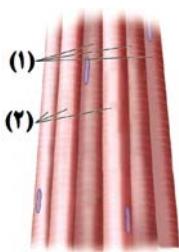
(۲) فاقد - الکترون‌های NADH نسبت به FADH₂، سبب تولید تعداد بیشتری مولکول ATP می‌شوند.

(۳) فاقد - بر روی یک غشای چین خورده به پمپ کردن یون‌های هیدروژن با مصرف نوعی نوکلئوتید می‌پردازد.

(۴) دارای - موجب تولید ATP با افزودن فسفات آزاد به مولکول ADP به کمک کاتال آنزیمی می‌شود.

۴- با توجه به شکل مقابل در متن زیر چند ایراد علمی یافت می‌شود؟

«در ماهیچه چهارسر ران یک مرد بالغ ورزشکار دوی ماراتن، تعداد تارهای (۱) بیشتر از تارهای (۲) می‌باشد.

در تارهای (۱)، هر حامل الکترون درون راکیزه، در پی اکسایش تکپار گلیکوژن ایجاد شده است و

الکترون‌های خود را مستقیماً به نوعی پمپ بروتینی منتقل می‌کند. در تارهای (۲)، میزان بیان ژن (های)

مربوط به آنزیم‌هایی که در کاهش یافتن پیرووات نقش دارند، بیشتر است. در پی اثر هورمون‌های تیروئیدی بر روی تارهای (۱) برخلاف تارهای (۲)، سرعت فعالیت آنزیم‌های فضایی درونی راکیزه افزایش پیدا می‌کند.

در پی تجزیه گلوكز در تارهای (۱) همانند تارهای (۲)، به طور حتم ترکیبی حاصل می‌شود که می‌تواند بر روی فعالیت برخی آنزیم‌های یاخته‌ها مؤثر باشد. مولکول میوزین در تارهای (۱) همانند تارهای (۲)، نوعی نوکلئوتید را مصرف می‌کنند که همواره در عدم حضور اکسیژن در یاخته تولید می‌شود.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۵- کدام مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«مطابق شکل کتاب درسی در برگ گیاه نهاندانه تکالپه، برگ گیاه نهاندانه دولپه «

(۱) همانند - آوندهایی با دیواره نخستین سلولی به روپوستی با تعداد روزن کمتر، نزدیک‌تر است.

(۲) برخلاف - خارجی ترین یاخته‌های موجود در ساختار رگبرگ‌ها، دارای ژنوم سیتوپلاسمی کمتری هستند.

(۳) برخلاف - یک ردیف از یاخته‌های میانبرگ اسفنجی در اطراف رگبرگ‌ها قرار گرفته‌اند.

(۴) همانند - همواره در سطح زیرین یک لایه یاخته روپوستی نزدیک به هم، پرانشیم‌های واحد کلروپلاست یافت می‌شود.

۶- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟

«در صورتی که نسبت اکسیژن به کربن دی اکسید در محیط اطراف آنزیم روپیسکو شدیدی پیدا کند، فرایندی راهاندازی می‌شود که فعالیت دیگر آنزیم روپیسکو «

(۱) کاهش - برخلاف - در اثر تجزیه ترکیب نوکلئوتیدی NADPH مولکول‌های سه کربنی قندی کاهش پیدا می‌کنند.

(۲) افزایش - برخلاف - میزان مولکول‌های پذیرنده الکترونی در فضای درونی سبزدیسه بیشتر می‌شود.

(۳) کاهش - همانند - هر ترکیب شیمیایی قرار گرفته در جایگاه فعال آنزیم روپیسکو، طی چرخه کالوین مصرف می‌شود.

(۴) افزایش - همانند - هر ترکیب سه کربنی حاصل از تجزیه فراورده آنزیم روپیسکو در بستر سبزدیسه مصرف می‌شود.

۷- چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در یاخته نگهبان روزنۀ گیاه ذرت، در طی تثبیت کربن، از تشکیل، امکان مشاهده «

(الف) قبل - مولکول‌های قندی سه کربنی - کاهش یافتن نوعی ترکیب سه کربنی دوفسفاته وجود دارد.

(ب) بعد - هر مولکول قندی تک فسفاته - افزایش تعداد گروه فسفات آزاد در بستر کلروپلاست وجود ندارد.

(ج) قبل - پیوندی بین کربن و گروه فسفات - شکستن یا تشکیل پیوند بین کربنی در بستر وجود دارد.

(د) بعد - ترکیبات اسیدی سه کربنی - تولید بیش از یک نوع ترکیب نوکلئوتیدی فسفات‌دار وجود ندارد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۸- کدام گزینه عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟

«در گیاه گل رُز در طی واکنش‌هایی از فتوسنتز که به حضور نور در محیط وابسته می‌شود».

۱) می‌باشد، جهت تأمین یک الکترون برای تشکیل مولکول NADPH، یک مولکول آب در فضای درونی تبلکوئید تجزیه

۲) نمی‌باشد، در طی تولید دو نوع ترکیب دوفسفاته و پایدار در مراحل انتهایی چرخه، ترکیبی با توانایی قرارگیری در جایگاه فعل آنزیم روپیسکو تولید

۳) نمی‌باشد، برای تولید دو قند سه کربنه و مصرف سه مولکول دارای قند ریبوز، باز آلى آدنوزین و سه گروه فسفات، یک مولکول CO_2 مصرف

۴) می‌باشد، جهت انتقال الکترون از سومین جزء زنجیره به آتنن‌های فتوسیستم ۱، انرژی نور خورشید به سبزینه a مرکز واکنش فتوسیستم ۲ منتقل

۹- چند مورد، برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«در گیاهانی که مناسب‌ترین ساختار برای فتوسنتز در آن‌ها، گوشتی و پرآب است، گیاهانی که نوعی تنفس که از آن ایجاد نمی‌شود، به ندرت در آنها روى می‌دهد، »

الف) همانند - مولکول‌های NADPH هنگام روز در چرخه کالوین اکسایش می‌یابد.

ب) برخلاف - آنزیم ثبتیت‌کننده CO_2 جو، به هنگام شب در یاخته غلاف آوندی فعالیت می‌کند.

ج) همانند - در هر یاخته مؤثر در ثبتیت کربن، آنزیم روپیسکو باعث تشکیل نوعی اسید آلی می‌شود.

د) برخلاف - با باز شدن روزندهای هوایی در شب، مولکول‌های CO_2 به صورت ترکیبی اسیدی ثبتیت می‌شوند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۰- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«هر جاندار فتوسنتزکننده در کتاب درسی که به طور حتم «

۱) مولکول‌های آب را به عنوان فراورده واکنش فتوسنتز آزاد می‌کند - به کمک آنزیم(هایی) پیوند بین اتم‌های کربن گلوکز را می‌شکند.

۲) تحت شرایطی ممکن است کلرولیاست از دست دهد - تنها از پایین ترین سطح سازمان یافته است.

۳) در اطراف دهانه آتشفشن‌های زیر آب یافت می‌شوند - از طریق واکنش‌های اکسایش و کاهش انرژی مورد نیاز خود را تولید می‌کند.

۴) از سبزینه a برای دریافت انرژی نور خورشید استفاده می‌کند - تمام مواد آلی مورد نیاز خود را با فرایند فتوسنتز می‌سازد.

ایمنی + تقسیم یاخته

زیست‌شناسی ۲: صفحه‌های ۶۳ تا ۹۶

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

پاسخ‌گویی اجباری

۱۱- کدام گزینه براساس نظریه میکروبی بیماری‌ها به درستی بیان شده است؟

۱) همه میکروب‌ها، بیماری‌زا هستند.

۲) همه بیماری‌ها، ناشی از میکروب‌ها هستند.

۳) برخی میکروب‌ها، عامل ایجاد بیماری نیستند.

۴) توانایی دفاع بدن انسان در برابر میکروب‌ها، تنها موجب عدم ابتلا به بیماری می‌شود.

۱۲- عبارت مناسب در مورد نوعی یاخته خونی که دارای هسته دو قسمتی روی هم افتاده و سیتوپلاسم با دانه‌های تیره دارد، کدام است؟

۱) می‌توانند پس از شناسایی آنتیزن، به سرعت تکثیر شوند.

۲) می‌توانند پس از تغییر، به نوعی یاخته درشت‌خوار تبدیل شوند.

۳) می‌توانند باعث واکنش دستگاه ایمنی به عوامل بیگانه شود.

۴) در مواردی به کمک نوعی پلیمر خود، مرگ برنامه‌ریزی شده را در یاخته‌ای دیگر به راه می‌اندازند.

۱۳- کدام گزینه مشخصه مشترک هر نوع پیک شیمیایی مؤثر در پاسخ‌های ایمنی بدن انسان سالم و بالغ محسوب می‌شود؟

۱) موجب تغییر فعالیت پروتئین(هایی) تنها در یاخته‌های دستگاه ایمنی بدن می‌شود.

۲) پس از ترشح از یاخته سازنده خود، وارد ماده زمینه‌ای بافت پیوندی خون می‌شود.

۳) از یاخته‌های قرارگرفته بر روی غشای پایه در غدد درون ریز به بیرون ترشح می‌شود.

۴) همواره به بخشی از محیط داخلی بدن انسان وارد می‌شوند و دارای گیرنده اختصاصی هستند.

۱۴- در فردی ممکن است دستگاه ایمنی به مواد بی خطر واکنش نشان دهد و پاسخ ایمنی ایجاد شود. کدام عبارت درباره این فرد صحیح است؟

۱) دستگاه ایمنی این فرد، یاخته‌های خودی بدن را به عنوان غیرخودی تشخیص می‌دهند.

۲) نوعی حساسیت است که باعث بروز پاسخ به حضور هر نوع میکروب در دستگاه گوارش، می‌شود.

۳) در این بیماری به طور قطع در ارتباط بین دستگاه احتلال ایجاد می‌شود.

۴) نوعی پیک شیمیایی بیش از حد از یاخته سازنده خود ترشح می‌شود و سبب بروز علائم بیماری می‌شود.

۱۵- در ارتباط با نحوه عملکرد یاخته کشنده طبیعی در ارتباط با مرگ برنامه‌ریزی شده، کدام مورد، همواره رخ می‌دهد؟

۱) تولید ریزکیسه‌های حاوی پروفورین‌ها قبل از ریزکیسه‌های حاوی آنزیم القاکننده مرگ برنامه‌ریزی شده

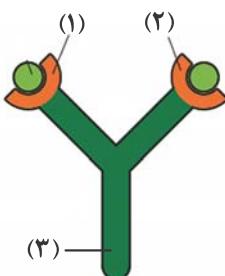
۲) اثر بر فعالیت برخی کاتالیزورهای زیستی غیرفعال در یاخته هدف جهت گوارش اندامک‌ها

۳) افزایش تحرك یاخته‌های درشت‌خوار (ماکروفاژ) در محل شروع فعالیت یاخته کشنده طبیعی

۴) سوراخ کردن غشای یاخته سلطانی توسط پروفورین، پیش از ورود انواع آنزیم‌های القاکننده مرگ به یاخته

- ۱۶- چند مورد، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟
- «در دومین خط دفاعی بدن یک فرد بالغ، هر یاخته‌ای که، برخلاف یاخته‌های ». «الف) به نیروهای واکنش سریع تشبیه می‌شود - ترشح کننده هپارین، سیتوپلاسم با دانه‌های روشن ریز دارد.
- (ب) اینترفرون نوع دو را ترشح می‌کند - اینمی با مواد دفاعی کم، یاخته‌های بیگانه را با فاگوسیتوز، از بین می‌برد.
- (ج) توانایی القای مرگ برنامه‌ریزی شده را دارد - خونی ترشح کننده هیستامین در پاسخ به مواد حساسیت‌زا، از یاخته‌های بنیادی لنفوئیدی منشأ می‌گیرد.
- (د) از تغییر مونوپلیت خارج شده از خون ایجاد می‌شود - مؤثر در مبارزه با انگل‌ها، قسمت‌هایی از میکروب را در سطح خود قرار می‌دهد.
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۱۷- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
- «آزمایش ایلیا مچنیکوف منجر به کشف گروهی از یاخته‌های دستگاه ایمنی شد؛ در بدن انسان، هر یاخته‌ای از این گروه که به طور حتم ». «
- (۱) حرکاتی شبیه تک یاخته‌ای آمیب انجام می‌دهد - از تغییر نوعی گویچه سفید خون ایجاد شده است.
- (۲) در نوعی اندام لنفي که خون سیاهرگی آن به کبد می‌رود، حضور دارد - فاقد توانایی انجام دیاپدز است.
- (۳) قسمتی از میکروب را در سطح رشتہ های خود قرار داده و به گره لنفي می‌برد - نمی‌تواند یاخته‌های بیگانه را از خودی شناسایی کند.
- (۴) با ایجاد نوعی کیسه غشادر، ذرات بیگانه را به سیتوپلاسم خود وارد می‌کند - مولکولی آزاد می‌کند که افزایش آن می‌تواند در عملکرد پروتئین‌ها اختلال ایجاد کند.
- ۱۸- در دستگاه ایمنی بدن انسان، یکی از روش‌های دفاع، ترشح پروتئینی به نام اینترفرون است. چند مورد فقط در ارتباط با برخی از این پروتئین‌ها صحیح بیان شده است؟
- نقش در مقابله با یاخته‌های زنده واجد تغییرماندگار در ماده وراثتی در توده ملانوما
 - وجود پیوندهای هیدروژنی بین گروه‌های R آمینواسیدها در ساختار دوم این پروتئین
 - اثرگذاری در فعل سازی برخی یاخته‌های حاصل از تغییر مونوپلیت
 - ایجاد منفذ در گروهی از یاخته‌های زنده خودی تغییر یافته
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۱۹- در طی پاسخ التهابی ناشی از ورود باکتری، بلا فاصله قبل از دیاپدز توسط گروهی از گویچه‌های سفید، کدام پدیده رخ می‌دهد؟
- (۱) گروهی از یاخته‌های بیگانه خوار موجود در بدن، هیستامین رها می‌کنند.
- (۲) برخی از یاخته‌های بیگانه خوار موجود در بافت، به تولید پیک شیمیایی مؤثر در نشت بیشتر خوناب می‌پردازند.
- (۳) برخی از یاخته‌های خونی به یاخته‌های مؤثر در دومین خط دفاعی تمایز پیدا می‌کنند.
- (۴) گروهی از پروتئین‌های مؤثر در دفاع اختصاصی بدن به غشای میکروب‌ها متصل می‌شوند.
- ۲۰- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
- «دختر مبتلا به نشانگان داون یک سالم قطعاً ». «
- (۱) همانند - دختر بالغ - یک جفت کروموزوم جنسی در هر یاخته ماهیچه بنداره داخلی مخرج دارد.
- (۲) برخلاف - پسر بالغ - حاصل یک یاخته تحملک غیرطبیعی با دو کروموزوم ۲۱ است.
- (۳) همانند - دختر نابالغ - یاخته اتوسیت ثانیه واجد کروموزوم‌های جنسی مشابه دارد.
- (۴) نسبت به - پسر نابالغ - در هر یاخته ماهیچه قلبی خود یک کروموزوم بیشتر دارد.
- ۲۱- به دنبال تزریق نوعی واکسن مربوط به نوعی ویروس به یک شخص ۱۵ ساله و سالم، چند مورد با قاطعیت درست است؟
- (الف) میزان تولید دو نوع لنفوپلیت حاصل از تقسیم و تمایز یک نوع لنفوپلیت دفاع اختصاصی برابر نخواهد بود.
- (ب) تقریباً به مدت یک هفته پس از تزریق اول زمان لازم است تا یاخته‌های ایمنی بدن پاسخ قابل سنجش بدeneند.
- (ج) ویروس تحت شرایطی خنثی شده و یا با گیرنده آنتی ژنی لنفوپلیت‌ها برخورد می‌کند.
- (د) تنها عملکرد لنفوپلیت‌های T افزایش یافته و ایمنی فعل ایجاد می‌شود.
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۲۲- کدام گزینه، مشخصه نوعی غده درون‌ریز در قفسه سینه انسان را بیان می‌کند که بر روی فعالیت دستگاه ایمنی مستقیماً مؤثر است؟
- (۱) بلا فاصله در پشت غدهای قرار گرفته است که در تنظیم میزان کلسیم خون نقش مهمی دارد.
- (۲) با تولید نوعی پیک شیمیایی دوربرد، بر روی غلظت گلوكز موجود در درون خون تأثیر می‌گذارد.
- (۳) میزان فعالیت ترشحی یاخته‌های این غده در فرد مبتلا به نوعی ویروس قطعاً کاهش پیدا می‌کند.
- (۴) در پی تکثیر یاخته‌های لنفوپلیت B و تولید پادتن در آن، فعالیت فاگوسیت‌ها افزایش پیدا می‌کند.

۲۳- با توجه به شکل مقابل که مربوط به یک مولکول پادتن است، کدام گزینه درست است؟

- (۱) باکتری‌ها و آنتیژن‌های محلول برخلاف ویروس‌ها، می‌توانند در اتصال با جایگاه‌های «۱» و «۲» باشند.
- (۲) اگر جایگاه‌های «۱» و «۲» در اتصال با نوعی باکتری باشند، جایگاه «۳» می‌تواند متصل به غشای ماکروفاژ باشد.
- (۳) زمانی که جایگاه‌های «۱» و «۲» به پروتئین‌های مکمل اتصال دارند، جایگاه «۳» به غشای یاخته بیگانه متصل است.
- (۴) هر میکروبی که آنتیژن آن به جایگاه «۱» یا «۲» متصل می‌شود، آنتیژن‌های آن فقط به یک نوع پادتن می‌توانند متصل شوند.

۲۴- چند مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«پس از آن که لنفوسیت **B** پادگانی را شناسایی کرده و تکثیر و تمایز می‌یابد، تعدادی یاخته پدیده می‌آورد که همه آن‌ها و فقط تعدادی از آن‌ها »

(الف) مقدار سیتوپلاسم یکسانی دارند – به عنوان حافظه دستگاه ایمنی عمل می‌کنند.

(ب) برای نوعی هورمون یددار گیرنده دارند – دارای گیرنده‌های آنتیژنی در غشای خود هستند.

(ج) می‌توانند در شرایطی در دفاع غیراختصاصی نقش ایفا کنند – توانایی استفاده از آنزیم هلیکاز در هسته خود را دارند.

(د) می‌توانند سانتریول‌های خود را از هم دور کنند – جهت ساخت نوعی پروتئین دفاعی ویژه، شبکه آندوپلاسمی وسیعی دارند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۵- در حین تقسیم رشتمان در یاخته‌های مغز استخوان، برخلاف پیش از رخ می‌دهد.

(۱) تخریب پوشش شبکه آندوپلاسمی – تجزیه پروتئین اتصالی ناحیه سانترومر – فاصله گرفتن فامینک‌ها از هم

(۲) افزایش فاصله نوکلئوزوم ها – تجزیه رشته‌های متصل به سانترومر فامتن‌ها – تجزیه پروتئین ناحیه سانترومر

(۳) تخریب پوشش دولایه هسته – باز شدن پیچیدگی فامتن‌ها – قرارگیری فامتن‌ها در سطح استوایی هسته

(۴) اتصال رشته‌های دوک به فامتن‌ها – دوبرابر شدن عدد فام تنی – ایجاد کمترین فاصله بین نوکلئوزوم ها

۲۶- کدام عبارت، در مورد تقسیم مساوی سیتوپلاسم در یاخته‌های مریستمی گیاه ذرت، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ «به طور معمول، از تشکیل بزرگترین ریزکیسه در سیتوپلاسم، انتظار است.»

(۱) پیش – تشکیل پوشش دولایه هسته در اطراف فام تن ها، دور از

(۲) پس – همپوشانی میان برخی از رشته‌های دوک با یکدیگر، قابل

(۳) پیش – تجمع ریزکیسه‌های دستگاه گلزی در وسط یاخته، قابل

(۴) پس – مشاهده ماده وراثتی با فشردگی کمتر در هر یاخته، دور از

۲۷- با توجه به عبارات زیر در مورد تقسیم یاخته، کدام گزینه صحیح است؟

(الف) مرحله‌ای از تقسیم هسته که کروموزم‌های تک کروماتیدی توسط برخی رشته‌های دوک به قطبین یاخته کشیده می‌شوند.

(ب) مرحله‌ای از تقسیم هسته که تعداد رشته‌های دوک متصل به سانترومر با تعداد کروموزم‌های ردیف شده در استوای یاخته برابر است.

(۱) در مرحله (الف) همانند مرحله (ب) تعداد مولکول‌های دنا و تعداد مجموعه‌های کروموزومی در یاخته ثابت می‌ماند.

(۲) در مرحله (الف) همانند مرحله‌ای که بلافاصله پس از (ب) رخ می‌دهد، پروتئین‌های اتصالی ناحیه سانترومر تجزیه می‌شوند.

(۳) دور شدن ریزکیسه‌های حاوی پیش‌سازه‌ای دیواره یاخته‌ای از جفت سانتریول‌ها در مرحله (الف) برخلاف (ب) دیده می‌شود.

(۴) در مرحله‌ای که بلافاصله قبل از مرحله (الف) و (ب) قرار دارد، اتصال رشته‌های دوک با کروموزم‌های دو کروماتیدی دیده می‌شود.

۲۸- کدام مورد، عبارت زیر را درست تکمیل می‌کند؟

«با توجه به مراحل رشد و متاستاز یاخته‌های سرطانی روده باریک، در دومین مرحله آخرین مرحله»

(۱) برخلاف – یاخته‌های سرطانی به بخش‌های لنفی مجاور دسترسی پیدا کرده‌اند.

(۲) همانند – یاخته‌های سرطانی از راه جریان لنف به بافت‌های دورتر بدین می‌روند.

(۳) برخلاف – یاخته‌های واحد پروتئین غیرطبیعی به بخش لنفی مجاور راه پیدا نکرده‌اند.

(۴) همانند – یاخته‌های سرطانی شروع به تهاجم به یاخته‌های سالم بافت می‌کنند.

۲۹- چند مورد از موارد زیر قطعاً در هر دو نوع تومور لیپوما و ملانوما قابل مشاهده است؟

(الف) افزایش جریان خون موضعی در محل تشکیل تومور

(ب) به علت افزایش رشد سبب اختلال در فعالیت بافت مجاور شود.

(ج) یاخته‌های نوعی بافت پیوندی مؤثر در ذخیره انرژی سرطانی می‌گردند.

(د) پروتئین‌های تنظیم کننده چرخه یاخته‌ای در اثر جهش دنا همواره کمتر ساخته می‌شوند.

(ه) ایجاد تومور به دنبال ویروس ایدز و اختلالات هورمونی ناشی از مصرف قرص‌ها به علت سرطان زا بودن

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۰- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر در مورد مرگ یاخته‌ای به طور قطع درست است؟

«مرگ یاخته‌ها مرگ یاخته‌ها»

(۱) در اثر بریدگی، همانند - در اندام تولیدکننده صفرا، نوعی بافت مردگی است و بدون اثر آنزیم رخ می‌دهد.

(۲) به صورت تصادفی، برخلاف - در نقطه وارسی اول چرخه یاخته‌ای، ارتباطی به ماده وراتتی یاخته ندارد.

(۳) در بافت مردگی، همانند - در اثر عملکرد نوعی لنفوسيت دفاع غیراختصاصی، در جلوگیری از بروز سرطان نقش دارد.

(۴) توسط پروتئین‌های تخریب‌کننده درون سلولی، همانند - در اثر آفتتاب‌سوختگی، باعث پاسخ التهابی نمی‌شود.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

پاسخ‌گویی انتخابی

گردش مواد در بدن
زیست‌شناسی ۱: صفحه‌های ۴۷ تا ۶۴

در صورت عدم پاسخ‌گویی به سوال‌های ۳۱ تا ۳۵ باید به سوال‌های ۵۱ تا ۷۰ پاسخ دهید.

۳۱- برای ساخته شدن گویچه‌های قرمز در مغز قرمز استخوان به مواد مختلفی نیاز است. کدام گزینه در رابطه با هریک از این مواد که نوعی مولکول زیستی اصلی نمی‌باشد، درست است؟

(۱) در لوله گوارشی فقط از طریق یاخته‌های پوششی روده باریک وارد جریان خون می‌شود.

(۲) به دنبال کمبود آن، فعالیت ترشحی گروه ویژه‌ای از یاخته‌های کبد و کلیه افزایش می‌یابد.

(۳) ویتامینی از خانواده B است که در تقسیم طبیعی یاخته‌های مغز استخوان مؤثر است.

(۴) به واسطه تخریب نوعی یاخته خونی در مویرگ‌های باریک کبد و طحال آزاد می‌شود.

۳۲- در بدن یک فرد سالم و بالغ، کدام گزینه، در ارتباط با هر جزء بخش یاخته‌ای خون که برای تولید آن وجود فولیک اسید و ویتامین B₁₂ لازم است، به درستی بیان شده است؟

(۱) حداقل در مرحله‌ای از زندگی دارای دنای خطی است.

(۲) در فرایند انعقاد خون، به صورت غیرمستقیم نقش دارد.

(۳) در نتیجه تقسیم و تمایز یاخته‌های بنیادی مغز استخوان تولید می‌شود.

(۴) از یاخته‌های هدف هورمون‌های یدار تیروئید محسوب می‌شود.

۳۳- در صورتی که دیواره رگ‌های خونی یک مرد آسیب ببیند، برای جلوگیری از هدر رفتن خون، کدام مورد زیر انجام می‌پذیرد؟

(۱) تولید آنزیم پروتومبیناز توسط یاخته‌های به دنبال قطعه شدن یاخته‌های بزرگ در مغز استخوان ایجاد می‌شوند.

(۲) غشای فسفولیپیدی یاخته‌های خونی بالغ و فاقد هسته موجود در لخته تشکیل شده، از حالت طبیعی خارج شده و چروکیده می‌شود.

(۳) ترکیبات فعالی که در دانه‌های کوچک گرده‌ها (پلاکت‌ها) وجود دارند، آزاد می‌شوند و ساختاری به نام درپوش تشکیل می‌شود.

(۴) بیان زن مربوط به ساخت فاکتور شماره ۸ در هر کروموزوم جنسی، باعث تولید نوعی پروتئین مؤثر در تشکیل لخته خون می‌شود.

۳۴- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در انسان سالم و بالغ، هر یاخته حاصل از تقسیم و تمایز یاخته‌های بنیادی قطعاً»

(۱) میلتوئیدی - درون خود دانه‌هایی دارد که توسط آنزیم‌هایی درون یاخته تولید شده است.

(۲) میلتوئیدی - به دنبال ورود به جریان خون در بخش پاییزی حاصل از سانتریفیوژ قرار می‌گیرد.

(۳) لنفوئیدی - برای عبور از دیواره کوچکترین رگ‌های بدن تغییراتی در شکل ظاهری خود ایجاد می‌کند.

(۴) لنفوئیدی - دارای زن‌های مربوط به ساخت پروتئینی است که تنها در شرایط خاصی بیان می‌شوند.

۳۵- کدام مورد، برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«در مردی سالم و بالغ هر اندام مؤثر بر که ضمن داشتن ، به طور قطع»

(۱) تخریب RBC - نقش در اینمی، در مجاورت اندام کیسه‌ای لوله گوارش قرار دارد - لطف خروجی خود را به مجرای لنفی بزرگتر وارد می‌کند.

(۲) تنظیم هماتوکریت - مویرگ‌های منفذدار، توسط صفاق احاطه نمی‌شود - همانند طحال، سرخرگی دارد که در ورودی رگ‌ها به اندام نسبت به سیاهرگ بالاتر می‌باشد.

(۳) جذب ویتامین B₁₂ - دو لایه ماهیچه‌ای، حرکات کرمی را ایجاد می‌کند - در تولید آنزیم و ارسال خون خروجی خود به سمت کبد نقش دارد.

(۴) حفظ هوموستازی - ماهیچه‌های غیرارادی، مستقل از اعصاب خودمنخر منقبض می‌شوند - بخشی از لوله گوارش است و نوعی گلیکوپروتئین می‌سازد.

۳۶- با توجه به ساختار رگ‌های خونی و سایر مجاری و حفرات بدن، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«عبارت نوعی وجه تفاوت را در مقایسه بین ساختار دیواره و بیان می‌کند.»

(الف) وجود غشای پایه‌ای در زیر یاخته‌های سنگفرشی که با تمام سطح و غشای همه یاخته‌های پوششی در تماس نیست.

(ب) رشته‌های الاستیک به میزان فراوان که موجب ایجاد یک موج ناشی از افزایش حجم به نام نبض می‌شوند.

(ج) وجود میتوکندری‌های زیاد در مجاورت هسته نسبتاً گرد در یاخته‌های پوششی که چین خوردنی غشایی دارند.

(د) امکان عبور نوعی عامل بیماری‌زا که دستگاه اینمی بدن برای از بین بردن آن به مبارزه می‌پردازد.

(۱) الف - مری - مویرگ ناپیوسته

(۲) ۵ - مویرگ پیوسته - حبابک‌های شش

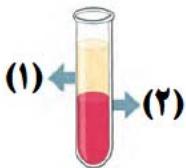
(۳) ج - لوله پیچ خورده نزدیک - غده معده

(۱) الف - مویرگ ناپیوسته

(۲) ۵ - سرخرگ آنورت - سیاهرگ کلیه

۳۷- شکل مقابل بخش های خون انسان بعد از سانتریفیوژ را نشان می دهد؛ کدام گزینه عبارت زیر را نادرست تکمیل می کند؟

در این رابطه می توان گفت ممکن است سبب شود و در این زمان می توان را مشاهده کرد.

- صرف داروهای ضد سرطان - کاهش بخش (۲) - کاهش اثر بخشی واکسن‌ها همانند افزایش اریتوروپویتین خونا
ب (۱)
 - افزایش ترشح بخش پسین هیپوفیز - افزایش بخش (۱) - کاهش هماتوکریت خون همانند افزایش فشار اسمزی ادرار
 - صرف بیش از اندازه الكل - کاهش بخش (۲) - اختلال تشکیل لخته خون همانند بروز ادم در بافت دیواره روده برایک
 - آسیب به یاخته‌های کناری معده - کاهش بخش (۳) - کاهش میزان نوعی و بتامین در سیاه‌رگ باب برخلاف اختلال پاسخ دستگ
کدام گزینه، در ارتباط با تمامی رگ‌هایی از گردش خون عمومی انسان سالم صادق است که سطح بیرونی
ز رشته‌های پروتئینی احاطه شده است که نوعی صافی مولکولی جهت محدود کردن عبور مولکول ها ایجاد
 - مواد دفعی یاخته‌های بدن را در نتیجه کاهش فشار اسمزی خون جذب می‌کنند.
 - بخش عمدۀ مایعی که به بیرون از آن‌ها نشت می‌کند، در انتهای به آن‌ها وارد می‌شود.

-۳۸- کدام گزینه، در ارتباط با تمامی رگ‌هایی از گردش خون عمومی انسان سالم صادق است که سطح بیرونی آن‌ها توسط شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی احاطه شده است که نوعی صافی مولکولی جهت محدود کردن عبور مولکول ها ایجاد می‌کنند؟

- ۱) مواد دفعی یاخته‌های بدن را در نتیجه کاهش فشار اسمزی خون جذب می‌کنند.
 - ۲) بخش عمده مایعی که به بیرون از آن‌ها نشست می‌کند، در انتها به آن‌ها وارد می‌شود.
 - ۳) تنظیم جریان خون آن‌ها، از طریق تغییر قطر سرخرگ‌های کوچک امکان‌پذیر است.
 - ۴) با داشتن جریان خون کند، امکان تبادل مواد از طریق دیواره آن امکان‌پذیر می‌باشد.

- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی، تکمیل می‌کند؟

«در انسان بالغ، نوعی اندام لنفی اصلی که اندام لنفی اصلی که

- ۱) درون قفسه سینه حضور دارد، برخلاف - خون خروجی از آن به سیاهرگ باب وارد می‌شود، قطعاً در سمت راست بدن قرار ندارد.
 - ۲) تنها در سمت چپ بدن دیده می‌شود، همانند - بالاتر از ماهیچه اصلی دم عادی قرار دارد، در از بین بردن میکروب‌های بیماری‌زا نقش دارد.
 - ۳) به بخش ابتدایی روده بزرگ اتصال دارد، برخلاف - در مجاورت معده واقع شده است، در شرایطی یاخته سلطانی به آن وارد می‌شود.
 - ۴) در تخریب یاخته‌های خونی مرده نقش دارد، برخلاف - در مجاورت قلب قرار دارد، در دوران جنینی در تولید یاخته‌های خونی نقش ندارد.

۴۰- در ارتباط با چرخه فعالیت قلب انسان سالم و بالغ، چند مورد به نادرستی بیان شده است؟

- الف) در فاصله زمانی موج P تا موج Q، میزان فشار خون درون همهٔ حفرات قلبی در حال افزایش است.
 ب) قبل از این که حداکثر حجم خون درون حفرات بالایی قلب مشاهده شود، حداکثر فشار خون درون بطן چپ قابل مشاهده است.
 ج) بعد از شروع انقباض بطئی با لایهٔ ماهیچه ای ضخیم تر، ابتدا درجهٔ دولختی بسته شده و سپس درجهٔ سینی آنورتی باز می شود.
 د) بلافاصله بعد از رسیدن پیام الکتریکی انقباضی به گره دوم قلب، حجم حفرات پایینی قلب کاهش یافته و فشار آنورت زیاد می شود.

۴۱- نمودار زیر مربوط به یک مویرگ خونی است. کدام گزینه عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می کند؟

«اگر رخ دهد، جایه جا شدن محل یکسان شدن فشار تراویشی و فشار اسمزی به سمت نقطه قابل انتظار است.»

- ۱) کاهش میزان جذب آمینو اسید ها در بیماری سلیاک - A
 - ۲) اختلال در عملکرد صحیح دریچه های لانه کبوتری - B
 - ۳) مصرف زیاد نوعی ترکیب مؤثر بر افزایش فشار خون - A
 - ۴) انقباض ماهیچه های اسکلتی مجاور سیاه رگ های پا - B

۴۲- کدامیک عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می کند؟

«می توان گفت نزدیک ترین به قطعاً «

- ۱) مجرای لنفی - قوس آئورت - در سطح عقب تری نسبت به اندام لنفی پشت جناغ قفسه سینه قرار دارد.
 - ۲) مجرای لنفی - بزرگ ترین شش بدن - به مجرای لنفی دیگر متصال است.

۳) اندام لنفی - دهليز راست قلب - برخلاف اندام لنفی که محل تخریب RBC است، محل بلوغ لنفوسيت ها است.

- ۴) اندام لنفي - غده براقي بناگوشی - در محل شروع شبکه عصبی رودمای در لوله گوارش انسان قابل مشاهده است.

۱۱- چند مورد در ارتباط با ساختار قلب و ریهای منصل به آن به طور صحیح بیان شده است؟

الف) در محل تشکیل اولین انشعاب سرخرگ اثروت، سرخرگ ششی نسبت به اثروت در سطح جلوتری فرار دارد.

- ب) طویل ترین انشعاب سرخ رگ ششی از پشت بزرگ سیاهرگ دریافت کنندهٔ نهایی محتویات مجاری لنفی، عبور می‌کند.

ج) بطن دارای ضخیم‌ترین لایه ماهیچه‌ای، نسبت به بطن دیگر بر جستگی‌های بیشتری در سطح داخلی خود دارد.

- د) یکی از انشعابات سرخرگ کرونری سمت چپ قلب از کنار بزرگ ترین دریچه قلبی عبور می‌کند.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چہار

۴۴- در بدن انسان بالغ و سالم ویژگی گروهی از رگ های خونی محسوب می شود که همواره

- (۱) داشتن رشته های الاستیک زیاد در دیواره خود - باعث حفظ پیوستگی جریان خون و هدایت خون در آن ها می شود.
- (۲) داشتن یاخته های منقبض شونده زیاد - ترکیب آهن دار یاخته های خونی آن ها، در بالاترین میزان به حمل گاز اکسیژن می پردازد.
- (۳) تحت تأثیر انقباض ماهیچه‌هایی با ظاهر مخطط قرار گرفتن از - دارای فضای داخلی وسیع و دیواره ای با مقاومت کمتر می باشد.
- (۴) دریافت خون اندام های بالاتر یا پایین تراز قلب - خون درون آن فشار کمتری به یاخته های دیواره رگ وارد می کند.

۴۵- چند مورد، در ارتباط با لایه‌هایی از دیواره قلب که در تماس با نوعی مایع غیر از مایع بین یاخته ای) می باشند، درست است؟

(الف) بعضی از این لایه‌ها با داشتن یاخته‌ای با فضای بین یاخته‌ای اندک در تشکیل دریچه‌های قلب شرکت می کنند.

(ب) بعضی از این لایه‌ها با بافت پیوندی متراکم در ایجاد استحکام دریچه‌های قلب شرکت می کنند.

(ج) همه این لایه‌ها به لایه دیگری از قلب متصل هستند، که حاوی صفحات بینابینی می باشد.

(د) بافت پوششی همه این لایه‌ها با غشای پایه به نوعی بافت پیوندی متصل شده است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۶- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل می کند؟

«سرخرگ کرونری چپ، سرخرگ کرونری راست،»

(۱) همانند - در اطراف انشعابات خود با بافت چربی احاطه شده و تا پایین ترین بخش قلب امتداد پیدا می کند.

(۲) همانند - میزان ماهیچه‌های صاف فراوان دارد و به کمک انشعابات خود، به سطح پشتی قلب خونرسانی می کند.

(۳) برخلاف - یک انشعاب بلند در سطح جلویی قلب دارد و خونرسانی عمدہ به سطح جلوی قلب را نجام می دهد.

(۴) برخلاف - در سطح جلویی قلب، انشعابی می دهد که با عبور از بین دهلیز و بطن چپ، به پشت قلب می رود.

۴۷- براساس مطالب کتاب درسی، کدام گزینه از نظر درستی یا نادرستی مشابه عبارت زیر است؟

«لنف بزرگ ترین اندام لنفی که در نزدیکی بلندترین کولون روده بزرگ قرار دارد، به مجرای لنفی چپ تخلیه می شود.»

(۱) هر رگ خونی که در طول خود دارای دریچه‌های حاصل از چین خورده‌گی بافت پوششی لایه داخلی می باشد، اغلب در سطوح عمقی بدن یافت می شود.

(۲) هر رگی که در گردش خون عمومی جریان ورودی به شبکه مویرگی را تنظیم می کند، در مقابل جریان خون فاقد مقاومت بوده و در طول آن نبض احساس نمی شود.

(۳) هر رگی که خون غنی از اکسیژن را از شبکه مویرگ خونی دریافت می کند، در نهایت خون درون خود را به بزرگ سیاه‌رگ‌های وارد به دهلیز راست وارد می کند.

(۴) هر رگی که در مقایسه با رگ‌های هماندازه خود بیشترین میزان حجم خون را در خود جای می دهد، از باقی‌مانده فشار نوعی رگ دیگر، برای ادامه جریان خون خود استفاده می کند.

۴۸- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

«در شبکه هادی قلب، قرار دارد؛ در این شبکه به طور حتم»

(۱) گره‌های اول و دوم فقط در یکی از حفرات قلبی - تمام یاخته‌های ماهیچه‌ای ضمن داشتن ظاهری مخطط، واحد بیش از یک هسته می باشند.

(۲) دسته‌تارهای بین گرهی فقط در یکی از حفرات قلبی - ارتباط بین یاخته‌ای به انتشار سریع پیام انقباض و استراحت بین یاخته‌ها کمک می کند.

(۳) گره‌های تشکیل‌دهنده آن در عقب بزرگترین دریچه قلبی - رشته‌های منشعب شده از گره دوم، در خروج پیام انقباض از هر دهلیز دخالت دارد.

(۴) بزرگترین گره قلبی در مجاورت دریچه‌ای با سه قطعه - تمام الیاف منشعب شده از گره اول، در آغاز انقباض حفرات قلبی بالاتر دخالت دارند.

۴۹- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می کند؟

«در نوار قلب مقابل که مربوط به انسان سالم است، نقاط از نظر با یکدیگر دارند.»

(۱) A و B - باز بودن دریچه بین دهلیز و بطن چپ - تفاوت

(۲) C و D - امکان ورود خون به حفرات پایینی قلب - شباهت

(۳) A و C - بسته بودن دریچه ابتدای سرخرگ آئورت - تفاوت

(۴) B و D - مصرف انرژی زیستی توسط ماهیچه دهلیزی - شباهت

۵۰- با توجه به چرخه قلبی در یک انسان سالم، چند مورد برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«صداي قلبی که، برخلاف صدای دیگر قلب، در زمانی ایجاد می شود که»

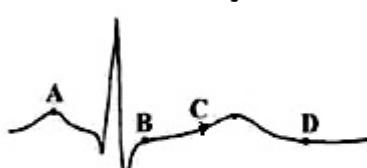
(الف) واضح‌تر است - خون روشن وارد شده به سرخرگ آئورت، قصد بازگشت به بطن چپ را دارد.

(ب) بلافضلله پس از پایان مرحله انقباض دهلیزی شنیده می شود - فشار بطن از دهلیز بیشتر می شود.

(ج) قوی‌تر است - مصرف انرژی زیستی در یاخته‌های لایه میانی حفرات قلبی بادیواره نازک تر افزایش می یابد.

(د) با بسته شدن دریچه‌هایی با سه قطعه شنیده می شود - هر چهار حفره قلب استراحت خود را آغاز می کنند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

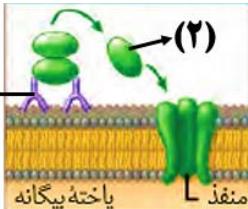
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

پاسخ‌گویی انتخابی

در صورت عدم پاسخگویی به سوال‌های ۳۱ تا ۵۰ باید به سوال‌های ۵۱ تا ۷۰ پاسخ دهید.

ایمنی + تقسیم یاخته

زیست‌شناسی ۲: صفحه‌های ۶۳ تا ۹۶

(۱)

۵۱- کدام گزینه درباره شکل مقابل، عبارت زیر را در ارتباط با فردی طبیعی به نادرستی تکمیل می‌کند؟

در شکل مقابل مولکول شماره مولکول شماره «

(۱)، همانند - (۱)، در تسهیل شناسایی عامل بیگانه توسعه انواعی از بیگانه‌خوارها نقش دارد.

(۲)، برخلاف - (۲)، تنها در شرایطی تولید و ترشح می‌شود که عامل بیگانه وارد بدن شده باشد.

(۳)، برخلاف - (۱)، در خطوط دفاع غیراختصاصی، براساس ویژگی‌های عمومی عامل بیگانه را شناسایی می‌کند.

(۴)، همانند - (۲)، توسط ریبوزوم‌های شبکه آندوپلاسمی یاخته‌های حاوی ژن(های) پروفورین ساخته می‌شود.

۵۲- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

هر یاخته زنده‌ای که در فعال شدن لنفوسیت‌های دفاع اختصاصی نقش دارد، «

(۱) واحد توانایی بیگانه‌خواری است و می‌تواند آنتی‌ژن‌ها را حمل و پس از رسیدن به گره لنفی به لنفوسیت‌ها ارائه کند.

(۲) خود نیز نوعی لنفوسیت است که در نقص ایمنی اکتسایی مورد حمله ویروس HIV قرار می‌گیرد و اینترفرون ترشح می‌کند.

(۳) واحد نوعی آنتی‌ژن بیماری‌زا است که یا میکروب است یا بخشی از یک میکروب به حساب می‌آید و می‌تواند در بدن بیماری ایجاد کند.

(۴) قطعاً واحد نوعی مولکول است که به برخی مولکول‌های سطحی لنفوسیت متصل می‌شود و سبب ایجاد تغییرات در لنفوسیت می‌شود.

۵۳- با توجه به مطالعه کتب درسی، کدام گزینه عبارت زیر را در رابطه با یک فرد بالغ، به طور مناسب کامل می‌کند؟

هر یاخته خونی که دارد، «

(۱) هستهٔ لوپیایی‌شکل - همانند یاخته‌های اصلی مؤثر در مرحله دوم فرایند پاسخ التهابی، در سیتوپلاسم خود فاقد دانه می‌باشد.

(۲) سیتوپلاسم با دانه‌های روشن - برخلاف یاخته‌های نخستین خط دفاعی، ممکن نیست طی شرایطی اینترفرون نوع ۱ ترشح کنند.

(۳) سیتوپلاسم بدون دانه - همانند همه یاخته‌های لنفوسیت خاطرۀ دستگاه ایمنی، در مغز قرمز استخوان تولید می‌شود.

(۴) هستهٔ دوقسمتی - برخلاف یاخته هدف اینترفرون نوع ۲، توانایی تغییر شکل جهت عبور از دیواره مویرگ خونی دارند.

۵۴- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

در انسان یاخته‌های ترشح‌کننده اینترفرون نوع دو «

(۱) همه - با تولید آنزیمی موجب مرگ با برنامهٔ هر نوع یاخته‌ای در شرایط خاص می‌شوند.

(۲) فقط برخی از - گیرنده‌ای دارند که عامل بیگانه را شناسایی و به آن متصل می‌شوند.

(۳) همه - ریزکسیه‌های حاوی پروفورین را پس از اتصال به یاخته هدف از یاخته خارج می‌کنند.

(۴) فقط برخی از - توسط غده‌ای که در دوران کودکی و نوزادی فعالیت زیادی دارند، بالغ می‌شوند.

۵۵- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

نوی گویچه سفید نسبت به سایرین زوائد غشایی بلندتری دارد. در اثر عبور این یاخته‌های پوششی کوچکترین

رگ‌های بدن، یاخته‌ای می‌تواند حاصل شود که علاوه بر «

(الف) از بین بردن ذرات گرد و غبار هوای دمی، می‌تواند باعث مرگ یاخته‌های سرطانی شده، شود.

(ب) این که انشعاباتی مشابه رشتۀ عصبی نورون حسی دارد، نسبت هسته به سیتوپلاسم کوچکتری نسبت به لنفوسیت‌ها دارد.

(ج) تخریب یاخته‌های آسیب‌دیده خونی، طی التهاب با ورود پیکهای کوتاه‌برد به خون، گویچه‌های سفید را فرا می‌خواند.

(د) عبور از غشای پایه یاخته‌های دیواره برخی از رگ‌های بدن، دارای کافنده تن‌هایی جهت تجزیه عامل بیگانه هستند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵۶- در بدن انسان سالم و بالغ از ویژگی‌های گروهی از بیگانه‌خوارها محسوب می‌شود که همگی

(۱) قرارگرفتن در لایهٔ مخاطی لولهٔ گوارش - تحت تأثیر پیک شیمیایی ترشح شده از یاخته کشنده طبیعی نیستند.

(۲) تمایز یافتن از بزرگترین گویچه‌های سفید - توانایی ایجاد زوائد سیتوپلاسمی غشادر متعدد در اطراف خود را دارند.

(۳) داشتن گیرنده برای هورمون‌های تیروئیدی - تنها در خارج از خون، جهت انجام بیگانه خواری، مولکول ATP مصرف می‌کنند.

(۴) کاهش فاگوسیتوز تحت اثر ترکیباتی مشابه کوتیریول - به کمک آنزیم‌های گوارشی، یاخته‌های مرده بافت‌ها را از بین می‌برند.

۵۷- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

در هنگام بروز پاسخ التهابی، یاخته‌ای که با تولید پیک(های) شیمیایی، گویچه‌های سفید را به موضع آسیب هدايت می‌کنند، «

(۱) بعضی از - عوامل بیگانه را براساس ویژگی‌های عمومی آن‌ها شناسایی می‌نمایند.

(۲) همه - متنوع‌ترین گروه مولکول‌های زیستی اصلی را در بخش‌هایی از ساختار خود می‌سازند.

(۳) بعضی از - در شرایطی، با تبدیل پیروروات به لاکتات، پذیرنده الکترون NAD^+ را بازسازی می‌کنند.

(۴) همه - می‌توانند در برابر برخورد با نوعی عامل بیماری زا، تنظیم بیان برخی ژن(های) هسته ای خود را تغییر دهند.

۵۸- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در بدن انسان سالم و بالغ، لنسوپسیت‌هایی که در خون در حال گردش هستند، »

- ۱) فقط برخی از - فاقد توانایی شناسایی عوامل بیگانه از یاخته‌های خودی هستند.
- ۲) همه - در نوعی اندام لنفی بالغ شده اند که واجد یاخته‌های درشت خوار می‌باشد.
- ۳) فقط برخی از - دارای توانایی عبور از اولین و دومین نقطه وارسی چرخه یاخته‌ای هستند.
- ۴) همه - می‌توانند با افزایش مصرف انرژی زیستی، از بین یاخته‌های پوششی مویرگ خونی عبور کنند.

۵۹- چند مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«گروهی از پروتئین‌های مشابه خود می‌شوند؛ این پروتئین‌ها نوعی پروتئین دفاعی که »

- الف) برخلاف - از لنسوپسیت کشنده طبیعی ترشح می‌شود، نمی‌تواند به غشای یاخته‌های خودی متصل شود.
- ب) همانند - دارای جایگاه اتصال ویژه برای آنتی‌ژن‌ها است، در هسته همه بیگانه خوارها دارای ژن (هایی) است.
- ج) همانند - از یاخته ناسالم ترشح شده و بر یاخته‌های سالم اثر می‌گذارد، در زمان ابتلا به بیماری کزار، در دفاع بدن نقش دارد.
- د) برخلاف - ظاهری Y-شکل دارد، فقط می‌تواند با عوامل مؤثر در دفاع غیراختصاصی، همکاری داشته و نقش خود را ایفا کند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶۰- می‌توان گفت به نوعی وجه یاخته‌هایی است که به طور مستقیم از تقسیم لنسوپسیت B بالغ شده در مغز استخوان ایجاد می‌شوند.

(۱) تولید پروتئین‌هایی که می‌توانند به غشای ماکروفازهای سالم متصل شوند - تفاوت

(۲) داشتن نوعی گیرنده آنتی‌ژنی اختصاصی در ساختار غشای پلاسمای خود - شباهت

(۳) نقش داشتن در پاسخ ایمنی قوی‌تر و سریع‌تر تنها در بی‌برخورد ثانویه با آنتی‌ژن - تفاوت

(۴) تولید مولکول‌های NADH و FADH_۲ در یک مرحله از چرخه کربس راکیزه - شباهت

۶۱- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«به طور معمول در فردی بالغ و سالم، لنسوپسیت‌های B عمل کننده از نظر با شباهت دارند.»

(الف) عدم انجام فرایند تقسیم یاخته‌ای - تارهای کند ماهیچه‌ای اسکلتی

(ب) قرارگیری هسته در مجاورت غشای یاخته - تارهای تند ماهیچه اسکلتی

(ج) کمک به افزایش میزان بیگانه خواری توسط ماکروفاز - پروتئین‌های مکمل

(د) انجام فرایند انتقال فعل با مصرف نوعی انرژی زیستی - یاخته‌های پوششی

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶۲- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«نوعی پروتئین‌های دفاعی که توسط پلاسموپسیت‌های سالم انسان وارد خوناب می‌شود، می‌تواند»

(۱) همانند هر گیرنده آنتی‌ژن در سطح لنسوپسیت B خاطره - توسط دو جایگاه خود، به دو نوع آنتی‌ژن متصل شود.

(۲) برخلاف هر پروتئین دفاعی ترشح شده از لنسوپسیت T - باعث افزایش مصرف ATP در نوعی یاخته ایمنی غیرخونی شود.

(۳) همانند هر پروتئین ایجاد‌کننده منفذ در غشای فسفولیپیدی یاخته - بیگانه خواری یاخته‌های آلوده به ویروس را افزایش دهد.

(۴) برخلاف هر آزیمیم دفاعی ترشح شده از نوعی لنسوپسیت دفاع غیراختصاصی - به صورت غیرمستقیم در مرگ یاخته نقش داشته باشد.

۶۳- با توجه به شکل مقابل که مراحل مختلف چرخه یاخته‌ای را نشان می‌دهد، کدام عبارت صحیح است؟

(۱) بالاصله پس از مرحله ۵، ریزکیسه‌های ساخته شده توسط دستگاه گلزی در سطح

میانی یاخته‌های پارانشیمی تجمع می‌یابند.

(۲) پوشش هسته برخی یاخته‌های عصبی در مرحله ۲ تجزیه می‌شود تا رشته‌های دوک

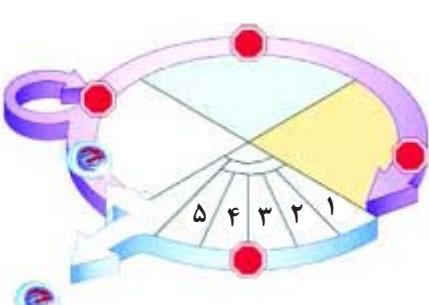
تقسیم بتوانند به فام‌تن‌ها برسند.

(۳) در مرحله ۳ با ردیف شدن فام‌تن‌ها در سطح استوایی یک مونوپسیت، زمینه تبدیل آن به

درشت‌خوارها فراهم می‌شود.

(۴) یاخته‌های بنیادی مغز قرمز استخوان، حلقه انقباضی اکتین و میوزین را همزمان با فاصله

گرفتن فام‌تن‌های دختری، در مرحله ۴ تشکیل می‌دهند.

۶۴- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

- «گرچه تقسیم یاخته‌ای با دقت زیاد انجام می‌شود ولی به ندرت ممکن است اشتباهاستی در روند تقسیم رخ دهد. اگر همه فامتن‌ها بدون اینکه از هم جدا شوند به یک یاخته بروند حالتی که در آن تنها یک یا چند فامتن از هم جدا نمی‌شوند »
- (الف) همانند - می‌تواند باعث شود برای یک صفت خاص، تعداد انواع آل‌ها در یک یاخته افزایش یابد.
 - (ب) بخلاف - ممکن نیست در روند نوعی تقسیم که در آن عدد کروموزومی تغییر نمی‌کند، رخ دهد.
 - (ج) بخلاف - همواره منجر به ایجاد یاخته‌ای می‌شود که بیش از یک مجموعه فامتن دارد.
 - (د) همانند - همواره منجر به بروز نوعی گونه زایی هم می‌هنسی در افراد یک جمعیت می‌شود.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶۵- کدام گزینه مشخصه پروتئین‌های درون یاخته‌ای که در تنظیم تقسیم یاخته‌ای نقش دارند، محسوب نمی‌شود؟

(۱) می‌توانند تحت تأثیر برخی پیک‌های شیمیایی های کوتاه برد یا دوربرد قرار بگیرند.

(۲) در اثر جهش در زن (های) این پروتئین‌ها) نوعی تومور بدخیم ایجاد شده است.

(۳) برخی از این پروتئین‌ها طی شرایطی می‌توانند منجر به شروع فرآیندهای مرگ یاخته‌های زنده شوند.

(۴) در تنظیم چرخه یاخته‌ای در هر یاخته دارای توانایی تولید و مصرف انرژی زیستی نشست دارد.

۶۶- در ارتباط با تقسیم کاستمان (میوز) و تقسیم سیتوپلاسم یک یاخته اووسیت اولیه زنی ۲۵ ساله با گویچه‌های قرمزی که تنها تحت تأثیر شرایطی داسی‌شکل می‌شوند، بلافصله از مرحله‌ای که به طور حتم

(۱) قبل - پروتئین اتصالی در ناحیه سانترومر تجزیه می‌شود - کروموزوم‌ها در حداقل اندازه قرار دارند.

(۲) بعد - کروموزوم‌های همتا از طول در کنار هم قرار می‌گیرند - پوشش هسته شروع به تجزیه شدن می‌کند.

(۳) بعد - همه رشته‌های دوک شروع به تجزیه می‌کنند - پوشش هر هسته اطراف کروموزوم‌های واحد زن زنجیره بنا شکل می‌گیرد.

(۴) قبل - سانتریول‌ها در حداکثر فاصله از هم قرار می‌گیرند - کمترین فاصله بین توکلوزوم‌های ماده و راثتی مشاهده می‌شود.

۶۷- در مراحلی از چرخه یاخته‌ای، یاخته زنی سالم و بالغ به طور موقت در آن‌ها متوقف می‌شوند. درباره این مراحل می‌توان گفت

(۱) همه - مرحله رشد یاخته‌های بیوکاربیوتی است که در طی آن رونویسی و ترجمه رخ می‌دهد.

(۲) فقط برخی از - حداقل، مقداری فشردگی در ماده و راثتی هسته‌ای قابل مشاهده است.

(۳) فقط برخی از - این یاخته، دارای یک مجموعه فام تنی درون هسته خود است.

(۴) همه - زمان ساخت پروتئین‌های دوک تقسیم توسط رناتن‌های آزاد سیتوپلاسمی است.

۶۸- در شکل مقابل نوعی میکروب بیماری زا نشان داده است. چند مورد در ارتباط با این تصویر، نادرست است؟

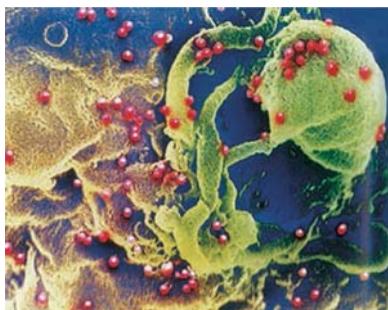
الف) در فرد مبتلا به این بیماری، احتمال ایجاد تومورهای بدخیم افزایش و کارآیی واکسن‌ها در بدن کاهش می‌یابد.

ب) میکروب‌های بسیار ریزی را نشان می‌دهد که تعداد زیادی از آنها در حال آلوده کردن نوعی یاخته دستگاه اینمی هستند.

ج) عوارض این بیماری برخلاف بیماری آنفلوانزای پرنده‌گان، در نتیجه کاهش فعالیت یاخته‌های اینمی اختصاصی بروز می‌یابد.

د) در بیماری ایجاد شده توسط این میکروب، ترشح اینترفرون نوع یک توسط هر یاخته بالغ شده در غده قرار گرفته در جلوی قلب افزایش می‌یابد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶۹- کدام گزینه، درباره هر زمان از تقسیم رشتمان یک یاخته گیاهی که اتصال رشته‌های دوک به کروموزوم‌ها قابل مشاهده است، صحیح است؟

(۱) همه رشته‌های دوک تقسیم تا سطح استوایی یاخته کشیده شده اند.

(۲) ممکن نیست پوشش دولایه منفذ دار احاطه کننده کروموزوم‌ها قابل مشاهده باشد.

(۳) طول همه رشته‌های پروتئینی دوک تقسیم متصل به کروموزوم‌ها کاهش می‌یابد.

(۴) تجمع ریزکیسه‌های حاوی پکتین و سلولز در سطح استوایی یاخته قابل مشاهده است.

۷۰- در رابطه با نوعی یاخته گلدار، کدام گزینه عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟

«در هر مرحله‌ای از تقسیم میتوک همانند مرحله مشابه در تقسیم میوز »

(۱) میانک‌ها به دو سوی یاخته حرکت می‌کنند - ۲، فامتن‌های همتا از ناحیه میانی بهم متصل و تتراد را ایجاد می‌کنند.

(۲) فامتن‌های همتا از هم فاصله می‌گیرند - ۱، پیوندهای موجود در ساختار پروتئین‌های ناحیه سانترومر شکسته می‌شوند.

(۳) طول گروهی از رشته‌های دوک افزایش می‌یابد - ۲، فامتن‌ها ضمن فشرده شدن با میکروسکوپ قابل رویت می‌باشند.

(۴) فام تن ها حداکثر فشردگی را به دست می‌آورند - ۱، فامتن‌ها با حرکت رشته‌های دوک در وسط یاخته قرار می‌گیرند.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

پاسخ‌گویی اجباری

۷۱- کمترین فاصله بین شخص و دیوار بلند، برای آن که شخص بتواند پژواک صدای خود را از صدای اصلی تمیز دهد، $17/5 \text{ m}$ است. تندی انتشار صوت در این محیط چند متر بر ثانیه است؟

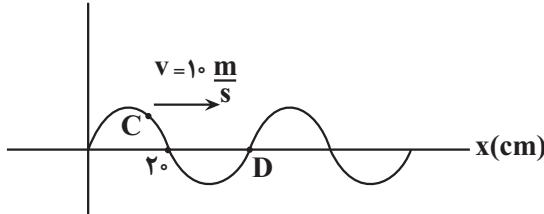
- (۱) ۲۵۰ (۲) ۱۷۵ (۳) ۳۳۰ (۴) ۱۶۵

۷۲- دو سیم A و B که جنس و سطح مقطع یکسانی دارند در اختیار داریم. اگر طول سیم B، ۴ برابر طول سیم A باشد و هر دو سیم تحت کشش نیروی F باشند، تندی انتشار موج عرضی در سیم B چند برابر تندی انتشار موج عرضی در سیم A است؟

- (۱) ۴ (۲) $2\sqrt{2}$ (۳) ۲۲ (۴) ۱

۷۳- شکل زیر، تصویر یک موج عرضی را که در جهت محور X منتشر می‌شود در لحظه t نشان می‌دهد. اگر تندی متوسط حرکت

ذره C در مدت $12s / ۰$ برابر $\frac{cm}{s}$ باشد، تندی ذره D در لحظه t چند $\frac{cm}{s}$ و جهت حرکت آن کدام سمت است؟

- (۱) 10π , بالا
(۲) 10π , پایین
(۳) 20π , بالا
(۴) 20π , پایین

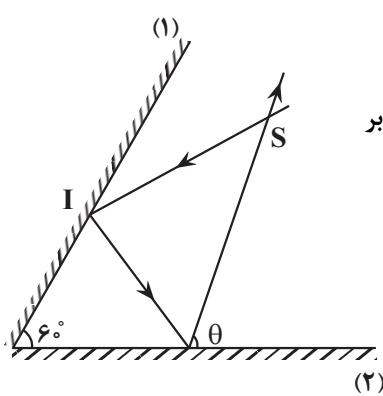
۷۴- کدام یک از تغییرات زیر باعث افزایش تراز شدت یک صوت به اندازه ۲۶ دسیبل می‌شود؟ $(۰/۰ = \log ۲)$ و $\log ۳ = ۰/۵$

اتلاف انرژی نداریم.

- (۱) دامنه صوت ۴ برابر و بسامد ۲ برابر شود.
(۲) دامنه صوت ۳ برابر و بسامد ۲ برابر شود.
(۳) دامنه صوت ۵ برابر، دوره تناوب چشمۀ صوت نصف و فاصله از چشمۀ صوت ۵۰ درصد کاهش یابد.
(۴) دامنه صوت ۶ برابر و دوره تناوب چشمۀ صوت نیز ۶ برابر گردد.

۷۵- شدت صوتی که به شنونده در فاصله $2m$ از چشمۀ صوت می‌رسد، برابر $\frac{W}{m^2} \times 10^{-8}$ است. شنونده چگونه در راستای انتشار صوت حرکت کند تا تراز شدت صوت دریافتی به 57 دسیبل برسد؟ $(۰/۷ = \log ۵)$ و اتلاف انرژی نداریم.

- (۱) $0/8m$ به چشمۀ صوت نزدیک شود.
(۲) $0/8m$ از چشمۀ صوت دور شود.
(۳) $1/6m$ به چشمۀ صوت نزدیک شود.
(۴) $1/6m$ از چشمۀ صوت دور شود.

۷۶- در شکل زیر، زاویۀ بین دو آینهٔ تخت برابر 60° درجه و زاویۀ تابش پرتوی SI به آینهٔ (۱) برابر 50° درجه است. θ (زاویۀ بین پرتوی خروجی از آینهٔ (۲) و سطح آینهٔ (۲) چند درجه است؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۳۰
(۳) ۶۰
(۴) ۸۰

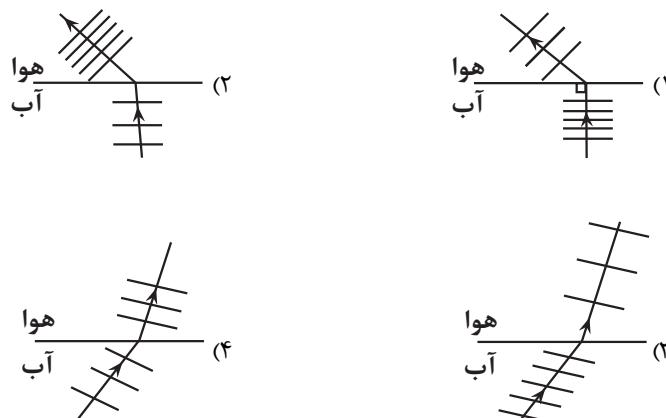
محل انجام محاسبات

- ۷۷- شکل زیر، موج مکانیکی عرضی سینوسی را در یک لحظه نشان می‌دهد. پس از این لحظه، تندی کدام ذره، زودتر صفر می‌شود؟

- ۷۸- یک جبهه موج صوتی از آب وارد هوا می‌شود. کدام شکل نحوه حرکت این جبهه‌های موج را به درستی نشان می‌دهد؟

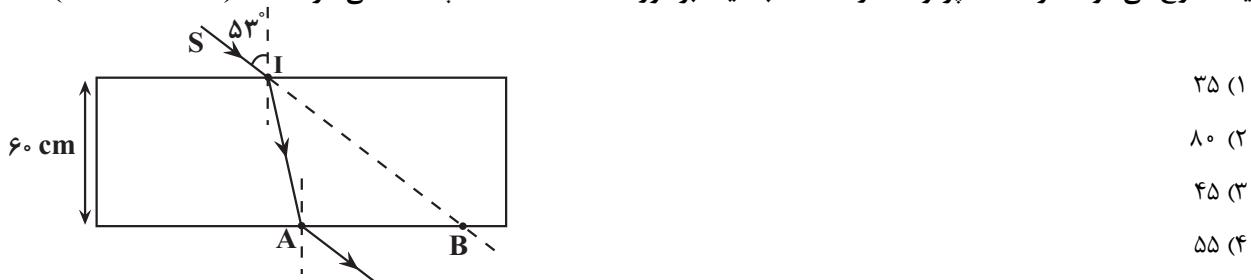

- ۷۹- در شکل زیر، با توجه به مسیر پرتو نور، در مورد ضریب شکست و تندی نور در محیط‌های شفاف، کدام گزینه درست است؟

- ۸۰- در شکل زیر، پرتو SI با زاویه 53° از هوا به یک تیغه شفاف با ضریب شکست $\frac{4}{3}$ و ضخامت 60cm می‌تابد و در نقطه A

تیغه خارج می‌شود. اگر امتداد پرتو SI در نقطه B به تیغه برخورد کند، فاصله AB چند سانتی‌متر است؟ ($\sin 53^\circ = 0.8$)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

پاسخ‌گویی اجباری

جريان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم

فیزیک ۲: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۵

۸۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

(آ) مقاومت داخلی یک باتری فرسوده بیشتر از مقاومت داخلی باتری نو است.

ب) هر کیلو وات ساعت معادل 36×10^5 ج می‌باشد.

پ) با افزایش دما، مقاومت ویژه نیم‌رساناهای افزایش می‌باید.

ت) در پدیده ابررسانایی مقاومت ویژه برخی اجسام در دمای خاصی صفر می‌شود.

۲ (۴)

۱ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۸۲- یک سیم مسی به طول L به اختلاف پتانسیل V متصل است. درصد سیم را جدا کرده و باقی مانده آن را از دستگاهی عبور می‌دهیم که بدون تغییر جرم، طول آن را به L' برساند. اگر سیم جدید را به همان اختلاف پتانسیل وصل کنیم، توان مصرفی سیم $1/0$ حالت اول می‌شود. L' کدام است؟

۲/۵L (۴)

۲L (۳)

۱/۵L (۲)

L (۱)

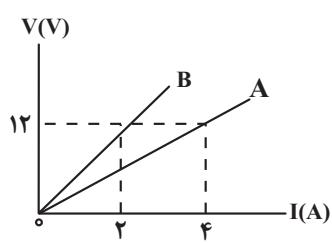
۸۳- نمودار اختلاف پتانسیل بر حسب جریان الکتریکی برای دو مقاومت A و B، مطابق شکل زیر است. به ازای چه اختلاف پتانسیلی بر حسب ولت، توان مصرفی مقاومت A 150W بیشتر از توان مصرفی مقاومت B است؟

۴۰ (۲)

۲۰ (۱)

۳۰ (۴)

۱۲ (۳)

۸۴- در دمای ثابت، اگر یک سیم رسانای استوانه‌ای را که اختلاف پتانسیل دو سر آن ثابت است، به‌طور یکنواخت بکشیم تا بدون اینکه جرم آن تغییر کند، شعاع مقطع آن نصف شود، جریان عبوری از آن نسبت به حالت قبل چند برابر می‌شود؟

۱/۱۶ (۴)

۱/۸ (۳)

۱/۴ (۲)

۱/۲ (۱)

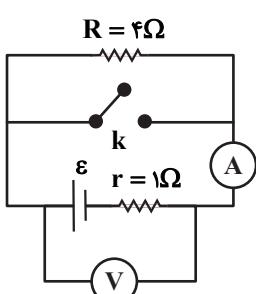
۸۵- در شکل زیر، اگر کلید k بسته باشد، آمپرسنچ آرمانی عدد 10A را نشان می‌دهد. اگر کلید k باز باشد، توان خروجی مولد در این حالت چند وات است؟

۱۶ (۴)

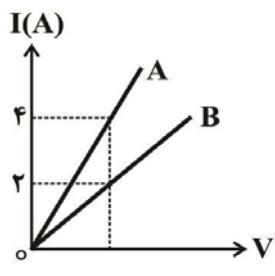
۱۸ (۳)

۲۲ (۲)

۴ (۱)

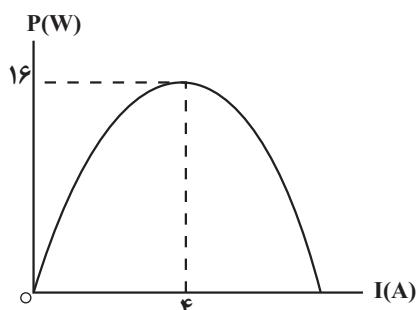
محل انجام محاسبات

۸۶- دو سیم رسانای مجزای A و B دارای قطر یکسان هستند و طول سیم A دو برابر طول سیم B است. اگر نمودار جریان عبوری از هر سیم بر حسب اختلاف پتانسیل دو سر آن مطابق شکل زیر باشد، مقاومت ویژه سیم B چند برابر مقاومت ویژه سیم A است؟ (دما ثابت و یکسان است).

$\frac{1}{4}$
$\frac{1}{2}$
$\frac{1}{2}$
$\frac{1}{4}$ | ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴) |
|--|----------------------------------|

۸۷- نمودار توان خروجی یک باتری بر حسب جریان الکتریکی عبوری از آن، مطابق شکل زیر می‌باشد. نیروی حرکت الکتریکی باتری چند ولت است؟

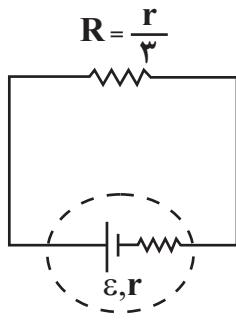

$\frac{1}{4}$
$\frac{1}{2}$
$\frac{1}{2}$
$\frac{1}{4}$ |
|--|

۸۸- وقتی دو سر یک بخاری برقی را به اختلاف پتانسیل 220V وصل کنیم، جریان 10A از آن می‌گذرد. اگر این بخاری به مدت ۳ ساعت در شبانه‌روز کار کند و قیمت برق مصرفی به ازای هر کیلووات ساعت، معادل 50 تومان باشد، هزینه یک ماه استفاده از این بخاری چند تومان می‌شود؟ (ماه را 30 روز در نظر بگیرید).

12900
9900
6600
3300 | ۴ (۴)
۳ (۳)
۲ (۲)
۱ (۱) |
|---------------------------------------|----------------------------------|

۸۹- در مدار شکل زیر، اگر مقاومت R را 6 برابر کنیم، توان خروجی باتری چند برابر می‌شود؟

$\frac{32}{27}$
$\frac{27}{32}$
$\frac{16}{9}$
$\frac{9}{16}$ |
|--|

۹۰- در دمای ثابت و در هر ده ثانیه از سطح مقطع سیمی رسانا و همگن به طول L که به باتری وصل است، تعداد 25×10^{19} الکترون در یک جهت عبور می‌کند. اگر مقاومت ویژه این سیم $2/5 \times 10^{-7} \Omega \cdot \text{m}$ و بزرگی میدان الکتریکی درون آن

$$(e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}) \quad (e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C})$$

$0/625$
$6/25$
$4/2$
400 | ۴ (۴)
۳ (۳)
۲ (۲)
۱ (۱) |
|-------------------------------------|----------------------------------|

محل انجام محاسبات

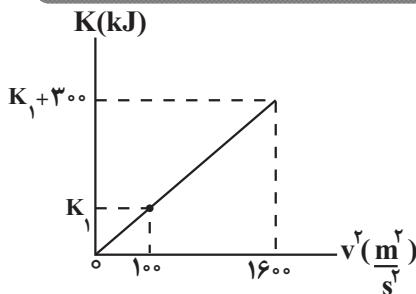
پاسخ‌گویی انتخابی

ویژگی‌های فیزیکی مواد+کار، انرژی و توان

دانش آموز گرامی در صورت عدم پاسخ‌گویی به سوال‌های ۹۱ تا ۱۰۰، باید به سوال‌های ۱۰۱ تا ۱۱۰ پاسخ دهد.

فیزیک ۱: صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲ و ۵۳ تا ۶۸

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

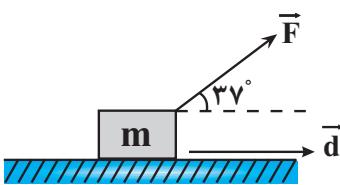
۹۱- در شکل زیر، نمودار انرژی جنبشی خودرویی بر حسب مربع تندی آن، نشان داده شده است. تندی این خودرو چند متر بر ثانیه باشد تا انرژی جنبشی آن برابر با 5 kJ شود؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۹۲- در شکل زیر، نیروی \vec{F} به جسمی به جرم m وارد می‌شود و کار این نیرو در جایه‌جایی \vec{d} روی سطح افقی برابر W است. اگر با تغییر دادن جهت نیرو، زاویه بین بردار نیرو و جایه‌جایی را بدون تغییر اندازه آن‌ها، ۱۶ درجه افزایش دهیم، کار نیروی \vec{F} به اندازه J تغییر می‌کند. W چند ژول است؟ ($\cos 53^\circ = 0/6$)

۳۰۰ (۴)

۳۶۰ (۳)

۲۴۰ (۲)

۱۸۰ (۱)

۹۳- جسمی بر روی یک سطح افقی بدون اصطکاک، ساکن است. این جسم توسط نیروی افقی و ثابت F روی سطح مسافت d را طی می‌کند و سپس وارد سطح دارای اصطکاک می‌شود و در این مسیر توسط همان نیروی F مسافت $2d$ را طی می‌کند. اگر اندازه انرژی جنبشی در انتهای حرکت، ۲۰ درصد بیشتر از اندازه انرژی جنبشی در انتهای مسیر بدون اصطکاک باشد، نسبت اندازه نیروی اصطکاک جنبشی به نیروی F کدام است؟

 $\frac{4}{5}$ (۴) $\frac{9}{10}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۱)

۹۴- شخصی به جرم 100 kg درون آسانسوری قرار دارد و آسانسور از حال سکون و با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ رو به پایین شروع به حرکت می‌کند. کار نیرویی که کف آسانسور در ۲ ثانیه اول حرکت بر روی شخص انجام می‌دهد، چند ژول است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

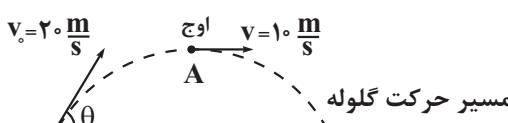
-۴۸۰۰ (۴)

۴۸۰۰ (۳)

-۳۲۰۰ (۲)

۳۲۰۰ (۱)

۹۵- مطابق شکل زیر، گلوله‌ای به جرم 1 kg با سرعت اولیه $\frac{m}{s} = 20 = v$ تحت زاویه $\theta = 20^\circ$ رو به بالا پرتاب می‌شود. اگر این گلوله با تندی $\frac{m}{s} = 10 = v$ از نقطه A (نقطه اوج) بگذرد، کار برایند نیروهای وارد بر گلوله از لحظه پرتاب تا لحظه رسیدن به نقطه اوج

چند ژول است؟

-۷۵ (۲)

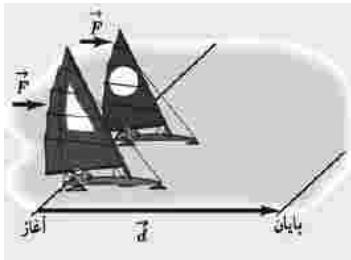
-۱۵۰ (۱)

(۴) بستگی به زاویه θ دارد.

محل انجام محاسبات

۹۶- دو قایق مخصوص، روی سطح افقی بخوبی بدوں اصطکاک دریاچه‌ای مطابق شکل زیر، قرار دارند. جرم یکی از قایق‌ها، ۴ برابر دیگری است. قایق‌ها تحت اثر نیروی مساوی باد شروع به حرکت می‌کنند و از خط پایان به فاصله d می‌گذرند. درست پس از عبورشان از خط پایان، تندی قایق سبک‌تر، چند برابر تندی قایق دیگر است؟

- (۱) ۲
(۲) $2\sqrt{2}$
(۳) ۴
(۴) ۸

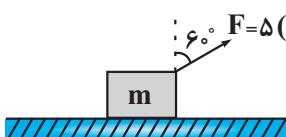
۹۷- شخصی جعبه‌ای را با نیروی یکسان F در دو حالت «الف» و «ب» روی سطح افقی به سمت راست جابه‌جا می‌کند. اگر اندازه کاری که شخص در هر دو حالت انجام می‌دهد بایکدیگر برابر باشد، نسبت جابه‌جایی جعبه در حالت «الف» به جابه‌جایی جعبه در

$$\text{حالت «ب» کدام است؟ } \left(\cos 60^\circ = \frac{1}{2} \right)$$

- (۱) $\sqrt{3}$
(۲) $\frac{\sqrt{3}}{3}$
(۳) ۲
(۴) $\frac{1}{2}$

۹۸- در شکل زیر انرژی جنبشی جسمی به جرم $m = 40\text{ kg}$ طی جابه‌جایی 80 سانتی‌متر به سمت چپ، ۴ ژول تغییر می‌کند. اگر سطح افقی دارای اصطکاک باشد، کار نیروی اصطکاک طی این جابه‌جایی چند ژول است؟ ($\sqrt{3} = 1/2$)

- (۱) $-1/2$
(۲) $-0/2$
(۳) $-0/6$
(۴) -2

۹۹- چند مورد از گزاره‌های زیر صحیح است؟

- آ) در حرکت روی سطح افقی کار نیروی عکس‌العمل سطح همواره برابر صفر است.
ب) در حرکت ماهواره‌ها به دور زمین، کار نیروی گرانش وارد بر ماهواره برابر صفر است.
پ) اگر تندی جسمی افزایش یابد، الزاماً بر روی جسم کار انجام شده است.
ت) اگر جهت بردار سرعت جسم تغییر کند، الزاماً بر روی جسم کار انجام شده است.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۰۰- گلوله‌ای به جرم $g = 20\text{ kg}$ را با تندی اولیه $\frac{m}{s} 50$ از ارتفاع 20 متری سطح زمین به سمت پایین پرتاب می‌کنیم. اگر مسافت طی شده توسط گلوله از لحظه پرتاب تا لحظه‌ای که پس از اولین برخورد به سطح زمین به ارتفاع اوج می‌رسد 38 متر باشد، کار

$$\text{نیروی وزن وارد بر گلوله طی این جابه‌جایی چند ژول است؟ } \left(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \right)$$

- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۲

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

در صورت عدم پاسخ‌گویی به سؤال‌های ۹۱ تا ۱۰۰ باید به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۱۰ پاسخ دهید.

جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم

فیزیک ۲: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۵

۱۰- سیمی رسانا و همگن دارای مقاومت الکتریکی R_1 است. اگر این سیم را ۶ بار متواالی از وسط تا کرده و ولتاژ دو سر آن را $\frac{1}{16}$

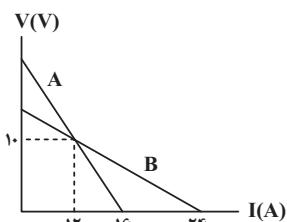
برابر کنیم، توان مصرفی در این رسانا نسبت به حالت اولیه آن چند برابر می‌شود؟

۸ (۴)

۳۲ (۳)

۶۴ (۲)

۱۰- نمودار اختلاف پتانسیل دو سر باتری‌های مجزای A و B بر حسب جریان الکتریکی عبوری از آن‌ها مطابق شکل زیر است. در حالتی که جریان $12A$ از دو باتری عبور می‌کند، به ترتیب از راست به چپ، نسبت توان تلف شده باتری A به B و نسبت توان خروجی باتری A به B کدام است؟

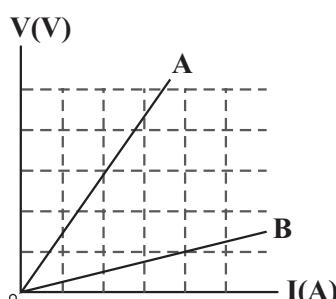
۱, ۲ (۴)

 $\frac{5}{3}$ (۳)

۱, ۳ (۳)

 $\frac{5}{3}$ (۱)

۱۰- نمودار اختلاف پتانسیل بر حسب جریان الکتریکی عبوری برای دو سیم A و B، مطابق شکل زیر است. اگر مقاومت ویژه سیم A، ۳ برابر مقاومت ویژه سیم B و حجم سیم A، ۲ برابر حجم سیم B باشد، طول سیم A چند برابر طول سیم B است؟

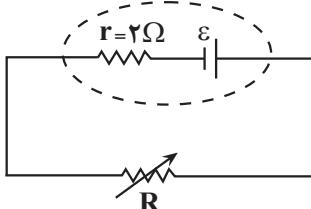
۰ / ۵ (۱)

۱ (۲)

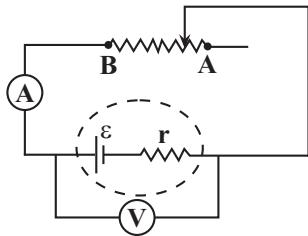
۴ (۳)

۲ (۴)

۱۰- در مدار شکل زیر، اگر مقاومت رئوستا 3Ω باشد، توان خروجی باتری ۳ وات می‌شود. اگر مقاومت رئوستا را به 8Ω برسانیم، توان خروجی باتری چند برابر می‌شود؟ (دما ثابت است).

 $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$ (۳)

۱۰- در مدار شکل زیر، با حرکت لغزنده رئوستا از نقطه A تا نقطه B، اعدادی که آمپرسنچ آرمانی و ولتسنچ آرمانی نشان می‌دهند، به ترتیب از راست به چپ چگونه تغییر می‌کنند؟

(۱) کاهش می‌یابد - افزایش می‌یابد.

(۲) کاهش می‌یابد - کاهش می‌یابد.

(۳) افزایش می‌یابد - کاهش می‌یابد.

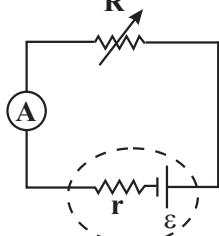
(۴) افزایش می‌یابد - افزایش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

۶- در مدار شکل زیر، آمپرسنج آرمانی جریان I را بحسب یکای SI نشان می‌دهد. اگر مقاومت متغیر R، ۲۲ برابر شود، آمپرسنج

جریان I $\frac{1}{15}$ را نشان خواهد داد. اگر مقاومت متغیر صفر شود، جریانی که آمپرسنج نشان می‌دهد، چند برابر I می‌شود؟

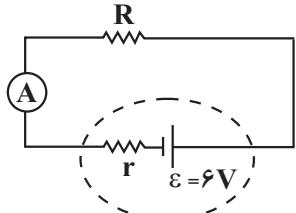
- ۳ (۱)
۱ (۲)
۴ (۳)
۲ (۴)

۷- اگر یک باتری را به مقاومت خارجی 3Ω وصل کنیم، اختلاف پتانسیل دو سر آن $12V$ می‌شود و اگر آن را به مقاومت خارجی

8Ω وصل کنیم، اختلاف پتانسیل دو سر آن $16V$ می‌شود. نیروی محرکه باتری چند ولت است؟

- ۲۸ (۴) ۲۰ (۳) ۲۴ (۲) ۱۵ (۱)

۸- در مدار شکل زیر، آمپرسنج آرمانی $2A$ را نشان می‌دهد. اگر اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت خارجی R، ۹ برابر اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت داخلی r باشد، توان مصرفی در مقاومت R، چند وات است؟

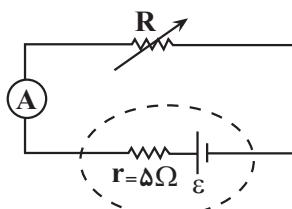

- ۱/۰۸ (۱)
۱/۰۶ (۲)
۲/۰۲۱ (۳)
۲/۰۸ (۴)

۹- دو سر سیمی با مقاومت ویژه $10^{-6}\Omega \cdot m$ و قطر مقطع $4mm$ را به اختلاف پتانسیل V وصل می‌کنیم. اگر جریان عبوری از

$$\text{سیم } 4A \text{ و توان مصرفی آن } 100W \text{ باشد، جرم سیم چند کیلوگرم است؟} (\pi = \frac{g}{cm^3} \text{ و } \rho' = 3 \text{ سیم})$$

- ۲/۴ (۴) ۷/۲ (۳) ۶ (۲) ۰/۶ (۱)

۱۰- با توجه به شکل زیر، چه تعداد از عبارتهای زیر، درست است؟

آ) اگر مقاومت متغیر R را از 3Ω به 4Ω افزایش دهیم، توان خروجی باتری پیوسته افزایش می‌یابد.

ب) اگر مقاومت متغیر R را از 4Ω به 6Ω برسانیم، توان خروجی باتری، ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

پ) اگر مقاومت متغیر R را از 5Ω به 6Ω برسانیم، توان خروجی باتری پیوسته افزایش می‌یابد.

ت) اگر مقاومت متغیر R را از 2Ω به 4Ω برسانیم، توان خروجی باتری ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

- ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پاسخ‌گویی اجباری

۱۰

شیمی جلوه‌ای از هنر، زیبایی و ماندگاری + شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روش‌تر

۹۴ - ۷۷ صفحه‌های

۱۱۱ - چند مورد از مطالب صحیح است؟

- آ) در تشکیل جامد یونی سفیدرنگ از واکنش فلز سدیم با گاز کلر، نور و گرمای زیاد آزاد می‌شود.
- ب) در ترکیب‌های یونی، نیروهای جاذبه و دافعه به شمار معینی از یون‌ها محدود می‌شود.

- پ) تشکیل شبکه بلوری جامد یونی نتیجه غلبه نیروهای جاذبه میان یون‌های ناهمنام بر نیروهای دافعه میان یون‌های همنام است.
- ت) واژه شبکه بلوری برای توصیف آرایش سه‌بعدی و نامنظم اتم‌ها، مولکول‌ها و یون‌ها در حالت جامد به کار می‌رود.

۴ (۴)

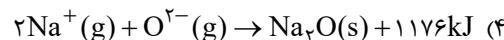
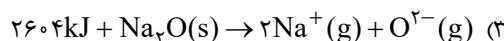
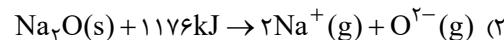
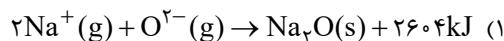
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۲ - گرمای آزاد شده ضمن تشکیل ۲۸ گرم سدیم اکسید از یون‌های Na^+ (g) و O^{2-} (g)، دمای ۴ کیلوگرم آب C^{30} را به نقطه جوش می‌رساند. کدام معادله واکنش مربوط به آنتالپی فروپاشی شبکه سدیم اکسید است؟

$$(c) \text{Na} = ۲۳, \text{O} = ۱۶ : \text{g.mol}^{-1}$$

۱۱۳ - چند مورد از مطالب زیر، جمله داده شده را به درستی تکمیل می‌کند؟

«هرچه چگالی بار یون‌های سازنده یک ترکیب یونی بیشتر باشد ...»

- نیروی جاذبه میان کاتیون و آنیون در آن ترکیب یونی، قوی تر است.

- عدد کوئوردیناسیون یون‌های آن بیشتر است.

- مقدار گرمای مصرف شده در فشار ثابت برای فروپاشی یک مول از آن، بیشتر است.

- نقطه ذوب و جوش آن کمتر است.

- قطعاً مجموع قدر مطلق بار کاتیون و آنیون در آن بیشتر است.

(۱) یک مورد (۲) دو مورد (۳) سه مورد (۴) چهار مورد

۱۱۴ - اگر در ترکیب یونی حاصل از کاتیون NaBr با آنیون MgCl_2 عدد کوئوردیناسیون آنیون ۶ باشد، شمار نزدیک ترین آنیون‌ها در اطراف هر کاتیون در این ترکیب جدید چند است و با جایگزینی آنیون نمک آلومینیم فلوئورید به جای آنیون ترکیب نامبرده، انرژی شبکه چه تغییری می‌کند؟

(۱) ۴ - کاهش (۲) ۶ - کاهش (۳) ۸ - افزایش (۴) ۴ - افزایش

۱۱۵ - بلور سدیم کلرید، شکل است و بین ذرات آن نیروی جاذبه بسیار قوی به نام پیوند وجود دارد. این ماده در حالت و به صورت، رسانای جریان برق است.

(۱) مکعبی - یونی - مذاب - محلول

(۲) مکعبی - یونی - جامد - مذاب

(۳) چهاروجهی - کوالانسی - مذاب - محلول

(۴) چهاروجهی - کوالانسی - جامد - مذاب

۱۱۶ - چند مورد از مطالب زیر، در ارتباط با عنصر تیتانیم (Ti_{۷۲})، درست است؟

- نخستین فلز واسطه جدول تناوبی است و در ترکیب‌های گوناگون، دارای اعداد اکسایش متنوع است.

- در ویژگی‌هایی از قبیل سختی، نقطه ذوب و شکل پذیری، نسبت به فلزهای دسته S و P، متفاوت است.

- نسبت به فولاد در جرم‌های برابر حجم کمتری را اشغال کرده، نقطه ذوب بیشتری داشته و در برابر خوردگی مقاوم است.

- مخلوطی از آن به همراه وانادیم که به عنوان آلیاژ هوشمند معروف است، در ساخت سازه‌های ارتدنسی و استنت عروق به کار می‌رود.

- در کاتیون موجود در اکسیدی از آن که تمام طول موج‌های مرئی را بازتاب می‌کند، تعداد الکترون‌های لایه دوم و سوم برابر است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۱۷- در دریای الکترونی نمونه‌ای از آلومینیم، $10^{۳۴} \times 10^{۸۰۶}$ الکترون وجود دارد. این نمونه فلز با چند میلی لیتر محلول $0 / ۲۵$ مولار نقره نیترات به طور کامل واکنش می‌دهد و اگر مقدار الکترونی را که در این واکنش مبادله شده است به محلولی از نمک وانادیم (V) (حاوی ۱ مول یون وانادیم) بدھیم تا کاهش یابد، رنگ محلول چه خواهد بود؟

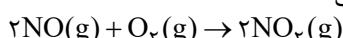
(۱) ۴۰۰۰ - آبی (۲) ۴۰۰۰ - بنفش (۳) ۱۲۰۰۰ - آبی (۴) ۱۲۰۰۰ - بنفش

۱۱۸- کدام گزینه از لحاظ درستی و نادرستی با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) بهره‌گیری از مبدل کاتالیستی در خودرو از جمله فناوری‌هایی است که در آن، دانش شیمی راهی را به سوی آینده‌ای روش‌تر رقم می‌زند.

(۲) برای شناسایی گروه‌های عاملی می‌توان از روش طیفسنجی فروسرخ استفاده کرد.

(۳) گاز NO از اگزوز خودروها خارج شده و در هوای مطابق فرایند رو به رو، گاز نیتروژن دی‌اکسید ایجاد می‌کند:

(۴) می‌توان گفت همواره با کم شدن مقدار گاز NO_2 در هوای یک شهر، مقدار گاز O_3 نیز کاهش می‌یابد.

۱۱۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره آلاینده‌های هوا نادرست بیان شده است؟

- با تابش نور خورشید به هوای آلوده، میزان NO_2 کاهش و O_3 افزایش می‌یابد.

- در اکثر ساعت‌های شب‌روز، غلظت NO بیشتر از NO_2 می‌باشد.

- آلاینده‌های SO_2 , O_3 , NO و C_xH_y مستقیماً از اگزوز خودرو خارج می‌شوند.

- از پیامدهای آن‌ها می‌توان به فرسودگی ساختمان‌ها و کاهش سرعت پوسیدگی خودروها اشاره کرد.

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۴ (۴) ۱

۱۲۰- جدول مقابل مقدار گازهای خارج شده از اگزوز یک خودرو بنزینی را نشان می‌دهد. اگر تفاوت شمار مول گازهای CO و NO تولید شده توسط این خودرو و در طول یک روز برابر $4/5$ مول باشد، در طول یک هفته چند گرم C_xH_y از اگزوز خودرو خارج می‌شود و در هر سال با مصرف گاز نیتروژن مونوکسید خارج شده از اگزوز 40 خودرو، چند متر مکعب گاز قهقهه‌ای رنگ با چگالی $1/84\text{g.L}^{-1}$ تولید می‌شود؟ ($\text{O} = 16, \text{N} = 14, \text{C} = 12, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$) و (یک سال را 365 روز در نظر بگیرید).

مقدار آلاینده به ازای طی یک کیلومتر(گرم)	فرمول شیمیایی آلاینده	
۶/۱۶	CO	
۱/۸	C_xH_y	
۱/۲	NO	

(۱) ۳۶۵ - ۳۱۵

(۲) ۲۹۲ - ۳۱۵

(۳) ۲۹۲ - ۳۷۸

(۴) ۳۶۵ - ۳۷۸

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پاسخ‌گویی اجرایی

در پی غذای سالم

شیمی ۲: صفحه‌های ۴۹ تا ۷۲

۱۲۱- دو ظرف، اولی دارای 200 گرم آب مقطر و دومی دارای 250 گرم آب مقطر، هردو در دمای 25°C را در نظر بگیرید، چند مورد از مطالب زیر، درباره آن‌ها درست است؟

- گرمای ویژه آب در دو ظرف، برابر است.

- میانگین انرژی جنبشی مولکول‌های آب در دو ظرف، یکسان است.

- ظرفیت گرمایی آب در ظرف ۲، بیشتر از ظرفیت گرمایی آب در ظرف ۱، است.

- اگر گلوله فلزی مشابه داغ با دمای یکسان را در هر ظرف وارد کنیم، دمای پایانی آب دو ظرف، برابر است.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۲۲- گرمایی که از سرد کردن یک قطعه 3 کیلوگرمی آلومینیم از دمای 50°C به 20°C درجه سلسیوس آزاد می‌شود، چند مول گاز ($c_{\text{Al}} = ۰/۹\text{J.g}^{-1}.\text{^\circ C}^{-1}$) نیتروژن را در واکنش با اکسیژن به نیتروژن مونوکسید تبدیل می‌کند؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) ۳

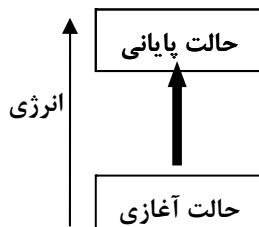
(۱) ۰

(۲) ۴۵

(۳) ۰

(۴) ۰

محل انجام محاسبات

۱۲۳ - با توجه به نمودار مقابل چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- در طی این فرایند انرژی محیط افزایش یافته است.
- در این فرایند $\Delta\theta$ الزاماً مثبت است.
- علامت $\Delta\theta$ و Q برای محیط مثبت است.

- این نمودار می‌تواند متعلق به هم‌دما شدن بستنی (سامانه) با بدن در هنگام خوردن آن باشد.
- انرژی گرمایی سامانه در حالت آغازی و پایانی قطعاً تفاوت زیادی با هم دارد.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۲۴ - یک استخر آب با دمای ۳۲ درجه سلسیوس و یک لیوان آب با دمای ۴۰ درجه سلسیوس را در نظر بگیرید. در چند مورد زیر میزان کمیت مقایسه شده برای لیوان آب بیشتر از استخر است؟

- (آ) میانگین تندي ذرات
- (ب) ظرفیت گرمایی
- (ت) ظرفیت گرمایی ویژه
- (پ) انرژی گرمایی

ث) انرژی لازم برای جوشاندن

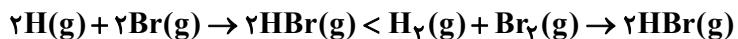
(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۲۵ - با توجه به واکنش‌های روبرو کدام گزینه نادرست است؟ (واکنش‌ها در دما و فشار ثابت انجام شده $C = 12 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)
 (الف) $C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g)$
 (ب) $C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g)$ (الماس)

- (۱) مقایسه گرمای حاصل از سوختن کامل مقدار برابری از گرافیت و الماس نشان‌دهنده پایداری بیشتر گرافیت است.
- (۲) گرمای حاصل از دو واکنش ناشی از تفاوت انرژی گرمایی مواد شرکت‌کننده است.
- (۳) از سوختن کامل ۶ گرم گرافیت مقدار $33 \times 10^6 / 0.2 \times 10^6$ اتم اکسیژن مصرف می‌شود.
- (۴) نوع فراورده‌ها و حالت فیزیکی آنها در مقدار گرمای حاصل از دو واکنش تأثیرگذار است.

۱۲۶ - کدام موارد از مطالب زیر، درست است؟

- (آ) انرژی لازم برای انجام فرایند $I_2(s) \rightarrow 2I(g)$ هم‌ارز با آنتالپی پیوند $I-I$ است.
- (ب) از نظر اندازه آنتالپی واکنش، مقایسه زیر درست است: (هر دو واکنش گرماده هستند).

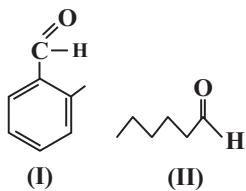

(پ) اگر آنتالپی سوختن اتین و پروپین به ترتیب برابر با -1300°C و -1938°C کیلوژول بر مول باشد، آنتالپی سوختن 1°C برابر با -2576°C کیلوژول بر مول است.

(ت) برای به دست آوردن مقدار مشخصی انرژی در واکنش سوختن پروپان، این انرژی در واکنش (a) نسبت به واکنش (b) با مصرف مقدار کمتری پروپان به دست می‌آید:

- a) $C_3H_8(g) + 5O_2(g) \rightarrow 3CO_2(g) + 4H_2O(l)$
 b) $C_3H_8(l) + 5O_2(g) \rightarrow 3CO_2(g) + 4H_2O(g)$

(۱) (آ)، (ب) و (پ)
 (۲) (ب) و (ت)
 (۳) فقط (پ)

۱۲۷ - با توجه به ساختار ترکیب‌های آلی روبرو، چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

- (آ) شمار اتم‌های کربن در ترکیب (III) یک واحد کمتر از ترکیب (II) است.
- (ب) فرمول مولکولی ترکیب (I) به صورت $C_6H_{12}O$ می‌باشد.

(پ) تنها بین مولکول‌های یک ترکیب از این سه ترکیب امکان تشکیل پیوند هیدروژنی وجود دارد.

(ت) ترکیب (III) دارای گروه عاملی الکلی بوده و نمی‌تواند رنگ برم مایع را از بین ببرد.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

محل انجام محاسبات

۱۲۸- دوچرخهسواری برای تأمین انرژی خود در روند مسابقه مقدار ۱۵۰ گرم شکلات را مصرف می‌نماید. اگر در صد چربی در این قطعه شکلات ۳۰ درصد باشد چند کیلوژول انرژی برای بدن ورزشکار فراهم شده است؟ (فرض کنید مابقی اجزاء شکلات را پروتئین و کربوهیدرات تشکیل می‌دهد). (ارزش سوختی چربی $\frac{kJ}{g}$ ۱۷، کربوهیدرات $\frac{kJ}{g}$ ۳۸، پروتئین $\frac{kJ}{g}$ ۱۷)

$$2549 \quad 4395 \quad 3495 \quad 3945 \quad (4) \quad (3) \quad (2) \quad (1)$$

اگر 16 L لیتر مخلوط گازهای A و B به طور کامل با هم واکنش دهند، در شرایط استاندارد چند لیتر کاهش حجم مشاهده خواهیم کرد و به کمک گرمایی حاصل، دمای چند گرم آب را می‌توان از دمای 10°C به 90°C رساند؟

(ظرفیت گرمایی ویژه آب $4.2 \text{ J.g}^{-1} \cdot \text{C}^{-1}$ است).

$$187/5 - 6/72 \quad (2) \quad (1) \quad 125 - 6/72$$

$$187/5 - 13/44 \quad (4) \quad (3) \quad 125 - 13/44$$

۱۳۰- ۵۶ لیتر گاز اوزون را در شرایط استاندارد وارد یک مخزن درسته می‌کنیم تا واکنش $2O_3(g) \rightleftharpoons 3O_2(g)$ در دمای ثابت انجام شود. با توجه به داده‌های موجود در جدول زیر، از ابتدای واکنش تا لحظه‌ای که فشار گازهای درون مخزن به $1/2 \text{ atm}$ می‌رسد، چند کیلوژول گرما در این واکنش می‌باشد؟

$O=O$	$O-O$	پیوند
۴۹۵	۱۴۵	آنالپی پیوند (kJ.mol^{-1})

$$410 \quad 205 \quad 307/5 \quad 102/5 \quad (4) \quad (3) \quad (2) \quad (1)$$

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پاسخ‌گویی انتخابی

ردپای گازها در زندگی

شیمی: صفحه‌های ۸۴ تا ۵۳

دانش آموز گرامی در صورت عدم پاسخ‌گویی به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰، باید به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهد.

۱۳۱- نام چند مورد از ترکیب‌های زیر درست است؟

P_2O_5 • : دی‌فسفر پنتاکسید Cu_2S • : مس (II) سولفید

$SiBr_4$ • : سیلیسیم تترابرید $FeBr_3$ • : آهن (III) برید

OF_2 • : اکسیژن دی‌فلوئورید NO_2 • : مونوبیتروژن دی‌اکسید

Cr_2O_3 • : دی‌کروم تری‌اکسید Sr_2P_2 • : استرانسیم (II) فسفید

$$5 \quad 4 \quad 6 \quad 3 \quad (4) \quad (3) \quad (2) \quad (1)$$

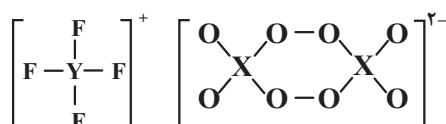
۱۳۲- در ساختار لوویس چند مولکول زیر در مجموع ۲ جفت الکترون ناپیونندی وجود دارد؟

$$1 \quad 2 \quad 3 \quad 4 \quad (4) \quad (3) \quad (2) \quad (1)$$

۱۳۳- در ساختارهای زیر همه اتم‌ها از قاعده هشتایی پیروی می‌کنند. با توجه به آنها، اتم‌های X و Y به ترتیب در کدام گروه اصلی

جدول تناوبی قرار دارند؟

$$15,15 \quad 16,16 \quad 16,15 \quad 15,16 \quad (4) \quad (3) \quad (2) \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۱۳۴ - در چه تعداد از واکنش‌های زیر پس از موازن، تفاوت مجموع ضرایب واکنش‌دهنده‌ها و مجموع ضرایب فراورده‌ها با هم برابر است؟

- a) $S_2F_2 + H_2O \rightarrow H_2S_4O_6 + S_8 + HF$
- b) $N_2O_4 + KI \rightarrow KNO_3 + NO + I_2$
- c) $NH_3 + O_2 \rightarrow NO + H_2O$
- d) $H_2S + O_2 \rightarrow SO_2 + H_2O$

۴) صفر

۲) ۳

۴) ۲

۳) ۱

۱۳۵ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- مولکول‌های اوزون از ورود همهٔ پرتوهای فرابینفس خورشید به سطح زمین جلوگیری می‌کنند.
- در شرایط یکسان، چگالی و نقطهٔ جوش دگرشکل واکنش‌پذیرتر اکسیژن بیشتر از دگرشکل دیگر آن است.
- شمار الکترون‌های ناپیوندی در ساختار لوویس اوزون ۳ برابر تعداد پیوندهای اشتراکی در ساختار لوویس گاز اکسیژن است.
- مطابق معادله $2O_3 \rightleftharpoons 3O_2(g)$ به ازای مصرف $2x$ گرم اوزون، x گرم O_2 تولید می‌شود.
- در هنگام رعد و برق دو گاز نیتروژن و اکسیژن در هوای ترکیب شده و به اکسیدهای نیتروژن تبدیل می‌شوند.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۳۶ - در دو ظرف (۱) و (۲) با حجم و دمای یکسان به ترتیب، $5/6$ گرم گاز N_2 و $4/0$ مول گاز H_2 وجود دارد. اگر معادله واکنش

دو گاز به صورت: $2NH_3(g) + 3H_2(g) \rightarrow 2N_2(g)$ باشد، چند مورد از مطالب زیر درست است؟ ($14: g/mol^{-1}$)

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

سه

• فشار گاز در ظرف (۲)، دو برابر فشار گاز در ظرف (۱) است.

• شمار جفت‌الکترون‌های پیوندی در ظرف (۱)، $1/5$ برابر این شمار در ظرف (۲) است.

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

چهار

• مجموع حجم دو گاز در شرایط STP برابر $13/44$ لیتر است.

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

• اگر دو گاز به‌طور کامل با هم واکنش دهنند، در پایان واکنش به تقریب $1/87$ گرم گاز N_2 باقی می‌ماند.

۱) ۱

۲) ۲

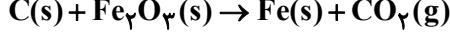
۳) ۳

۴) ۴

سه

۱۳۷ - مجموع ضرایب استوکیومتری مواد شرکت‌کننده در واکنش زیر پس از موازن، کدام است و به ازای مصرف چند گرم آهن (III)

اکسید، 6 لیتر گاز در شرایطی که حجم مولی گازها برابر 25 لیتر بر مول است، تولید می‌شود؟ ($16: g/mol^{-1}$) (گزینه‌ها را از سمت راست به چپ بخوانید.)

۱) ۱۲ - ۱۲

۲) ۲۵۶ - ۱۲

۳) ۱۲ - ۵

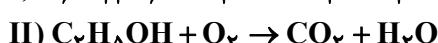
۴) ۲۵۶ - ۵

۱۳۸ - اگر جرم برابر از گلوکز ($C_6H_{12}O_6$) و اتانول (C_2H_5OH) با اکسیژن کافی وارد واکنش شوند. حجم کربن دی‌اکسید

تولیدی در واکنش I چند برابر حجم این گاز در واکنش II است؟ (واکنش‌ها موازن‌های شوند).

(واکنش اول در شرایط STP می‌باشد و چگالی و جرم مولی کربن دی‌اکسید در واکنش دوم به ترتیب $1/1 \frac{g}{mol}$ و $44 g/mol^{-1}$)

است. ($C = 12, H = 1, O = 16: g/mol^{-1}$)

۱) ۰ / ۵۴

۲) ۰ / ۷۳

۳) ۰ / ۶۸

۴) ۰ / ۴۲

۴

۳

۲

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

۱

۰

- ۱۴۰- مخلوطی از گازهای اتان و بوتان را وارد یک سیلندر احتراق می کنیم تا مطابق معادله های شیمیایی موازن نشده زیر به طور کامل بسوزند. اگر در شرایط دما و فشار یکسان، حجم کربن دی اکسید تولیدی از واکنش دوم، $\frac{4}{3}$ برابر حجم بخار آب تولیدی از واکنش اول باشد، تقریباً چند درصد از جرم مخلوط اولیه را گاز اتان تشکیل می دهد؟ ($C = 12, O = 16, H = 1: g/mol^{-1}$)
- I) $C_2H_6(g) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g) + H_2O(g)$
- II) $C_4H_{10}(g) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g) + H_2O(g)$

۴۸/۳ (۴)	۶۵/۹ (۳)	۵۱/۷ (۲)	۳۴/۱ (۱)
----------	----------	----------	----------

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه	پاسخ‌گویی انتخابی	در پی غذای سالم
		دانش آموز گرامی در صورت عدم پاسخ‌گویی به سوالات ۱۳۱ تا ۱۴۰ و باید به سوالات ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهد.

- ۱۴۱- کدام موارد از عبارت های زیر درست هستند؟
- آ) هنگامی که دو جسم با یکدیگر در تماس باشند، گرما از جسم با انرژی گرمایی بیشتر به جسم با انرژی گرمایی کمتر جاری می شود.
- ب) اگر دو نمونه ۲۰۰ گرمی آب و روغن زیتون را بر روی شعله هایی با قدرت دقیقاً یکسان قرار دهیم، پس از گذشت مدت زمان معین، دمای روغن زیتون بیشتر از آب خواهد بود.
- پ) از بین دما، انرژی گرمایی و تغییر دما، تنها دو مورد برای توصیف ماده قابل استفاده است.
- ت) مواد جامد به دلیل فاصله کمتر ذرات سازنده نسبت به مواد گازی، ظرفیت گرمایی ویژه کمتری دارند.

۴) تمام موارد	۳) پ	۲) ب و ت	۱) آ، ب و ت
---------------	------	----------	-------------

- ۱۴۲- چند مورد از مطالب زیر صحیح می باشند؟
- آ) هر ماده غذایی انرژی دارد و میزان انرژی آن به جرمی بستگی دارد که می سوزد.
- ب) اگر در دو ظرف ۵۰ و ۱۰۰ میلی لیتر آب با دمای $C^{\circ} ۴۰$ وجود داشته باشد، میانگین تندي و میانگین انرژی جنبشی و انرژی گرمایی آنها برابر است.
- پ) از دیدگاه شیمیایی، در ساختار مولکول های چربی نسبت به روغن، پیوندهای دو گانه بیشتری وجود داشته و واکنش پذیری بیشتری دارند.
- ت) ظرفیت گرمایی ویژه در دما و فشار اتفاق، به مقدار و نوع ماده بستگی دارد.
- ث) اگر شیر $C^{\circ} ۶۰$ را بنوشیم بخش عمدۀ انرژی موجود در شیر در فرایند همدمای شدن شیر به بدن می رسد.

۱) ۴	۲) ۳	۳) ۲	۴) ۱
------	------	------	------

- ۱۴۳- چه تعداد از عبارت های زیر، درست است؟
- تغییر آنتالپی یک واکنش هم ارز با گرمایی است که واکنش در حجم ثابت با محیط پیرامون خود دادوستد می کند.
 - دادوستد انرژی در واکنش ها به طور عمده به شکل گرما ظاهر می شود.
 - برای مقایسه بزرگی ΔH چند واکنش، تنها باید مقدار آن ها را در نظر گرفت.
 - برای محاسبه Q_p یک واکنش، باید مجموع آنتالپی مواد فراورده را از مجموع آنتالپی مواد واکنش دهنده کم کرد.

۱) ۱	۲) ۲	۳) ۳	۴) ۴
------	------	------	------

- ۱۴۴- چه تعداد از مطالب زیر درست است؟
- آ) گرمای مبادله شده در واکنش $CO_2(g) \rightarrow C(g) + 2O(g)$ ، میانگین آنتالپی پیوند $C = O$ به شمار می آید.
- ب) در واکنش $I(g) + HF(g) \rightarrow F(g) + HI(g)$ ، گرما از سامانه به محیط منتقل می شود.
- پ) اگر در واکنش زیر به ازای تولید $6/5$ لیتر گاز سه اتمی در شرایط STP، $97/5$ کیلوژول انرژی مصرف شود میانگین آنتالپی $NH_3(g) \rightarrow NH_2(g) + H(g)$ برابر 390 کیلوژول است.
- ت) گرمای حاصل از سوختن یک گرم اتان از گرمای سوختن یک گرم اتانول بیشتر است.

۱) ۱	۲) ۲	۳) ۳	۴) ۴
------	------	------	------

محل انجام محاسبات

۱۴۵ - اگر برای سوختن مقداری از یک آلکان $6/6$ کیلوژول گرما به همراه $17/6$ گرم گاز CO_2 و $5/0$ مول آب تولید شده باشد. ارزش سوختی این آلکان برحسب $\text{kJ}\cdot\text{g}^{-1}$ و نیز آنتالپی سوختن آن برحسب $\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$ به ترتیب کدام گزینه می‌باشد؟ ($\text{O} = 16, \text{C} = 12, \text{H} = 1: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

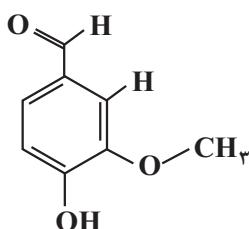
- ۱۳۱۵، ۲۵ (۲)
-۲۵۵۶، ۴۴ (۱)
-۲۵۵۶، ۲۵ (۴)
-۲۵۱۶، ۴۴ (۳)

۱۴۶ - کدام موارد از مطالب زیر، به درستی بیان شده است؟

- آ) اگر به یک نمونه گاز N_2O_4 گرما بدهیم، به مرور زمان شدت رنگ قهوه‌ای در لوله آزمایش، افزایش می‌باید.
ب) در واکنش تولید HCl(g) از عنصرهای سازنده و واکنش $2\text{O}_3(\text{g}) \rightleftharpoons 3\text{O}_2(\text{g})$ ، انتقال گرما از سامانه به محیط است.
پ) گرافیت از الماس پایدارتر است، بنابراین گرمای تولید شده در واکنش سوختن یک مول گرافیت بیشتر از الماس است.
ت) در واکنش فتوسنتز، مجموع ضرایب استوکیومتری و سطح انرژی فراوردها از واکنش دهنده‌ها کمتر است.

- (۱) فقط آ (۲) آ و ب (۳) فقط ت (۴) پ و ت

۱۴۷ - با توجه به ساختار وانیلن که به عنوان طعم‌دهنده در غذاها و نوشیدنی به کار می‌رود که در شکل زیر نشان داده شده است.

چند مورد از مطالب زیر درباره آن درست است؟ ($\text{C} = 12, \text{H} = 1, \text{O} = 16: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

- دارای گروههای عاملی می‌باشد که در زردچوبه و رازیانه وجود دارد.
- نسبت درصد جرمی اکسیژن به کربن در آن برابر $5/0$ می‌باشد.
- جرم $3/0$ مول از آن برابر $45/6$ گرم است.
- نسبت شمار جفت‌الکترون‌های بیوندی به شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی در آن به تقریب برابر $3/83$ است.

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۱ (۴) ۳

۱۴۸ - ۱۰ گرم گاز متان در واکنش سوختن کامل شرکت کرده و پس از پایان واکنش اختلاف جرم فراورده‌های تولیدی ۴ گرم است.

درصد ناخالصی در این نمونه متان و گرمای حاصل از سوختن این نمونه متان چند کیلوژول است؟ (ارزش سوختی متان $52/5$ کیلوژول بر گرم است.)

$(\text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{H} = 1: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1})$

- ۴۲۰ - ۲۵ (۲)
۴۲۰ - ۲۰ (۴)
۳۹۳/۷۵ - ۲۵ (۱)
۳۹۳/۵ - ۲۰ (۳)

۱۴۹ - یک مخلوط گازی از اتان (C_2H_6) و پروپین (C_3H_8) در دما و فشار اتفاق در اختیار داریم. اگر در اثر سوختن کامل این مخلوط، $8/37$ گرم آب و 1650 کیلوژول گرما تولید شود؛ درصد حجمی اتان در مخلوط اولیه کدام است؟ (ارزش سوختی اتان و پروپین را به ترتیب 70 و 50 کیلوژول بر گرم در نظر بگیرید؛ $\text{O} = 16, \text{C} = 12, \text{H} = 1: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

- (۱) ۳۲/۵ (۲) ۳۷/۵ (۳) ۶۲/۵ (۴) ۶۷/۵

۱۵۰ - ارزش سوختی C_nH_n برابر $52\text{kJ}\cdot\text{g}^{-1}$ است. در صورتی که از سوختن کامل $1/12$ لیتر از گاز C_nH_n در شرایط STP مقدار 78 کیلوژول گرما آزاد شود n کدام است و در این واکنش چند گرم آب تولید می‌شود؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

$(\text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{H} = 1: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1})$

- ۱) ۲/۷ - ۴ (۲) ۱/۸ - ۶ (۳) ۲/۷ - ۶ (۴) ۱/۸ - ۶

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

پاسخ‌گویی اجباری

کاربرد مشتق

۱۵۱ - اگر $[1, 3]$ و $(1, b]$ بزرگترین بازه‌هایی باشند که تابع $f(x) = \frac{2x^3 + a}{x - 1}$ در آنها نزولی است، مقدار ab کدام است؟

-۳ (۴)

۱۸ (۳)

-۶ (۲)

۴ (۱)

۱۵۲ - تابع $f(x) = x^2(|x| - 1)$ در بازه $[a, b]$ از دامنه $(-\infty, \frac{1}{3}]$ اکیداً صعودی است. حد اکثر $b - a$ کدام است؟

۱ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱ (۱)

۱۵۳ - طول بزرگترین بازه ممکن برای a که به ازای آن تابع $f(x) = \frac{(a+2)x - 2}{ax - (a-1)}$ صعودی اکید باشد، کدام است؟

۳ (۴)

۹ (۳)

۷ (۲)

۱ (۱)

۱۵۴ - تابع $|f(x)| = |x(x^3 - 4)|$ چند اکسترم نسبی دارد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۵ (۱)

۱۵۵ - تابع $f(x) = \sqrt[3]{x^2(x+1)^2}$ به ترتیب از راست به چپ چند مینیمم نسبی و چند ماکزیمم نسبی دارد؟

۲ - ۱ (۴)

۱ - ۲ (۳)

۱ - ۱ (۲)

۱ (۱) - صفر

۱۵۶ - تابع $f(x) = \frac{2x - k}{x^2 + 3k}$ به ازای $k \in [a, b]$ اکسترم نسبی ندارد. بیشترین مقدار $b - a$ کدام است؟

۱۰ (۴)

۱۲ (۳)

۶ (۲)

۸ (۱)

۱۵۷ - به ازای کدام مجموعه مقادیر a ، طول یکی از نقاط اکسترم نسبی تابع با خاصیت $f(x) = \frac{1}{4}x^3 + (a - \frac{1}{2})x^2 - 8x$ در بازه

(۲, ۶) قرار می‌گیرد؟

$$\frac{-1}{2} < a < 3 \quad (۲)$$

$$\frac{-1}{3} < a < 2 \quad (۱)$$

$$\frac{-1}{3} < a < 4 \quad (۴)$$

$$\frac{-1}{4} < a < 2 \quad (۳)$$

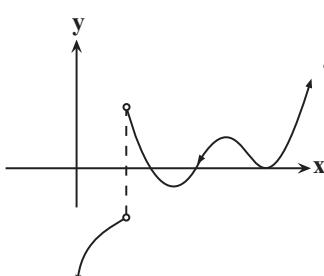
۱۵۸ - تابع f در تمام نقاط اعداد حقیقی پیوسته است. اگر نمودار مقابل نمودار تابع مشتق f' باشد، کدام گزینه تعداد نقاط ماکزیمم نسبی و مینیمم نسبی تابع f را نشان می‌دهد؟

(۱) یک ماکزیمم و یک مینیمم

(۲) دو ماکزیمم و دو مینیمم

(۳) یک ماکزیمم و دو مینیمم

(۴) دو ماکزیمم و یک مینیمم

محل انجام محاسبات

۱۵۹- تابع $f(x) = \sqrt[3]{x^2 + 2mx - m}$ فقط یک نقطه بحرانی دارد. m شامل چند عدد صحیح می‌باشد؟

۲ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۱) صفر

۱۶۰- نقاط بحرانی نمودار تابع $y = (x-1)^2(x+2)^3$ تشكیل یک مثلث می‌دهند. مساحت این مثلث کدام است؟

 $\frac{243}{16}$ (۴) $\frac{243}{32}$ (۳) $\frac{9}{16}$ (۲) $\frac{81}{32}$ (۱)

۱۶۱- مجموع ماکزیمم مطلق و مینیمم مطلق تابع $y = \sqrt{x} - x$ در بازه $[0, 4]$ کدام است؟

 $\frac{9}{4}$ (۴) $\frac{7}{4}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱)

۱۶۲- اختلاف حداکثر و حداقل مقدار تابع $y = \frac{2x}{x^3 + |x^3| + 16}$ در بازه $[-16, 8]$ کدام است؟

 $\frac{131}{65}$ (۴) $\frac{66}{65}$ (۳) $\frac{\sqrt[3]{4}}{12}$ (۲) $\frac{\sqrt[3]{4}}{12} + 2$ (۱)

۱۶۳- مینیمم مطلق تابع $f(x) = x |3-x^2|$ در بازه $[-1/5, \sqrt{3}]$ کدام است؟

 $-\frac{9}{8}$ (۴) $-\sqrt{3}$ (۳)

-۲ (۲)

 $-\frac{9}{4}$ (۱)

۱۶۴- چه تعداد از گزاره‌های زیر در مورد تابع $f(x) = \begin{cases} x^2 & , \quad x \geq 1 \\ -x+2 & , \quad 0 < x < 1 \\ \sqrt{-x} & , \quad x \leq 0 \end{cases}$ صحیح می‌باشند؟

آ) همه نقاط بحرانی، نقاط اکسترمم نسبی نیز هستند.

ب) ماکزیمم نسبی دارد.

ج) مینیمم نسبی دارد.

د) دارای ماکزیمم مطلق و ماکزیمم نسبی است.

ه) دارای مینیمم مطلق و مینیمم نسبی است.

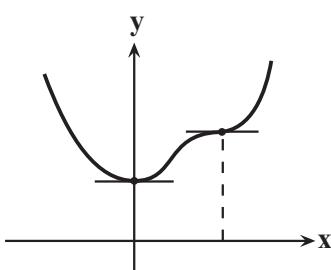
۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

۱۶۵- شکل مقابل مربوط به نمودار تابع $f(x) = x^4 + ax^3 + 32x^2 + b$ است. a کدام است؟

 $\frac{16}{3}$ (۱) $-\frac{16}{3}$ (۲) $\frac{32}{3}$ (۳) $-\frac{32}{3}$ (۴)

محل انجام محاسبات

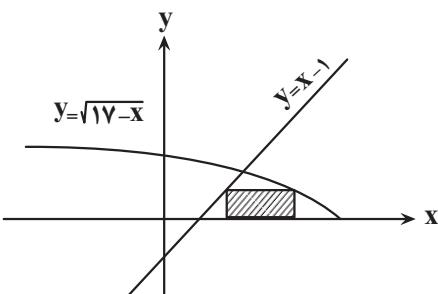

۱۶۶ - طول نزدیک‌ترین نقطه روی منحنی $y = \sqrt{x}$ از نقطه $A\left(\frac{1}{3}, 0\right)$ کدام است؟

- ۱) $\frac{1}{4}$ ۲) $\frac{1}{3}$ ۳) $\frac{1}{2}$ ۴) ۱

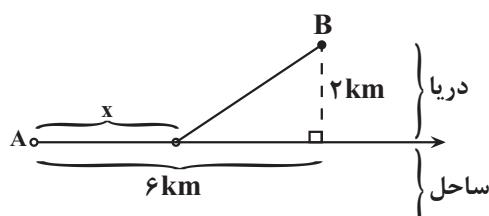
۱۶۷ - دو رأس مستطیل زیر روی محور x ها و یک رأس روی خط $1 - x = y$ و رأس دیگر روی نمودار $y = \sqrt{17-x}$ می‌باشد. بیشترین مساحتی که این مستطیل می‌تواند داشته باشد، کدام است؟

- ۱۶) ۱
۱۷) ۲
۲۰) ۳
۲۱) ۴

۱۶۸ - مطابق شکل زیر فردی در نقطه A در ساحل ایستاده است و می‌خواهد به جزیره B برود. اگر سرعت پیاده‌روی او $\frac{km}{h}$ و سرعت

شنای او $\frac{km}{h}$ باشد، مقدار x را چنان بیابید که زمان حرکت او کمترین مقدار باشد؟

- ۱) $6 + \frac{6}{\sqrt{55}}$
۲) $6 - \frac{6}{\sqrt{55}}$
۳) $5 + \frac{6}{\sqrt{55}}$
۴) $5 - \frac{6}{\sqrt{55}}$

۱۶۹ - دایره‌ای به شعاع ۲ در داخل مثلث متساوی‌الساقین محاط شده است. اگر مساحت مثلث، مینیمم باشد، ارتفاع آن کدام است؟

- ۱) ۲
۲) ۳
۳) ۲
۴) ۴

۱۷۰ - در کره‌ای به شعاع ۴ بزرگ‌ترین استوانه قائم موجود را گنجانده‌ایم. بیشترین مقدار مساحت جانبی ممکن برای این استوانه چقدر است؟

- ۱) 8π
۲) 16π
۳) 32π
۴) 64π

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پاسخ‌گویی اجباری

منابع آب و خاک
زمین‌شناسی: صفحه‌های ۴۱ تا ۵۸

- ۱۷۱- با توجه به شکل مقابل که نشان‌دهنده یک آبخوان آهکی تحت فشار در لایه **B** می‌باشد، کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) لایه‌های **C** و **A** نفوذناپذیر هستند و می‌توانند از جنس رس باشند.
 - (۲) سطح آب آبخوان، نمایانگر سطح پیزومتریک است.
 - (۳) چاه آب حفر شده در آبخوان نمی‌تواند آرتزین باشد.
 - (۴) آب این آبخوان به خوبی با صابون کف نمی‌کند.

C
B
A

- ۱۷۲- غلظت نمک‌های محلول در آب زیرزمینی به چه عواملی بستگی دارد؟

- (۱) ترکیب ماقما، سرعت نفوذ آب، ترکیب شیمیایی خاک و سنگ، pH آب
- (۲) جنس کانی‌ها و سنگ‌ها، دما و سرعت نفوذ آب، مسافت طی شده توسط آب
- (۳) pH آب، ساختمان زمین‌شناسی، ترکیب ماقما، شیب زمین
- (۴) عمق آبخوان، ترکیب شیمیایی خاک و سنگ، مسافت طی شده، شیب زمین

- ۱۷۳- کدام گزینه از تفاوت افق‌های **A** و **B** خاک می‌باشد؟

- (۱) وجود ذرات شن در افق **B**
- (۲) فراوانی میزان مواد آلی (گیاخاک) در افق **B**
- (۳) وجود ذرات ماسه و شن در افق **A**
- (۴) وجود قطعات خرد شده و گیاخاک در افق **A**

- ۱۷۴- کدام گزینه راهکار مناسب تری برای کاهش میزان فرونشست زمین است؟

- (۱) افزایش مناطق زیر کشت در دشت‌های ممنوعه
- (۲) افزایش بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی
- (۳) مقاوم‌سازی زیربنایها و انواع سازه‌ها
- (۴) افزایش تزریق آب به آبخوان‌ها

- ۱۷۵- کدام عبارت در مورد منطقه بالای منطقه اشباع صحیح است؟

- (۱) سنگ بستر نامیده می‌شود.
- (۲) منافذ آن از آب و هوا پر شده است.
- (۳) نمی‌تواند در تشکیل حاشیه موینه دخالت داشته باشد.
- (۴) نام این منطقه برکه است.

- ۱۷۶- بزرگترین حوضه آبریز ایران از نظر مساحت پوشش کدام است؟

- (۱) دریای خزر (۲) هامون (۳) فلات مرکزی (۴) خلیج فارس و دریای عمان

- ۱۷۷- هریک از موارد «نفوذ آب به آبخوان - وقوع سیل - ایجاد رواناب» به ترتیب مربوط به کدام نوع از بارندگی‌ها می‌باشد؟

- (۱) آرام و کوتاه - شدید و طولانی - شدید و کوتاه
- (۲) آرام و طولانی - شدید و کوتاه - شدید و طولانی
- (۳) آرام و کوتاه - شدید و کوتاه - شدید و طولانی
- (۴) آرام و طولانی - شدید و طولانی - شدید و کوتاه

- ۱۷۸- کدام گزینه در ارتباط با نیم‌رخ قنات قصبه به درستی بیان شده است؟

- (۱) مظہر قنات بالاتر از مادر چاه احداث می‌شود.
- (۲) کanal قنات به صورت موازی با مادر چاه قرار دارد.
- (۳) میله‌های چاه عمود بر مادر چاه ساخته می‌شوند.
- (۴) طول کanal قنات بسیار بیشتر از عمق مادر چاه می‌باشد.

- ۱۷۹- عرض رودخانه‌ای در زیرپلی ۶ متر است. اگر سرعت رود $5 / ۰$ متر بر ثانیه و فاصله پل تا سطح آب ۳ متر و عمق رود ۱ متر باشد و این رود به تالاب منتهی شود در طی چهار روز تقریباً چند متر مکعب آب را وارد تالاب می‌کند؟

$$(۱) ۱ / ۳۰ \times ۱۰^۶ \quad (۲) ۱ / ۱۱ \times ۱۰^۶ \quad (۳) ۳ / ۲۱ \times ۱۰^۶ \quad (۴) ۳ / ۱۱ \times ۱۰^۶$$

- ۱۸۰- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- (۱) حریم کیفی منابع آب‌های زیرزمینی، براساس تأثیر شعاع دو چاه در نظر گرفته می‌شود.
- (۲) در فرونشست زمین، به صورت آرام و نامحسوس، به صورت نقطه‌ای در زمین شکاف و ترک‌خوردگی ایجاد می‌شود.
- (۳) کیفیت آب‌های زیرزمینی همانند کمیت آنها، همواره در اثر برداشت‌های بی‌رویه تغییر می‌کند.
- (۴) حریم کیفی چاه‌های تأمین کننده آب شرب، به صورت پهنه‌های حفاظتی تعریف می‌شود.

آزمون ۵ اسفندماه ۱۴۰۱

نیمسال اول دوازدهم تجربی

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰

تعداد سوال: ۴۰

تعداد سوالات، شماره سوال و مدت زمان پاسخ‌گویی اختصاصی دوازدهم

ردیف	نام درس	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زیست‌شناسی	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
۲	فیزیک	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۵
۳	شیمی	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۴	ریاضی	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۵

سال ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

انتقال اطلاعات در نسل‌ها

زیست‌شناسی ۳: صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶

۱۸۱- صفت رنگ در نوعی ذرت، ۳ جایگاه زنی دارد و هر جایگاه دو آلل دارد، آلل‌های بارز، قرمزنگ و آلل‌های نهفته، سفیدرنگ هستند. اگر قرمزنگ ترین رخ نمود (فنوتیپ) مربوط به $AABBCC$ و سفیدترین رخ نمود (فنوتیپ) مربوط به $aabbcc$ باشد، ذرت‌های حاصل از کدام آمیزش‌ها از نظر رنگ به هم شبیه‌ترند؟

- الف) $AAAbbcc$, $AABBCC$
 ب) $aaBBCC$, $aabbcc$
 ج) $aaBBCC$, $AAbbcc$
 د) $aabbcc$, $AABBCC$

(۱) الف و ج (۲) ج و د (۳) ب و ج (۴) ب و د

۱۸۲- کدام عبارت در ارتباط با انواع بیماری هموفیلی درست است؟

- ۱) در تمامی فامتن‌های جنسی یا دگره h وجود دارد یا H
 ۲) در مردان احتمال بروز آن بیشتر است.
 ۳) مربوط به فقدان عامل انعقادی VIII است.
 ۴) فرد سالم نمی‌تواند ژن بیماری را به نسل بعد منتقل کند.

۱۸۳- مردی که فاقد توانایی تولید عامل انعقادی VIII (هشت) است و مولکول‌های مرتبط با دو نوع گروه خونی رایج را بر روی گویچه‌های قرمز خون خود ندارد با زنی که لخته خون طبیعی دارد و دارای کربوهیدرات A و پروتئین D بر روی گویچه‌های قرمز خود است، ازدواج می‌کند. اگر گامت‌های این زن و مرد طبیعی باشند، به طور حتم همه فرزندان.....

- ۱) دختر آن‌ها، ژن رمزکننده پروتئین D و ژن رمزکننده آنزیم A را دارند.
 ۲) دختر آن‌ها، توانایی تبدیل فیرینوژن به فیربرین را به طور طبیعی دارند.
 ۳) پسر آن‌ها، در گویچه‌های قرمز موجود در خون خود، دارای ال (دگره) d می‌باشند.
 ۴) پسر آن‌ها، دارای کروموزوم جنسی بدون ژن رمزکننده عامل انعقادی هشت هستند.

۱۸۴- چند مورد، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کنند؟

- «در انسان در حین بررسی نوعی بیماری با الگوی توارث به طور حتم»
- الف) مستقل از جنس - دختر سالم، دارای پدری سالم است.
 ب) وابسته به جنس - مادری بیمار دارای پسرانی بیمار است.
 ج) نهفته - والدین دختر بیمار، دگره مربوط به بروز این بیماری را دارند.
 د) بارز - مادر بیمار، دارای فرزندانی مبتلا به این بیماری است.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۸۵- در رابطه با بیماری هموفیلی، کدام عبارت، جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در صورتی که، ممکن نیست»

- ۱) فقط پدر، بیماری هموفیلی را داشته باشد - دختری هموفیل داشته باشد که همه فرزندان دختری آن، سالم باشند.
 ۲) والدین، عامل انعقادی A را داشته باشند - دختری داشته باشند که در فرایند لخته‌شدن چار اختلال شود.
 ۳) مادر ناقل بیماری هموفیلی باشد - فرزند پسری داشته باشد که می‌تواند گامتی با دگره سالم را تولید کند.
 ۴) والدین، مبتلا به این بیماری باشند - فرزند سالم با یک دگره بیماری در یاخته‌هایش داشته باشند.

۱۸۶- از ازدواج زنی دارای گروه خونی A با مردی سالم، دختری با گروه خونی A و پسری با گروه خونی B متولد گردیده است. کدام عبارت، به طور حتم درباره پدر خانواده درست بیان شده است؟

- ۱) دارای ژن نمود خالص برای صفت گروه خونی ABO می‌باشد.
 ۲) دارای کربوهیدرات A در غشای گویچه‌های قرمز خود می‌باشد.
 ۳) دارای ژن آنزیم B در یکی از کروموزوم‌های شماره ۹ خود می‌باشد.
 ۴) دارای رابطه بارز و نهفتگی میان دگره‌های گروه خونی ABO می‌باشد.

۱۸۷- با توجه به گروه خونی **ABO**، چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می کنند؟

«در صورتی که در یک خانواده»

الف) دو دختر با گروههای خونی **AB** و **O** وجود داشته باشد، به طور حتم رخ نمود (فنتیپ) پدر و مادر متفاوت است.

ب) امکان تولد فرزندانی با همه انواع ژن نمود (ژنوتیپ) های ناخالص وجود داشته باشد، قطعاً پدر و مادر یک دگره (آل) مشترک دارند.

ج) امکان تولد فرزندی با ژن نمود (ژنوتیپ) ناخالص وجود نداشته باشد، رخ نمود (فنتیپ) پدر و مادر یکسان خواهد بود.

د) امکان شباهت گروه خونی والدین و فرزندان وجود نداشته باشد، ژن نمود (ژنوتیپ) خالص در هیچ یک از فرزندان دیده نمی شود.

۱) ۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۱۸۸- چند مورد در ارتباط با بیماری فنیل کتونوری (مستقل از جنس نهفته) به درستی بیان شده است؟

الف) تجمع آمینو اسید فنیل آلانین می تواند به طور غیر مستقیم به مغز آسیب وارد کند.

ب) این بیماری دارای فراوانی نسبتاً برابری در بین مردان و زنان جمعیت انسانی است.

ج) نوزادی که مبتلا به این بیماری است از شیر خشک هایی استفاده می کند که همواره مقدار کمی فنیل آلانین دارند.

د) به دلیل نوع رژیم غذایی، ممکن است فردی با دو دگره نهفته برای این بیماری در ژن نمود خود، بیمار نباشد.

۱) ۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۱۸۹- در جمعیتی از حشرات که طول شاخک ها صفتی با چهار جایگاه زنی **A**, **B**, **C** و **D** است، هر جایگاه دو ال دارد و هر چه تعداد

اللهای بارز بیشتر باشد، طول شاخک ها کمتر است. به طوری که تعداد اللهای بارز موجود در جایگاه های **A** و **D** همواره متفاوت

است. در این جمعیت، طول شاخک های همه حشراتی که از آمیزش یک حشره با کوتاه ترین طول شاخک ممکن و یک حشره با

بلند ترین طول شاخک ممکن ایجاد می شوند، از طول شاخک های یک حشره این جمعیت با ژنوتیپ است.

۱) **AAbbCCdd**, بیشتر

۲) **AaBBCCdd**, بیشتر

۳) **aaBbccDd**, کمتر

۴) **aabbCcdd**, کمتر

۱۹۰- در یک خانواده، پسر گروه خونی **O** دارد و علاوه بر داشتن پروتئین **D** در غشای گویچه های قرمز خود، می تواند عامل انعقادی

شماره ۸ را بسازد و دختر گروه خونی **AB** و پروتئین **D** دارد و فاقد عامل انعقادی شماره ۸ است. در این صورت، کدام گزینه، در

ارتباط با والدین این خانواده ممکن است؟

۱) پدر دارای دو نوع کربوهیدرات گروه خونی و فاقد پروتئین **D** و سالم از نظر فرایند لخته شدن خون

۲) پدر با اختلال در فرایند لخته شدن خون و دارای یک نوع کربوهیدرات گروه خونی و فاقد پروتئین **D**

۳) مادر دارای پروتئین **D** و فاقد هر دو نوع کربوهیدرات گروه خونی و سالم از نظر فرایند لخته شدن خون

۴) مادر با اختلال در فرایند لخته شدن خون و دارای یک نوع کربوهیدرات گروه خونی و دارای پروتئین **D**

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دینامیک

فیزیک ۳: صفحه های ۲۷ تا ۴۴

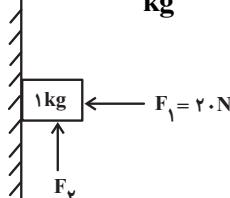
۱۹۱- جسمی تحت اثر سه نیروی $\vec{J} = -0/9\vec{i} + 0/5\vec{j} - 2\vec{i}$ دارای شتاب

$\vec{a} = 0/3\vec{i} - 0/4\vec{j}$ شده است. جرم این جسم چند کیلوگرم بوده است؟ (اندازه ها در SI می باشند).

۱) ۰/۲۵ (۴) ۲) ۰/۵ (۳) ۳) ۰/۲ (۲) ۴) ۰/۱ (۱)

۱۹۲- مطابق شکل زیر، دو نیروی $F_1 = 20N$ و F_2 بر جسمی وارد می شود. اگر ضریب اصطکاک ایستایی بین جسم و سطح قائم $0/3$

($g = 10 \frac{N}{kg}$) باشد و جسم در آستانه حرکت قرار داشته باشد، اختلاف بیشینه و کمینه اندازه نیروی \vec{F}_2 چند نیوتون است؟

۱) ۷

۲) ۴

۳) ۱۶

۴) ۱۲

۱۹۳ - فنر سبک به طول 10 cm را از سقف یک آسانسور ساکن آویزان می‌کنیم و به سر دیگر آن وزنهای به جرم m متصل کرده و بعد از تعادل، طول فنر به 12 cm رسد. اگر آسانسور با شتاب رو به بالای $\frac{m}{s^2}$ حرکت کند، بعد از تعادل طول فنر چند سانتی‌متر

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

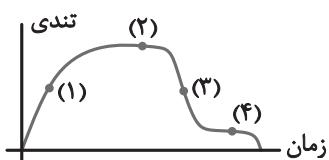
(۱) ۱۶ (۲)

(۳) ۱۴

(۴) ۱۴/۴

(۵) ۱۲/۴

۱۹۴ - اگر نمودار تغییرات تندی بر حسب زمان برای چتر بازی که از یک بالگرد (تقریباً در حال سکون) رها می‌شود، تا رسیدن به زمین، مطابق شکل باشد، در کدام مرحله بزرگی نیروی مقاومت هوا بیشتر از بزرگی نیروی وزن چتر و چتر باز است؟

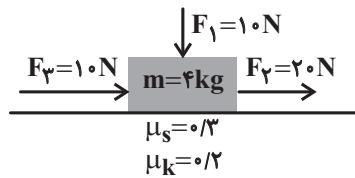
(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

۱۹۵ - در شکل زیر اگر نیروی \vec{F}_3 در هین حرکت در یک لحظه، 180° درجه تغییر جهت دهد، اندازه نیرویی که جسم به سطح افقی وارد می‌کند، چند برابر می‌شود؟

(۱) $\frac{1}{2}$

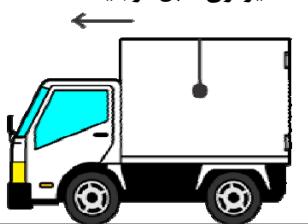
(۲) ۲

(۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{3}{2}$

(۵) ۳

(۶) ۱

۱۹۶ - در شکل زیر، کامیونی از حال سکون، بر روی خطی راست در جهت نشان داده شده شروع به حرکت می‌کند. در این حالت آونگی که به سقف کامیون بسته شده است، به طرف منحرف می‌شود، این پدیده، با قانون نیوتون قابل توجیه است.

(۱) راست - دوم

(۲) چپ - اول

(۳) چپ - دوم

(۴) راست - اول

۱۹۷ - جسمی به جرم 2 kg را به فنری با جرم ناچیز، ثابت $100 \frac{\text{N}}{\text{m}}$ و طول عادی 20 cm بسته و آن را به صورت افقی روی سطحی افقی می‌کشیم. وقتی طول فنر 25 cm است، جسم با سرعت ثابت حرکت می‌کند. ضریب اصطکاک جنبشی بین جسم و سطح چقدر

$$(g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

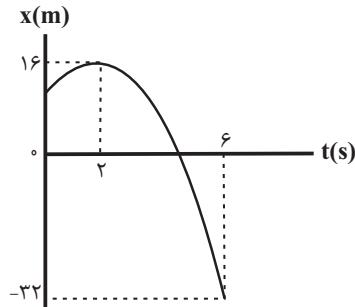
(۱) ۰/۵

(۲) ۰/۲

(۳) ۰/۴

(۴) ۰/۲۵

۱۹۸ - نمودار مکان-زمان جسمی به جرم 5 kg که روی سطح افقی حرکت می‌کند، مطابق سهیمی شکل زیر است. اگر به جسم فقط دو نیروی افقی \vec{F} و اصطکاک به بزرگی 4 N در راستای حرکت اثر کرده باشد، اندازه نیروی \vec{F} در دو ثانیه اول حرکت چند نیوتون است؟

(۱) ۲۶

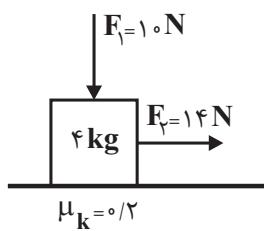
(۲) ۲۷

(۳) ۳۰

(۴) ۳۴

۱۹۹ - مطابق شکل زیر، بر جسم ساکنی دو نیروی \vec{F}_1 و \vec{F}_2 وارد می‌شوند و جسم از حالت سکون روی سطح افقی شروع به حرکت می‌کند. پس از ۲۰ ثانیه هر دو نیروی \vec{F}_1 و \vec{F}_2 قطع می‌شوند. از این لحظه به بعد جسم چند متر را طی می‌کند تا متوقف شود؟

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

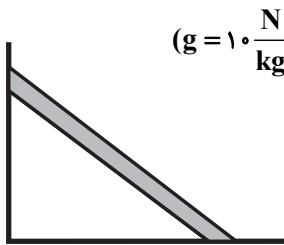
۴۰۰ (۱)

۲۰۰ (۲)

۱۰۰ (۳)

۸۰ (۴)

۲۰۰ - نردبان همگنی به جرم ۴۸ kg به دیوار قائم بدون اصطکاکی تکیه داده شده است. اگر اندازه نیرویی که سطح افقی به نردبان وارد

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

۱۲۰ (۱)

۶۰۰ (۲)

۴۰۰ (۳)

۳۶۰ (۴)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

آسایش و رفاه در سایه شیمی

شیمی ۳: صفحه‌های ۳۷ تا ۵۰

۲۰۱ - کدام موارد از مطالب زیر درباره واکنش موازن نشده: $\text{Al(s)} + \text{CuSO}_4\text{(aq)} \rightarrow \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3\text{(aq)} + \text{Cu(s)}$ درست است؟

آ) فلز آلومینیم نقش کاهنده را دارد.

ب) با گذشت زمان از شدت رنگ محلول کاسته می‌شود.

پ) به ازای مصرف هر مول آلومینیم، ۲ مول الکترون بین گونه اکسید و کاهنده مبادله می‌شود.

ت) سطح انرژی و پایداری فراورده‌ها از واکنش دهنده‌ها بیشتر است.

(۱) (آ) و (ب) (۲) (آ)، (ب) و (پ) (۳) (پ) و (ت) (۴) (ب)، (پ) و (ت)

۲۰۲ - چند مورد از مطالب زیر، نادرست است؟

• اکسیژن نافلزی فعال است که با برخی فلزها واکنش می‌دهد و آن‌ها را به اکسید فلز تبدیل می‌کند.

• شیمی‌دان‌ها هریک از فرایندهای گرفتن و از دست دادن الکترون را با یک واکنش نمایش می‌دهند.

• به طور کلی فلزها اغلب کاهنده و نافلزها اغلب اکسیده هستند.

• اغلب نافلزها در واکنش با محلول اسیدها، گاز هیدروژن و نمک تولید می‌کنند.

(۱) (۴) (۲) (۳) (۴) (۳) (۲) (۱)

۲۰۳ - تیغه‌ای از جنس آلومینیم را درون ۲۰۰ میلی‌لیتر محلول مس (II) سولفات قرار می‌دهیم. اگر واکنش تابیرنگ شدن محلول ادامه

یابد و در این مدت تغییر جرم تیغه آلومینیمی برابر $41/4$ گرم باشد، غلظت اولیه محلول مس (II) سولفات چند مول بر لیتر است؟(تمام فلز مس تولید شده بر روی تیغه آلومینیم می‌نشیند). ($\text{Cu} = 64, \text{Al} = 27 : \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) (۴) (۲) (۳) (۴) (۳) (۲) (۱)

۲۰۴ - اگر سه تیغه فلزی A، B و C را به‌طور جداگانه درون سه ظرف حاوی مقادیر یکسان از محلول مس (II) سولفات در دمای 20°C

قرار دهیم، پس از مدتی دمای محلول حاوی فلز A به 26°C و دمای محلول حاوی فلز B به 23°C می‌رسد و دمای محلول حاوی

فلز C بدون تغییر باقی می‌ماند. این آزمایش نشان می‌دهد که:

۱) تمایل فلز C به از دست دادن الکترون، بیشتر از فلزهای A و B است.

۲) ترتیب میزان دشوار بودن استخراج این فلزات به صورت $C < B < A$ است.۳) ترتیب قدرت اکسیدگی کاتیون این فلزات به صورت $C^{2+} < B^{2+} < A^{2+}$ است.۴) ترتیب تمایل این فلزات برای اکسایش یافتن به صورت $A < B < C$ است.

۲۰۵ - با توجه به پتانسیل‌های کاهشی استاندارد داده شده، کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

$$(E^\circ(\frac{Ag^+}{Ag}) = +0 / 8V, E^\circ(\frac{Cu^{2+}}{Cu}) = +0 / 34V, E^\circ(\frac{Zn^{2+}}{Zn}) = -0 / 76V)$$

(آ) کاتیون Ag^+ نسبت به کاتیون Cu^{2+} ، اکسنده قوی‌تری است.

(ب) فلز مس نسبت به فلز روی تمایل بیش‌تری به از دستدادن الکترون دارد.

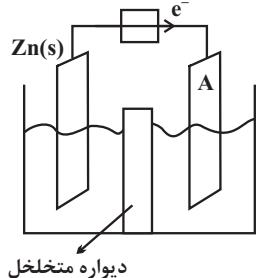
(پ) در سلول گالوانی تشکیل شده از نیم‌سلول‌های روی و مس، آئیون‌ها به سمت نیم‌سلول مس جریان پیدا می‌کنند.

(ت) ولتاژ ایجاد شده در سلول گالوانی استاندارد «روی - مس» بیش از دو برابر ولتاژ ایجاد شده در سلول گالوانی استاندارد «مس - نقره» است.

(۱) آ و ب (۲) آ و ت (۳) ب و ت (۴) ب و پ

۲۰۶ - با توجه به شکل زیر که طرحی ساده از یک سلول گالوانی با دیواره متخلخل را نشان می‌دهد. چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

$$(E^\circ(Zn^{2+} / Zn) = -0 / 76V, E^\circ(Fe^{2+} / Fe) = -0 / 44V)$$

• A می‌تواند الکترود آهن باشد.

• جهت جابه‌جایی آئیون از دیواره متخلخل با جهت جابه‌جایی الکترون از مدار بیرونی همسو است.

• به مرور زمان جرم تیغه روی، برخلاف جرم تیغه A کاهش می‌یابد.

• اگر A نقره باشد، به ازای واکنش ۱/۰ مول از تیغه روی، به اندازه ۱/۰ مول نقره تولید می‌شود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۰۷ - کدام موارد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

(آ) با دو تیغه مسی و با میوه‌ای مانند لیمو می‌توان نوعی باتری ساخت و با آن یک لامپ LED را روشن کرد.

(ب) در واکنش $Zn(s) + Cu^{2+}(aq) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + Cu(s)$ با گذشت زمان از شدت رنگ آبی محلول کاسته می‌شود.

(پ) سلول گالوانی، دستگاهی است که می‌تواند بر اساس قدرت کاهنده‌گی فلزها انرژی الکتریکی تولید کند.

(ت) در سلول گالوانی روی - هیدروژن با گذشت زمان، pH محلول در بخش کاتدی کاهش می‌یابد.

(ث) لیتیوم نخستین عنصر دوره دوم جدول دوره‌ای است و در بین عناصر کمترین چگالی و E° را دارد.

(۱) (آ)، (ب) و (پ) (۲) (ب)، (پ) و (ث) (۳) (ب)، (ت) و (پ) (۴) (ب)، (پ) و (ث)

۲۰۸ - با توجه به پتانسیل‌های کاهشی استاندارد داده شده، امکان نگهداری کدام ظرف (در غیاب اکسیژن) بدون ایجاد خوردگی وجود دارد؟ (غلظت تمامی محلول‌ها 1 mol.L^{-1} و دما را 25°C در نظر بگیرید.)

$$E^\circ(Au^{4+} / Au) = 1 / 5V, E^\circ(H^+ / H_2) = 0, E^\circ(Cd^{2+} / Cd) = -0 / 4V, E^\circ(Mn^{2+} / Mn) = -1 / 18V$$

(۱) محلول طلا (III) نیترات در ظرف از جنس کادمیم

(۲) محلول کادمیم (II) نیترات در ظرف از جنس منگنز

(۳) محلول منگنز (II) نیترات در ظرف از جنس طلا

(۴) محلول هیدروکلریک اسید در ظرف از جنس کادمیم

۲۰۹ - با توجه به سلول گالوانی $Fe - Cu$ چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

$$(E^\circ(Fe^{2+} / Fe) = -0 / 44V, E^\circ(Cu^{2+} / Cu) = 0 / 34V, Fe = 56, Cu = 64 : g.mol^{-1})$$

(آ) غلظت کاتیون Cu^{2+} با گذشت زمان کاهش می‌یابد.

(ب) فلز آهن کاهنده‌تر از فلز مس است و فلز آهن قطب مثبت است.

(پ) اگر فلز M با Fe یک سلول گالوانی تشکیل دهد (M-Fe) و بازده سلول 8°C درصد باشد و emf برابر $256V$ شود، در این حالت $E^\circ_{M^{2+}/M} = -0 / 26V$ می‌تواند باشد.

(ت) اگر جرم آند $2/8$ گرم کاهش یابد، تعداد N_A الکترون در مدار بیرونی مبادله می‌شود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۱- اگر آلیاژی به جرم ۵۰ گرم از آلومینیم و مس را درون مقدار کافی از HCl قرار دهیم، پس از پایان کامل واکنش، مجموعاً ۴۰.۸×10^{۲۴} الکترون مبادله می‌شود. در صد جرمی مس در آلیاژ اولیه چقدر بوده است؟

$$(E^\circ(\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}) = 0 / 34\text{V} \text{ و } E^\circ(\text{Al}^{3+}/\text{Al}) = -1 / 67\text{V} \text{ و } \text{Al} = 27 \text{ و } \text{Cu} = 64 : \text{g.mol}^{-1})$$

۲۸ (۴)

۱۴ (۳)

۷۲ (۲)

۳۶ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

مثلثات

ریاضی ۳: صفحه‌های ۳۱ تا ۴۸ + پایه مرتبط

۲۱- در شکل مقابل $\hat{ABC} = 60^\circ$ و $BC = 8$, $BD = 6$ مساحت مثلث ABD باشد.

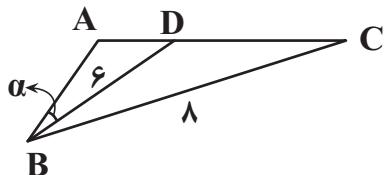
اندازه زاویه α کدام است؟

۳۰ (۱)

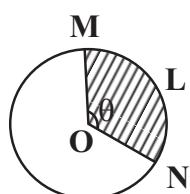
۴۵ (۲)

۱۵ (۳)

۷۵ (۴)

۲۱۲- اگر کمان L به طول $42 / 9$ سانتی‌متر و زاویه θ مساوی $\frac{3\pi}{4}$ باشند، مساحت قسمت رنگی چقدر است؟ ($\pi = 3 / 14$)

۶\pi (۱)

۷\pi (۲)

۸\pi (۳)

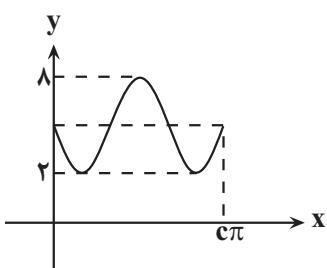
۹\pi (۴)

۲۱۳- اگر $\tan 2x = \frac{1-m}{m+2}$ و $-\frac{\pi}{4} \leq x < \frac{\pi}{4}$ باشند، آنگاه حدود تغییرات m کدام است؟

 $[-\frac{1}{2}, +\infty)$ (۱) $(-\frac{1}{2}, -\frac{1}{\sqrt{3}}]$ (۲) $\mathbb{R} - [-2, -\frac{1}{\sqrt{3}}]$ (۳) $(-\infty, -2)$ (۴)

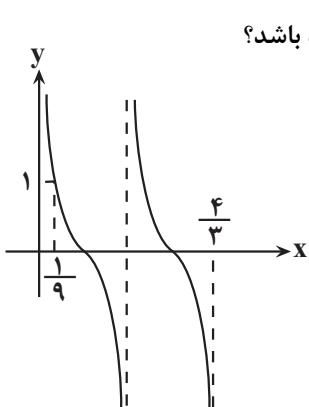
۲۱۴- اگر $\tan 37^\circ = \frac{3}{4}$ باشد، حاصل عبارت $\frac{\sin 1027^\circ + \tan 577^\circ - \sin 1673^\circ}{\tan(-953^\circ) - \cos(-847^\circ)}$ کدام است؟

 $\frac{135}{428}$ (۱) $\frac{279}{428}$ (۲) $\frac{135}{212}$ (۳) $\frac{279}{212}$ (۴)

-۲۱۵ - اگر نمودار تابع $y = a + b \sin\left(\frac{x}{c}\right)$ به فرم زیر باشد، حاصل $\frac{b+c}{a}$ کدام است؟

- ۰ / ۸ (۱)
- ۱ (۲)
- ۱/۲ (۳)
- ۲/۴ (۴)

-۲۱۶ - نمودار تابع $f(x) = a \tan((bx + 1)\frac{\pi}{2})$ مطابق شکل مقابل مقابله است. حاصل $\sqrt{3}a + b$ کدام می‌تواند باشد؟

- $\sqrt{3} - ۳$ (۱)
- ۳ (۲)
- ۲ (۳)
- $-\sqrt{3}$ (۴)

-۲۱۷ - اگر $\frac{3\pi}{2} < \alpha < \pi$ کدام است؟ $\sin 4\alpha \tan \alpha + 4\cot \alpha =$

- $\frac{-12}{25}$ (۴)
- $\frac{12}{25}$ (۳)
- $\frac{-24}{25}$ (۲)
- $\frac{24}{25}$ (۱)

-۲۱۸ - تعداد جواب‌های معادله مثلثاتی $\sin 4x - \sin 3x = 0$ در بازه $[-\pi, \pi]$ کدام است؟

- ۱۰ (۴)
- ۹ (۳)
- ۸ (۲)
- ۷ (۱)

-۲۱۹ - مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $\tan^2 x + 8\cos x = -1$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

- 2π (۴)
- $\frac{5\pi}{3}$ (۳)
- $\frac{4\pi}{3}$ (۲)
- $\frac{2\pi}{3}$ (۱)

-۲۲۰ - مجموع جواب‌های معادله $\cos 4x - 10\cos^2 x + 3 = 0$ در بازه $[-\pi, \pi]$ کدام است؟

- $\frac{-2\pi}{3}$ (۴)
- -2π (۳)
- 2π (۲)
- (۱) صفر

آزمون شناختی ۱۴۰۱ ۵ اسفند

دانش آموز عزیز!

اگر در آزمون‌های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده‌اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. در این آزمون برنامه‌های حمایتی ما برای تقویت سازه‌های شناختی ادامه می‌یابد. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفاً برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی، پاسخ نامه تشريحی را مطالعه فرمائید. توجه: سوالات از شماره ۲۶۱ شروع می‌شوند.

۲۶۱. فراشناخت شامل کدام یک از موارد زیر است؟

- ۱. آگاهی از نقاط قوت و ضعف خود
- ۲. توانایی کنترل توانایی‌های خود
- ۳. درک دیگران
- ۴. مورد ۱ و ۲

۲۶۲. کدام مورد به تلاش بیشتری نیاز دارد؟

- ۱. درگیرشدن در یک موقعیت هیجانی
- ۲. مهارکردن خود در یک موقعیت هیجانی
- ۳. فرقی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۶۳. آگاهی از سازوکارهای یادگیری چه تاثیری در میزان و ماندگاری یادگیری دارد؟

- ۱. هر دو را بهبود می‌دهد.
- ۲. تاثیری در هیچ‌کدام ندارد.
- ۳. فقط میزان یادگیری را بهبود می‌دهد.
- ۴. فقط ماندگاری یادگیری را زیاد می‌کند.

۲۶۴. کدام مورد برای حل یک مشکل یا مساله نیاز است؟

- ۱. آگاهی از وضع موجود
- ۲. آگاهی از وضع مطلوب
- ۳. آگاهی از مسیر و قوانین آن
- ۴. همه موارد

۲۶۵. کدام مورد از ویژگی‌های هدف است؟

- ۱. مربوط به آینده است.
- ۲. هیجان‌انگیز است.
- ۳. الزام‌آور است.
- ۴. همه موارد

۲۶۶. انتخاب کدام گزینه سخت‌تر است و تلاش بیشتری نیاز دارد؟

- ۱. گزینه پیش‌رو با پاداش سریع
- ۲. گزینه آینده با پاداش دیرتر
- ۳. تفاوتی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۶۷. مفهوم انعطاف‌پذیری شناختی به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

- ۱. توانایی انتقال موفق توجه بین تکلیف‌های مختلف
- ۲. توانایی حفظ توجه به مدت طولانی بر یک موضوع
- ۳. توانایی اجرا چند فعالیت به طور همزمان
- ۴. نمی‌دانم

۲۶۸. توانایی مطالعه در شرایط محیطی مختلف را با کدام مورد زیر مرتبط می‌دانید؟

- ۱. سازگاری
- ۲. توجه
- ۳. حافظه
- ۴. فراشناخت

۲۶۹. کدام برنامه درسی را مناسب‌تر می‌دانید؟

- ۱. برنامه دقیق غیرقابل انعطاف
- ۲. برنامه انعطاف‌پذیر
- ۳. فرقی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۷۰. یکی از گزینه‌های زیر را در مورد سوالات امروز انتخاب کنید.

- ۱. مفید بود و انتظار دارم این آگاهی من را در یادگیری مطالعه درسی کمک کند.
- ۲. مایل به دریافت اطلاعات، راهبردها و تکالیف تقویتی بیشتر هستم.
- ۳. هر دو
- ۴. هیچ‌کدام

پاسخنامه آزمون ۵ اسفندماه ۱۴۰۱ اختصاصی دوازدهم تجربی

طراحان سؤال

زیست‌شناسی

جواد اباذرلو - مهدی اسماعیلی - آرین آذربایا - رضا آرامش‌اصل - علیرضا آروین - پوریا بزرگی - امیرحسین بهروزی‌فرد - محمدسجاد ترکمان - مهدی جباری - امیرضا جشانی‌پور - حامد حسین‌پور - سجاد حمزه‌پور - محمدعلی حیدری - پوریا خاندار - آرمان خیری - آرمان داداش پور - شاهین راضیان - محمدمهری روزبهانی - وحید زارع - اشکان زرندی - علیرضا زمانی - مریم سپهی - مهدی یار سعادتی - علی شریفی آرخلو - نیلوفر شعبانی - مهدی علوی - محمد عیسایی - ماکان فاکری - احمد رضا فرج‌بخش - فرید فرهنگ - علی قائدی - سینا مقصودنیا - مهدی ماهری - نیما محمدی - امیرحسین میرزاچی - کاوه ندیمی - رضا نوری - پیام هاشم‌زاده

فیزیک

خسرو ارغانی فرد - بابک اسلامی - عبدالرضا امینی‌نسب - زهره آقامحمدی - امیرحسین برادران - سید ایمان بنی هاشمی - نادر حسین پور - محمدعلی راست پیمان - بهنام رستمی - مهدی زمانی - مهدی شریفی - مریم شیخ ممو - حسین عبدوی نژاد - مسعود قره خانی - مصطفی کیانی - علیرضا گونه - غلامرضا محبی - حسین مخدومی - احسان مظلی - عباس موتاب - امیراحمد میرسعید - سید علی میرنوری - حسین ناصحی - مصطفی واثقی

شیمی

عین‌الله ابوالفتحی - آرمان اکبری - علی امینی - عظیم بردی‌صیادی - عامر بزرگ - علیرضا بیانی - محمدمرضا پور‌جاوید - مسعود جعفری - امیر حاتمیان - میرحسن حسینی - ارزگ خانلری - حمید ذبحی - حسن رحمتی کوکنده - علی رحیمی - پویا رستگاری - علیرضا رضایی‌سراب - سید رضا رضوی - حامد رمضانیان - رضا سلیمانی - میلاد شیخ‌الاسلامی - مسعود طبرسا - رسول عابدینی‌زواره - سروش عابدی - آرمن عظیمی - محمد عظیمیان‌زواره - حسن عیسی‌زاده - مجید غنچه‌علی - محمد فائزیا - بهنام قازانچایی - امیر قاسمی - محمدحسن محمدزاده مقدم - حسین ناصری‌ثانی - سیدرحیم هاشمی دهکردی - شهرام همایون‌فر

ریاضی تجربی

توحید اسدی - محسن اسماعیل‌پور - عباس اشرفی - مهدی برانی - علی بیکزاده - علی حاجیان - محمدحسن حسینی - بهرام حلاج - سجاد داولطلب - وحید راحتی - رحمان رحیم‌پور - سهیل ساسانی - رضا سیدنگفی - مجید شعبانی عراقی - پویان طهرانیان - حمید علیزاده - نیما کدیریان - جهانبخش نیکنام

زمین‌شناسی

روزبه اسحاقیان - حامد جعفریان - سید مصطفی دهنوی - علی رفیعیان بروجنی - بهزاد سلطانی - فرشید مشعرپور - عرفان هاشمی

مسئلان درس، گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئل درس	ویراستار استاد	گروه ویراستاری	بازبین نهایی	مستندسازی
زیست‌شناسی	محمدمهری روزبهانی	امیرحسین بهروزی‌فرد	حمید راهواره	علی رفیعی - رضا نوری محمدمهری گل بخش	اشکان هاشمی	مهساسادات هاشمی
فیزیک	امیرحسین برادران	امیرحسین برادران	مصطفی کیانی	محمدامین عمودی‌نژاد - مبین دهقان	ارشیا انتظاری	حسام نادری
شیمی	مسعود جعفری	ساجد شیری طرزم	محمد حسن زاده مقدم	امیرحسین مرتضوی - علی رزجی دانیال بهارفضل	ارشیا انتظاری	الهه شهبازی
ریاضی	علی‌اصغر شریفی	شهرام ولایی	شهرام ولایی	مهرداد ملوندی - علی مرشد	ارشیا انتظاری	سرژ یقیازاریان تبریزی
زمین‌شناسی	مهدی جباری	مهدی جباری	آرین فلاخ اسدی - علیرضا خورشیدی	سعیده روشنایی	محیا عباسی	

گروه فنی و تولید

زهراالسادات غیاثی	مدیر گروه
امیررضا حکمت‌نیا	مسئول دفترچه آزمون
سیده صدیقه میرغیاثی	حروفنگاری و صفحه‌آرایی
مدیرگروه: محیا اصغری / مسئل دفترچه: مهسسادات هاشمی	مستندسازی و مطابقت مصوبات
حمید محمدی	ناظر چاپ

(۲) دقت کنید الکترون های **FADH₂** مستقیماً به پمپ پروتئینی زنجیره انتقال الکترون، وارد نمی شود بلکه به دومین عضو زنجیره که پمپ نیست، وارد می شود.
 (۳) دقت کنید در هردو نوع تار ماهیچه ای، در پی اثر هورمون های تیروئیدی، سوخت و ساز یاخته و تجزیه گلوكز و میزان فعالیت آنزیم های درون راکیزه افزایش می یابد.
 دقت کنید در پی تنفس هوایی، کربن دی اکسید تولید می شود که بر روی فعالیت برخی آنزیم های بدن مانند آیدراز کربنیک مؤثر است؛ از طرفی در تخمیر لاكتیکی، لاكتیک اسید تولید می شود که با تغییر pH می تواند بر فعالیت پروتئین ها مؤثر باشد.
 در هردو نوع تار، همواره گلیکولیز انجام می شود که در طی آن انرژی زیستی در عدم حضور اکسیژن تولید می شود.
 (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۵۰، ۵۱ و ۵۸) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۱، ۶۴ و ۷۳)

۵- گزینه «۳»
 (اصدرضا فرج‌پاش)

مطلوب شکل کتاب درسی واضح است که در برگ گیاه تک لپه برخلاف برگ گیاه دولپه، در اطراف یاخته های غلاف آوندی، یک ردیف یاخته میانبرگ اسفنجی قرار گرفته است. بررسی سایر گزینه ها:
 گزینه «۱»: در هر دو گیاه تکلپه و دولپه، آوندهای آبکش (دارای دیواره نخستین سالولری) به روپوست زیرین (که نسبت به روپوست رویی روزن های بیشتری دارند) بزرگتر هستند.
 گزینه «۲»: طبق شکل ۱ صفحه ۷۸ زیست ۳، یاخته های غلاف آوندی برگ تکلپه ای ها، دارای اندازه بزرگتر و محتویات سیتوپلاسمی فراوان تر است. یاخته های غلاف آوندی در برگ تک لپه برخلاف دولپه دارای کلروپلاست هستند. (نکته کنکور ۱۴۰۱)
 گزینه «۴»: دقت کنید طبق متن کتاب درسی، روپوست معمولاً تک لایه است ! پس ممکن است بیش از یک لایه یاخته داشته باشد.
 (زیست‌شناسی ۱، صفحه های ۸۰ و ۸۱) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۷۸)

۶- گزینه «۴»
 (ممدمعلی میری)

در صورتی که نسبت اکسیژن به کربن دی اکسید در محیط اطراف آنزیم روپیسکو افزایش شدیدی پیدا کند فرایند تنفس نوری را اندادازی شده و در صورت کاهش شدید این نسبت فرایند فتوسنتز (چرخه کالوین) با شدت ادامه پیدا می کند و تنفس نوری متوقف می شود.
 در فرایند چرخه کالوین همانند فرایند تنفس نوری، ترکیب سه کربنیه ای تولید می شود که در بستره سبزدیسه مصرف می شوند. در تنفس نوری ترکیب دوکربنیه از کلروپلاست خارج و در نهایت به راکیزه رفتہ و ترکیب سه کربنیه در سبزدیسه مصرف می شود و در چرخه کالوین نیز ترکیب سه کربنیه اسیدی و ترکیب سه کربنیه قندی مصرف می شود. بررسی سایر گزینه ها:
 گزینه «۱»: دقت داشته باشد که در فرایند چرخه کالوین، تجزیه ترکیب NADPH سبب کاهش ترکیب اسیدی می شود و پس از آن ترکیب قندی تولید می شود. همچنین در شرایط نرمال و هم در تنفس نوری چرخه کالوین اتفاق می افتد.
 گزینه «۲»: توجه کنید که در فرایند تنفس نوری، به علت کاهش میزان کالوین، تعداد NADPH زیاد است و میزان NADP⁺ کم است. NADP⁺ پذیرنده الکترون است.
 گزینه «۳»: در فرایند چرخه کالوین ترکیبات کربن دی اکسید و ریبوولوزیس فسفات در جایگاه فعل آنزیم روپیسکو قرار گرفته و در تنفس نوری نیز ریبوولوزیس فسفات و مولکول اکسیژن در جایگاه فعل آنزیم روپیسکو قرار می گیرند. مولکول اکسیژن در فرایند چرخه کالوین مصرف نمی شود.
 (زیست‌شناسی ۳، صفحه های ۸۰ و ۸۱)

۳- زیست‌شناسی ۳**۱- گزینه «۲»**

در تنفس هوایی در هنگام اکسایش پیرووات، پیرووات به ترکیب دوکربنیه استیل و در تخمیر الکلی، پیرووات به ترکیب دوکربنیه اتانال تبدیل می شود. در مسیر تخمیر **FADH₂** مصرف نمی شود. سایر گزینه ها هم در تخمیر الکلی و هم در تنفس هوایی رخ می دهد.
 (از ماده به انفرادی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه های ۶۸ و ۷۳)

۲- گزینه «۳»

(نیلوفر شبانی)

الکترون های خروجی از فتوسیستم ۱ وارد زنجیره انتقال الکترونی می شوند که هر دو جزء آن در سطح خارجی غشاء تیلاکوئید قرار گرفته اند. بررسی سایر گزینه ها:
 گزینه «۱»: الکترون های خروجی از فتوسیستم ۲ باعث تأمین انرژی پمپ یون هیدروژنی می شوند که یون هیدروژن را به داخل تیلاکوئید پمپ می کند نه خارج!
 گزینه «۲»: فتوسیستم ۲ کمبود الکترون خود را با تجزیه آب (نوعی ماده معدنی) جبران می کند.
 گزینه «۴»: در هر دو فتوسیستم این امکان وجود دارد.
 (از انفرادی به ماده) (زیست‌شناسی ۳، صفحه های ۸۲ و ۸۳)

۳- گزینه «۲»

(پوار ایازلو)

اوگلنا جانداری تک یاخته ای و مثال دیگری از آغازین فتوسنتزکننده است. این جاندار در حضور نور فتوسنتز می کند و در صورتی که نور نباشد، سبزدیسه های خود را از دست می دهد و با تغذیه از مواد آلی، ترکیبات مورد نیاز خود را به دست می آورد.
 بررسی همه گزینه ها:
 گزینه «۱»: در زنجیره انتقال الکترون موجود در میتوکندری برخلاف زنجیره انتقال الکترون موجود در غشاء تیلاکوئید، هیچ یک از ناقل های الکترونی تنها در تماس با لایه درونی غشاء داخلی قرار ندارد.
 گزینه «۲»: طبق شکل ۱ صفحه ۷۸ زیست ۳، یاخته های غلاف آوندی برگ نسبت به الکترون های NADH نسبت به الکترون های **FADH₂** از تعداد بیشتری پمپ پروتون گذر می کنند، بنابراین تعداد یون هیدروژن بیشتری در پی آن، جایه جا می شود و شیب غلاظت بیشتری ایجاد می شود و در نتیجه تعداد ATP بیشتری تولید می شود.
 گزینه «۳»: زنجیره انتقال الکترون میتوکندری در غشاء داخلی آن که یک غشاء چین خوده است قرار دارد. این زنجیره انتقال الکترونی در پمپ کردن یون های هیدروژن نقش دارد. این پمپها بدون صرف ATP و با مصرف انرژی الکترون ها، به پمپ کردن یون هیدروژن می پردازند. توجه داشته باشید که NADH و NADH₂ نوعی ماده دارای نوکلوتید هستند نه نوعی نوکلوتید.

گزینه «۴»: در غشاء تیلاکوئید مجموعه ای پروتئینی به نام آنزیم ATP ساز دارد. این آنزیم مشابه آنزیم ATP ساز در راکیزه است. پروتونها فقط از طریق این آنزیم می توانند به ستره منتشر شوند. همانند آنچه در راکیزه رخ می دهد، همراه با عبور پروتون های از این کانال، ATP ساخته می شود، به ساخته شدن در ATP در اکنش های نوری، ساخته شدن نوری ATP می گویند، زیرا حاصل فرایندی است که با نور به راه می افتد. زنجیره دوم انتقال الکترون در غشاء تیلاکوئید در جایه جایی یون های هیدروژن شرکت نمی کند. تولید ATP خارج از زنجیره است.
 (زیست‌شناسی ۳، صفحه های ۹۰ و ۹۱)

۴- گزینه «۲»

(ممدمهدی روزبهانی)

در متن مطرح شده سه ایراد علمی یافت می شود :

- ۱) دقت کنید ممکن است NADH و **FADH₂** موجود در یاخته، در پی تجزیه نوعی اسید چرب یا تجزیه گلوكزی ایجاد شده باشد که از خون دریافت شده است. (نکته کنکور ۱۴۰۱ است)

بررسی همه موارد:
 (الف) در همه گیاهان طبق شکل ۱۱ صفحه ۸۸ زیست ۳، چرخه کالوین در طول روز انجام می‌شود و مولکول NAPDH در طول روز در چرخه کالوین با از دست دادن الکترون اکسایش می‌باشد.

(ب) در گیاهان CAM تشییت کننده CO_2 جو، در هنگام شب در یاخته‌های میانبرگ فعلیت دارد (مطرح شده در سوال ۱۴۹ کنکور سراسری ۱۴۰).

(ج) در گیاهان CAM تشییت کردن در یاخته‌های میانبرگ انجام می‌شود اما در گیاهان C₄ تشییت کردن اینتا در یاخته‌های میانبرگ، و سپس در یاخته‌های غلاف آوندی انجام می‌شود. در یاخته‌های میانبرگ گیاهان C₄، آنزیم روپیسکو وجود ندارد.

(د) گیاهان CAM برخلاف گیاهان C₄، روزنه‌های هوایی خود را در شب باز می‌کنند و مولکول‌های CO_2 را به صورت ترکیبی اسیدی تشییت می‌کنند.

(از انرژی به ماره) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۷۱، ۸۷ و ۸۸)

۷- گزینه «۲»
 موارد الف و ج عبارت را به درستی تکمیل می‌کنند. منظور صورت سوال، چرخه کالوین است. بررسی موارد:

(الف) مطابق شکل، ابتدا اسید های سه کربنی تک فسفات، دو فسفات شده و سپس با دریافت الکترون از NADPH کاهش یافته و سپس یکی از فسفات های خود را از دست می‌دهد. سپس به مولکول‌های قند سه کربنی تبدیل می‌شوند.

(ب) بعد از تشکیل قند سه کربنی، تعداد فسفات های آزاد بسترۀ سبزدیسه بیشتر می‌شود.

(ج) در مراحلی که ATP مصرف می‌شود، پیوند بین فسفات و کربن تولید می‌شود. قبل از تشکیل اسید سه کربنی، پیوند بین کربنی در نوعی ترکیب شش کربنی شکسته می‌شود و قبیل از تشکیل ریبوژوز فسفات نیز پیوند های بین کربنی تشکیل می‌شود.

(د) بعد از تشکیل اسید سه کربنی تک فسفات، ADP و NADP⁺ تولید می‌شود که هردو نوکلوتید دار و فسفات دار هستند.

(از انرژی به ماره) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۶، ۸۳ و ۸۵)

۱۰- گزینه «۱» (ترین آزربایجان)

در واکنش کلی فتوسنتر در باکتری‌های گوگردی، مولکول‌های آب به عنوان فراورده آزاد می‌شود. تمامی یاخته‌های زنده توانایی انجام گلیکولویز را دارند. در مرحله دوم گلیکولویز، پیوند بین اتم‌های کربن شکسته می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: برگ‌های برخی درختان و اولگنا در شرایطی ممکن است کلروپلاست خود را از دست دهند. در درختان، سایر سطوح سازمان یابی حیات هم دیده می‌شود.

گزینه «۳»: باکتری‌های شیمیوسترنز کننده در اطراف آتششانها دیده می‌شوند،

دقت کنید که صورت سوال درباره جاذبه اینها فتوسنتر کننده است!

شیمیوسترنز کننده، فتوسنتر کننده محاسب نمی‌شوند!

گزینه «۴»: سیانوباكتری‌ها و گیاهان از سبزینه ۵ برای دریافت انرژی نورانی استفاده می‌کنند. سیانوباكتری‌های همزیست با گیاهان، بخشی از مواد آلی خود را از گیاهان دریافت می‌کنند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۸- گزینه «۲»
 واکنش‌های وابسته به نور فتوسنتر در غشاء تیلاکوئید و واکنش‌های مستقل از نور فتوسنتر در بسترۀ سبزدیسه در چرخه کالوین انجام می‌شود. در چرخه کالوین، ترکیبات پایدار و دارای دو گروه فسفات عبارت‌اند از ریبوژوز بیس فسفات و مولکول ADP. این دو نوع ترکیب در مراحل انتهایی چرخه کالوین و در هنگام تولید مولکول ریبوژوز بیس فسفات تولید می‌شوند. ریبوژوز بیس فسفات ترکیبی با توانایی قرارگیری در جایگاه فعل آنزیم روپیسکو می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقیق داشته باشید که در واکنش‌های وابسته به نور فتوسنتر، به ازای تولید یک مولکول NADPH، دو الکترون و دو یون هیدروژن در پی تجزیه یک مولکول آب تأمین می‌شوند.

گزینه «۳»: در چرخه کالوین به ازای مصرف یک مولکول کربن دی‌اکسید، دو قند سه کربنی تولید شده و دو مولکول ATP مصرف می‌شوند. مولکول ATP مولکول دارای باز آلی آتنین، قند ریبوز و سه گروه فسفات می‌باشد.

گزینه «۴»: دقیق داشته باشید که در مراحل وابسته به نور فتوسنتر، سومین عضو از زنجیره انتقال الکترون میان فتوسیستم ۱ و الکترون‌ها را مستقیماً به مرکز واکنش فتوسیستم ۱ منتقل کرده و به آنچه‌ای فتوسیستم ۱ الکترون نمی‌رساند.

(از انرژی به ماره) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۸۰، ۸۲ و ۸۵)

۱۱- گزینه «۳» (مهری اسماعیلی)

طبق متن کتاب درسی، براساس نظریه میکروبی بیماری‌ها، میکروب‌ها می‌توانند بیماری‌زا باشند. بنابراین می‌توان گفت برخی میکروب‌ها نیز وجود دارند که بیماری‌زا نیستند، مانند میکروب‌های سطح پوست انسان که با شرایط اسیدی آن سازش یافته‌اند. (تأثید گزینه ۳ و رد گزینه ۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: برخی بیماری‌ها ناشی از میکروب‌ها نیستند؛ مانند بیماری‌های خودایمنی، بیماری‌های ژنتیکی و ...

گزینه «۴»: توانایی بدن انسان در بیمار نشدن یا بهبود یافتن پس از ابتلاء به بیماری‌های میکروبی، نشان‌دهنده این واقعیت است که بدن می‌تواند در برابر میکروب‌ها از خود دفاع کند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه ۶۳)

۹- گزینه «۲»
 موارد ب و ج نادرست هستند.

مناسب‌ترین ساختار در اکثر گیاهان، برگ می‌باشد؛ که در گیاهان CAM برگ، ساقه یا هر دوی آنها گوشتشی و پرآب است.

نوعی تنفس که از آن ATP ایجاد نمی‌شود، تنفس نوری است که در گیاهان C₄ به ندرت روی می‌دهد.

۱۲- گزینه «۳» (مهری بار سعادتی)

منظور سؤال بازوفیل است. بررسی گزینه‌ها:

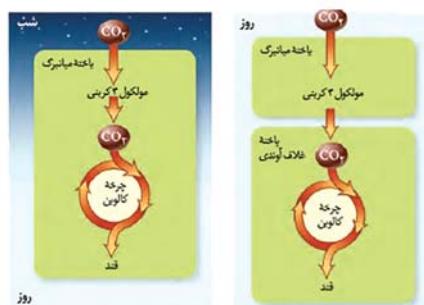
گزینه «۱»: در مورد لنفوسیت‌ها صدق می‌کند.

گزینه «۲»: این گزینه قابلیت مونوپویتی‌ها می‌باشد.

گزینه «۳»: بازوفیل‌ها در بروز پاسخ حساسیتی نقش دارند.

گزینه «۴»: این مور و پیزگی لنفوسیت کشنده طبیعی و T کشنده می‌باشد.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۱، صفحه ۹۳) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۶۹)

(حامد مسینی‌پور)

همه بیگانه‌خوارها برای عمل بیگانه‌خواری، عمل فاگوسیتوز (نوعی آندوسیتوز) را انجام می‌دهند که با تشکیل ریزکیسه غشایی همراه است. هیستامین را ماستوسیت هم آزاد می‌کند که گشادکننده رگ است. همچنین همه این یاخته‌ها CO₂ آزاد می‌کنند که افزایش آن به دلیل کاهش pH می‌تواند در عملکرد پروتئین‌ها اختلال ایجاد کند. بررسی سایر گرینه‌ها:

گزینه «۱»: همه بیگانه‌خوارها حرکات آمیبی دارند اما فقط یاخته دارینه‌ای و ماکروفاز از تغییر نوعی گوچه سفید (مونوسیت) حاصل شده‌اند.

گزینه «۲»: خون سیاهگی طحال و آپاندیس به کبد می‌رود. این اندامها می‌توانند حاوی انواع بیگانه‌خوارها باشند. نوتوفیل نوعی بیگانه‌خوار است که گوچه سفید نیز بوده و توانایی دیپلک دارد.

گزینه «۳»: یاخته دارینه‌ای قسمتی از میکروب را در سطح خود قرار داده و به گره لنفی می‌برد تا به گروهی از لنفوسیت‌ها ارائه دهد. همه بیگانه‌خوارها می‌توانند براساس ویژگی‌های عمومی، یاخته بیگانه را از خودی شناسایی کنند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه ۳۴) (زیست‌شناسی، صفحه ۶۷ و ۶۹)

(شاهین اضیان)

در خط دوم دفاعی بدن پروتئین‌ها اینترفرون نوع یک و دو نقش دارد. بررسی موارد:

مورد اول: اینترفرون نوع دو برخلاف اینترفرون نوع یک، در مقابله با یاخته‌های سلطانی (مانند ملانوما) نقش دارد.

مورد دوم: با توجه به شکل ۱۷ در صفحه ۱۶ زیست‌شناسی ۳، در ساختار دوم پروتئینی، پیوندهای هیدروژنی بین گروه‌های آمینی و کربوکسیلی ایجاد می‌شوند، نه گروه‌های R. همچنین ساختار دوم در همه انواع اینترفرون وجود دارد.

مورد سوم: اینترفرون نوع یک و نوع دو برخلاف اینترفرون نوع یک موجب فعال‌سازی ماکروفازها (یاخته‌های حاصل از تغییر مونوسیت‌ها) می‌شود.

مورد چهارم: اینترفرون نوع یک و نوع دو، در ایجاد منفذ در یاخته‌های دیگر نقشی ندارند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه ۱۶) (زیست‌شناسی، صفحه ۷۰)

(پام هاشمزاده)

به دنبال رود باکتری به بدن، پاسخ التهابی بروز می‌کند. مراحل پاسخ التهابی براساس متن و شکل‌نویس کتاب به صورت زیر است:

- (۱) رود باکتری به بدن
- (۲) یاخته‌های دیساواره مویرگ‌ها و درشت‌خوارها با تولید پیک‌های شیمیایی، گوچه‌های آسیب‌دیده هیستامین رها می‌کنند.
- (۳) یاخته‌های دیساواره مویرگ‌ها و درشت‌خوارها با تولید گرینه‌ها می‌کنند.
- (۴) نوتوفیل‌ها و مونوسیت‌ها با ایجاد از مویرگ خارج می‌شوند.
- (۵) نوتوفیل‌ها بیگانه‌خواری می‌کنند و مونوسیت‌ها به درشت‌خوار تبدیل می‌شوند.
- (۶) پروتئین مکمل، فعل شده و به غشای باکتری متصل می‌شود.
- (۷) درشت‌خوارها ضمن تولید پیک شیمیایی، باکتری‌ها را بیگانه‌خواری می‌کنند.

(ایمن) (زیست‌شناسی، صفحه ۷۰ و ۷۱)

(علی‌محمد زمانی)

ماهیچه بنداره داخلی مخرج از نوع صاف و غیرارادی است. در هر یاخته این نوع ماهیچه یک هسته وجود دارد و با توجه به اینکه در ارتباط با دختر است، یک جفت کروموزوم X در آن دیده می‌گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: پدیده با هم ماندن کروموزوم ممکن است در پدر ایجاد شود.

گزینه «۳»: دختر نایاب غافل اووسیت ثانویه است.

گزینه «۴»: یاخته‌های ماهیچه قلبی یک یا دوهسته‌ای هستند، پس ممکن است فرد مبتلا به سندروم داؤ نسبت به پسر نایاب یک یا دو کروموزوم بیشتر داشته باشد.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه ۳۶) (زیست‌شناسی، صفحه ۶۱ و ۶۳) (زیست‌شناسی، صفحه ۶۰ و ۶۴)

(ممدم‌مودی روزبهانی)

پیک‌های شیمیایی مختلفی در پاسخ‌های ایمنی بدن مؤثر هستند:

۱) هورمون‌ها مانند پرولاکتین و کورتیزول

۲) ناقل‌های عصبی مؤثر در نخستین خط دفاعی بدن (مثلًا نورون‌های فعال در ترشح برق و عرق).

۳) پیک‌های شیمیایی مسیر ایمنی مانند هیستامین، اینترفرون‌ها و

همه این پیک‌های شیمیایی به محیط داخلی بدن وارد شوند. همه این پیک‌های شیمیایی دارای گیرنده اختصاصی هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیستامین بر روی یاخته‌هایی مؤثر است که جزئی از دستگاه ایمنی نیستند.

گزینه «۲»: برخی پیک‌های شیمیایی لزوماً به خون وارد نمی‌شوند؛ مانند ناقل‌های عصبی و برخی اینترفرون‌های نوع بک.

گزینه «۳»: این مورد تنها در برآرۀ هورمون‌ها صادق است.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه ۱۵ و ۱۶) (زیست‌شناسی، صفحه ۵۷ و ۵۹)

«۱۴- گزینه «۴»

توصیف صورت سوال مربوط به بیماری حساسیت است که در اثر اختلال در تحمل ایمنی ایجاد می‌شود. در این بیماری هیستامین بیش از حد ترشح می‌شود و باعث بروز عالم بیماری می‌شود. بررسی سایر گرینه‌ها:

گزینه «۱» و «۳»: مربوط به بیماری‌های خود ایمنی است.

گزینه «۲»: دقت کنید پاسخ به میکروب‌های مضر در دستگاه گوارش قبل از بروز حساسیت نیز مشاهده می‌شود.

(زیست‌شناسی، صفحه ۷۱ و ۷۷)

«۱۵- گزینه «۴»

در صورت سؤال، گرینه‌ای از شما خواسته شده است که همواره رخ دهد. در پی اثر این یاخته، آنزیم الفاکننده مرگ برنامه ریزی شده بر روی آنزیم هایی در یاخته هف اثر می‌گذارد که در ابتدا غیر فعل هستند و بعد از فعل شدن باعث تجزیه یاخته (اندامک های یاخته) می‌شوند. بررسی سایر گرینه‌ها:

گزینه «۱»: ریزکیسه حاوی پروفورین و آنزیم الفاکننده مرگ، مشترک بوده و هر دو در یک ریزکیسه قرار دارند.

گزینه «۳»: دقت کنید ممکن است یاخته کشنده طبیعی در خون هم فعالیت کند، در این محل دیگر ماکروفاز حضور ندارد.

گزینه «۴»: یک نوع آنزیم نه انواع آنزیم‌ها صحیح است، در ضمن دقت کنید یاخته کشنده طبیعی در مقابله با یاخته‌های الوده به ویروس نیز نقش دارد، پس این گزینه فقط به خاطر لفظ یاخته سلطانی نیز نادرست است.

(ایمن) (زیست‌شناسی، صفحه ۶۹)

«۱۶- گزینه «۲»

موارد (الف) و (ج) درست هستند. بررسی همه موارد:

(الف) نوتوفیل‌ها را می‌توان به نیروهای واکنش سریع تشبیه کرد و هپارین توسط بازوفیل‌ها ترشح می‌شود. نوتوفیل‌ها دارای سیتوپلاسم با دانه‌های روش ریز هستند در حالی که بازوفیل‌ها، سیتوپلاسم با دانه‌های تیره دارند.

(ب) اینترفرون نوع دو از یاخته کشنده طبیعی و لنفوسیت T کشنده ترشح می‌شود (فقط یاخته کشنده طبیعی، در خط دوم دفاعی وجود دارد)، نوتوفیل‌ها ماد دفاعی زیادی حمل نمی‌کنند و چاکراند. یاخته کشنده طبیعی برخلاف نوتوفیل‌ها، توانایی فاگوسیتوز ندارد.

(ج) یاخته کشنده طبیعی توانایی القای مرگ برنامه ریزی شده در یاخته را دارد و بازوفیل‌ها در پاسخ به ماد حساسیت‌زا هیستامین ترشح می‌کنند. یاخته کشنده طبیعی که نوعی لنفوسیت است، از یاخته بینیادی لنفوئیدی منشأ می‌گیرد، در حالی که منشأ بازوفیل‌ها، یاخته‌های بینیادی میلوئیدی است.

(د) درشت‌خوارها و یاخته دندرتی، از تغییر مونوسیت‌ها خارج از خون ایجاد می‌شود و ائوزینوفیل‌ها در مبارزه با انگل‌ها نقش دارند؛ فقط یاخته دندرتی قسمت‌هایی از میکروب را در سطح خود قرار می‌دهد.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه ۶۱ و ۶۳) (زیست‌شناسی، صفحه ۷۰ و ۷۸)

(نامه مسین پور)

۲۴- گزینهٔ ۲

- موارد (ب) و (ج) عبارت را به درستی کامل می‌کنند. بررسی همه موارد:
- (الف) لنفوسيت‌های عملکرنده بزرگ‌تر از یاخته‌های خاطره هستند (رد مورد اول).
 - لنفوسيت‌های خاطره به عنوان حافظه دستگاه ايمين عمل می‌کنند.
 - (ب) همه اين یاخته‌های برای هورمون‌های تيروئيدی (حاوي يد) گيرنده دارند تا بتوانند گلوكوز را تجزيه و انرژي موردنیاز خود را تأمین کنند. لنفوسيت‌های خاطره برخلاف یاخته‌های پادتن‌ساز، حاوی گيرنده آنتى‌ثي هستند.
 - (ج) همه اين یاخته‌ها در صورت الوده شدن به ويروس می‌توانند اينترفرون نوع ۱ بسازند که مربوط به دفاع غيراختصاصی است. لنفوسيت‌های خاطره برخلاف یاخته‌های پادتن‌ساز می‌توانند تقسيم شوند. برای تقسيم، همانندسازی دنا لازم است. هليказر يكی از آنتيم‌های لازم برای همانندسازی دنا است.
 - (د) فقط لنفوسيت‌های خاطره می‌توانند تقسيم شوند که برای آن لازم است با دور شدن سانتروليول، رشته‌های دوك تشکيل شوند.
- (ترکيي) (زیست‌شناسي ۳، صفحه ۱۱) (زیست‌شناسي ۲، صفحه‌های ۵۸، ۷۲، ۷۵، ۷۷ و ۸۳) (ایمني) (زیست‌شناسي ۳، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

(نیما محمدی)

۲۵- گزینهٔ ۴

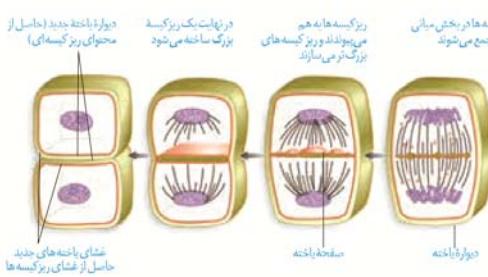
- در مرحله آنماز بعد از جدا شدن کروماتید های خواهri از هم، عدد فام تنی یاخته موقتاً دو برابر می شود. هم چنین در مرحله پرماتافاز رشته های دوك به کروموسوم ها متصل می شوند. در مرحله متافاز حداقل فشرده‌گی یا کمترین فاصله بین نوکلوزوم ها ايجاد می شود. بررسی سايير گزينه‌ها:
- گزينه ۱: در مرحله آنماز، ابتدا پروثنين‌های ناحية سانترومر تجزیه می شود، سپس فامينكها از هم دور می شوند.
- گزينه ۲: در مرحله آنماز پروثنين‌های ناحية سانترومر تجزیه می شوند و در مرحله تلوفاز فشرده‌گی فامتن‌ها کاهش می‌ابد و رشته‌های دوك تجزیه می شوند.
- گزينه ۳: در مرحله متافاز، فامتن‌ها در استوای یاخته قرار می‌گيرند، نه استوای هسته! باز شدن فامتن‌ها در مرحله تلوفاز و تخریب پوشش هسته در پروفاز و پرماتافاز مشاهده می شود.
- (ترکيي) (زیست‌شناسي ۳، صفحه ۸۵)

(وهد زارع)

۲۶- گزینهٔ ۳

بررسی همه گزینه‌ها:

- گزينه ۱: پيش از تشکيل بزرگ‌ترین ريزكيسه در سيتوبلاسم، کروموزومها درون پوشش هسته یاخته قرار می‌گيرند.
- گزينه ۲: پس از تشکيل بزرگ‌ترین ريزكيسه در سيتوبلاسم، رشته‌های دوك تخریب می شوند. بنابراین همبشواني ميان آنها مشاهده نمي شود.
- گزينه ۳: پيش از تشکيل بزرگ‌ترین ريزكيسه در سيتوبلاسم، تجمع ريزكيسه‌های دستگاه گلري در ميانه یاخته قابل انتظار است.
- گزينه ۴: پس از تشکيل بزرگ‌ترین ريزكيسه در سيتوبلاسم هسته‌های در دو طرف ديده می شوند که در آن ها فشرده‌گی ماده وراثتی کم است.

(تقسيم يافته) (زیست‌شناسي ۳، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(رضا آرامش اصل)

- است که با وارد کردن آن به بدن یاخته‌های خاطره پادگان میکروب یا سم خنثی شده آن اینمی حاصل از واکسن را اینمی فعال می‌نماید. بررسی همه موارد:
- (الف) درست است. منظور از تولید دو نوع لنفوسيت حاصل از تقسيم و تمایز يك نوع لنفوسيت، لنفوسيت‌های عملکرنده و خاطره است. توجه داشته باشید در هر بار برخورد بدن با پادگان‌های عامل بیگانه، تعداد لنفوسيت‌های عملکرنده بيشتری نسبت به تعداد لنفوسيت‌های خاطره بوجود می‌آید.
 - (ب) درست است. با توجه به نمودار كتاب درسي در برخورد اول، طی هفته اول پاسخ اینمی قابل سنجش ايجاد نمي شود و در پايان هفتة اول اين امر رخ می‌دهد.
 - (ج) نادرست است. اولاً واکسن الزاماً حاوی خود و ويروس نبست بلکه می‌تواند حاوی آنتى‌زن و ويروس باشد. دوماً لنفوسيت‌های T مستقیماً با خود و ويروس برخورد نمی‌کنند بلکه با یاخته‌های الوده به ويروسی و سلطانی مبارزه می‌کنند.
 - (د) نادرست است. دقت كيد لنفوسيت های T نيز با توليد پادتن به ويروس ها پاسخ می‌دهند و تنها مربوط به لنفوسيت T نمي باشد.
- (ایمني) (زیست‌شناسي ۳، صفحه‌های ۷۴، ۷۵ و ۷۶) (زیست‌شناسي ۲، صفحه ۱۱)

۲۱- گزینهٔ ۲

- واکسن، میکروب ضعیف شده، کشته شده، پادگان میکروب یا سم خنثی شده آن (ایمنی) (زیست‌شناسي ۳، صفحه ۱۱)
- است که با درست از یاخته‌های خاطره پادگان می‌نماید. بررسی همه موارد:
- (الف) درست است. منظور از تولید دو نوع لنفوسيت حاصل از تقسيم و تمایز يك نوع لنفوسيت، لنفوسيت‌های عملکرنده و خاطره است. توجه داشته باشید در هر بار برخورد بدن با پادگان‌های عامل بیگانه، تعداد لنفوسيت‌های عملکرنده بيشتری نسبت به تعداد لنفوسيت‌های خاطره بوجود می‌آید.
 - (ب) درست است. با توجه به نمودار كتاب درسي در برخورد اول، طی هفته اول پاسخ اینمی قابل سنجش ايجاد نمي شود و در پايان هفتة اول اين امر رخ می‌دهد.
 - (ج) نادرست است. اولاً واکسن الزاماً حاوی خود و ويروس نبست بلکه می‌تواند حاوی آنتى‌زن و ويروسی و سلطانی مبارزه می‌کنند.
 - (د) نادرست است. دقت كيد لنفوسيت های T نيز با توليد پادتن به ويروس ها پاسخ می‌دهند و تنها مربوط به لنفوسيت T نمي باشد.
- (ایمني) (زیست‌شناسي ۳، صفحه‌های ۷۴، ۷۵ و ۷۶) (زیست‌شناسي ۲، صفحه ۱۱)

۲۲- گزینهٔ ۴

- غده تیموس، نقش مهمی بر روی فعالیت سیستم ایمنی بدن دارد. این غده جزئی از دستگاه لنفي است و همانند سایر اندام های لنفي در آن، تکثیر و تمایز لنفوسيت های B بالغ و ايجاد لنفوست عملکرنده و خاطره می‌تواند رخ دهد و تولید پادتن باعث افزایش بیگانه خواری می شود. (این مورد نکته کنکور سراسری است)
- بررسی سايير گزينه‌ها:
- گزينه ۱: غدهٔ تیروسین و غدد پاراتیروئیدی، در تنظیم کلسیم خون نقش دارند. این غده، در پایین این غدد واقع شده است. (نه پشت).
 - گزينه ۲: اين غده، هورمون تیموسین را تولید می‌کند که بر روی میزان گلوكز خون، نقشی ندارد.
 - گزينه ۳: در فرد مبتلا به ويروس، تولید لنفوسيت‌های T افزایش پیدا می‌کند.
 - بنابراین میزان فعالیت ترشحی یاخته‌های سازنده این غده نيز به دليل ترشح هورمون تیموسین و تأثیرگذاري در روند بلوغ لنفوسيت‌های T افزایش پیدا می‌کند.
- (ترکيي) (زیست‌شناسي ۱، صفحه ۶) (زیست‌شناسي ۲، صفحه ۵۹ و ۵۵)

۲۳- گزینهٔ ۲

- با توجه به شكل، اين گزينه صحیح است. بررسی سايير گزينه‌ها:
- گزينه ۱: ويروس‌ها نيز می‌توانند به پادتن متصل شوند.
 - گزينه ۳: با توجه به شكل، پادتن از طریق جایگاه‌های «۱» و «۲» به آنتى‌زن و از طریق جایگاه «۳»، می‌تواند به پروثنین مکمل متصل شود.
 - گزينه ۴: با توجه به شكل ۱۳ فصل ۵ یازدهم، در سطح يك میکروب، چند نوع آنتى‌زن می‌تواند موجود باشد. بنابراین به يك عامل بیگانه بيش از يك نوع پادتن می‌تواند متصل شود.

اتصال پادتن به پادگان باعث غيرفعال شدن پادگان با اين روش‌ها می‌شود.

(ایمني) (زیست‌شناسي ۲، صفحه ۷۳)

(رخ آرامش اصل)

۳۰- گزینه «۴»

بررسی همه گزینه ها:

(۱) نادرست است. مرگ یاخته ها می تواند تصادفی باشد. مثلاً در بریدگی، یاخته ها آسیب می بینند و از بین می روند به این حالت بافت مردگی (نکروز) گفته می شود. در کبد (اندام تولیدکننده صفر) در صورت مصرف زیاد الكل و در نتیجه افزایش میزان رادیکال های آزاد در میتوکندری و آسیب به دنای میتوکندری و در نهایت مرگ یاخته های کبدی، بافت مردگی (نکروز) کبد رخ می دهد ولی توجه داشته باشید مرگ یاخته ها در کبد الزاماً به بافت مردگی ارتباطی ندارد. مثلاً مرگ گویچه های قرمز آسیب دیدها

در هر نوع آسیب بافتی (مانند آسیب بافتی منجر به بافت مردگی) پاسخ التهابی رخ می دهد.

(۲) نادرست است. در نقطه وارسی **G₁** سلامت مولکول دنا بررسی می شود و در صورتی که دنا آسیب دیده باشد و اصلاح نشود، فرایندهای مرگ برنامه ریزی شده یاخته راه اندازی می شود. همچنین در نکروز کبدی در اثر مصرف الكل و تجمع رادیکال های آزاد نیز که مرگ یاخته ها به صورت تصادفی رخ می دهد، مولکول دنا آسیب می بیند.

(۳) نادرست است. مرگ برنامه ریزی شده یاخته می تواند در جلوگیری از بروز سرطانی نقش داشته باشد. یاخته های کشنده طبیعی (لنسفوسیت دفاع غیراختصاصی) توسط آنزیم القاکننده مرگ یاخته های باعث مرگ برنامه ریزی شده یاخته ها می شود. در حالی که مرگ یاخته به صورت بافت مردگی در جلوگیری از سرطان نقش ندارد.

(۴) حذف یاخته ها در اثر آفتاب سوختگی مثالی از مرگ برنامه ریزی شده یاخته های است. مرگ برنامه ریزی شده یاخته های شامل یک سری فرایندهای دقیق برنامه ریزی شده است که در بعضی یاخته ها و در شرایط خاص ایجاد می شود. این فریند با رسیدن علایمی به یاخته شروع می شود. به دنبال این رخداد، در چند ثانیه پروتئین های تخریب کننده در یاخته شروع به تجزیه اجزای یاخته و مرگ آن می کند. دقت کنید مرگ برنامه ریزی شده برخلاف نکروز منجر به بروز پاسخ التهابی نمی شود.

(زیست‌شناسی ۲، صفحه های ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳)

(مهدی اسماعیل)

۴- گزینه «۴»

(الف) مرحله آنافاز میتوz ۲ را بیان می کند که کروموزوم های تک کروماتیدی توسط رشته های دوک متصل به سانتوروم به قطبین یاخته کشیده می شوند.

(ب) مرحله متفااز میoz ۱ را بیان می کند که در آن هر کروموزوم ردیف شده در وسط سانتوروم با تعداد کروموزوم ها برابر است. بلا فاصله قبل از مرحله (الف)، متفااز میتوz و یا متفااز میoz ۲ قرار دارد. قبل از مرحله (ب) نیز پروفاز میoz ۱ است که در همه این مراحل اتصال رشته های دوک به کروموزوم های مضاعف شده (دو کروماتیدی) مشاهده می شود. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در مرحله (الف) تعداد مولکول های دنا ثابت می ماند اما با جدا شدن کروماتید های خواهri، تعداد مجموعه های کروموزومی یاخته دو برابر می شود.

گزینه «۲»: پس از مرحله (ب) آنافاز یک رخ می دهد که در طی آن پروتئین های اتصالی سانتوروم تجزیه نمی شوند.

گزینه «۳»: ریزکیسه های حاوی پیش ساز های دیواره در یاخته های گیاهی تشکیل می شوند که در این یاخته ها سانتورول وجود ندارد.

(تقسیم بافت) (زیست‌شناسی ۲، صفحه های ۸۵، ۸۶ و ۹۳)

(پورا گاندار)

۲۸- گزینه «۳»

در مرحله دوم رشد و دگر نشینی یاخته های سرطانی، یاخته های تومور در بافت گسترش می بانند. ولی هنوز به بخش های لنفی مجاور راه پیدا نکرده اند (رد گزینه ۱).

اما در آخرین مرحله رشد یاخته های سرطانی، آنها راه لنف به بافت های دورتر می روند و پس از استقرار موجب سرطانی شدن آنها می شوند. (رد گزینه ۲).

بنابراین در دو مین مرحله رشد و متابستاز یاخته های سرطانی برخلاف آخرین مرحله رشد آنها به دستگاه لنفی مجاور راه پیدا نکرده اند (تأیید گزینه ۳).

دقت کنید که در نخستین مرحله رشد، یاخته های سرطانی شروع به تهاجم به یاخته های سالم بافت می کنند. (رد گزینه ۴).

دقت کنید که یاخته های سرطانی، به علت جهش در دنا، واحد پروتئین های غیرطبیعی هستند که در محل نقاط ناهمogenی شروع به انجام نمی دهند.

(تقسیم بافت) (زیست‌شناسی ۲، صفحه های ۸۸ و ۸۹)

(علیرضا زمانی)

۲۹- گزینه «۱»

تنها مورد الف قطعاً در ارتباط با صورت سوال صحیح است. بررسی همه موارد:

(الف) افزایش جریان خون به علت افزایش رشد و افزایش نیاز بافت به مواد تنفسی های و اکسیژن قابل انتظار است.

(ب) تومور های خوش خیم مثل لیبیوما اگر بیش از حد بزرگ شوند (نه قطعاً) سبب اختلال فعالیت سایر اعضاء می گردند.

(ج) لیبیوما تومور خوش خیم یاخته های چربی است و سرطان محسوب نمی گردد.

(د) بسته به نوع جهش، این پروتئین ها می توانند کمتر یا بیش تر تولید شوند.

(ه) بعضی وپروس ها و قرص های ضدبارداری می توانند باعث ایجاد سرطان شوند اما لیبیوما نوعی تومور خوش خیم است.

(زیست‌شناسی ۱، صفحه ۱۵) (زیست‌شناسی ۲، صفحه های ۱۱ و ۱۰)

ریست‌شناسی ۱

(رخ آرامش اصل)

۳۱- گزینه «۲»

برای ساخت گویچه های قرمز به گلوبین، آهن فولیک اسید، ویتامین **B_{۱۲}** و هورمون اریتروپویتین نیاز است. در صورتی که مقدار هریک از مواد لازم برای تولید گویچه های قرمز در بدن کاهش یابد، فرد دچار کم خونی می شود و مقدار اکسیژن رسانی خون کاهش می یابد. بنابراین ترشح هورمون اریتروپویتین از یاخته های ویژه کبد و کلیه افزایش پیدا می کند. این هورمون روی مغز استخوان اثر گذاشته و سرعت ساخت گویچه های قرمز را افزایش می دهد. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: ویتامین **B_{۱۲}**، آهن و فولیک اسید از طریق یاخته های پوششی روده باریک جذب شده و وارد خون می شود. البته توجه داشته باشید در روده بزرگ نیز مقداری ویتامین **B_{۱۲}** تولید می شود و از طریق روده بزرگ وارد جریان خون می شود.

(رضا نوری)

«۳۵- گزینه»

به طور کلی اندام‌های متنوعی در بدن به حفظ هوموتوستازی کمک می‌کنند. قلب به کمک شبکه هادی و اندام‌های لوله گوارشی می‌تواند به کمک شبکه یاخته‌های عصبی مستقل از دستگاه اعصی خودمتختار منطبق شوند. ادامه این عبارت برای قلب صادق نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طحال همانند کبد در تخریب گویچه‌های قرمز مؤثر است و در اینمی نقش دارد و در مجاورت معده (بخش کسیه‌ای لوله گوارشی) یافته می‌شود. لنف خروجی از هردوی این اندام‌ها به مجرای لنفی جب که بزرگتر است، می‌ریزد.

گزینه «۲»: کلیه در تنظیم هماتوکریت مؤثر است و دارای مویرگ منفذدار می‌باشد همچنین در پشت محوطه شکمی قرار دارد و توسط صفاق احاطه نمی‌شود. با توجه به شکل، همانند طحال دارای سرخگ مرتبط با خود است که نسبت به سیاهرگ آن بالاتر قرار می‌گیرد.

گزینه «۳»: این گزینه دام آموزشی دارد. روده باریک که در جذب ویتامین B مؤثر است اما روده بزرگ نیز می‌تواند در پی تولید این ویتامین توسط باکتری‌های درون خود، آن را جذب نماید. هردوی این اندام‌ها می‌توانند خون خروجی خود را به سیاهرگ باب کبدی وارد کنند. همچنین آن‌زیم نیز در انواع یاخته‌های بدن سنتز می‌شود.

(تکلیف) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۶۱، ۵۷، ۶۰، ۶۳، ۷۰ و ۷۱)

(مهری اسماعیلی)

«۳۶- گزینه»

رشته‌های الاستیک در دیواره سرخگ‌ها و سیاهرگ‌ها به میزان فراوانی وجود دارند که شباهت بین این دو ساختار را مطرح می‌کند. (این نکته در کنکور سراسری نیز مطرح شده است). اما دقت داشته باشید که طبق متن کتاب درسی، نبض تنها در سرخگ‌ها وجود دارد و در سیاهرگ‌ها از جمله سیاهرگ کلیه نبض دیده نمی‌شود؛ بنابراین رشته‌های الاستیکی که موجب ایجاد نبض می‌شوند، نوعی وجه تفاوت بین سرخگ‌ها و سیاهرگ‌ها می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بافت پوششی مری، سنتگریشی چندلایه است که در این بافت غشای پایه تنها با ردیف پایینی یاخته‌ها در تماس است و یاخته‌های بالاتر با غشای پایه تماس ندارند. در مویرگ‌های ناپیوسته نیز غشای پایه ناقص است و در برخی قسمت‌ها، غشای یاخته‌های پوششی سنتگریشی با غشای پایه اتصال ندارد.

گزینه «۲»: مویرگ‌های پیوسته به طور مثال در دستگاه اعصی مرکزی یافت می‌شوند که در این بخش‌ها، بسیاری از مواد و میکروب‌ها در شرایط طبیعی نمی‌توانند از دیواره مویرگ عبور کنند؛ بنابراین امکان عبور برخی عوامل بیماری‌زا از مویرگ‌های پیوسته وجود دارد، همچنین در آزمایش گرفیتی پس از تزریق باکتری‌ها به موش (روده به خون)، می‌توان آن‌ها را در شش‌های موش نیز مشاهده کرد. بنابراین میکروب توانایی عبور از دیواره حبابک را دارد.

گزینه «۴»: طبق شکل‌های کتاب درسی، یاخته‌های پوششی لوله پیچ خوده نزدیک دارای میتوکندری‌های زیاد و هسته نسبتاً گرد و ریزپرز (چین‌خوردگی غشایی) می‌باشند. هر سه این ویژگی‌ها در یاخته‌های کناری غده معده نیز دیده می‌شود.

(تکلیف) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۵۷، ۵۵ و ۷۳) (زیست‌شناسی، صفحه ۳)

(ممدمهری روزبهانی)

«۳۷- گزینه»

بخش (۱)، خوناب و بخش (۲)، بخش یاخته‌ای خون را نشان می‌دهد. در زمانی که به یاخته‌های کناری آسیب وارد می‌شود، میزان تولید فاکتور داخلی معده کاهش یافته و جذب ویتامین B و در نتیجه کاهش میزان این ویتامین در سیاهرگ باب می‌شود. دقت کنید این ویتامین برای هر نوع تقسیم طبیعی یاخته‌ها لازم است؛ در نتیجه نبود آن باعث اختلال در تقسیم همه یاخته‌های بنیادی خون ساز در مغز استخوان و در نتیجه کاهش تعداد یاخته‌های اینمی بدن می‌شود و در نتیجه پاسخ اینمی بدن مختل می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: داروهای ضدسرطان باعث سرکوب تقسیم یاخته‌ای (مثلاً در مغز قرمز) می‌شوند و در نتیجه بخش یاخته ای کم می‌شود. داروهای شیمی درمانی

گزینه «۳»: از بین آهن، فولیک‌اسید و ویتامین B_{۱۲}، تنها فولیک‌اسید برای تقسیم طبیعی یاخته‌ای مورد نیاز است. توجه داشته باشید کارکرد صحیح فولیک‌اسید به وجود ویتامین B_{۱۲} وابسته است.

گزینه «۴»: متوسط عمر گویچه‌های قرمز، ۱۲۰ روز است. تقریباً یک درصد از گویچه‌های قرمز، روزانه تخریب می‌شود و باید جایگزین شود. تخریب یاخته‌های خونی آسیب‌دیده و مرده در طحال و کبد انجام می‌شود. آمن آزاد شده در این فرایند یا در کبد ذخیره می‌شود و یا همراه خون به مغز استخوان می‌رود و در ساخت دویارة گویچه‌های قرمز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(کلکشن موادر در برن) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(آرمان فیروز)

برای تقسیم طبیعی یاخته‌ای به فولیک‌اسید، ویتامین B_{۱۲} نیاز است. دقت کنید پلاکت‌ها نیز حاصل قطعه‌قطعه شدن مگاکاربیوسیت‌ها هستند که خود این یاخته‌ها حاصل تقسیم یاخته‌های بنیادی هستند، پس همه یاخته‌های خونی و گرده‌ها به دنبال تقسیم یاخته‌های بنیادی مغز استخوان ایجاد شده‌اند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پلاکت‌ها فاقد هسته و دنای خطی هستند.

گزینه «۲»: گرده‌ها در انعقاد خون نقش مستقیم دارند.

گزینه «۴»: گرده‌ها یاخته نیستند و اجزای یاخته محسوب می‌شوند.

(تکلیف) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳) (زیست‌شناسی، صفحه ۵۸)

«۳۲- گزینه»

برای تقسیم طبیعی یاخته‌ای به فولیک‌اسید، ویتامین B_{۱۲} نیاز است. دقت کنید پلاکت‌ها نیز حاصل قطعه‌قطعه شدن مگاکاربیوسیت‌ها هستند که خود این یاخته‌ها حاصل تقسیم یاخته‌های بنیادی هستند، پس همه یاخته‌های خونی و گرده‌ها به دنبال تقسیم یاخته‌های بنیادی مغز استخوان ایجاد شده‌اند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گرده‌ها در انعقاد خون نقش مستقیم دارند.

گزینه «۴»: گرده‌ها یاخته نیستند و اجزای یاخته محسوب می‌شوند.

«۳۳- گزینه»

(رضا آرامش‌اصل)

در خون بزرگ‌های محدود که دیواره رگ‌ها آسیب جزئی می‌بینند، در محل آسیب، گرده‌ها (پلاکت‌ها) دور هم جمع می‌شوند، بهم می‌چسبند و ایجاد درپوش می‌کنند. این درپوش جلوی خروج خون از رگ آسیب‌دیده را می‌گیرد. همچنین در خون بزرگ‌هایی که شدیدتر، گرده‌ها در تولید لخته خون نقش اصلی را دارند. آن‌ها با آزاد کردن مواد و به کمک پروتئین‌های خونتاب (پلاسم) مثل فیبرینوژن، لخته را ایجاد می‌کنند. لخته شامل رشته‌های پروتئینی فیبرین است که یاخته‌های خونی و گرده‌ها را دربرگرفته است. با توجه به شکل کتاب درسی، غشای گویچه‌های قرمز موجود در لخته تشکیل شده از حالت طبیعی خارج شده و حالت چروکیده دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آنزیم پروتربومبیناز از بافت‌ها و گرده‌های آسیب‌دیده ترشح می‌شود. در مغز استخوان، یاخته‌های بزرگی به نام مگاکاربیوسیت از تقسیم یاخته‌های بنیادی می‌لوثیدی بوجود می‌آیند. این یاخته‌ها قطعه‌قطعه شده و وارد جریان خون می‌شوند. به قطعات حاصل از قطعه‌قطعه شدن مگاکاربیوسیت‌ها، پلاکت می‌گویند. بنابراین پلاکت‌ها یاخته نیستند.

گزینه «۳»: از دور هم جمع شدن پلاکت‌ها و بهم چسبیدن آن‌ها با یکدیگر درپوش ایجاد می‌شود.

گزینه «۴»: توجه داشته باشید در صورت سوال ذکر شده (مرد)؛ در کروموزوم Y ژن مربوط به ساخت فاکتور انعقادی شماره ۸ وجود ندارد.

(تکلیف) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳) (زیست‌شناسی، صفحه ۵۸)

«۳۴- گزینه»

(آرمان داراش پور)

با توجه به شکل صفحه ۶۱ کتاب زیست ۱ می‌توان گفت:

(۱) گویچه‌های قرمز و مونوپلیت فاقد دانه‌هایی در سیتوپلاسم خود است.

(۲) مگاکاربیوسیت وارد جریان خون نمی‌شود و در مغز استخوان قطعه‌قطعه شده و پلاکت‌ها را ایجاد می‌کنند.

(۳) در مورد لنفوسيت‌های B نابالغ نادرست است زیرا وارد جریان خون نمی‌شوند.

(۴) همه این یاخته‌ها، هسته دار هستند و دارای ژن (های) مربوط به ساخت اینترفرتون نوع یک می‌باشند که در شرایط آلوده شدن به ویروس، بیان می‌شوند.

(تکلیف) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۳) (زیست‌شناسی، صفحه ۵۸)

گرده دهليزی بطئی نیز تحريك می‌شود. بعد از اين زمان، انقباض دهليزی رخ می‌دهد و در طي اين زمان حجم خون درون بطئاً افزایش می‌يابد.

بررسی سایر موارد:

(الف) در فاصله موج P تا موج Q به علت انقباض دهليز ها، فشار اين حفرات زياد می‌شود. هم چنین به علت تجمع خون در بطن ها، فشار درون بطئاً نيز بيشتر می‌شود. (ب) حداکثر حجم خون درون دهليز ها مربوط به اوخر موج T می‌باشد که صدای دوم شنبده می‌شود و هنوز دريچه های دهليزی بطئی باز نشده است. حداکثر فشار خون بطئی می‌شود تا مانع از موج T مشاهده می‌شود زيرا در اين زمان همه ماهيچه بطئ در حال انقباض است و با رسم موج T به تدریج بخشی از اين ماهيچه به مرحله استراحت وارد می‌شوند.

(ج) در قله موج R انقباض بطئ شروع می‌شود و با بيشتر شدن فشار بطئ نسبت به دهليز، دريچه دهليزی بطئی بسته می‌شود تا مانع بازگشت خون به دهليز شود. با ادامه انقباض بطئ ها، فشار درون بطئ چپ نسبت به سرخرگ آئورت بيشتر می‌شود و در نتیجه دريچه سيني آئورتی باز می‌شود.

(کلرشن موادر، بردن) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

(ممدمه‌دی روژیوان)

اختلال در عملکرد دريچه های لانه کبوتری، باعث اختلال در جريان خون در سياهرگ ها می‌شود؛ در نتیجه خون بيشتری درون سياهرگ تجمع می‌يابد و همین موضوع باعث افزایش فشار خون در مویرگ و بروز ادم می‌شود. در اين زمان به علت افزایش فشار خون مویرگی، محل يكسان شدن دو فشار تراوشی و اسمزی به سمت نقطه B حرکت می‌كند. بررسی سایر گرینه‌ها:

گرینه ۱) در پی کاهش جذب آمينواسیدها در بيماري سلیاک، ميزان توليد پروتئين‌هاي بدن و فشار اسمزی کاهش يافته و باعث بروز ادم می‌شود. در اين زمان محل يكسان شدن فشار به سمت نقطه B حرکت می‌كند.

گرینه ۲) مصرف زياد نمک باعث بروز فشار خون و ادم می‌شود که به سمت نقطه B جا به جا می‌شود.

گرینه ۳) انقباض ماهيچه اسكلتي باعث حرکت خون در سياهرگ ها و جلوگيري از بروز ادم می‌شود؛ در نتیجه محل تلاقي جا به جا نمي‌شود.

(کلرشن موادر، بردن) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲۵ و ۵۷ تا ۵۹)

(آرين آزنها)

با توجه به شکل ۱۵ صفحه ۶ کتاب درسي لوزه‌ها و مغز استخوان جمجمه نزديک‌ترین اندام لنفي به عدد بناگوشی محسوب می‌شوند. لوزه‌ها در حلق قرار گرفته‌اند اما شبکه عصبي روده از مری شروع می‌شود. بررسی سایر گرینه‌ها:

گرینه ۱): مجرای لنفي چپ از پشت قلب عور می‌كند و نزديک‌ترین مجرای لنفي به قوس آئورت است. تيموس در جلوی قلب و پشت جناغ قرار گرفته است.

گرینه ۲): شش راست نسبت به شش چپ اندازه بزرگ‌تری دارد. با توجه به شکل ۱۵ صفحه ۶ کتاب درسي مجرای لنفي راست در پاين خود به مجرای لنفي چپ مرتبط می‌شود.

گرینه ۳): تيموس نزديک‌ترین اندام لنفي به دهليزهای قلب محسوب می‌شود. طحال محل تحریب گويچه‌های قرمز است. در تيموس بلوغ لنفوسيت هاي T مشاهده می‌شود.

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲۷، ۴۰ و ۶۳ تا ۶۵) (زیست‌شناسی، صفحه ۷۲)

(آرين آزنها)

مورد الف و ب صحیح است. بررسی همه موارد:

(الف) سرخرگ‌های کرونری اولین انشعابات سرخرگ آئورت محسوب می‌شوند، ورودی سرخرگ‌های کرونری بلافضله در بالای دريچه سيني آئورتی قرار دارد. با توجه به شکل ۱ صفحه ۴۸ کتاب درسي، در ابتداء سرخرگ ششی در سطح جلوتی نسبت به سرخرگ آئورت قرار دارد.

به علت سرکوب مغز استخوان باعث کاهش ياخته‌های ايماني می‌شوند. در نتیجه ميزان اثر بخشی واکسن‌ها کاهش می‌يابد. هم چنین در اين زمان به علت بروز کم خونی، ميزان ترشح بخش بسیان هیپوفیز، باعث افزایش هورمون ضداداری گرینه ۲»: افزایش ترشح بخش بسیان هیپوفیز، باعث افزایش می‌يابد.

Mizan هماتوکربت در بدن انسان می‌شود. از طرفی به علت بازجذب زياد آب در كلیه ها، ميزان آب ادار می‌شود؛ در نتیجه فشار اسمزی ادار بيشتر می‌شود.

گرینه ۳»: مصرف طولانی مدت الكل باعث آسیب و نکروز کبدی و سرطان کبدی می‌شود. می‌دانیم که کبد در تخریب بخش ياخته‌های خون مؤثر در تشکیل تعداد پلاکت‌ها کاهش می‌يابد. از طرفی ميزان تولید پروتئین‌هاي مؤثر در تشکیل لخته خون نيز کاهش می‌يابد. در اين شرایط تشکیل لخته خون مختلف می‌شود. از طرفی کبد با اثرگذاري بر جذب ويتامين K بر روی تشکیل لخته مؤثر است. در صورت آسیب کبدی، تخلیه خون سیاهراگ باب به کبد مختلف شده و فشار درون سیاهراگ باب بالا می‌رود. دريچه افزایش فشار سیاهراگ باب، ميزان ادم در بافت دیواره لوله گوارش بيشتر می‌شود.

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲۷، ۴۰ و ۵۸ تا ۵۴) (زیست‌شناسی، صفحه ۷۵)

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۵۷ و ۷۵)

۴- گزینه «۴»

(اميرحسين ميزان) موييرگ‌ها، كوچک‌ترین رگ‌های بدن هستند. تبادل مواد بين خون و ياخته‌های بدن، در اين رگ‌ها انجام می‌شود. سطح بيرونی موييرگ‌ها را غشای پایه (شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی)، احاطه می‌کند و نوعی صافی مولکولی برای محدود کردن عبور مولکول‌های بسیار درشت به وجود می‌آورد.

ديواره نازک و جريان خون کند در موييرگ‌ها، امكان تبادل مناسب مواد را در موييرگ‌ها فراهم می‌کند. اين ويزگی حتی در کلافک نيز مشاهده می‌شود و عین خط كتاب درسي است. بررسی سایر گرینه‌ها:

گرینه ۱): همان‌طور که در شکل كتاب درسي دیده می‌شود، فشار اسمزی خون در طول شبکه موييرگی ثابت است.

گرینه ۲): در کلافک اينگونه نیست! موادی که در ابتداء طی فرایند تراوش از آن خارج شده‌اند، در انها به آن وارد نمی‌شوند.

گرینه ۳): ممکن است قبل از شبکه موييرگی، سرخرگ نیاشد. سیاهراگ باب خون تیره را به کبد وارد می‌کند؛ لذا گروهی از موييرگ‌های کبد، خون را از سیاهراگ دریافت می‌کنند.

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲۷، ۴۰ و ۵۸ تا ۷۳)

۴- گزینه «۴»

(سپار مزندهپور) طحال در نيمه چپ بدن قرار دارد و تيموس نيز بالاتر از دیافراگم، قرار دارد هردو اندام لنفي در از بين بدن ميكروب‌های بيماري‌زا نقش دارند. بررسی سایر گرینه‌ها:

گرینه ۱): تيموس وسط است (هم راست و هم چپ) و آپاندیس در سمت راست بدن قرار دارد.

گرینه ۲): دقت کنید به همه اندام‌های لنفي توسط جريان خون يا لنف، ممکن است ياخته سلطانی وارد شود؛ اين اندام‌ها در مبارزه با ياخته‌های سلطانی نقش دارند.

گرینه ۳): طحال به همراه کبد (اندام غيرلنفي)، در دوران جنبني در توليد ياخته‌های خونی نقش دارد.

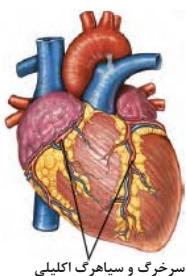
(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۴۰، ۴۱، ۴۲ و ۴۳)

۴- گزینه «۱»

تنها مورد «د» نادرست است.

گرده دوم(دهليزی بطئی) در دیواره پشتی دهليز راست قرار دارد و در زمانی که دیواره دهليزها تحريك می‌شوند، اين گرده نيز تحريك می‌شود؛ پس با رسم موج P

(اشکان زرنی)

سرخرگ و سیاهرگ اکلیلی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲۳: سرخرگ کرونری چپ و راست، هر دو سرخرگ کوچک هستند و ماهیچه‌های صاف فراوان دارند و هر دو دارای انشعابی هستند که به پشت قلب رفته و سطح پشتی قلب را خون‌رسانی می‌کند.

گزینهٔ ۲۴: طبق شکل، سرخرگ کرونری چپ یک انشعاب بلند در سطح جلویی قلب دارد و خون‌رسانی عده‌به سطح جلویی قلب را انجام می‌دهد.

گزینهٔ ۴۴: طبق شکل، سرخرگ کرونری چپ در سطح جلویی قلب یک انشعاب می‌دهد که در حداصل بین دهلیز چپ و بطن چپ قرار دارد و به سطح پشتی قلب می‌رود.

(کلید موارد در برن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۴۹ و ۵۶)

(سینا معمومون‌پنا)

۴- گزینهٔ ۴۴

عبارت به درستی بیان شده است.

بزرگترین اندام لنفی که در مجاورت طویل ترین کولون(پایین رو) قرار دارد، طحال است که لنف آن به مجرای لنفی چپ تخلیه می‌شود.

منتظر قسمت ابتدایی گزینه، سیاهرگ‌ها بدن می‌باشد. سیاهرگ‌ها از باقی فشار سرخرگ‌های کوچک برای جریان خون خود استفاده می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱۱: منظور قسمت اول سوال، سیاهرگ‌های دست و پا می‌باشند که دارای دریچه لانه کبوتری می‌باشند. این رگ‌ها برخلاف سرخرگ‌های بدن، در سطح بدن تعدادشان بیشتر است.

گزینهٔ ۲۲: منظور قسمت اول سوال، سرخرگ‌های کوچک است. این رگ‌ها به دلیل اینکه مقدار رشته کشسان بسیار کمی دارند بنابراین در برابر جریان خون مقاوم می‌باشد.

گزینهٔ ۳۳: دقت کنید که شبکه مویرگی اولیه نفرون به سرخرگ وابران خون‌رسانی می‌کند و این سرخرگ محتوای خود را وارد بزرگ سیاهرگ زبرین نمی‌کند.

(کلید موارد در برن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۶۰، ۵۹ و ۷۲)

(پوریا خاندار)

۴- گزینهٔ ۴۸

طبق متن کتاب درسی، در تمام یاخته‌های ماهیچه قلبی ارتباط صفات بینایی باعث انتشار سریع پیام انقباض و استراحت بین یاخته‌های قلبی می‌شود. این صفات در بین یاخته‌های ماهیچه ای شبکه هادی نیز مشاهده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱۱: دقت کنید برخی از یاخته‌های ماهیچه قلبی دارای دو هسته هستند.

گزینهٔ ۳۳: اولاً اینکه تمام گره‌های اصلی قلب در پشت دریچه سله‌لختی قرار ندارند. در بخش دوم گرینه دقت کنید رشته‌های منشعب از گره دوم اشتباه است. از گره دوم فقط یک رشته منشعب می‌شود.

گزینهٔ ۴۴: دقت کنید یکی از الیاف منشعب از اولین گره، (الیاف ورودی به دهلیز چپ) باعث آغاز انقباض در این حفره می‌شوند ولی الیاف بین گرهی در آغاز انقباض دهلیز چپ دخالتی ندارند. در ضمن گره بزرگ‌تر در مجاورت سله‌لختی نیست.

(کلید موارد در برن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۴۵ و ۵۲)

ب) انشعاب سمت راست سرخرگ ششی طویل‌تر از شاخه دیگر است. بزرگ سیاهرگ زبرین محتویات مجاری لنفی را از سیاهرگ‌های زیرترقوه‌ای دریافت می‌کند. شاخه سمت راست سرخرگ ششی از پشت بزرگ سیاهرگ زبرین عبور می‌کند.

ج) بطن چپ ضخیم‌ترین لایه ماهیچه‌ای را نسبت به سایر قسمت‌های قلب دارد. بر جستگی‌های ماهیچه‌ای موجود در دیواره بطن راست بیشتر از بطن چپ می‌باشد.

د) دریچه سله‌لختی بزرگ‌ترین دریچه قلب محسوب می‌شود. با توجه به شکل ۴ صفحه ۴۹ کتاب درسی، انشعاب سرخرگ کرونری سمت راست از مجاورت دریچه سله‌لختی عبور می‌کند.

(کلید موارد در برن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۴- گزینهٔ ۴۴

(امیر غسیل پهلوی‌فر)

بزرگ سیاهرگ‌های زبرین و زبرین در دریافت خون اندام‌های بالاتر با پایین‌تر از قلب انسان نقش دارند. می‌دانیم که فشار خون درون سیاهرگ‌ها کمتر است و نیروی کمتری به دیواره سیاهرگ‌وارد می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱) سرخرگ‌ها و سیاهرگ‌ها هردو طبق متن کتاب دارای رشته‌های الاستیک زیادی در لایه میانی دیواره خود هستند. قسمت دوم گزینه تنها درباره سرخرگ‌ها صادق است.

گزینهٔ ۲) سرخرگ‌ها لایه ماهیچه ضخیمی دارند. در سرخرگ‌هایی که خون تیره دارند مانند بندناف و سرخرگ ششی، هموگلوبین سهم کمتری در حمل گازهای اکسیژن دارد.(نکته کنکور ۹۹)

گزینهٔ ۳) سرخرگ‌ها تحت تأثیر انقباض ماهیچه اسکلتی(مخخط) قرار دارند. قسمت دوم تنها درباره سیاهرگ‌ها تأثیر انقباض ماهیچه اسکلتی(مخخط) قرار دارند. قسمت دوم تنها درباره سیاهرگ‌ها صادق است.

(کلید موارد در برن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۵۵ و ۵۹)

۴- گزینهٔ ۴۵

(مودی ماهری)

لایه‌هایی از دیواره قلب که در تماس با نوعی مایع می‌باشند، لایه‌های درون شامه و برون شامه هستند. برون شامه با مایع فضای بین برون شامه و پیراشامه در تماس است. چرا که پیراشامه از چین خودگی خود برون شامه به وجود آمده است. لایه درون شامه هم در تماس با خون درون حفرات می‌باشد. بررسی همه موارد:

(الف) لایه درون شامه که از یک لایه نازک بافت پوششی تشکیل شده است، در تشکیل دریچه‌های قلبی شرکت می‌کند. برون شامه در تشکیل دریچه‌های قلبی شرکت ندارد.

(ب) فقط بافت پیوندی متراکم موجود در لایه ماهیچه‌ای قلب در ایجاد استحکام دریچه‌های قلبی نقش دارد. باید توجه کنیم که بافت پیوندی لایه برون شامه هیچ نقشی در تشکیل دریچه‌های قلبی نداشته و در ضمن لایه درون شامه اصلًا بافت پیوندی متراکم ندارد.

(ج) هر دو لایه درون شامه و برون شامه به ماهیچه قلبی متصل می‌شوند که حاوی صفات بینایی می‌باشد.

(د) بافت پوششی هردو لایه، توسط غشای پایه به بافت پیوندی متصل هستند. بافت پوششی درون شامه به بافت پیوندی درون شامه و بافت پوششی برون شامه به بافت پیوندی برون شامه متصل است.

(کلید موارد در برن) (زیست‌شناسی ا، صفحه‌های ۴۹ و ۵۱)

۴- گزینهٔ ۴۶

(پوریا بزین)

سرخرگ کرونری چپ و راست، در اطراف انشعابات خود با بافت چربی احاطه شده، اما دقت کنید که فقط سرخرگ کرونری چپ تا نوک قلب امتداد پیدا می‌کند.

(علیرضا زمانی)

یاخته‌هایی که سبب فعال شدن لنفوسیت‌ها می‌شوند، عبارتند از: یاخته‌های دندان‌ریتی، لنفوسیت‌کمک‌کننده، میکروب‌ها و سلول‌های سلطانی و آلوهه به ویروس. همه یاخته‌های ذکر شده باید واحد آنتی‌زن باشند و آنتی‌زن با گیرنده‌های آنتی‌زن در سطح لنفوسیت‌ها جفت می‌شود و ممکن است آنتی‌زن نوعی سم باشد که توسط یاخته دندان‌ریتی به لنفوسیت ارائه می‌شود (مانند سم مار که اصل‌اً به میکروب ارتباطی ندارد). و یا این که از سلول‌های خودی تغییریافته مثل سلول‌های سلطانی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) فقط ویژگی یاخته‌های دندان‌ریتی ذکر شده است.
- ۲) فقط ویژگی لنفوسیت‌های کمک‌کننده ذکر شده است.
- ۳) می‌تواند سم نوعی جانور (مثلًاً مار) باشد سم میکروب محسوب نمی‌شود.

(ایمن) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۷ و ۷۳)

(رضا نوری)

هر یاخته خونی که هسته دو قسمتی دارد: اوزینوفیل و بازویل / هر یاخته هدف اینترفرون ۲ درشت خوارها یاخته‌های خونی سفید برخلاف درشت خوارها قابلیت تراگذری (دیاپدرز) دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) هر یاخته خونی که هسته لوبیایی شکل دارد: مونوسیت / طبق توضیحات زیر شکل ۹ صفحه ۷۱ یاخته‌های اصلی مؤثر در مرحله دوم پاسخ التهابی: ماستوسیت‌ها توجه کنید که سیتوپلاسم مونوسیت‌ها بدون دانه، ولی سیتوپلاسم ماستوسیت‌ها دانه‌دار است.

گزینه ۲) هر یاخته خونی که تمام یاخته‌های هسته دار بدن ممکن است آلوهه به ویروس شده و اینترفرون ۱ ترشح کنند.

گزینه ۳) هر یاخته خونی که سیتوپلاسم بدون دانه دارد: گویچه قرمز، لنفوسیت و مونوسیت یاخته‌های خاطره لزوماً در مغز استخوان ساخته نمی‌شوند، بلکه در سایر بخش‌های بدن، از جمله گره‌های لنفی نیز تولید می‌شوند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه ۶۴) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۵ و ۷۰)

(کاوه نرمی)

اینترفرون نوع دو توسط لنفوسیت‌های کشنده طبیعی و لنفوسیت T ترشح می‌شود. یاخته کشنده طبیعی توسط تیموس بالغ نمی‌شوند بلکه توسط مغز استخوان ساخته می‌شوند و برای بلوغ وارد تیموس نمی‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) مرگ برنامه‌ریزی شده در بعضی یاخته‌ها (نه یاخته‌ای) و در شرایط خاصی انجام می‌شود. دقت کنید لنفوسیت‌های T خاطره و کمک‌کننده نیز چنین قابلیتی ندارند.

گزینه ۲) دقت کنید هردو یاخته، گیرنده‌هایی جهت اتصال به آنتی‌زن بیگانه دارد. به این گیرنده در لنفوسیت T گیرنده آنتی‌زن گفته می‌شود. در یاخته کشنده طبیعی نیز گیرنده ای وجود دارد که کمک آن به یاخته هدف خود متصل می‌شود اما به آن گیرنده آنتی‌زن گفته نمی‌شود.

گزینه ۳) پس از اتصال یاخته‌های کشنده طبیعی و لنفوسیت T به یاخته هدف، محظیات ریزکیسه‌ها (نه خود ریزکیسه‌ها) با بروان رانی ترشح می‌شود.

(ترکیب) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۹، ۷۰، ۷۲، ۷۷)

(یما محمدی)

همه موارد به جز مورد «الف» عبارت را به درستی تکمیل می‌کنند. مونوسیت واحد بلندترین وزاند غشایی است (مطابق شکل ۱۹ فصل ۴ دهم) در اثر تراگذری مونوسیت‌ها به یاخته‌های دندان‌ریتی با درشت خوار تبدیل می‌شود.

۵۲- گزینه ۴

(محمد‌مهدی رویزانی)

نوار قلب دارای نکات استدلای و برداشتی از شکل و متن کتاب است که مستقیم در کتاب توضیح داده نشده است؛ اما در کنکور سراسری مثلاً کنکور ۱۴۰ از آن سوال مطرح شده است. پس سعی کنید مطالب آن را به شکل کامل یادبگیرید.

۴۹- گزینه ۲

بررسی همه گزینه‌ها:

- ۱) در نقطه A دریچه دهیزی بطئی باز است و در نقطه B، دریچه دهیزی بطئی بسته شده است؛ زیرا در مرحله انقباض بطئ قرار دارد. پس از این نظر باهم تفاوت دارند. (درست)

گزینه ۲) خون به درون بطئ وارد نمی‌شود؛ اما در نقطه C دریچه دهیزی بطئی باز شده و خون به درون بطئ وارد می‌شود. پس از این نظر باهم تفاوت دارند. (نادرست)

گزینه ۳) در نقطه A دریچه‌های ماهیچه‌ای بسته هستند اما در نقطه C دریچه‌های سینی باز هستند. پس از این نظر تفاوت دارند. (درست)

گزینه ۴) دقت کنید یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب همگی زنده هستند؛ پس برای فالیت خود اثری زیستی مصرف می‌کنند و این موضوع ارتقابی به انقباض یا استراحت آن‌ها ندارد؛ تنها در زمان انقباض میزان مصرف انرژی بیشتر می‌شود. (کردن مواد در بدن) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۵۰- گزینه ۵

(مهری اسماعیلی)

موارد (ج) و (د) نادرست می‌باشند. بررسی همه موارد:

(الف) صدای دوم قلب واضح‌تر است و زمانی ایجاد می‌شود که خون وارد شده به سرخرگ‌های آئورت و ششی قصد بازگشت به بطئ‌ها را دارد و باعث بسته شدن دریچه‌های سینی می‌شود. صدای اول قلبی با بسته شدن دریچه‌های دهیزی بطئی ایجاد می‌شود.

(ب) صدای اول قلب در شروع انقباض بطئ‌ها یا بلافاصله پس از پایان انقباض دهیزها شنیده می‌شود. صدای اول قلبی ایجاد می‌شود که فشار بطئ‌ها از دهیزها بالاتر می‌رود و خون قصد ورود از بطئ به دهیز را دارد که موجب بسته شدن دریچه‌های دهیزی بطئی می‌شود.

(ج) صدای اول قلبی قوی‌تر است و بلافاصله پس از پایان انقباض دهیزها شنیده می‌شود در این زمان با به استراحت رفتن دهیزها، میزان مصرف انرژی در یاخته‌های ماهیچه‌ای دهیز کاهش می‌یابد.

(د) صدای دوم قلب در نتیجه بسته شدن دریچه‌های سینی شنیده می‌شود که هر دو در این سه قطعه می‌باشد. صدای دوم قلب در شروع استراحت بطئ‌ها ایجاد می‌شود. (کردن مواد در بدن) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۴۹، ۵۰، ۵۱ و ۵۲)

زیست‌شناسی ۲ - سوال‌های مکمل

(آرمان داراش پور)

۵۱- گزینه ۳

طبق شکل کتاب درسی شماره (۱) مربوط به پادتن و شماره (۲) مربوط به پروتئین مکمل است. بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه ۱) هر دو پروتئین مکمل و پادتن شناسایی عامل بیگانه توسط بیگانه خوارها برای بیگانه خواری را آسان می‌کنند.

گزینه ۲) ساخت پادتن علیه عامل بیگانه برخلاف پروتئین مکمل (که همیشه تولید می‌شود) تنها زمانی در بدن فردی سالم انجام می‌شود که بدن در تماس با عامل بیگانه قرار گرفته باشد.

گزینه ۳) پروتئین مکمل فقط در دومین خط دفاع غیراختصاصی دخالت دارد، نه خطوط.

گزینه ۴) هر دو پروتئین شکل به عنوان پروتئین ترشحی یاخته یوکاریوت توسط رنانات های سطح شبکه آندوپلاسمی زیر تولید می‌شوند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۷۰ و ۷۳) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۳)

۵۵- گزینه ۳

(یما محمدی)

همه موارد به جز مورد «الف» عبارت را به درستی تکمیل می‌کنند. مونوسیت واحد بلندترین وزاند غشایی است (مطابق شکل ۱۹ فصل ۴ دهم) در اثر تراگذری مونوسیت‌ها به یاخته‌های دندان‌ریتی با درشت خوار تبدیل می‌شود.

گزینه «۴»: همه گویچه‌های سفید موجود در خون می‌توانند عمل دیاپدز را انجام دهند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۸ و ۷۳ و ۸۸)

۵۹- گزینه «۲»

سوال در مورد پروتئین‌های مکمل است. موارد (الف) و (ب) صحیح است.

بررسی همه موارد:

(الف) پروتئین‌های مکمل بر غشای یاخته بیگانه یا همان میکروب (نه خودی) اثر می‌گذارند. لنفوسیت کشندۀ طبیعی آنزیم‌های مرگ برنامه‌ریزی شده و پرفسورین می‌سازند. پرفسورین به غشاء یاخته‌های خودی (سرطانی یا آلوده به ویروس) متصل می‌شود.

(ب) پادتن دارای جایگاه اتصال به آنتیژن است. ژن (های) ساخت پادتن و پروتئین مکمل در دنای همه یاخته‌های هسته‌دار بدن حضور دارد، منتهی فقط در گروهی از آن‌ها بیان می‌شود.

(ج) دقت کنید عامل بیماری کزان نوعی باکتری است و اینترفرون نوع ۱ در مبارزه با آن نقش ندارد.

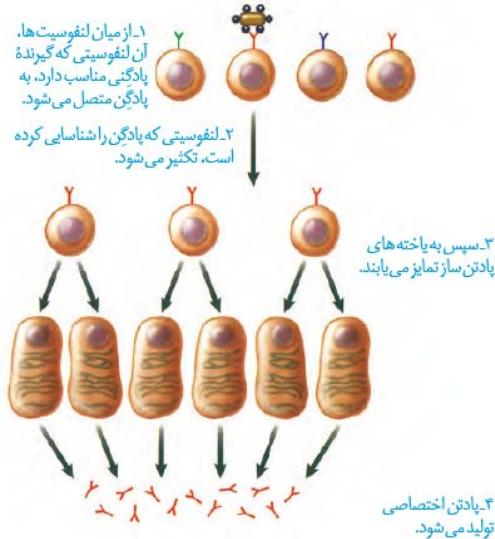
(د) براساس شکل ۱۴ فصل ۵ یازدهم، پروتئین‌های مکمل می‌توانند در دفاع اختصاصی با پادتن‌ها همکاری داشته باشند.

(ایمن) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۳)

۶۰- گزینه «۲»

(محمد‌مهدی روزبهانی)

مطابق شکل زیر واضح است که یاخته‌هایی که به طور مستقیم از تقسیم لنفوسیت B اولیه ایجاد می‌شوند، همگی دارای گیرنده آنتی ژنی بوده و سپس تمایز می‌یابند و به لنفوسیت خاطره یا عمل کننده تبدیل می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این مورد درباره پادتن صادق است که توسط پلاسموسیت ساخته می‌شوند.

گزینه «۳»: دقت کنید در صورت سوال ذکر شده لنفوسیت بالغ شده در مغز قرمز استخوان! در نتیجه این برخورد ، اولین برخورد است.

گزینه «۴»: دقت کنید طبق خط کتاب درسی دوازدهم NADH و FADH_۲ در مراحل متفاوتی از چرخه کربس تولید می‌شوند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۷۲ و ۷۵) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۶۹)

بررسی همه موارد:

(الف) درشت‌خوارها در حیابک‌ها ذرات گردوبخار را از بین می‌برند، درشت‌خوارها نقشی در کشتن یاخته‌های سرطانی ندارند. این یاخته‌ها طی مرگ برنامه‌ریزی شده کشته می‌شوند و ماکروفازها بقایای یاخته سرطانی مرده را بیگانه خواری می‌کنند.

(ب) یاخته‌های دندربیتی انشعاباتی مشابه دندربیت دارند. مطابق شکل (۳) صفحه ۶۷ کتاب زیست یازدهم، نسبت هسته به سیتوپلاسم یاخته دندربیتی کوچکتر از لنفوسیت است.

(ج) درشت‌خوارها در کبد، یاخته‌های آسیب‌دیده و مرده خون را تخریب می‌کنند. در پدیده التهاب، درشت‌خوارها پیک‌هایی را به خون ترشح می‌کنند که باعث فراخوانی گویچه‌های سفید می‌شوند.

(د) یاخته‌های دندربیتی می‌توانند برای ورود به رگ‌های لنفی، از غشای پایه دیواره رگ عبور کنند. این یاخته‌ها بیگانه خوار هستند؛ در نتیجه دارای گافنده تن‌هایی هستند که در گوارش میکروب ها مؤثر هستند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۲، ۶۳ و ۶۷) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۹ و ۷۱)

۵۶- گزینه «۲»

از تمایز و تغییرشکل مونوسیت‌ها، یاخته‌های دارینه‌ای و ماکروفازها حاصل می‌شوند. مطابق شکل شکل ۳ صفحه ۶۷ و شکل ۷ صفحه ۶۹ زیست شناسی ۲، هردو یاخته‌ها بیگانه خوار هستند؛ در اثر تغییرشکل مونوسیت‌ها غشادر متعدد در اطراف خود هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید علاوه بر ماستوپسیت و یاخته دارینه‌ای، ماکروفازها نیز در لایه مخاطی لوله گوارش یافت می‌شوند. ماکروفازها تحت اثر اینترفرون نوع ۲ (پیک شیمیایی) ترشح شده از یاخته کشندۀ طبیعی) قرار دارند.

گزینه «۳»: همه بیگانه‌خوارها تحت اثر هورمون‌های تیروئیدی هستند. دقت کنید نوتوفیل در خون نیز بیگانه‌خواری می‌کند.

گزینه «۴»: بیگانه‌خواری توسط همه فاگوسیت‌ها در اثر تریپتیک‌ترکیباتی مانند کورتیزول کاهش می‌یابد. از بین انواع بیگانه‌خوارها، تنها ماکروفاز یاخته‌های خودی آسیب‌دیده را بیگانه‌خواری می‌کند.

(ایمن) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۹، ۶۷ و ۶۹)

۵۷- گزینه «۳»

(مهدی یار سعادتی نیا)

در پاسخ التهابی، ماکروفازها و یاخته‌های دیواره میویرگ به تولید پیک شمیایی می‌پردازند، هردو یاخته دارای تنفس یاخته‌ای هوایی هستند. هیچ یک توانایی تخمیر و تبدیل پیپرووات به لاکتات را ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ماکروفازها براساس ویژگی‌های عمومی، عوامل بیگانه را شناسایی می‌کند.

گزینه «۲»: همه این یاخته‌ها دارای رناتن هستند و به کمک رناتن‌ها می‌توانند پروتئین تولید کنند. پروتئین‌ها متنوع ترین گروه مولکول‌های زیستی هستند.

گزینه «۴»: همه این یاخته‌ها، هسته‌دار هستند و در زمان آلوده شدن با ویروس‌ها، می‌توانند ژن (های) مربوط به ساخت اینترفرون نوع ۱ را فعال کنند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۶ و ۷۰)

۵۸- گزینه «۲»

(علی شریفی آرقلو)

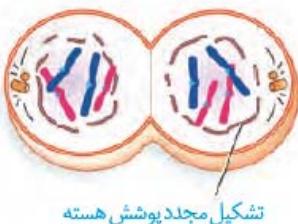
لنفوسیت‌های B و T بالغ اولیه و خاطره و پلاسموسیت، T کشندۀ یاخته کشندۀ طبیعی و لنفوسیت T نابالغ در خون یافت می‌شوند. دقت کنید بلوغ و کسب گیرنده مشخص، تنها برای لنفوسیت B اولیه صادق است. برای سایرین فرایند بلوغ معنا ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برخی لنفوسیت‌ها مانند لنفوسیت T نابالغ در خون هستند و نمی‌توانند عوامل بیگانه را شناسایی کنند.

گزینه «۳»: فقط لنفوسیت‌های B و T اولیه و خاطره می‌توانند تقسیم شوند و از نقاط وارسی اول و دوم چرخه یاخته‌ای عبور کنند.

گزینه «۳»: مونوцит‌ها تقسیم نمی‌شوند.
 گزینه «۴»: با توجه به شکل زیر در ياخته‌های جانوری حلقه انقباضی اکتن و میوزین هم‌مان با مرحله تلوفاژ تشکیل می‌شود.

۵- تلوفاژ و تقسیم سیتوپلاسم

(تقسیم یافته) (زیست‌شناسی, صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

(مریم سپهی)

۶۴- گزینه «۲»
 موارد «الف» و «ج» درست است. بررسی موارد: اگر ژنوتیپ مربوط به یک صفات ناخالص باشد، در نتیجه باهم ماندن کروموزوم‌ها و پلی پلوتیدی شدن، ياخته‌ای که تعداد کروموزوم بیشتری دریافت کرده است، تنوع آللی بیشتری دارد. چندلادی شدن و با هم ماندن کروموزوم‌ها هم در تقسیم میتوуз و هم در تقسیم میوز می‌تواند رخ دهد. در چندلادی شدن در مرحله آنافاز همه کروموزوم‌ها بدون اینکه از هم جدا شوند به یک ياخته می‌روند آن ياخته دو برابر کروموزوم خواهد داشت و ياخته دیگر فاقد فامتن خواهد بود در آزمایشگاه با تخریب رشتة‌های دوک تقسیم می‌توان این وضعیت را ایجاد کرد. این نوع خطا می‌تواند منجر به ایجاد جاندارانی شود که ياخته‌های آنها بیش از یک مجموعه فامتن دارند، مثل گندم زراعی (۶n) و موز (۳n) در حالی که در با هم ماندن فامتن‌ها، در ياخته‌های حاصل، کاهش یا افزایش یک یا چند فامتن مشاهده می‌شود. دقت کنید در باهم ماندن یک یا چند کروموزوم، فقط از برخی کروموزوم‌ها تعداد بیشتری مشاهده می‌شود و تعداد مجموعه فام تنی تغییر نمی‌کند. هم چنین دقت کنید تنهای پلی‌پلوتیدی شدن ممکن است سبب ایجاد گونه جدید شود. مثلاً با هم ماندن کروموزوم شماره ۲۱ در نشانگان داون باعث ایجاد گونه جدید نمی‌شود. (ترکیب) (زیست‌شناسی, صفحه‌های ۹۱ و ۹۵) (زیست‌شناسی, صفحه‌های ۳۱ و ۳۹)

(امیر هسین بهروزی فرد)

۶۵- گزینه «۴»
 دقت کنید باکتری‌ها توانایی تولید و مصرف انرژی زیستی ATP را دارند، اما چرخه ياخته‌ای ندارند. چرخه ياخته‌ای مختص ياخته‌های بوكاریوتی است. همین‌طور گلکلوب‌های قرمز تووانایی تولید و مصرف انرژی زیستی را دارند اما تقسیم ياخته‌ای در آن‌ها انجام نمی‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: هورمون‌هایی مانند اریتروپویتین، محرك تیروئیدی، رشد، FSH,... در تقسیم ياخته‌ای مؤثر هستند. هم چنین برخی پیکه‌های کوتاه برد مانند عامل رشد زیر زخم نیز مؤثر است. گزینه «۲»: در طی سرطان، زن پروتئین‌های مؤثر در تنظیم چرخه ياخته‌ی جهش یافته‌اند.

گزینه «۳»: مثلاً پروتئین‌های نقطه وارسی G1 چنین قابلیتی دارند. (تقسیم یافته) (زیست‌شناسی, صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

(آرمان داداش‌پور)

۶۶- گزینه «۴»
 ژنوتیپ ياخته اووسیت اولیه مورد بررسی در صورت سوال به شکل $Hb^A Hb^S$ می‌باشد. دقت کنید اووسیت اولیه تنها میوز ۱ را انجام می‌دهد.

(پیام هاشم‌زاده)

همه عبارات درست می‌باشند. بررسی موارد:
 (الف) ياخته‌های پادتن ساز (لنفوسیت‌های B عمل کننده) همانند ياخته‌های ماهچه‌ای اسکلتی در فردی بالغ، فرایند تقسیم ياخته‌های را انجام نمی‌دهند.
 (ب) در ياخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی همانند ياخته‌های پادتن ساز هسته به گوشش‌ای رانده شده است و در مجاورت غشای ياخته قوار دارد.
 (ج) ياخته‌های پادتن ساز همانند پروتئین‌های مکمل سبب افزایش فعالیت ياخته‌های بیگانه‌خوار می‌شوند.
 (د) ایجام انتقال فعال با مصرف انرژی زیستی در همه ياخته‌های زنده انجام می‌شود. مثلاً در میوتکندری ياخته‌های مطرح شده در سوال یون‌های هیدروژن به کمک پمپ‌های پروتئینی با انتقال فعال جایه‌جا می‌شوند.
 (ترکیب) (زیست‌شناسی, صفحه‌های ۵۰، ۵۱، ۷۰ و ۷۲)

۶۱- گزینه «۴»

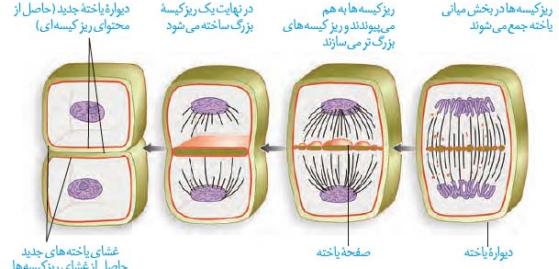
منظر صورت سوال پادتن است. پادتن، پادگن را با ۴ روشن بی‌اثر یا تابود می‌کند. توجه داشته باشید پادتن‌ها باعث غیرفعال شدن پادگن (انتیزن)‌ها شده و سپس ياخته‌های بیگانه، با بیگانه‌خواری یا اثرگذاری پروتئین‌های مکمل نابود می‌شوند. ولی آنزیم دفاعی ياخته کشندۀ طبیعی (نوعی لنفوسیت دفاع غیراختصاصی) که به آنزیم الفاکننده مرگ ياخته‌ای معروف است، با راهنمایی مرگ برنامه‌ریزی شده ياخته، باعث مرگ ياخته می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: پادتن‌ها مولکول‌هایی شکل و از جنس پروتئین‌اند. هر پادتن دو جایگاه برای اتصال به یک نوع (نه دو نوع!) پادگن (انتیزن) دارد. هر لنفوسیت B می‌تواند پس از تبدیل به پادتن ساز، پادتن مشابه با گیرنده خود ترشح کند.
 گزینه «۲»: پروتئین‌های دفاعی ترشح شده از لنفوسیت T عبارتند از: پروفورین، آنزیم الفاکننده مرگ ياخته‌ای، ایترفرون نوع یک (در صورت آلوده شدن به ویروس) و ایترفرون نوع دو (در دفاع غیراختصاصی)، ایترفرون نوع دو در دشت خوارها را فعال می‌کند، در نتیجه در این ياخته مصرف ATP افزایش می‌یابد از طرفی پادتن‌ها نیز به صورت غیرمستقیم باعث افزایش فعالیت در دشت خوارها می‌شوند.
 گزینه «۳»: پروفورین‌ها و پروتئین‌های مکمل می‌توانند در غشای ياخته منفذ ایجاد کنند. توجه داشته باشید پروتئین‌های مکمل در مبارزه با ياخته‌های آلوده به ویروس کارایی ندارند.
 (ایمنی) (زیست‌شناسی, صفحه‌های ۷۳، ۷۰، ۶۹ و ۷۴)

۶۲- گزینه «۴»

منظور صورت سوال پادتن است. پادتن، پادگن را با ۴ روشن بی‌اثر یا تابود می‌کند. ياخته‌های بیگانه، با بیگانه‌خواری یا اثرگذاری پروتئین‌های مکمل نابود می‌شوند. ولی آنزیم دفاعی ياخته کشندۀ طبیعی (نوعی لنفوسیت دفاع غیراختصاصی) که به آنزیم الفاکننده مرگ ياخته‌ای معروف است، با راهنمایی مرگ برنامه‌ریزی شده ياخته، باعث مرگ ياخته می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: پادتن‌ها مولکول‌هایی شکل و از جنس پروتئین‌اند. هر پادتن دو جایگاه برای اتصال به یک نوع (نه دو نوع!) پادگن (انتیزن) دارد. هر لنفوسیت B می‌تواند پس از تبدیل به پادتن ساز، پادتن مشابه با گیرنده خود ترشح کند.
 گزینه «۲»: پروتئین‌های دفاعی ترشح شده از لنفوسیت T عبارتند از: پروفورین، آنزیم الفاکننده مرگ ياخته‌ای، ایترفرون نوع یک (در صورت آلوده شدن به ویروس) و ایترفرون نوع دو (در دفاع غیراختصاصی)، ایترفرون نوع دو در دشت خوارها را فعال می‌کند، در نتیجه در این ياخته مصرف ATP افزایش می‌یابد از طرفی پادتن‌ها نیز به صورت غیرمستقیم باعث افزایش فعالیت در دشت خوارها می‌شوند.
 گزینه «۳»: پروفورین‌ها و پروتئین‌های مکمل می‌توانند در غشای ياخته منفذ ایجاد کنند. توجه داشته باشید پروتئین‌های مکمل در مبارزه با ياخته‌های آلوده به ویروس کارایی ندارند.
 (ایمنی) (زیست‌شناسی, صفحه‌های ۷۳، ۷۰، ۶۹ و ۷۴)

۶۳- گزینه «۲»

مراحل نشان داده شده در شکل به ترتیب ۱- پروفاز- ۲- پرماتافاز- ۳- متافاز- ۴- تلوفاژ میتوز است. ياخته‌های عصبی به ندرت تقسیم می‌شوند و در صورت تقسیم، پوشش هسته آن‌ها در مرحله پرماتافاز (مرحله ۲) تجزیه می‌شود تا رشتة‌های دوک تقسیم بتوانند به فامتن‌ها برستند. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: مرحله ۵، تلوفاژ را نشان می‌دهد اما با توجه به شکل به میزان زیر، ریزکسیسه‌های ساخته شده توسط دستگاه گلزی زمانی در بخش میانی ياخته جمع می‌شوند که هنوز پوشش هسته تشکیل نشده است و ياخته در مرحله آنافاز است. همچنین ریزکسیسه‌ها لزوماً در سطح میانی تجمع پیدا نمی‌کند و ممکن است تقسیم نامساوی باشد.

بررسی همه موارد:

(الف) در بیماری ایدز، اینمی فرد کاهش می‌یابد. می‌دانیم یکی از فعالیت‌های دستگاه اینمی مبارزه با یاخته‌های سلطانی است که از ایجاد تومورهای بدخیم (سرطان) جلوگیری می‌کند. بنابراین در این بیماری، به علت تضعیف اینمی، احتمال ایجاد سلطان افزایش می‌یابد. همچنین اینمی ناشی از واکسن، اینمی فعال است. یعنی یاخته‌های دستگاه اینمی باید در مقابل میکروب ضعیف شده یا کشته شده واکنش نشان دهند. در بیماری ایدز با اختلال در دستگاه اینمی، پاسخ دستگاه اینمی نسبت به واکسن نیز کاهش می‌یابد.

(ب) همانطور که در زیر شکل کتاب درسی نوشته شده است، در این تصویر میکروب‌ها در حال آزاد شدن از یاخته آلوده هستند نه آلوده کردن آن.

(ج) در این بیماری، ویروس HIV به لنفوцит‌های T کمک‌کننده حمله کرده و در نتیجه فعالیت لنفوцит‌های B و T کاهش می‌یابد. در بیماری آنفلوآنزا پرندگان، ویروس موجب می‌شود دستگاه اینمی بیش از حد معمول فعالیت کند و لنفوцит‌های T به طور انبوه تولید شوند.

(د) لنفوцит‌های T در غده تیموس که در جلوی قلب قرار گرفته است، بالغ می‌شوند. در بیماری ایدز، ویروس تنها به لنفوцит‌های T کمک‌کننده حمله می‌کند و تولید اینترفرون نوع یک تنها توسط این یاخته‌ها افزایش می‌یابد.

(ایمنی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۷۶، ۷۷ و ۷۸)

۶۹- گزینهٔ ۲
(علی‌پشا زمانی)

در بخشی از مرحله پرومتفاژ (بعد از تجزیه کامل پوشش هسته، اتصال رشته دوک به فام تن مشاهده می‌شود)، متافاز و آنافاز اتصال رشته دوک به فام تن مشاهده می‌شود. در این مراحل هیچ گاه پوشش هسته مشاهده نمی‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: درباره مرحله پرومتفاژ صادق نیست.

گزینهٔ ۳»: درباره مرحله پرومتفاژ صادق نیست، زیرا طول برخی رشته‌های دوک متصل به فام تن کاهش و طول برخی دیگر افزایش می‌یابد.

گزینهٔ ۴»: این مورد درباره پرومتفاژ صادق نیست.

(تقسیم یافته) (زیست‌شناسی، صفحه ۸۰)

۷۰- گزینهٔ ۴
(نیما محمدی)

در مرحله متافاز، رسیدن به حداقل فشرده‌گی کروموزوم‌ها رخ می‌دهد. در متافاز میتوز و میوز، کروموزوم‌ها در وسط یاخته قرار می‌گیرند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: میانک در یاخته‌گیاه گلدار وجود ندارد.

گزینهٔ ۲»: دقت کنید در آنافاز میوز ۱، کروماتیدهای خواهri از هم جدا نمی‌شوند؛ در نتیجه پروتئین‌های اتصالی تجزیه نمی‌شوند.

گزینهٔ ۳»: طول گروهی از رشته‌های دوک در مرحله پرومتفاژ و آنافاز طویل می‌شود. در آنافاز ۲، فشرده شدن فام تن مشاهده نمی‌شود.

(تقسیم یافته) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۷۰، ۷۱، ۷۲ و ۷۳)

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: تجزیه پروتئین اتصالی در ناحیه سانتروم تنها در آنافاز میوز ۲ رخ می‌دهد.

گزینهٔ ۲»: در مرحله پروفاز میوز ۱ کروموزوم‌های همتا از طول در مجاورت هم قرار گرفته و ساختار تتراد را ایجاد می‌کنند. اما شروع و پایان تخریب پوشش هسته نیز در همین مرحله است، نه پس از آن!! در ضمن در زن ۲۵ ساله تشکیل تتراد نداریم، بلکه در دوران جنینی رخ داده‌ایم.

گزینهٔ ۳»: تجزیه رشته‌های دوک در مرحله تلوفاز رخ می‌دهد. دقت کنیم یاخته‌ای حاصل از میوز یک اووسیت اولیه، هاپلوبیت هستند؛ در نتیجه یک کروموزوم حاوی ژن‌های سازنده زنجیره بتای هموگلوبین دارد، نه کروموزوم‌ها!

گزینهٔ ۴»: حداقل فاصله سانتریول‌ها در مرحله آنافاز مشاهده می‌شود. در مرحله متافاز حداقل فشرده‌گی ماده وراثتی (کمترین فاصله نوکلئوزوم‌ها) مشاهده می‌شود.

(تقسیم یافته) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۸۰، ۸۱، ۸۲ و ۸۳)

۶۷- گزینهٔ ۳

در بدن انسان یاخته‌ها می‌توانند در مرحله G₀ پروفاز میوز ۱ (اووسیت اولیه)، و هم چنین بخشی از میوز ۲ (اووسیت ثانویه قبل از لقاح) متوقف شوند. فقط در مرحله میوز ۲، یک مجموعه کروموزومی قابل مشاهده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: فقط درباره مرحله G₀ صادق است.

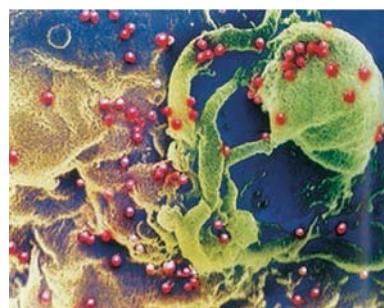
گزینهٔ ۲»: در همه این مراحل میزانی از فشرده‌گی در ماده وراثتی دیده می‌شود. دقت کنید در طی تقسیم میزان فشرده‌گی بیشتر می‌شود.

گزینهٔ ۴»: این مورد مربوط به مرحله G₂ است.

(تقسیم یافته) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴ و ۸۵)

۶۸- گزینهٔ ۲
(هدیه اسماعیلی)

مطابق کتاب درسی، در شکل زیر، ویروس‌های HIV (عامل بیماری ایدز در انسان)، در حال آزاد شدن از یاخته آلوده نشان داده شده‌اند. موارد (الف) و (ج) صحیح هستند.

گزینه «۱»: نادرست است.

$$\Delta\beta = 10 \log \left(\frac{A_2}{A_1} \times \frac{f_2}{f_1} \times \frac{r_1}{r_2} \right)^2 \xrightarrow{\frac{A_2=4A_1, r_1=r_2}{f_2=2f_1}} \Delta\beta = 4 A_1, r_1=r_2$$

$$\Delta\beta = 10 \log \left(\frac{4A_1}{A_1} \times \frac{2f_1}{f_1} \times 1 \right)^2 = 10 \log 2^6$$

$$\Rightarrow \Delta\beta = 10 \times 6 \times \log 2 \xrightarrow{\log 2=0.3} \Delta\beta = 60 \times 0.3 = 18 \text{ dB}$$

گزینه «۲»: نادرست است.

$$\frac{A_2=4A_1}{f_2=2f_1, r_1=r_2} \Rightarrow \Delta\beta = 10 \log \left(\frac{4A_1}{A_1} \times \frac{2f_1}{f_1} \times 1 \right)^2$$

$$\Rightarrow \Delta\beta = 10 \log (4 \times 2)^2 = 10 \times 2 \times \log (4 \times 2) \xrightarrow{\log ab=\log a+\log b}$$

$$\Delta\beta = 20(\log 4 + \log 2) \xrightarrow{\log 4=0.6} \log 2=0.3$$

$$\Delta\beta = 20 \times (0.6 + 0.3) \Rightarrow \Delta\beta = 16 \text{ dB}$$

گزینه «۳»: درست است.

$$\frac{A_2=5A_1, r_1=r_2}{T_2=\frac{1}{2}T_1 \Rightarrow f_2=2f_1} \Rightarrow \Delta\beta = 10 \log \left(\frac{5A_1}{A_1} \times \frac{2f_1}{f_1} \times \frac{1}{2} \right)^2$$

$$\Rightarrow \Delta\beta = 10 \log (5 \times 2)^2 = 10 \times 2 \times \log (5 \times 2)$$

$$\Rightarrow \Delta\beta = 20(\log 5 + \log 2) \xrightarrow{\log 5=1.4} \log 2=0.3$$

$$\Rightarrow \Delta\beta = 26 \text{ dB}$$

گزینه «۴»: نادرست است.

$$\frac{A_2=6A_1, r_1=r_2}{T_2=6T_1 \Rightarrow f_2=\frac{1}{6}f_1} \Rightarrow \Delta\beta = 10 \log \left(\frac{6A_1}{A_1} \times \frac{\frac{1}{6}f_1}{f_1} \times 1 \right)^2$$

$$= 10 \log \frac{1}{6} \xrightarrow{\log \frac{1}{6}=-0.22} \Delta\beta = 10 \times 0 = 0$$

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه های ۶۵ و ۷۰)

«۳» - گزینه «۳»

ابتدا شدت صوت در مکان جدید را با استفاده از رابطه تراز شدت صوت می‌یابیم:

$$\beta = 10 \log \frac{I_2}{I_1} \xrightarrow{I_1=10^{-12} \frac{W}{m^2}} \delta \gamma = 10 \log \frac{I_2}{10^{-12}}$$

$$\Rightarrow \delta / \gamma = \log \frac{I_2}{10^{-12}} \Rightarrow \delta + 0 / \gamma = \log \frac{I_2}{10^{-12}}$$

$$\xrightarrow{\delta=\log 10^6} \log 10^6 + \log \delta = \log \frac{I_2}{10^{-12}} \xrightarrow{\log a+\log b=\log(ab)}$$

$$\log(\delta \times 10^6) = \log \frac{I_2}{10^{-12}} \Rightarrow \delta \times 10^6 = \frac{I_2}{10^{-12}} \Rightarrow I_2 = \delta \times 10^{-6} \frac{W}{m^2}$$

اگرnu با استفاده از رابطه $\frac{I_2}{I_1} = \left(\frac{A_2}{A_1} \times \frac{f_2}{f_1} \times \frac{r_1}{r_2} \right)^2$, فاصله r_2 از چشممه صوت را می‌یابیم:

$$\frac{A_2=A_1}{f_2=f_1} \Rightarrow \frac{I_2}{I_1} = \left(\frac{r_1}{r_2} \right)^2 \xrightarrow{\frac{r_1=2m, I_2=5\times10^{-7} \frac{W}{m^2}}{I_1=2\times10^{-8} \frac{W}{m^2}}} \frac{r_1=2m, I_2=5\times10^{-7} \frac{W}{m^2}}{I_1=2\times10^{-8} \frac{W}{m^2}}$$

$$\frac{\delta \times 10^{-6}}{2 \times 10^{-8}} = \left(\frac{2}{r_2} \right)^2 \Rightarrow 2\delta = \left(\frac{2}{r_2} \right)^2 \Rightarrow \delta = \frac{2}{r_2}$$

$$\Rightarrow r_2 = 0 / 4m$$

فیزیک ۳

«۷۱» - گزینه «۱»

(مریم شیخ مومو)

می‌دانیم، اگر تأخیر زمانی بین پژواک صدای شخص و صدای اصلی آن، کمتر از $1/18$ باشد، گوش انسان نمی‌تواند پژواک را از صوت اصلی اولیه تمیز دهد. در نتیجه، باید حداقل زمان رفت و برگشت صوت برابر $18/1$ باشد. از طرف دیگر، صوت در مسیر رفت و بازگشت، مسافت $\ell = 2 \times 17 / 5 = 35 \text{ m}$ را طی می‌کند. بنابراین، با استفاده از رابطه زیر تندی صوت در محیط برابر است با:

$$\Delta x_{\min} = v \Delta t_{\min} \xrightarrow{\Delta x_{\min}=\ell=35 \text{ m}, \Delta t_{\min}=1/18} 35 = v \times 1 \Rightarrow v = 35 \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه ۵۷)

«۷۲» - گزینه «۴»

چون طول تار را 4 برابر کردیم، جرم آن نیز 4 برابر خواهد شد؛ در نتیجه، طبق رابطه $\frac{m}{L}$ ، چون m و L هر دو چهار برابر شده‌اند، نسبت آنها که برابر μ می‌باشد،

$$\text{تغییر نخواهد کرد. بنابراین، بنا به رابطه } v = \sqrt{\frac{F}{\mu}} \text{ چون } F \text{ و } \mu \text{، هر دو ثابت‌اند.}$$

تندی انتشار موج نیز ثابت است.

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه های ۶۵ و ۷۰)

«۷۳» - گزینه «۲»

چون نقطه D در لحظه t در حال عبور از وضع تعادل است، بنابراین، تندی آن در این

لحظه بیشینه و برابر $v = A\omega = A\left(\frac{2\pi}{T}\right)$ است. از طرفی، با توجه به این‌که، هر جزء از محیط انتشار موج، حرکت ذره قل از خود را تکرار می‌کند، بنابراین، با توجه به جهت انتشار موج، نقطه D در این لحظه به سمت پایین حرکت می‌کند. برای محاسبه تندی ذره D ، ابتدا λ و سپس T را با توجه به نمودار بدست می‌آوریم:

$$\frac{\lambda}{2} = 2 \cdot \text{cm} \Rightarrow \lambda = 4 \cdot \text{cm} = 0 / 4 \text{ m}$$

$$\lambda = v \cdot T \xrightarrow{v=1 \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}}, T=0 / 4} 0 / 4 = 1 \cdot T \Rightarrow T = 0 / 0.4 \text{ s}$$

اکنون، با توجه به تندی متوسط ذره C ، مسافت طی شده را بدست می‌آوریم:

$$s_{\text{av}} = \frac{\ell}{\Delta t} \xrightarrow{\frac{s_{\text{av}}=2 \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}}}{\Delta t=0 / 18}} 2 = \frac{\ell}{0 / 12} \Rightarrow \ell = 0 / 24 \text{ m}$$

در این قسمت، تعداد نوسان‌های کامل ذره C را در مدت $0 / 12$ می‌یابیم:

$$T = \frac{\Delta t}{n} \xrightarrow{n=\frac{\Delta t}{T}} n = \frac{0 / 12}{0 / 0.4} = 3$$

با توجه به این‌که در دوره تناوب مسافت طی شده چهار برابر دامنه نوسان است، مسافت طی شده در مدت $0 / 12$ ثانیه که برابر 3 دوره تناوب می‌باشد را برحسب دامنه نوسان A به دست می‌آوریم و با استفاده از آن دامنه را می‌یابیم:

$$\ell = 3 \times (4A) \xrightarrow{\ell=0 / 24 \text{ m}} 0 / 24 = 12A \Rightarrow A = 0 / 0.2 \text{ m} = 2 \text{ cm}$$

در آخر، تندی ذره D را پیدا می‌کنیم:

$$v = A \left(\frac{2\pi}{T} \right) \xrightarrow{T=0 / 4 \text{ s}, A=2 \text{ cm}} v = 2 \times \frac{2\pi}{0 / 0.4} = 10 \cdot \pi \cdot \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه ۶۵)

«۷۴» - گزینه «۳»

با استفاده از رابطه $\Delta\beta = \beta_2 - \beta_1 = 10 \log \frac{I_2}{I_1}$ و با توجه به این‌که

$I_2 = \left(\frac{A_2}{A_1} \times \frac{f_2}{f_1} \times \frac{r_1}{r_2} \right)^2$ است، به صورت زیر، هریک از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$n_3 < n_1 < n_2 \Rightarrow v_2 > v_1 > v_3$$

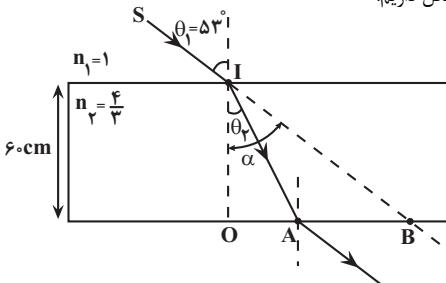
(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۷)

(عبدالرضا امین‌نسب)

گزینه «۱»

ابتدا به کمک قانون شکست استنل - دکارت، زاویه θ_2 را بدست می‌آوریم:

با توجه به شکل داریم:

$$n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$$

$$\Rightarrow 1 \times \sin 53^\circ = \frac{4}{3} \times \sin \theta_2 \xrightarrow{\sin 53^\circ = 0.8} \theta_2 = 37^\circ$$

$$1 \times 0.8 = \frac{4}{3} \sin \theta_2 \Rightarrow \sin \theta_2 = 0.6 \xrightarrow{\sin 37^\circ = 0.6} \theta_2 = 37^\circ$$

اکنون برای مثلث OIA می‌توان نوشت:

$$\tan \theta_2 = \frac{OA}{OI} \xrightarrow{OI=6\text{cm}} \tan 37^\circ = \frac{OA}{6} \xrightarrow{\tan 37^\circ = \frac{3}{4}} \frac{3}{4} = \frac{OA}{6}$$

$$\Rightarrow OA = 4.5\text{cm}$$

همچنین برای مثلث OIB داریم:

$$\tan \alpha = \frac{OB}{OI} \xrightarrow{OI=6\text{cm}} \tan 53^\circ = \frac{OB}{6} \xrightarrow{\tan 53^\circ = \frac{4}{3}} \frac{4}{3} = \frac{OB}{6}$$

$$\Rightarrow OB = 8\text{cm}$$

در آخر، فاصله AB برابر است با:

$$OA + AB = OB \Rightarrow 4.5 + AB = 8 \Rightarrow AB = 3.5\text{cm}$$

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۷)

(نار، فسین پور)

فیزیک**گزینه «۲۱»**

- (آ) درست است.
(ب) درست است. زیرا:

$$1\text{kWh} = 10^3\text{W} \times 1\text{h} = 10^3\text{W} \times 3600\text{s} \xrightarrow{W=\text{J}} 1\text{kWh} = 36 \times 10^6\text{J}$$

(پ) نادرست است. با افزایش دما مقاومت رساناهای افزایش و مقاومت نیم رساناهای کاهش می‌یابد.

(ت) درست است.

بنابراین، تعداد ۳ عبارت درست است.

(برایان الکتریکی و مدارهای برقیان مستقیم) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۰)

(ممکنی واقعی)

گزینه «۲۲»

اگر 60° درصد از طول سیم را ببریم، طول آن 40° درصد طول اولیه، یعنی $4L$ می‌شود، در این حالت مقاومت سیم برابر است با:

$$R = \rho \frac{L}{A} \xrightarrow{\rho=\text{ ثابت}} \frac{R_2}{R_1} = \frac{L_2}{L_1} \xrightarrow{L_2=4L} \frac{L_2}{L_1} = \frac{4L}{L_1} = 4$$

در آخر تغییر فاصله از چشم صوت را می‌یابیم:

$$\Delta r = r_2 - r_1 \xrightarrow{r_1=4\text{m}, r_2=6\text{m}} \Delta r = 6 - 4 = 2\text{m}$$

بنابراین، شدنده باید $1/6$ متر به چشم صوت نزدیک شود.

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۴)

(فسین ناصفي)

گزینه «۲۳»

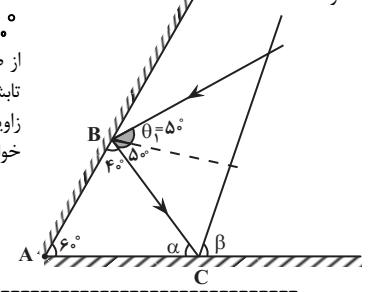
طبق شکل زیر و با تعیین زاویه بین پرتوها و آینه‌ها، برای مثلث ABC می‌توان نوشت:

$$40 + 60 + \alpha = 180^\circ \Rightarrow \alpha = 80^\circ$$

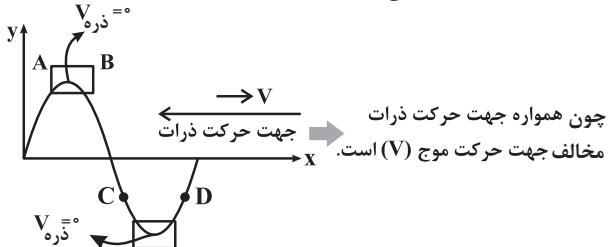
از طرف دیگر می‌دانیم، زاویه‌ای که پرتو تابش با سطح آینه (۲) می‌سازد، برابر زاویه‌ای است که پرتو بازتاب با این سطح خواهد ساخت. بنابراین داریم:

$$\beta = \alpha \Rightarrow \beta = 80^\circ$$

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه ۷۷)

گزینه «۲۴»

ذراتی که در حال نزدیک شدن به نقاط بازگشته هستند، تندی‌شان زودتر صفر می‌شود. با توجه به نمودار از آنجا که ذره B فاصله زمانی کمتری تا نقاط بازگشته دارد، بنابراین تندی‌اش زودتر صفر می‌شود.

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

(عبدالرضا امین‌نسب)

گزینه «۲۵»

چون تندی صوت در هوا (محیط رقیق) کمتر از تندی صوت در آب (محیط غلیظ) است، در هنگام ورود موج صوتی از آب به هوا، پرتوهای موج که عمود بر جبهه‌های موج هستند، به خط عمود نزدیک می‌شوند. بنابراین، با توجه به رابطه $\lambda = \frac{V}{f}$ ، چون

بسامد موج ثابت است، با کاهش تندی موج، طول موج آن نیز کمتر می‌شود. لذا، جبهه‌های موج به یکدیگر نزدیک می‌شوند.

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۷)

(عبدالرضا امین‌نسب)

گزینه «۲۶»

هرگاه پرتوی نور در ورود به یک محیط به خط عمود نزدیک شود، زاویه شکست (θ_r) کاهش می‌یابد. در نتیجه، بنا به رابطه $n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$

شکست آن محیط نسبت به محیط اول بزرگ‌تر باشد. در اینجا، چون $\theta_2 < \theta_1$ است، الزاماً $n_2 > n_1$ خواهد بود. همچنین، چون زاویه شکست در محیط (۳)

بزرگ‌تر از زاویه تابش در محیط (۲) است ($\theta_3 > \theta_2$ ، الزاماً $n_3 < n_2$ می‌باشد)،

علاوه بر این $\theta_3 > \theta_1$ است، در نتیجه $n_3 > n_1$ است. بنابراین می‌توان نوشت:

$$n_3 < n_1 < n_2$$

$$\text{از طرف دیگر، بنا به رابطه } \frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} = \frac{n_1}{n_2} = \frac{v_2}{v_1}$$

بنابراین:

از طرفی با استفاده از رابطه مقاومت یک رسانا با ویژگی‌های فیزیکی آن، داریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow \frac{R_1}{R_2} = \frac{L_1}{L_2} \times \frac{A_2}{A_1} \xrightarrow{(*)} \frac{R_1}{R_2} = \left(\frac{A_2}{A_1} \right)^{\frac{1}{2}}$$

$$\frac{R = \frac{V}{I}}{A = \pi r^2} \Rightarrow \frac{I_2}{I_1} = \left(\frac{r_2}{r_1} \right)^2 \xrightarrow{r_2 = \frac{1}{2} r_1} \frac{I_2}{I_1} = \left(\frac{\frac{1}{2} r_1}{r_1} \right)^2 = \frac{1}{16}$$

(برایان الکتریکی و مدارهای بیریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۷)

«۴»- گزینه «۴۵»

(مسئلہ مذکور)

اگر کلید k بسته باشد، جریانی از مقاومت R نمی‌گذرد و مدار اتصال کوتاه می‌گردد و ولت‌سنج عدد صفر را نشان می‌دهد. داریم:

$$V = \epsilon - Ir \Rightarrow 0 = \epsilon - 10 \times 1 \Rightarrow \epsilon = 10V$$

با باز کردن کلید k ، مقاومت R هم وارد مدار خواهد شد. پس:

$$I' = \frac{\epsilon}{R + r} = \frac{10}{4 + 1} = 2A$$

پس توان خروجی مولد برابر با توان مصرفی در مقاومت خارجی مدار است. در نتیجه:

$$P = RI'^2 = 4 \times 2^2 = 16W$$

(برایان الکتریکی و مدارهای بیریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

(عبدالرضا امینی نسب)

«۴»- گزینه «۴۶»

با توجه به نمودار و با استفاده از قانون اهم، برای ولتاژ یکسان داریم:

$$R = \frac{V}{I} \Rightarrow \frac{R_B}{R_A} = \frac{V_B}{V_A} \times \frac{I_A}{I_B} \xrightarrow{V_A = V_B} \frac{R_B}{R_A} = 1 \times \frac{4}{2} = 2$$

اکنون طبق رابطه $R = \rho \frac{L}{A}$ نسبت مقاومت دو رسانا را می‌نویسیم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow \frac{R_B}{R_A} = \frac{\rho_B}{\rho_A} \times \frac{L_B}{L_A} \times \frac{A_A}{A_B}$$

$$\frac{L_A = 2L_B}{A_A = A_B} \Rightarrow 2 = \frac{\rho_B}{\rho_A} \times \frac{1}{2} \times 1 \Rightarrow \frac{\rho_B}{\rho_A} = 4$$

(برایان الکتریکی و مدارهای بیریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

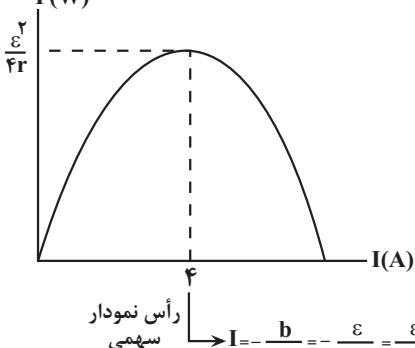
(اسمان مطلبی)

«۴»- گزینه «۴۷»

با توجه به نمودار داده شده به ازای جریان الکتریکی $I = 4A$ ، توان خروجی باتری

بیشینه است. از طرف دیگر با استفاده از رابطه $P = \epsilon I - rI^2$ می‌دانیم:

$P(W)$

$$I_{max} = \frac{\epsilon}{r} \Rightarrow r = \frac{\epsilon}{I_{max}}$$

$$I_{max} = \frac{\epsilon}{r} \Rightarrow r = \frac{\epsilon}{I_{max}}$$

$$\frac{R_2}{R_1} = \frac{0 / 4L}{L} \Rightarrow R_2 = 0 / 4R_1$$

وقتی سیم را بکشیم حرم آن و در نتیجه حجم سیم ثابت می‌ماند. بنابراین، در این حالت مقاومت سیم نسبت به حالت قبل از کشیدن برابر است با:

$$V_2 = V_3 \xrightarrow{V = AL} A_2 L_2 = A_3 L_3 \Rightarrow \frac{A_2}{A_3} = \frac{L_3}{L_2}$$

$$R = \rho \frac{L}{A} \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{R_2}{R_3} = \frac{L_3}{L_2} \times \frac{A_2}{A_3} \times \frac{A_3}{L_2} \Rightarrow \frac{R_2}{R_3} = \frac{L_3}{L_2} \times \frac{L_3}{L_2} = \left(\frac{L_3}{L_2} \right)^2$$

از طرف دیگر، توان مصرفی سیم، نسبت به حالت اول $1 / 0$ برابر می‌شود. بنابراین با توجه به این که اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر سیم در دو حالت یکسان است، می‌توان نوشت:

$$P = \frac{V^2}{R} \xrightarrow{V_1 = V_2} \frac{P_2}{P_1} = \frac{R_1}{R_2} = \frac{0 / 1 P_1}{0 / 4 P_1} \Rightarrow \frac{0 / 1 P_1}{P_1} = \frac{R_1}{R_2}$$

$$\Rightarrow R_2 = 10 R_1$$

در آخر داریم:

$$\frac{R_3}{R_2} = \left(\frac{L_3}{L_2} \right)^2 \xrightarrow{R_2 = 10 R_1} \frac{10 R_1}{0 / 4 R_1} = \left(\frac{L_3}{L_2} \right)^2$$

$$\Rightarrow 25 = \left(\frac{L_3}{L_2} \right)^2 \xrightarrow{L_2 = 0 / 4 L} \frac{L_3}{L_2} = 2L$$

(برایان الکتریکی و مدارهای بیریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

«۴»- گزینه «۴۸»

(مسئلہ کیاں)

ابتدا با استفاده از داده‌های روی نمودار و قانون اهم، R_A و R_B را می‌یابیم. به ازای اختلاف پتانسیل 12 ولت، جریان مقاومتها برابر $I_A = 4A$ و $I_B = 2A$ است. بنابراین می‌توان نوشت:

$$R_A = \frac{V_A}{I_A} \xrightarrow{V_A = 12V} R_A = \frac{12}{4} = 3\Omega$$

$$R_B = \frac{V_B}{I_B} \xrightarrow{V_B = 12V} R_B = \frac{12}{2} = 6\Omega$$

اکنون، با استفاده از رابطه $P = \frac{V^2}{R}$ و با توجه به این که $P_A = P_B + 150$ است، به صورت زیر V را می‌یابیم:

$$P_A - P_B = 150 \xrightarrow{V_A = V_B = V} \frac{V^2}{R_A} - \frac{V^2}{R_B} = 150$$

$$\Rightarrow \frac{V^2}{3} - \frac{V^2}{6} = 150$$

$$\Rightarrow \frac{2V^2 - V^2}{6} = 150 \Rightarrow V^2 = 900 \Rightarrow V = 30V$$

(برایان الکتریکی و مدارهای بیریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(بابک اسلامی)

«۴»- گزینه «۴۹»

با توجه به این که حجم سیم ثابت است، داریم:

$$V_1 = V_2 \Rightarrow A_1 L_1 = A_2 L_2 \Rightarrow \frac{L_1}{L_2} = \frac{A_2}{A_1} \quad (*)$$

حجم

فیزیک ۱

(مریم شختمان)

گزینه ۹۱

ابتدا با استفاده از نمودار داده شده، K_1 را می‌بایسیم. می‌دانیم به ازای $v_1^2 = 100 \frac{m^2}{s^2}$

انرژی جنبشی برابر K_1 و به ازای $v_2^2 = 1600 \frac{m^2}{s^2}$ ، انرژی جنبشی برابر است. بنابراین داریم:

$$K_2 = K_1 + 300$$

$$K = \frac{1}{2}mv^2 \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{K_2}{K_1} = \frac{v_2^2}{v_1^2} \Rightarrow \frac{K_1 + 300}{K_1} = \frac{1600}{100}$$

$$\Rightarrow \frac{K_1 + 300}{K_1} = 16 \Rightarrow 16K_1 = K_1 + 300 \Rightarrow 15K_1 = 300 \Rightarrow K_1 = 20 \text{ kJ}$$

اکنون تندی خودرو را برای حالتی که انرژی جنبشی آن برابر 5 kJ است، می‌بایسیم:

$$\frac{K_3}{K_1} = \frac{v_3^2}{v_1^2} \xrightarrow{K_3 = 5 \text{ kJ}, v_3^2 = 100 \frac{m^2}{s^2}} \frac{5}{20} = \frac{v_3^2}{100}$$

$$\Rightarrow v_3^2 = 25 \Rightarrow |v_3| = 5 \frac{m}{s}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۵۳ و ۵۵)

(معطفی کیانی)

گزینه ۹۲

در حالت اول $\theta_1 = 37^\circ$ و $W_1 = W$ و در حالت دوم $\theta_2 = 37 + 16 = 53^\circ$

$W_2 = W - 60$ است. بنابراین، با استفاده از رابطه کار نیروی ثابت \vec{F} در جایه‌جایی \vec{d} ، به صورت زیر W را می‌بایسیم. دقت کنید، در هر دو حالت، اندازه‌های F و d ، ثابت‌اند.

$$W = (F \cos \theta)d$$

در ضمن، چون زاویه بین \vec{F} و \vec{d} ، افزایش یافته است، طبق رابطه کار نیروی \vec{F} کاهش می‌باید.

$$\begin{cases} W_1 = (F \cos \theta_1)d \\ W_2 = (F \cos \theta_2)d \end{cases} \Rightarrow \frac{W_1}{W_2} = \frac{(F \cos \theta_1)d}{(F \cos \theta_2)d} = \frac{\cos 37^\circ}{\cos 53^\circ} = \frac{0.8}{0.6} = \frac{4}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{W}{W-60} = \frac{\cos 37^\circ}{\cos 53^\circ} = \frac{0.8}{0.6} = \frac{4}{3} \Rightarrow 4W - 240 = 3W \Rightarrow 4W - 3W = 240$$

$$\Rightarrow W = 240 \text{ J}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۵)

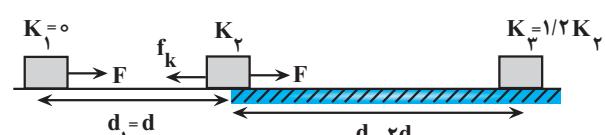
(مودی زمانی)

گزینه ۹۳

با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی و با توجه به این‌که $K_1 = 0$

$$K_3 = K_2 + \frac{20}{100} K_2 = 1/2 K_2$$

را می‌بایسیم. برای قسمت اول مسیر داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_F = K_2 - K_1 \xrightarrow[\theta=0, K_1=0]{W_F=(F \cos \theta)d} (F \cos 0^\circ)d = K_2$$

$$\Rightarrow K_2 = Fd$$

$$P_{\max} = R_{eq} I_{max}^2 \xrightarrow{R_{eq}=r} P_{\max} = \frac{\epsilon}{2I_{max}} \times I_{max}^2$$

$$\Rightarrow P_{\max} = \frac{1}{2} \epsilon I_{max} \xrightarrow{P_{\max}=16W, I_{max}=4A} P_{\max} = \frac{1}{2} \times \epsilon \times 4 \Rightarrow \epsilon = 8V$$

(بريان الکتریکی و مدارهای بریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۵۰ و ۵۵)

گزینه ۸۸

ابتدا توان مصرفی بخاری را بدست می‌آوریم:

$$P = VI \xrightarrow{I=10A, V=220V} P = 220 \times 10 = 2200W = 2 / 2kW$$

اکنون، انرژی مصرفی بخاری را در مدت یک ماه، حساب می‌کنیم:

$$t_{\text{کل}} = 3h \times 30 = 90h$$

$$U = P \cdot t \xrightarrow{P=2/2kW} U = 2 / 2 \times 90 = 198kWh$$

در آخر بهای برق مصرفی بخاری در مدت یک ماه برابر است با:

$$\text{تowan} = \frac{50 \times (198kWh)}{1kWh} = 9900 \text{ هزینه}$$

(بريان الکتریکی و مدارهای بریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۵۰ و ۵۵)

گزینه ۸۹

می‌دانیم توان خروجی باتری برابر توان مصرفی مقاومت معادل مدار است. بنابراین، به جای استفاده از رابطه $P = \epsilon I - rI^2$ ، از رابطه $P = RI^2$ استفاده می‌کنیم. در اینجا، برای حالت اول $R_1 = R$ و برای حالت دوم $R_2 = 6R$ و $r = 3R$ است.

بنابراین، با استفاده از رابطه $I = \frac{\epsilon}{R+r}$ ، جریان الکتریکی در هر حالت را می‌بایسیم و سپس نسبت توان‌ها را حساب می‌کنیم:

$$I_1 = \frac{\epsilon}{R_1 + r} \xrightarrow{r=3R} I_1 = \frac{\epsilon}{R + 3R} \Rightarrow I_1 = \frac{\epsilon}{4R}$$

$$I_2 = \frac{\epsilon}{R_2 + r} \xrightarrow{r=3R} I_2 = \frac{\epsilon}{6R + 3R} \Rightarrow I_2 = \frac{\epsilon}{9R}$$

$$P = RI^2 \Rightarrow \frac{P_2}{P_1} = \frac{R_2}{R_1} \times \left(\frac{I_2}{I_1}\right)^2 \xrightarrow{R_2=6R, R_1=R} \frac{P_2}{P_1} = \frac{6R}{R} \times \left(\frac{\epsilon}{9R}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{P_2}{P_1} = 6 \times \frac{16}{81} \Rightarrow \frac{P_2}{P_1} = \frac{32}{27}$$

(بريان الکتریکی و مدارهای بریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

گزینه ۹۰

با استفاده از تعریف جریان الکتریکی داریم:

$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{ne}{t} = \frac{25 \times 10^{19} \times 1 / 6 \times 10^{-19}}{10} = 4A$$

$$E = \frac{|AV|}{d} \Rightarrow E = \frac{IR}{L} = \frac{I \times \rho L}{L} \Rightarrow E = \frac{\rho}{A} I$$

$$\Rightarrow A = \frac{Ip}{E} = \frac{4 \times 2 / 5 \times 10^{-7}}{2 / 5 \times 10^3} = 4 \times 10^{-10} \text{ m}^2 = 40.0 \mu\text{m}^2$$

(بريان الکتریکی و مدارهای بریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

(فاجع از کشمر ریاضی ۱۴)

«۹۶- گزینه»

طبق قضیه کار- انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow \frac{W_t}{W_t} = \frac{K'_\gamma - K'_\alpha}{K_\gamma - K_\alpha}$$

$$\Rightarrow 1 = \frac{m'v'^2}{mv^2} \Rightarrow 1 = \frac{4mv'^2}{mv^2} \Rightarrow \frac{v}{v'} = 2$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه ۵۵)

(امیرحسین برادران)

«۹۷- گزینه»

با توجه به رابطه $W = Fd \cos \theta$ می توان نوشت:

$$W_A = Fd_A \cos \theta_A \quad \theta_A = 30^\circ, \theta_B = 60^\circ$$

$$W_B = Fd_B \cos \theta_B \quad F_A = F_B, W_A = W_B$$

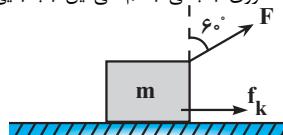
$$d_A \cos 30^\circ = d_B \cos 60^\circ$$

$$\Rightarrow \frac{d_A}{d_B} = \frac{\cos 60^\circ}{\cos 30^\circ} = \frac{1}{\frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۵۵ تا ۵۶)

(امیرحسین برادران)

«۹۸- گزینه»

با توجه به جهت نیروی F و جهت نیروی اصطکاک که هر دو در خلاف جهت حرکت جسم به آن وارد می شوند، انرژی جنبشی جسم طی این جابه جایی کاهش می یابد.

مطابق قضیه کار و انرژی جنبشی داریم:

$$\Delta K = W_t \frac{\Delta K = -4J, W_F = Fd \cos 150^\circ, \cos 150^\circ = -\frac{\sqrt{3}}{2}}{W_t = W_F + W_f, F = \delta N, d = \lambda \cdot cm = \lambda / km}$$

$$-4 = 5 \times 0 / \lambda \times (-\frac{\sqrt{3}}{2}) + W_f \rightarrow -4 = -3 / 4 + W_f$$

$$\Rightarrow W_f = -0 / 6J$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۵۵ تا ۵۶)

(امیرحسین برادران)

«۹۹- گزینه»

بررسی موارد نادرست:

(آ) کار نیروی عکس العمل سطح در جابه جایی روی سطح افقی زمانی برابر صفر است که سطح بدون اصطکاک باشد. در این صورت نیروی سطح تنها همان نیروی عمودی سطح است که بر جابه جایی عمود است.

(ت) با توجه به رابطه $W_t = \Delta K$ ، زمانی روی جسم کار انجام می شود که تندی آن (اندازه سرعت) تغییر کند. جهت بردار سرعت الزاماً با تغییر اندازه آن همراه نیست.

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۵۵ تا ۵۶)

(امیرحسین برادران)

«۱۰۰- گزینه»

اختلاف ارتفاع گلوله در دو حالت را به دست می آوریم. با توجه به مسافت طی شده توسط گلوله ارتفاع اوج گلوله برابر است با:

$$l = h_1 + h_2 \frac{h_1 = 20m}{l = 28m} \rightarrow h_2 = 18m$$

برای قسمت دوم مسیر می توان نوشت:

$$W_t = K_\gamma - K_\alpha \Rightarrow W_F + W_{f_k} = K_\gamma - K_\alpha \frac{K_\gamma = 1/2 K_\alpha}{\rightarrow}$$

$$F(\cos 0^\circ) \times 2d + (f_k \cos 180^\circ) \times 2d = 1/2 K_\alpha - K_\alpha$$

$$\Rightarrow 2Fd - 2f_k d = 0 / 2K_\alpha \frac{K_\alpha = Fd}{\rightarrow} 2Fd - 2f_k d = 0 / 2 \times Fd$$

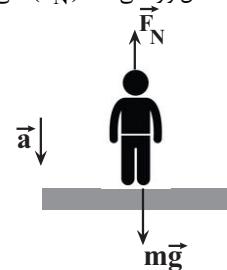
$$\Rightarrow 1/2 Fd = 2f_k d \Rightarrow 1/2 F = 2f_k$$

$$\Rightarrow \frac{f_k}{F} = \frac{1/2}{2} \Rightarrow \frac{f_k}{F} = 0 / 1$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۵۱ تا ۵۳)

«۹۴- گزینه»

(امیرحسین میرسعید)

آسانسور با شتاب ثابت $\frac{m}{2}$ به صورت تندشونده به سمت پایین شروع به حرکتمی کند، بنابراین، با توجه به شکل زیر، ابتدا، با استفاده از قانون دوم نیوتون اندازه نیرویی را که آسانسور بر شخص وارد می کند (F_N)، می بایس:

$$F_{net} = ma \Rightarrow mg - F_N = ma \frac{m = 100kg, g = 10 \frac{N}{kg}}{a = \frac{m}{s^2}}$$

$$100 \times 10 - F_N = 100 \times 2 \Rightarrow F_N = 800N$$

اگر نون جابه جایی آسانسور را در ۲ ثانیه اول حرکت پیدا می کنیم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \frac{v_0 = 0, t = 2s}{a = \frac{m}{s^2}} \rightarrow \Delta x = \frac{1}{2} \times 2 \times 4 + 0$$

$$\Rightarrow \Delta x = 4m \Rightarrow d = 4m$$

در آخر، کار نیروی F_N را به دست می آوریم، دقت کنید، چون \vec{F}_N رو به بالا و \vec{d} رو به پایین است، زاویه بین آن ها $= 180^\circ$ می باشد.

$$W_{F_N} = (F_N \cos \theta)d \Rightarrow W_{F_N} = (800 \times \cos 180^\circ) \times 4$$

$$= 800 \times (-1) \times 4 \Rightarrow W_{F_N} = -3200J$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۵۱ تا ۵۳)

«۹۵- گزینه»

(فسرو ارغوانی فرد)

طبق قضیه کار و انرژی جنبشی، کار برایند نیروهای وارد بر جسم برابر تغییر انرژی جنبشی آن است. بنابراین با داشتن تندی اولیه و تندی نهایی جسم، کار برایند نیروها به دست می آید:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_t = \frac{1}{2} m(v^2 - v_0^2) \frac{m = 1kg, v_0 = 20 \frac{m}{s}}{v = 10 \frac{m}{s}}$$

$$W_t = \frac{1}{2} \times 1 \times (100 - 400) \Rightarrow W_t = -150J$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه های ۵۱ تا ۵۳)

$$\text{باتری} \quad \left\{ \begin{array}{l} \varepsilon_B = \frac{24}{10} = \frac{24}{24-12} \Rightarrow \varepsilon_B = 20V \\ r_B = \frac{10}{24-12} = \frac{5}{6} \Omega \end{array} \right.$$

توان تلف شده در باتری از رابطه $P = rI^2$ به دست می‌آید، یعنی در جریان ثابت و یکسان، P با r نسبت مستقیم دارد.

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{r_A}{r_B} = \frac{2/5}{5/6} = 3$$

شدت جریان یکسان گذرنده از مولدها برابر با $I = 12A$ است و توان خروجی باتری شدت جریان یکسان گذرنده از مولدها برابر با $P = \varepsilon I - rI^2$ می‌باشد. لذا داریم:

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{\varepsilon_A I - r_A I^2}{\varepsilon_B I - r_B I^2} = \frac{\varepsilon_A - r_A I}{\varepsilon_B - r_B I} = \frac{40 - 2/5 \times 12}{20 - 5/6 \times 12} = 1$$

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیمه) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(مفهومی واقعی)

ابتدا، با توجه به نمودار $V - I$ داده شده، مقاومت سیم‌های A و B را می‌سازیم. اگر هر خانه محور V را y و محور I را X فرض کنیم، داریم:

$$I_A = 2x(A) \Rightarrow V_A = 3y(V)$$

$$I_B = 4x(A) \Rightarrow V_B = 1y(V)$$

$$R = \frac{V}{I} \Rightarrow \frac{R_A}{R_B} = \frac{V_A}{V_B} \times \frac{I_B}{I_A} \Rightarrow \frac{R_A}{R_B} = \frac{3y}{y} \times \frac{4x}{2x} \Rightarrow \frac{R_A}{R_B} = 6$$

اگر با استفاده از رابطه $V = AL$ رابطه بین طول و سطح مقطع سیم‌ها را پیدا می‌کنیم:

$$V_A = 7V_B \Rightarrow A_A L_A = 2 \times A_B L_B \Rightarrow \frac{A_B}{A_A} = \frac{L_A}{2L_B}$$

در آخر با استفاده از رابطه $R = \rho \frac{L}{A}$ می‌توان نوشت:

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{\rho_A \times L_A}{\rho_B \times L_B} \times \frac{A_B}{A_A} = \frac{\frac{A_B}{A_A} \times \frac{L_A}{2L_B}}{\frac{A_A}{2A_B}} = \frac{6}{\frac{1}{2}} = 12$$

$$6 = \frac{3\rho_B}{\rho_B} \times \frac{L_A}{L_B} \times \frac{L_A}{2L_B} \Rightarrow \left(\frac{L_A}{L_B}\right)^2 = 4 \Rightarrow \frac{L_A}{L_B} = 2 \Rightarrow L_A = 2L_B$$

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیمه) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۷)

(نار، مسین، پور)

می‌دانیم در یک مدار الکتریکی، توان خروجی باتری با توان مصرفی در مقاومت معادل خارجی مدار برابر است. بنابراین، ابتدا در حالت اول، جریان مدار را می‌سازیم:

$$P_1 = R_1 I_1^2 = \frac{P_1 = 3W}{R_1 = 2\Omega} \Rightarrow 3 = 3 \times I_1^2 \Rightarrow I_1 = 1A$$

باتوجه به این که با افزایش مقاومت رُستا، نیروی حرکتی باتری ثابت می‌ماند، برای حالت دوم جریان الکتریکی را حساب می‌کنیم و به دنبال آن توان خروجی باتری را می‌سازیم:

$$\varepsilon_2 = \varepsilon_1 - \frac{\varepsilon = (R+r)I}{(R_1 + r)I_2} \Rightarrow (R_1 + r)I_2 = (R_1 + r)I_1 - \frac{R_2 = 8\Omega}{r = 2\Omega}$$

$$(8+2) \times I_2 = (3+2) \times 1 \Rightarrow I_2 = 0.5A$$

$$P_2 = R_2 I_2^2 = 8 \times (0.5)^2 \Rightarrow P_2 = 2W$$

$$\frac{P_2}{P_1} = \frac{2}{1}$$

در آخر داریم:

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیمه) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

اگر با داشتن ϵ , I و r بر حسب R , اندازه مقاومت R را به صورت زیر می باییم:

$$\begin{aligned} I &= \frac{\epsilon}{R+r} \xrightarrow{\epsilon=\epsilon v, r=\frac{R}{9}} I = \frac{\epsilon}{I=0/2A} \Rightarrow I = \frac{\epsilon}{R+\frac{R}{9}} = \frac{\epsilon}{\frac{10R}{9}} \\ &\Rightarrow I = \frac{\epsilon \times 9}{10R} \Rightarrow 2R = \epsilon \times 9 \Rightarrow R = 27\Omega \end{aligned}$$

در نهایت توان مصرفی در مقاومت R را می باییم:

$$P = RI^2 \xrightarrow{R=27\Omega, I=0/2A} P = 27 \times 0/04 = 1/0.8W$$

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه های ۵۵ تا ۵۶)

(مهدی شریفی)

۱۰۹- گزینه «۳»

با استفاده از رابطه توان مقاومت سیم را بدست می آوریم:

$$P = RI^2 \xrightarrow{P=100W, I=4A} R = \frac{100}{16} = \frac{25}{4}\Omega$$

اگر با استفاده از رابطه مقاومت حجم سیم را بدست می آوریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \xrightarrow{V=AL} R = \rho \frac{V}{A^2}$$

$$\rho = 10^{-6} \Omega \cdot m, R = \frac{25}{4}\Omega$$

$A = \pi r^2, r = 2mm = 2 \times 10^{-3} m, \pi = 3$

$$\frac{25}{4} = 10^{-6} \times \frac{V}{3^2 \times 2^4 \times 10^{-12}}$$

$$\Rightarrow V = 9 \times 10^{-4} m^3 \xrightarrow{m = \rho' V} \rho' = \lambda \frac{g}{cm^3} = 8000 \frac{kg}{m^3}$$

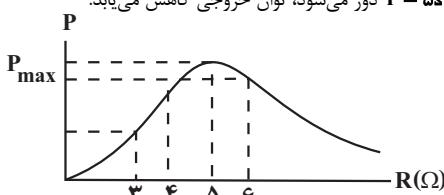
$$m = 8000 \times 9 \times 10^{-4} = 7/2 kg$$

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه های ۵۷ تا ۵۸)

(مریم شیخ ممدوح)

۱۱۰- گزینه «۲»

می دانیم، وقتی مقاومت معادل مقاومت های خارجی مدار برابر مقاومت داخلی باتری باشد، توان خروجی باتری به بیشینه مقادیر خود می رسد. بنابراین، چون $r = 5\Omega$ است، با توجه به نمودار زیر که نشان دهنده توان خروجی مولد بر حسب مقاومت معادل مدار است، وقتی مقاومت R به طرف $r = 5\Omega$ می رو، توان خروجی باتری افزایش و وقتی از $r = 5\Omega$ دور می شود، توان خروجی کاهش می باید.

(آ) درست است. با توجه به شکل، توان خروجی باتری افزایش می باید.

(ب) درست است. با توجه به شکل، از 4Ω تا 5Ω توان خروجی باتری افزایش و از 5Ω به بعد، کاهش می باید.

(پ) نادرست است. با توجه به شکل، با افزایش مقاومت R از 5Ω تا 6Ω توان خروجی باتری کاهش می باید.

(ت) نادرست است. با توجه به شکل، از 6Ω تا 5Ω توان خروجی باتری افزایش و از 5Ω تا 4Ω کاهش می باید.

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه های ۵۳ تا ۵۴)

(نادر مسین پور)

با حرکت لغزندۀ رُوستا از نقطۀ A تا نقطۀ B، طولی از مقاومت که در مدار قرار می گیرد، کاهش می باید. در نتیجه، باعث کاهش مقاومت رُوستا می شود. با کاهش مقاومت رُوستا، مقاومت مدار کاهش می باید. بنابراین اصلی $I = \frac{\epsilon}{R+r}$ مدار که از آمپرسنج آرماتی عبور می کند، افزایش می باید. یعنی آمپرسنج عدد بزرگ تری را نشان می دهد. همچنین، با افزایش جریان در شاخۀ اصلی مدار، افت پتانسیل داخل باتری (rI) افزایش پیدا می کند. در نتیجه، بنابراین $V = \epsilon - rI$ کاهش می باید. یعنی ولتسنج عدد کمتری را نشان می دهد.

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه های ۵۳ تا ۵۴)

۱۰۵- گزینه «۳»

با حرکت لغزندۀ رُوستا از نقطۀ A تا نقطۀ B، طولی از مقاومت که در مدار قرار می گیرد، کاهش می باید. در نتیجه، باعث کاهش مقاومت رُوستا می شود. با کاهش مقاومت رُوستا، مقاومت مدار کاهش می باید. بنابراین اصلی $I = \frac{\epsilon}{R+r}$ مدار که از آمپرسنج آرماتی عبور می کند، افزایش می باید. یعنی آمپرسنج عدد بزرگ تری را نشان می دهد. همچنین، با افزایش جریان در شاخۀ اصلی مدار، افت پتانسیل داخل باتری (rI) افزایش پیدا می کند. در نتیجه، بنابراین $V = \epsilon - rI$ کاهش می باید. یعنی ولتسنج عدد کمتری را نشان می دهد.

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه های ۵۳ تا ۵۴)

(مسین عبدی نژاد)

جریان مدار قبل از تغییر دادن مقاومت متغیر برابر است با: اگر مقاومت متغیر ۲۲ برابر شود، داریم:

$$\begin{aligned} I_1 &= \frac{\epsilon}{R_1 + r} \\ I_2 &= \frac{1}{15} I_1 \xrightarrow{R_2 = 22R_1} \frac{1}{15} I_1 = \frac{\epsilon}{22R_1 + r} \Rightarrow \frac{1}{15} \times \frac{\epsilon}{R_1 + r} \\ &= \frac{\epsilon}{22R_1 + r} \Rightarrow \frac{1}{15(R_1 + r)} = \frac{1}{22R_1 + r} \Rightarrow 22R_1 + r = 15R_1 + 15r \\ &\Rightarrow 7R_1 = 14r \Rightarrow R_1 = 2r \end{aligned}$$

برای حالتی که مقاومت متغیر صفر می شود، می توان نوشت:

$$I_3 = \frac{\epsilon}{R_3 + r} \xrightarrow{R_3 = 0} I_3 = \frac{\epsilon}{r} \Rightarrow I_3 = \frac{\epsilon}{r}$$

در آخر داریم:

$$\frac{I_3}{I_1} = \frac{\frac{\epsilon}{r}}{\frac{\epsilon}{R_1 + r}} \Rightarrow \frac{I_3}{I_1} = \frac{R_1 + r}{r} \xrightarrow{R_1 = 2r} \frac{I_3}{I_1} = \frac{2r + r}{r} = 3$$

(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه های ۵۳ تا ۵۴)

(عباس موتاب)

۱۰۶- گزینه «۱»

با استفاده از رابطه $V = RI = \frac{Re}{R+r}$ به صورت زیر، r مقاومت درونی مولد را می باییم:

$$V = \frac{Re}{R+r} \xrightarrow{V=12V, R=2\Omega} 12 = \frac{3\epsilon}{3+r} \Rightarrow \epsilon = 12 + 4r \quad (1)$$

$$V' = \frac{R'\epsilon}{R'+r} \xrightarrow{R'=8\Omega, V'=16V} 16 = \frac{8\epsilon}{8+r} \Rightarrow \epsilon = 16 + 4r \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow 12 + 4r = 16 + 4r \Rightarrow 2r = 4 \Rightarrow r = 2\Omega$$

$$(1) \Rightarrow \epsilon = 12 + 8 = 20V$$

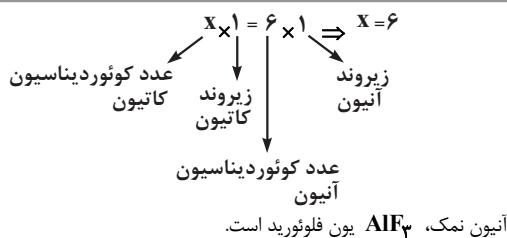
(برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه های ۵۰ تا ۵۱)

(غلامرضا مصی)

چون مدار داده شده تک حلقه است، جریان عبوری از مقاومت خارجی R و مقاومت داخلی r یکسان است. بنابراین، می توان نوشت:

$$\begin{cases} V_R = RI \Rightarrow \frac{V_R}{V_r} = \frac{RI}{rI} = \frac{R}{r} \xrightarrow{V_R=9V, V_r=6V} \frac{9}{6} = \frac{R}{r} \\ V_r = rI \end{cases} \Rightarrow \frac{9}{6} = \frac{R}{r} \Rightarrow r = \frac{R}{9}$$

۱۰۷- گزینه «۳»

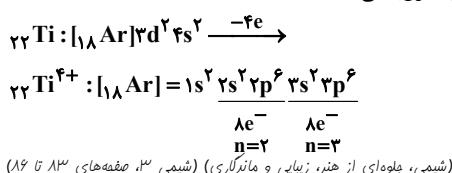

با جایگزینی یون فلورید (F^-) به جای یون کلرید (Cl^-) در NaCl از همان طبقه افزایش می‌باید، چون شاعع F^- کمتر و چگالی بار آن بیشتر است.

(شیمی، پلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۱۱۵- گزینه «۱»
 بلور سدیم کلرید مکعبی شکل است و بین ذرات آن نیروی جاذبه بسیار قوی به نام پیوند یونی وجود دارد. این ماده در حالت مذاب و به صورت محلول، رسانای جریان برق است. در صورتی که در حالت جامد چون یون‌ها در محلهای ثابتی واقع شده‌اند، جریان الکتریسیته را از خود عبور نمی‌دهند.
 (شیمی، پلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۱۱۶- گزینه «۱»
 عبارت اول: نخستین فلز واسطه اسکاندیم است: $_{21}\text{Sc}$
 عبارت دوم: فلزات دسته d در ویژگی‌هایی مثل نقطه ذوب و تنوع اعداد اکسایش با فلزات دسته s و p متفاوت‌اند. رسانایی الکتریکی و گرمایی، شکل‌بندی و ... از ویژگی‌های مشترک فلزات است.
 عبارت سوم: با توجه به چگالی کمتر تیتانیم نسبت به فولاد، در جرم برابر، حجم ثابت $m \downarrow \rightarrow p.v \uparrow$ بیشتری را اشغال می‌کند.
 عبارت چهارم: نیتینیول (آلیاژ هوشمند)، مخلوطی از فلزهای $_{22}\text{Ti}$ و $_{28}\text{Ni}$ می‌باشد که در ارتونسی، استنت و قاب عینک کاربرد دارد.
 عبارت پنجم: رنگ دانه سفید TiO_2 تمام طول موج‌های مرئی را بازتاب می‌کند که واحد کاتیون تیتانیم (Ti^{4+}) می‌باشد.

۱۱۷- گزینه «۴»
 در یک نمونه از فلز آلومینیم به ازای هر یون Al^{3+} ، ۳ الکترون در دریای الکترونی وجود دارد پس داریم:

$$? \text{mol Al} = 1 / 80.6 \times 10^{24} \text{ e}^- \times \frac{1 \text{ mole}^-}{6.02 \times 10^{23} \text{ e}^-}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol Al}}{3 \text{ mole}^-} = 1 \text{ mol Al}$$

آلومینیم طبق واکنش زیر با نقره نیترات واکنش می‌دهد:

با توجه به واکنش انجام شده حجم محلول نقره نیترات مصرف شده را محاسبه می‌کنیم:

(میرمسن مسین)

شیمی ۳

۱۱۱- گزینه «۲»

موارد (أ) و (ب) صحیح هستند. بررسی همه موارد: مورد آ) واکنش تشکیل سدیم کلرید از فلز سدیم و گاز کلریک فراماده است که با نور و گرمایی زیاد همراه است.

موارد (ب) در ترکیب‌های یونی اگر یون‌ها را کرمای باردار در نظر بگیریم نیروهای جاذبه و دافعه از همه جهت‌ها به آن وارد می‌شود. این نیروها به شمار معنی از یون‌ها محدود نشده و میان همه آنها در فاصله‌های گوناگون وارد می‌شود.

موارد (پ) با غلبه نیروهای جاذبه میان یون‌های ناهمنام بر نیروهای دافعه میان یون‌های همانم، شمار بسیار زیادی از یون‌ها به سوی هم‌دیگر جذب می‌شوند.

موارد (ت) شبکه بلوری، آرایش سه‌بعدی و منظم اتم‌ها، است.

(شیمی، پلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۸ و ۸۰)

(بنام قازانچی)

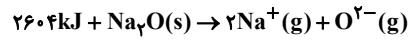
$$\Delta\theta = 100^\circ - 30^\circ = 70^\circ$$

$$Q = mc\Delta\theta = 4 \times 4 / 2 \times 70 = 1176 \text{ kJ}$$

این مقدار گرمای، ضمن تشکیل ۲۸ گرم سدیم اکسید از یون‌های Na^+ و O^{2-} (g) تشكیل می‌شود. گرمای آزاد شده برای تشکیل یک مول (s) ۶۲ گرم برابر است با:

$$? \text{kJ} = 62 \text{ g Na}_2\text{O} \times \frac{1176 \text{ kJ}}{28 \text{ g Na}_2\text{O}} = 2604 \text{ kJ}$$

معادله فروپاشی شبکه بلور سدیم اکسید بهصورت زیر است:

(شیمی، پلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۸ و ۸۰)

(عامر برزکر)

۱۱۳- گزینه «۲»

موارد اول و سوم درست‌اند. بررسی موارد: مورد اول، سوم و چهارم: هرچه چگالی بار کاتیون و آنیون سازنده ترکیب یونی بیشتر باشد می‌توان گفت نیروی جاذبه‌ای که میان کاتیون و آنیون در شبکه بلور برقرار است قوی‌تر است. در نتیجه نقطه ذوب و جوش آن بالاتر است و همچنین شبکه بلور آن استحکام بیشتری دارد و برای فروپاشی آن اسراری بیشتری لازم است پس فروپاشی ΔH که تعریف آن در مورد سوم آمده است نیز بیشتر خواهد بود.

مورد دوم: چگالی بار یون‌ها، نسبت بار یون به شاعع آن را نشان می‌دهد در حالی که عدد کوئوردیناسیون تعداد نزدیکترین یون‌های ناهمنام اطراف هر یون در شبکه بلور را نشان می‌دهد. بنابراین ارتقاطی میان این دو برقار نیست.

مورد پنجم: تادرست است. برای مثال مجموع بار یون‌ها در NaF و NaCl برابر است اما چگالی بار یون‌ها در NaF بیشتر می‌باشد.

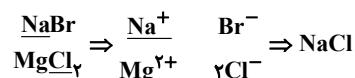
(شیمی، پلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۸ تا ۷۹)

(میرمسن مسین)

۱۱۴- گزینه «۴»

برای یک ترکیب یونی خنثی داریم:

زیرونده کاتیون \times عدد کوئوردیناسیون کاتیون
 زیرونده آنیون \times عدد کوئوردیناسیون آنیون

شمار نزدیکترین آنیون‌ها (یون‌های ناهمنام) به کاتیون، همان عدد کوئوردیناسیون کاتیون است.

شمي ۲

«۱۲۱- گزینه» ۲

(سسرسی تبری ۱۴۰۰)

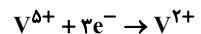
عبارت‌های اول، دوم و سوم صحیح می‌باشند. گرمای ویژه آب به مقدار آن بستگی ندارد (درستی مورد اول). دما عبارت از سردی و گرمی اجسام بوده و میانگین انرژی جنشی ذرات سازنده ماده را نشان می‌دهد. با توجه به یکسان بودن دمای دو ظرف، میانگین انرژی جنبشی مولکول‌های آب نیز در دو ظرف برابر است (درستی مورد دوم). ظرفیت گرمایی یک ماده علاوه بر نوع و حالت فیزیکی آن ماده به مقدارش هم بستگی دارد و با افزایش آب، C بیشتر می‌شود (درستی مورد سوم). دراثر ادخالت گلوله فلزی مشابه داغ در دو ظرف، دمای نهایی آب در ظرف اول بیشتر از ظرف دوم است، زیرا ظرفیت گرمایی آب در ظرف اول کمتر بوده و با دریافت مقدار گرمای یکسان نسبت به ظرف دوم افزایش دمای بیشتری دارد.

(در بی غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

$$\text{محلول} = \frac{\text{mol AgNO}_3}{\text{mol Al}} \times \frac{1 \text{ mol AgNO}_3}{1 \text{ mol Al}} \times \frac{1 \text{ L}}{25 \text{ mol AgNO}_3}$$

$$\frac{1000 \text{ mL}}{\text{محلول}} = 1200 \text{ mL}$$

در واکنش انجمادشده به ازای مصرف هر یک مول آلومینیم ۳ مول الکترون می‌داند می‌شود. با توجه به اینکه در واکنش مورد نظر نیز یک مول فلز آلومینیم مصرف شده است پس ۳ مول الکترون نیز می‌داند شده است. محلول نمک وانادیم (V) زردرنگ است اگر به یک مول از این نمک ۳ مول الکترون بدheim و وانادیم (V) به وانادیم (II) کاهش می‌یابد که محلول این نمک بنفش رنگ می‌باشد:

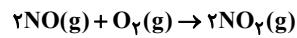

(شیمی، بلوهای از هنر، زیبایی و مانگلار) (شیمی ۳، صفحه ۸۴)

«۱۱۸- گزینه» ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: مطابق متن کتاب درسی درست است.
گزینه «۳»: گاز NO مطابق واکنش: $\text{N}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}(\text{g})$ خودرو ایجاد شده پس از خروج از اگزوز، در معرض اکسیژن هوا قرار می‌گیرد و مطابق فرایند زیر، به گاز NO_2 تبدیل می‌شود:

گزینه «۴»: مطابق نمودار صفحه ۹۲ کتاب درسی در ساعاتی از شباهنروز، با کم شدن مقدار گاز NO_2 ، مقدار گاز O_3 روندی افزایش نیز می‌تواند داشته باشد.
(شیمی، راهی به سوی آینده‌ای، روشن‌تر) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳)

«۱۱۹- گزینه» ۱

(محمد فائزی)

تنها مورد اول به درستی بیان شده است. بررسی موارد نادرست:

مورد دوم: در بیشتر ساعات شباهنروز، غلظت NO_2 بیشتر از NO می‌باشد.

مورد سوم: گاز O_3 ، مستقیماً از اگزوز خودرو خارج نمی‌شود.
مورد چهارم: از جمله پیامدهای آینده‌ها، باران اسیدی است که می‌تواند سبب فرسایش ساختمان‌ها و افزایش سرعت پوسیدگی خودروها شود.

(شیمی، راهی به سوی آینده‌ای، روشن‌تر) (شیمی ۳، صفحه ۹۶)

«۱۲۰- گزینه» ۱

(آرمن عظیمی)

$$\frac{1 \text{ mol CO}}{16 \text{ g CO}} \times \frac{1 \text{ mol CO}}{28 \text{ g CO}} = 0 / 22 \text{ mol CO}$$

$$\frac{1 \text{ mol NO}}{12 \text{ g NO}} \times \frac{1 \text{ mol NO}}{30 \text{ g NO}} = 0 / 0.4 \text{ mol NO}$$

$$\frac{1 \text{ km}}{4 / 5 \text{ mol}} = 25 \text{ km} \times \frac{1 \text{ mol}}{18 \text{ mol}} \times \text{اختلاف مول}$$

$$25 \text{ km} \times 7 \text{ day} \times 1 / 8 \text{ g C}_x \text{ H}_y = 315 \text{ g C}_x \text{ H}_y$$

مقدار مول NO در هر سال:

$$0 / 0.4 \text{ mol} \times 25 \text{ km} \times 365 \text{ day} \times 4 \text{ car} = 1460 \text{ mol NO}$$

$$1460 \text{ mol NO} \times \frac{2 \text{ mol NO}_2}{2 \text{ mol NO}} \times \frac{46 \text{ g NO}_2}{1 \text{ mol NO}_2} \times \frac{1 \text{ L NO}_2}{1 / 84 \text{ g NO}_2}$$

$$\times \frac{1 \text{ m}^3 \text{ NO}_2}{1000 \text{ L NO}_2} = 285 \text{ m}^3 \text{ NO}_2$$

(شیمی، راهی به سوی آینده‌ای، روشن‌تر) (شیمی ۳، صفحه ۹۳)

(در بی غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه ۵۵)

(علی ریمی)

گرمای مبادله شده در روند واکنش‌هایی که در دما و فشار ثابت انجام می‌شوند ناشی از تفاوت انرژی گرمایی نیست بلکه حاصل ضرب ظرفیت گرمایی ویژه برایر است پس جرم بیشتر به معنی ظرفیت گرمایی بیشتر است. مشخصاً جرم آب موجود در استخرا بیشتر است.

(پ) انرژی گرمایی مستقیماً با تعداد ذرات متناسب است. به علت تعداد بسیار بالای ذرات استخرا، انرژی گرمایی آن بالاتر است.

(ت) مراجعة به توضیح مورد پ

(ث) مشابه مورد پ

(سروش عباری)

«۱۲۶- گزینه» ۴

عبارت‌های (ب) و (ت) درست‌اند.

بررسی همه عبارت‌ها:

(سیر رضا خوشی)

در این واکنش ۳ مول گاز در واکنشدهندها و یک مول گاز در فراوردها وجود دارد

$$\frac{2}{3} \text{ حجم اولیه, کاهش حجم مشاهده می‌شود.}$$

$$2 \times 20 / 16 = 13 / 44 \text{ L}$$

حال باید تعیین کنیم به هنگام مصرف این مقدار از گاز A و B، چه میزان گرمای آزاد می‌شود:

$$? \text{kJ} = 20 / 16 \times \frac{1 \text{ mol}}{22 / 4 \text{ L}} \times \frac{21 \text{ kJ}}{3 \text{ mol}} = 63 \text{ kJ}$$

حال تعیین می‌کنیم این میزان گرمای دمای چند گرم آب را به اندازه 80°C افزایش می‌دهد:

$$Q = mc\Delta\theta \rightarrow 63000 = m(g) \times 4 / 2 \times 80 \rightarrow m = 187 / 5 \text{ g}$$

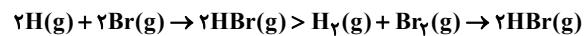
(درین غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۵۷، ۵۸ و ۶۲)

(مسعود پهلوی)

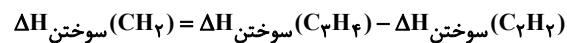
۱۲۹- گزینه «۴»

(آ) به مقدار انرژی لازم برای شکستن یک مول پیوند اشتراکی در حالت گازی و تبدیل آن به اتم‌های گازی جدا از هم، آنتالپی پیوند می‌گویند. به عنوان نمونه انرژی لازم برای فرایند $\text{I}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{I}(\text{g})$ با آنتالپی پیوند $\text{I}-\text{I}$ است.

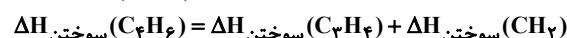
(ب) مقایسه درست اندازه آنتالپی واکنش انجام شده به صورت زیر است:

(پ) هر سه الکین در یک گروه CH_2 با هم تفاوت دارند.

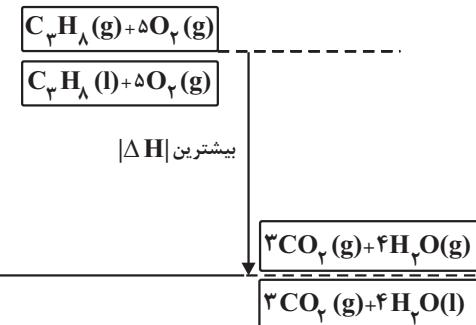
$$= -1938 - (-1300) = -638 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

$$\Rightarrow \Delta H_{\text{سوختن}}(\text{C}_2\text{H}_6) = -1938 + (-638) = -2576 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

(ت) واکنش مورد نظر، باید گرماده باشد تا با مصرف مقدار کمتری پropان، انرژی مورد نیاز فراهم شود. در یک واکنش گرماده، هرچه سطح انرژی واکنشدها بالاتر و سطح انرژی فراوردها، پایین‌تر باشد، واکنش گرماده‌تر است.

انرژی

(درین غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۱۲۷- گزینه «۴»

بررسی موارد:

(آ) نادرست. این دو ترکیب ایزومر هستند و فرمول مولکولی آنها $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}$ است.

(ب) نادرست. $\text{C}_8\text{H}_8\text{O}$ درست است.

(پ) درست. ترکیب (III) دارای گروه عاملی OH بوده و می‌تواند پیوند هیدروژنی تشکیل دهد.

(ت) نادرست. ترکیب (III) دارای پیوند دوگانه کرین - کرین بوده و با برم مایع واکنش می‌دهد.

(درین غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۱)

۱۲۸- گزینه «۴»

(علی رضیمن)

$$150 \text{ g} \times \frac{30}{100} = 45 \text{ g} \xrightarrow{\times 38} 1710 \text{ kJ}$$

با توجه به برای ارزش سوختی کربوهیدرات‌ها و پروتئین هر دو را با هم محاسبه می‌کنیم ۷۰ درصد دیگر مربوط به این دو ماده است.

(کربوهیدرات + پروتئین) $150 - 45 = 105 \text{ gr}$

$$105 \text{ g} \times \frac{17}{5} = 1785 \text{ kJ}$$

$$1785 + 1710 = 3495 \text{ kJ}$$

(درین غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

معادله واکنش	$2\text{O}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 3\text{O}_2(\text{g})$	مجموع تعداد مول‌های گازی	فشار ظرف
مقادیر مول اولیه	۲ / ۵	۰	۲ / ۵ atm
تغییر مول	-۲x	+۳x	+x
مقدار مول نهایی	۲ / ۵ - ۲x	۳x	۲ / ۵ + x

در دمای ثابت، فشار گازهای موجود در یک مخزن متناسب با مجموع شمار مولکول‌های گازی موجود در آن مخزن است. طی این فرایند فشار گازها $1/2$ برابر شده و از یک اتمسفر به $1/2$ اتمسفر رسیده است. پس می‌توان گفت شمار مول‌های گازی موجود در مخزن نیز $1/2$ برابر شده است. بر این اساس، داریم:

$$\frac{\text{مجموع شمار مول‌های گازی نهایی}}{\text{مجموع شمار مول‌های گازی اولیه}} = \frac{2 / 5 + x}{2 / 5} \Rightarrow x = 0 / 5 \text{ mol}$$

واکنش ΔH مول بر مجموع شمار مول‌های گازی ظرف اضافه می‌شود ($3 - 2 = 1 \text{ mol}$). 20.5 kJ گرمای آزاد می‌شود. بنابراین وقتی 5 مول بر مجموع تعداد مول‌های گازی ظرف اضافه می‌شود، مقدار گرمای مبادله شده در واکنش برابر با $\frac{-20.5}{2} = -10.25 \text{ kJ}$ می‌شود.

(درین غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(عین الله ابوالفتح)

«۱۴۳-گزینه»

بررسی عبارت‌های نادرست:

مورد اول) تغییر آنتالپی یک واکنش هم‌ارز با گرمایی است که واکنش در فشار ثابت با محیط پیرامون خود دادوستد می‌کند.

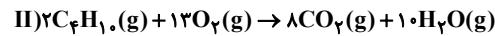
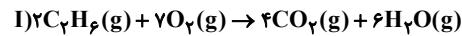
مورد چهارم) برای محاسبه Q_p یک واکنش، باید مجموع آنتالپی مواد واکنش‌دهنده را از مجموع آنتالپی مواد فراورده کم کرد.

(در بی غزای سالم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۱۴۹ تا ۷۲)

(رضا سلیمانی)

«۱۴۰-گزینه»

معادله موادنامه شده هریک از واکنش‌های مورد نظر به صورت زیر است:

جرم گازهای اتان و بوتان را در مخلوط به ترتیب m و m' فرض می‌کنیم. با توجه به این که دما و فشار ثابت است می‌توان نسبت‌های حجمی گازها را با نسبت‌های مولی آن‌ها برابر گرفت، بنابراین داریم:

$$(II) \text{ مقدار مول } CO_2 \Rightarrow ? \text{ mol} \quad CO_2 = m' g C_4H_{10}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol} C_4H_{10}}{58 \text{ g} C_4H_{10}} \times \frac{8 \text{ mol} CO_2}{2 \text{ mol} C_4H_{10}} = \frac{2}{29} m' \text{ mol} CO_2$$

$$(I) \text{ مقدار مول } H_2O \Rightarrow ? \text{ mol} H_2O = mg C_2H_6$$

$$\times \frac{1 \text{ mol} C_2H_6}{30 \text{ g} C_2H_6} \times \frac{6 \text{ mol} H_2O}{2 \text{ mol} C_2H_6} = \frac{m}{10} \text{ mol} H_2O$$

$$\frac{\text{mol} CO_2}{\text{mol} H_2O} = \frac{4}{3} \Rightarrow \frac{\frac{2}{29} m'}{\frac{m}{10}} = \frac{4}{3} \Rightarrow m' = \frac{58}{30} m$$

$$\frac{\text{حجم اتان}}{\text{حجم کل}} = \frac{m}{m + \frac{58}{30} m} \times 100 = \frac{m}{m + \frac{58}{30} m} \times 100 = \% ۶۴$$

(در بی گازها در زنگری) (شیمی ۱، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۵)

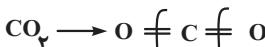
(مهدی غنیه‌علی)

«۱۴۴-گزینه»

موارد پ، ت درست هستند.

بررسی موارد نادرست:

(آ) آنتالپی پیوند باید به ازای شکستن ۱ مول پیوند باشد.

(ب) این واکنش گرمایگر بوده و گرما از محیط به سامانه منتقل می‌شود زیرا آنتالپی پیوند HF بیشتر از HI است.

بررسی موارد درست:

$$? \text{ mol} NH_2 = 5 / 6LNH_2 \times \frac{1 \text{ mol} NH_2}{22 / 4LNH_2} = 0 / 25 \text{ mol} NH_2 \quad (پ)$$

برای تشکیل ۰/۲۵ مول NH_2 ، NH_2 ۹۷/۵ کیلوژول لازم است پس برای تولید ۱ مول NH_2 به ۳۹۰ کیلوژول نیاز است پس آنتالپی این واکنش که معادل میانگین

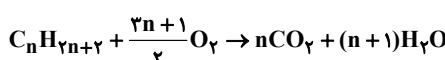
$$\text{آنتالپی پیوند (N-H)} = \frac{kJ}{mol} \quad \text{است برای mol}$$

ت) ارزش سوختی در آلکان‌ها بیشتر از الكل هم کربن آنهاست.

(در بی غزای سالم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۸)

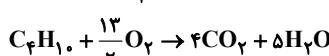
(حامد رحمانیان)

«۱۴۵-گزینه»

$$0 / 5 \text{ mol} H_2O = 17 / 6 \text{ g} CO_2 \times \frac{1 \text{ mol} CO_2}{44 \text{ g} CO_2}$$

$$\times \frac{(n+1) \text{ mol} H_2O}{n \text{ mol} CO_2} \Rightarrow n = 4$$

توجه: چون آنتالپی سوختن بوتان بر حسب $\Delta H = kJ \cdot mol^{-1}$ مطلوب است باید واکنش را حساب کنیم که ضریب بوتان در آن یک است. کسری بودن ضریب اکسیژن مهم نیست.

$$0 / 5 \text{ mol} H_2O \sim -255 / 6 \text{ kJ} \quad \text{atom} \sim x \text{ kJ} \Rightarrow x = -2556 \text{ kJ} \cdot mol^{-1}$$

$$\text{سوختن بوتان} \quad \frac{kJ}{mol} = \frac{2556}{58} \text{ سوختن} \quad \text{حرم مولی} \quad \sim 44 \text{ kJ} \cdot g^{-1}$$

(در بی غزای سالم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(حسن قمچی کوئندہ)

«۱۴۶-گزینه»

فقط مورد (آ) درست است. بررسی موارد:

(آ) در واقع هر ماده غذایی انرژی دارد و میزان انرژی آن به جرمی بستگی دارد که می‌سوزد، انرژی ای که می‌تواند باعث تغییر دما شود.

(ب) انرژی گرمایی هم به دما و هم به مقدار ماده وابسته است.

(پ) از دیدگاه شیمیابی، در ساختار مولکول‌های روغن نسبت به چربی، پیوندهای دوگانه بیشتری وجود داشته و واکنش‌پذیری بیشتری دارند.

(ت) ظرفیت گرمایی ویژه در دما و فشار اثناق فقط به نوع ماده وابسته است و بر عکس ظرفیت گرمایی، به مقدار ماده وابسته نیست.

(ث) بخش عمده انرژی موجود در شیر هنگام فرایند گوارش و سوخت‌وساز به بدن می‌رسد.

(در بی غزای سالم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۹، ۷۰ و ۷۱)

بنابراین از ۱۰ گرم اولیه ۸ گرم آن متان خالص و مابقی ناخالصی است.

$$\frac{2}{10} \times 100 = \% 20$$

میزان گرمای آزاد شده به ازای ۸ گرم متان خالص نیز برابر است با:

$$8g\text{CH}_4 \times \frac{52/56\text{kJ}}{1g\text{CH}_4} = 42\text{kJ}$$

(در بی غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۴۰ تا ۴۳ و ۷۲)

(امیرحسین طیبی)

«۳- گزینه ۱۴۹»

$$\Delta H_{\text{مولی}} \times \text{ارزش سوختی} = \text{سوختن}$$

$$\Rightarrow \Delta H_{C_2H_6} = 70 \times 30 = 2100 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

$$\Rightarrow \Delta H_{C_3H_8} = 50 \times 40 = 2000 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

فرض می‌کنیم در مخلوط اولیه، a مول اتان و b مول پروپین وجود داشته است.

در نتیجه ۳a مول آب از سوختن اتان و ۲b مول آب از سوختن پروپین به دست می‌آید و همچنین ۲۱۰۰a کیلوژول گرما از سوختن اتان و ۲۰۰۰b کیلوژول گرما از سوختن پروپین به دست می‌آید.

$$\begin{cases} (3a + 2b) \times 18 = 37/8 \\ 2100a + 2000b = 1650 \end{cases} \Rightarrow a = 0/5, b = 0/3$$

در نتیجه در مخلوط اولیه ۰/۵ مول اتان و ۰/۳ مول پروپین وجود داشته است و می‌دانیم که درصد حجمی گازها در یک مخلوط با درصد مولی آنها برابر است.

$$\frac{0/5}{0/5 + 0/3} \times 100 = \% 62/5 = \text{حجمی اتان} \%$$

(در بی غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

(رسول عابدین زواره)

«۳- گزینه ۱۵۰»

محاسبه انتالپی سوختن $\leftarrow C_2H_n$

$$? \text{kJ} = \frac{-78 \text{ kJ}}{1/12 \text{ L}} \times \frac{22/4 \text{ L}}{1 \text{ mol}} = -1560 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$$

$$\frac{\text{آنالپی سوختن}}{\text{حرم مولی}} = \frac{1560 \text{ kJ.mol}^{-1}}{(24+n)\text{g.mol}^{-1}}$$

$$= 52 \text{ kJ.g}^{-1} \Rightarrow n = 6$$

به ازای سوختن هر مول C_2H_6 سه مول H_2O تولید می‌شود.

$$? \text{g}H_2O = 1/12LC_2H_6 \times \frac{1 \text{ mol}C_2H_6}{22/4LC_2H_6} \times \frac{3 \text{ mol}H_2O}{1 \text{ mol}C_2H_6}$$

$$\times \frac{18 \text{ g}H_2O}{1 \text{ mol}H_2O} = 2/7 \text{ g}H_2O$$

(در بی غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(امیرحسین طیبی)

«۲- گزینه ۱۴۶»

بررسی همه موارد:

(آ) درست - واکنش $N_2O_4(g) \rightleftharpoons 2NO_2(g)$ در جهت رفت گرماگیر است، در نتیجه با افزایش دما، میزان N_2O_4 کم شده و میزان NO_2 افزایش می‌یابد. می‌دانیم که NO_2 گاز قهوه‌ای رنگی است، در نتیجه شدت رنگ قهوه‌ای در لوله آزمایش افزایش می‌یابد.

(ب) درست - واکنش $H_2(g) + Cl_2(g) \rightarrow 2HCl(g)$ و واکنش $2O_3(g) \rightleftharpoons 3O_2(g)$ هر دو گرمادهند و با منتقال انرژی از سامانه به محیط همراه هستند.

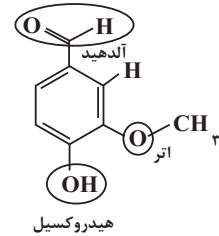
(پ) نادرست - گرافیت از الماس پایدارتر است؛ در نتیجه الماس نسبت به گرافیت سطح انرژی بالاتری دارد.

(ت) نادرست - واکنش فتوسنتز $6CO_2 + 6H_2O \rightarrow C_6H_{12}O_6 + 6O_2$ گرمگیر است، سطح انرژی فراوردها در آن از واکنش دهنده‌ها بیشتر است. (در بی غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۵)

(علیرضا بیانی)

«۴- گزینه ۱۴۷»

فرمول ترکیب مورد نظر به صورت $C_8H_8O_3$ می‌باشد و فقط مورد اول نادرست می‌باشد. دارای گروه‌های عاملی آلدید و اتر و هیدروکسیل می‌باشد ولی گروه عاملی زردچوبه کتون می‌باشد.

هیدروکسیل

$$O = \frac{3 \times 16}{8 \times 12} = 0/5 = \frac{\text{درصد جرمی}}{\text{درصد جرمی}}$$

$$\text{mol} = \frac{\text{جرم}}{\text{جرم مولی}} = \frac{0/3}{152} = 45/6 \text{ g}$$

$$C \times 4 + H \times 1 + O \times 2 = \frac{8 \times 4 + 8 \times 1 + 3 \times 2}{2} = 23$$

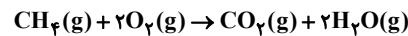
جفت الکترون ناپیوندی ۶ $\Rightarrow 3 \times 2$ جفت ناپیوندی = اکسیژن

$$\frac{23}{6} \simeq 3/83$$

(در بی غذای سالم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۶۹ و ۷۱)

(عین‌الله ابوالفتحی)

«۴- گزینه ۱۴۸»

به ازای مصرف ۱ مول متان، ۲ مول آب (۳۶ گرم) و ۱ مول کربن دی‌اکسید (۴۴ گرم) تولید می‌شود و اختلاف جرم فراوردها ۸ گرم است.

بنابراین:

$$4g \times \frac{1 \text{ mol}CH_4}{\text{اختلاف}} \times \frac{16 \text{ g}CH_4}{1 \text{ mol}CH_4} = 8gCH_4$$

$$\text{III} \rightarrow \frac{1}{4} \in [-1, 0)$$

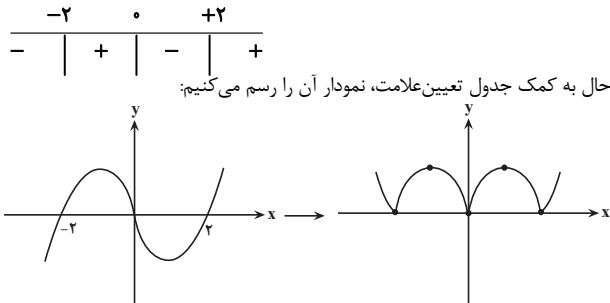
که بزرگترین بازه ممکن برای a بازه $\left(-\frac{1}{4}, 0\right]$ با طول $\frac{1}{4}$ می‌باشد.

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴ و ۱۱۲)

(حسن اسماعیل پور)

۱۵۴- گزینه «۱»

ابتدا تابع داخل قدر مطلق را تعیین علامت می‌کنیم:

تابع f دارای ۵ اکسترم نسبی است.

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۵ و ۱۱۲)

(سهام داوطلب)

۱۵۵- گزینه «۳»

از تابع f مشتق می‌گیریم:

$$\begin{aligned} f(x) &= \sqrt[3]{x^2}(x+1)^2 \\ \Rightarrow f'(x) &= \frac{2}{\sqrt[3]{x}}(x+1)^2 + 2(x+1)\cdot\sqrt[3]{x^2} \\ &= \frac{2(x+1)^2 + 6(x+1)x}{\sqrt[3]{x}} = \frac{2x^2 + 4x + 2 + 6x^2 + 6x}{\sqrt[3]{x}} \\ f'(x) &= \frac{8x^2 + 10x + 2}{\sqrt[3]{x}} \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = -\frac{1}{4} \\ x = 0 \end{cases} : \text{ریشه صورت} \\ &\quad : \text{ریشه مخرج} \end{aligned}$$

جدول تعیین علامت f' :

x	-1	$-\frac{1}{4}$.
f'	-	+	-

↓
min max min

تابع f دارای ۲ مینیمم نسبی و یک ماکریمم نسبی است.

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶ و ۱۱۲)

(توفیق اسری)

۱۵۶- گزینه «۳»

ابتدا از تابع f مشتق می‌گیریم:

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{2(x^2 + 3k) - 2x(2x - k)}{(x^2 + 3k)^2} = \frac{2x^2 + 6k - 4x^2 + 2kx}{(x^2 + 3k)^2} \\ &= \frac{-2x^2 + 2kx + 6k}{(x^2 + 3k)^2} \end{aligned}$$

در تابع مشتق پذیر f می‌دانیم ریشه‌های $f' = 0$ ، اگر تغییر علامت دهند اکسترم نسبی هستند. برای اینکه f' تغییر علامت ندهد، چون مخرج عبارتی مثبت است باید $0 \leq \Delta$ صورت، بنابراین:

$$\begin{aligned} (2k)^2 - 4(-2)(6k) &\leq 0 \Rightarrow 4k^2 + 48k \leq 0 \Rightarrow 4k(k+12) \leq 0 \\ \Rightarrow -12 \leq k &\leq 0 \Rightarrow a = -12, b = 0 \Rightarrow \max\{b-a\} = 0 - (-12) = 12 \end{aligned}$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶ و ۱۱۲)

ریاضی ۳

۱۵۱- گزینه «۲»

ابتدا مشتق تابع f را به دست می‌آوریم:

$$f'(x) = \frac{4x(x-1)-(1)(2x^2+a)}{(x-1)^2} = \frac{2x^3-4x-a}{(x-1)^2}$$

برای نزولی بودن تابع، باید $f'(x) \leq 0$ باشد و چون $x-1 > 0$ است. بنابراین

$$2x^3 - 4x - a \leq 0 \quad \text{اگر } 2x^3 - 4x - a > 0$$

باشد با توجه به علامت ضریب x^3 ، عبارت همواره نامنفی است. بنابراین $0 < a \leq 2x^3 - 4x$. توجه به بازه‌های $[1, 3)$ در نتیجه $x_1 = 1$ و $x_2 = b$ ریشه‌های عبارت

محسوب می‌گردد.

$$x_1 = 1 \Rightarrow 2(1)^3 - 4(1) - a = 0$$

$$\Rightarrow 6 - a = 0 \Rightarrow a = 6$$

$$x_2 = b \Rightarrow 2b^3 - 4b - 6 = 0 \Rightarrow b^3 - 2b - 3 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = 3 \\ b = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow ab = -6$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۱۵۲- گزینه «۳»

ضابطه تابع را به صورت قطعه‌ای می‌نویسیم و از آن مشتق می‌گیریم.

$$f(x) = \begin{cases} x^2(x-1) = x^3 - x^2, & 0 < x \leq \frac{1}{2} \\ x^2(-x-1) = -x^3 - x^2, & x \leq 0 \end{cases}$$

$$f'(x) = \begin{cases} 3x^2 - 2x = 0 \Rightarrow x = 0, \frac{2}{3}, & 0 < x \leq \frac{1}{2} \\ -3x^2 - 2x = 0 \Rightarrow x = 0, -\frac{2}{3}, & x \leq 0 \end{cases}$$

جدول تعیین علامت مشتق را در دامنه داده شده رسم می‌کنیم:

x	$-\infty$	$-\frac{2}{3}$	•	$\frac{1}{2}$
$f'(x)$	-	+	+	-

تابع روی بازه $[-\frac{2}{3}, 0]$ اکیداً صعودی است، بنابراین:

$$\max\{b-a\} = \frac{2}{3}$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶ و ۱۱۲)

۱۵۳- گزینه «۲»

برای آنکه تابع مورد نظر صعودی اکید باشد، حاصل مشتق آن باید مثبت باشد (توجه کنیم در تابع هموگرافیک اگر حاصل مشتق صفر باشد به تابع ثابت تبدیل می‌شود):

$$f'(x) = \frac{-a^2 + a + 2}{(ax - (a-1))^2} > 0 \Rightarrow -a^2 + a + 2 > 0 \Rightarrow -1 < a < 2 \quad (\text{I})$$

از طرفی به ازای $-3 < x < 0$ ، مخرج باید فاقد ریشه باشد، بنابراین داریم:

$$\frac{a-1}{a} \geq -3 \Rightarrow \frac{a-1+3a}{a} \geq 0 \Rightarrow \frac{4a-1}{a} \geq 0$$

$$\Rightarrow a < 0 \text{ یا } a \geq \frac{1}{4} \quad (\text{II})$$

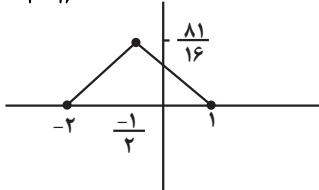

(معین کرمن)

این تابع مشتق پذیر است پس کافی است مشتق را برابر صفر قرار دهیم تا نقاط بحرانی تابع بدست بیاید:

$$\begin{aligned} y' &= 2(x-1)(x+2)^2 + 2(x+2)(x-1)^2 = 0 \\ \Rightarrow 2(x-1)(x+2)(\frac{x+2+x-1}{2x+1}) &= 0 \end{aligned}$$

$$\begin{cases} x=1 \rightarrow (1,0) \\ x=-2 \rightarrow (-2,0) \\ x=\frac{-1}{2} \rightarrow (\frac{-1}{2}, \frac{81}{16}) \end{cases}$$

$$S = \frac{\frac{81}{16}}{2} = \frac{243}{32}$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۲)

(علی هایپیا)

«۳»- گزینه «۳»-۱۶۱

$$y' = 1 - \frac{1}{2\sqrt{x}} = \frac{2\sqrt{x}-1}{2\sqrt{x}} \quad \text{بحرانی} \quad \left| \begin{array}{l} 2\sqrt{x}-1=0 \rightarrow x=\frac{1}{4} \\ 2\sqrt{x}=0 \rightarrow x=0 \end{array} \right.$$

$$f(\frac{1}{4}) = \frac{-1}{4}$$

$$f(0) = 0 \Rightarrow \max + \min : 2 + (\frac{-1}{4}) = \frac{7}{4}$$

$$f(\frac{1}{4}) = 2$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۱۳)

(علی یک‌زاده)

«۱»- گزینه «۱»-۱۶۲

در ابتدا برای رهایی از قدر مطلق، تابع را به صورت چندضابطه‌ای می‌نویسیم:

$$y = \begin{cases} \frac{2x}{x^3 + x^3 + 16}; x \geq 0 \\ \frac{2x}{x^3 - x^3 + 16}; x < 0 \end{cases} = \begin{cases} \frac{x}{x^3 + 8}; x \geq 0 \\ \frac{x}{8}; x < 0 \end{cases}$$

حال نقاط بحرانی تابع را بدست می‌آوریم. توجه داشته باشید که نقاط $x = 8$ و $x = -16$ هم بحرانی هستند.

$$y' = \begin{cases} \frac{(x^3 + 8) - 3x^2(x)}{(x^3 + 8)^2} = \frac{-2x^3 + 8}{(x^3 + 8)^2}; x > 0 \\ \frac{1}{8}; x < 0 \end{cases}$$

در x های منفی، مشتق تابع هیچ‌گاه صفر نمی‌شود. برای محاسبه نقاط بحرانی در $x > 0$ ، مشتق تابع را برابر صفر قرار می‌دهیم.

$$\frac{-2x^3 + 8}{(x^3 + 8)^2} = 0 \Rightarrow -2x^3 + 8 = 0 \Rightarrow x = \sqrt[3]{4}$$

توجه کنید که در $x = 0$ با وجود تغییر در ضابطه تابع، تابع مشتق پذیر و مشتق آنبرابر $\frac{1}{8}$ است.حال مقدار تابع را در نقاط $x = -16, \sqrt[3]{4}, 8$ به دست می‌آوریم:

«۱۵۷»- گزینه «۱»

f تابعی درجه سوم است که در تمام نقاط R پیوسته و مشتق پذیر است. بنابراین در نقاط اکسترم خود، حتماً $f' = 0$ می‌شود. نقاط اکسترم تابع را به دست می‌آوریم:

$$f(x) = \frac{1}{6}x^3 + (a - \frac{1}{2})x^2 - 8x \Rightarrow f'(x) = \frac{1}{2}x^2 + 2(a - \frac{1}{2})x - 8 = 0$$

می‌خواهیم یکی از نقاط اکسترم نسبی تابع با طول مثبت، در بازه $(2, 6)$ قرار گیرد، پس:

x	۲	x_0	۶
$f'(x)$	+	-	+

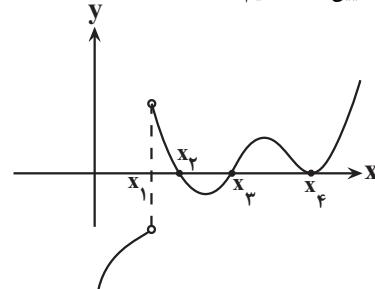
برای اینکه طول اکسترم نسبی تابع f باشد باید علامت f' در دو طرف آن عوض شود، پس باید $f'(2) < 0$ و $f'(6) > 0$ مختلف العلامت باشند بنابراین:

$$\begin{cases} f'(2) = \frac{1}{2}(4) + 2(a - \frac{1}{2})2 - 8 = 2 + 4a - 2 - 8 = 4a - 8 \\ f'(6) = \frac{1}{2}(36) + 2(a - \frac{1}{2})6 - 8 = 18 + 12a - 6 - 8 = 12a + 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (4a - 8)(12a + 4) < 0 \Rightarrow \frac{-1}{3} < a < 2$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

«۳»- گزینه «۳»-۱۶۸

کافی است f' را تعیین علامت کنیم:

x_1	x_2	x_3	x_4
f'	-	+	-
f	\min	\max	\min

تابع دارای دو نقطه مینمم نسبی و یک نقطه ماکزیمم نسبی می‌باشد.
(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

«۴»- گزینه «۴»-۱۵۹

دامنه تابع f کل مجموعه اعداد حقیقی است. ریشه‌های مشتق تابع f را بدست می‌آوریم:

$$f'(x) = \frac{2x+2m}{5\sqrt[5]{(x^2+2mx-m)^4}} = 0 \Rightarrow 2x+2m=0 \Rightarrow x=-m$$

برای آن که نقطه $x = -m$ تنها نقطه بحرانی تابع f باشد باید مخرج تابع مشتق فاقد ریشه باشد یا تنها ریشه آن برابر $x = -m$ باشد. به عبارت دیگر Δ مخرج باشد.

$$5\sqrt[5]{(x^2+2mx-m)^4} = 0 \Rightarrow x^2+2mx-m = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (2m)^2 - 4(1)(-m) \leq 0$$

$$\Rightarrow 4m^2 + 4m \leq 0 \Rightarrow 4m(m+1) \leq 0 \Rightarrow -1 \leq m \leq 0$$

بازه $[-1, 0]$ شامل دو عدد صحیح است.

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

با توجه به نمودار f' معادله $f'(x) = 0$ یک ریشه ساده $x = 0$ (چون در این نقطه f' تغییر علامت داده) و یک ریشه مضاعف مثبت دارد (چون در این نقطه f' تغییر علامت نداده)

$$f'(x) = 4x^3 + 3ax^2 + 6x = 0 \Rightarrow x(4x^2 + 3ax + 6) = 0$$

$$\Delta = 9a^2 - 4(4)(6) = 0 \Rightarrow 9a^2 = 16 \times 6$$

$$\Rightarrow a^2 = \frac{16 \times 6}{9} \Rightarrow a = \pm \frac{4 \times 8}{3} = \pm \frac{32}{3}$$

$$\text{با توجه به اینکه ریشه مضاعف باید مثبت باشد, } a = \frac{-32}{3} \text{ قابل قبول است.}$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۲)

(حسن اسماعیل پور)

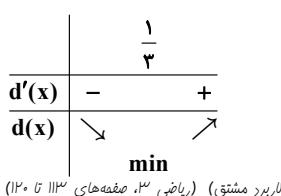
۱۶۵- گزینه «۳»

$B(x, x\sqrt{x})$ نقطه‌لخلوای روی منحنی $\rightarrow D_y = [0, +\infty)$

$$d(x) = |AB| = \sqrt{(x - \frac{1}{4})^2 + (x\sqrt{x} - 0)^2} = \sqrt{x^3 + x^2 - x + \frac{1}{4}}$$

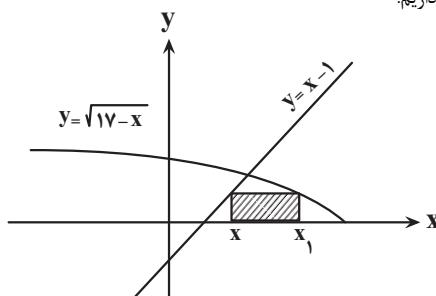
$$d'(x) = \frac{3x^2 + 2x - 1}{2\sqrt{x^3 + x^2 - x + \frac{1}{4}}} = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 & \text{غایق} \\ x = \frac{1}{3} & \text{غایق} \end{cases}$$

پس کمترین فاصله در $x = \frac{1}{3}$ رخ می‌دهد.

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۲)

(معانیش نیکنام)

$$\sqrt{17 - x_1} = x - 1$$

$$\Rightarrow 17 - x_1 = (x - 1)^2 \Rightarrow x_1 = 17 - (x - 1)^2$$

$$S = (x_1 - x)(x - 1) = (17 - (x - 1)^2 - x)(x - 1)$$

$$= (17 - x)(x - 1) - (x - 1)^2$$

$$\Rightarrow S'(x) = -3x^2 + 4x + 15$$

$$S'(x) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 & \text{غایق} \\ x = -5 & \text{غایق} \end{cases}$$

$$x = 3 \rightarrow x_1 = 13 \Rightarrow S_{\max} = 10 \times 2 = 20$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۲)

$$f(-16) = \frac{-16}{8} = -2 \text{ حداقل}$$

$$f(\sqrt[3]{4}) = \frac{\sqrt[3]{4}}{(\sqrt[3]{4})^3 + 8} = \frac{\sqrt[3]{4}}{12} \text{ حداکثر}$$

$$f(8) = \frac{8}{8^3 + 8} = \frac{1}{65}$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt[3]{4}}{12} - (-2) = \frac{\sqrt[3]{4}}{12} + 2$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۲)

(سراسری تغییر شارج از لشکر - ۱۰۰)

عبارت داخل قدرمطلق در تابع $|x|^3 - x^2$ به ازای $f(x) = x$ نامنفی است، پس می‌توانیم در این بازه، قدرمطلق آن را حذف کنیم، از آنجاکه بازه $[-1/5, \sqrt{3}]$ است، داریم: (توجه کنید) $(-\sqrt{3}) \approx -1/2$

$$f(x) = x(3 - x^2) = 3x - x^3 ; -1/5 \leq x \leq \sqrt{3}$$

نقاط بحرانی تابع را در بازه $(-1/5, \sqrt{3})$ می‌یابیم:

$$f'(x) = 3 - 3x^2 \Rightarrow f'(x) = 0 \Rightarrow 3 - 3x^2 = 0 \Rightarrow x^2 = 1$$

$$\Rightarrow x = \pm 1$$

مقادیر تابع را در نقاط بحرانی (شامل ابتدا و انتهای بازه) می‌یابیم:

$$f(-1/5) = -1/5(3 - 2/25) = -1/5 \times 0 / 25 = -1/125$$

$$f(-1) = 3(-1) - (-1)^3 = -2 \quad \checkmark$$

$$f(1) = 3(1) - 1^3 = 2$$

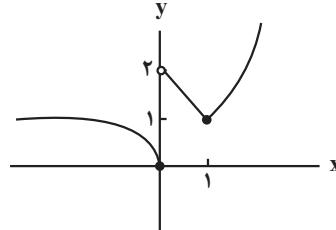
$$f(\sqrt{3}) = \sqrt{3}(3 - (\sqrt{3})^2) = 0$$

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۲)

(ممدمحسن مسینی)

۱۶۴- گزینه «۳»

بهترین روش رسم شکل است:

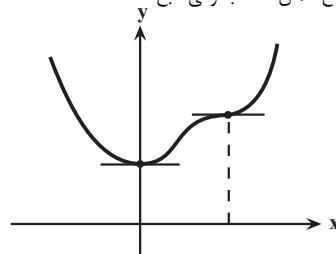
(آ) و (ج) و (ه) درست است.

(د) و (ب) بحرانی هستند که هر دو مینیمم نسبی هستند.
و البته در (ه) هم مینیمم نسبی و هم مینیمم مطلق است.

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۲)

(مهدی برانی)

طول نقاطی که شبی خط مماس در آنها برابر صفر است، ریشه‌های معادله $f'(x) = 0$ و در واقع همان نقاط بحرانی تابع هستند.

باید مساحت مثلث مینیمم باشد، پس:

(میری شعبانی عراقی)

«۱۶۸- گزینه ۴»

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} \times AH \times BC = \frac{1}{2} \times h \times \frac{4h}{\sqrt{h^2 - 4h}}$$

$$= \frac{2h^2}{\sqrt{h^2 - 4h}} \xrightarrow{\text{مشود}} \min$$

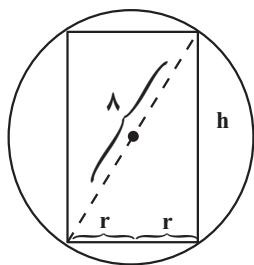
$$S' = \frac{4h(\sqrt{h^2 - 4h}) - 2h^2 \left(\frac{2h - 4}{\sqrt{h^2 - 4h}} \right)}{(\sqrt{h^2 - 4h})^2} = 0 \xrightarrow{\text{صورت}} \dots$$

$$4(h^2 - 4h) = h(2h - 4)$$

$$2h^2 - 12h = 0 \Rightarrow \begin{cases} h = 0 & \text{غیر} \\ h = 6 & \checkmark \end{cases}$$

(کلربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

(میرداد استقلالیان)

«۱۷۰- گزینه ۳»

$$h^2 = (\lambda)^2 - (2r)^2$$

$$\Rightarrow h^2 = 64 - 4r^2 \Rightarrow h = \sqrt{64 - 4r^2}$$

$$\Rightarrow h = 2\sqrt{16 - r^2}$$

$$S_{\text{جانبی}} = 2\pi r(h) = 2\pi r \times 2\sqrt{16 - r^2}$$

$$\Rightarrow S' = 0 \Rightarrow (2\pi r\sqrt{16 - r^2})' = 0$$

$$\Rightarrow (r\sqrt{16 - r^2})' = 0$$

$$\Rightarrow 1 \times \sqrt{16 - r^2} + \frac{-2r}{2\sqrt{16 - r^2}} \times r = 0$$

$$\Rightarrow \sqrt{16 - r^2} = \frac{r^2}{\sqrt{16 - r^2}}$$

$$\Rightarrow r^2 = 16 - r^2 \Rightarrow 2r^2 = 16 \Rightarrow r = 2\sqrt{2}$$

$$S_{\max} = 2\pi r \times 2\sqrt{16 - r^2} = 2 \times \pi \times 2\sqrt{2} \times 2 \times 2\sqrt{2} = 32\pi$$

(کلربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

(میری شعبانی عراقی)

می‌دانیم $\frac{\text{مسافت}}{\text{سرعت}} = \frac{\text{زمان}}{\text{پس داریم}} \Rightarrow T = \frac{x}{v}$

$$\text{کل } T = \frac{x}{\lambda} + \frac{\sqrt{(6-x)^2 + 4}}{3}$$

$$T' = \frac{1}{\lambda} - \frac{6-x}{3\sqrt{(6-x)^2 + 4}} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{6-x}{3\sqrt{(6-x)^2 + 4}} \xrightarrow{\text{توان}} \frac{9}{64} = \frac{(6-x)^2}{(6-x)^2 + 4}$$

$$64(6-x)^2 = 9(6-x)^2 + 36$$

$$(6-x)^2 = \frac{36}{55} \Rightarrow 6-x = \pm \sqrt{\frac{36}{55}} = \pm \frac{6}{\sqrt{55}}$$

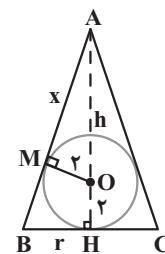
$$x = 6 + \frac{6}{\sqrt{55}} \text{ یا } x = 6 - \frac{6}{\sqrt{55}}$$

چون از ۶ بزرگتر است قابل قبول نیست.

(کلربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

(پیمان طهرانیان)

«۱۶۹- گزینه ۴»

در مثلث ΔAOM طبق قضیه فیثاغورس داریم:

$$AM^2 + MO^2 = AO^2 \rightarrow x^2 + r^2 = (h-r)^2$$

$$\Rightarrow x^2 = h^2 - 2rh \Rightarrow x = \sqrt{h^2 - 2rh} *$$

از طرفی دو مثلث ΔABH و ΔAOM مشابه‌اند (مشترک)

پس داریم:

$$\frac{AM}{AH} = \frac{OM}{BH} \Rightarrow \frac{x}{r} = \frac{r}{h-r} \xrightarrow{*} \frac{\sqrt{h^2 - 2rh}}{h-r} = \frac{r}{h}$$

$$\Rightarrow r = \frac{vh}{\sqrt{h^2 - 2rh}} \xrightarrow{BC=vr} BC = \frac{vh}{\sqrt{h^2 - 2rh}}$$

(سیر معمطی (هنوی))

«۱۷۷- گزینه ۴»

نفوذ آب به آبخوان: بارندگی آرام و طولانی

وقوع سیل: بارندگی شدید و طولانی

ایجاد رواناب: بارندگی شدید و کوتاه

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه ۵۶)

(سیر معمطی (هنوی))

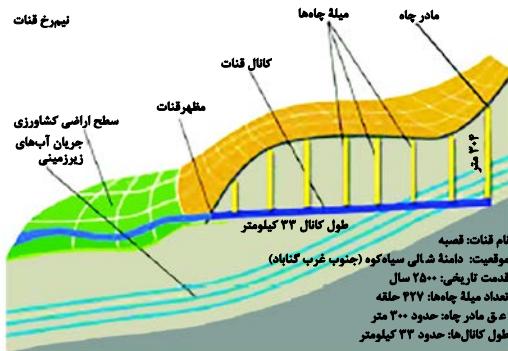
«۱۷۸- گزینه ۴»

مظهر قنات پایین‌تر از بخش مادر چاه قرار دارد. کanal قنات عمود بر مادر چاه

می‌باشد و میله‌های چاه به صورت موازی با مادر چاه قرار دارد. طول کanal قنات قصبه

حدود ۳۳ کیلومتر است و عمق مادر چاه نزدیک به ۳۰۰ متر است. بنابراین طول

کanal قنات بسیار بیشتر از عمق مادر چاه می‌باشد.

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه ۳۶)

(عمران حاشمی)

«۱۷۹- گزینه ۴»

$$\frac{m^3}{s} Q = A(m^2) \times V\left(\frac{m}{s}\right)$$

فاصله پل از سطح رود نیاز نیست.

$$Q = 6 \times 1 \times 0 / 5 V = \frac{m^3}{s}$$

$$= \frac{1}{18} \text{ ساعت} \times \frac{3600 \text{ ثانیه}}{\text{ساعت}} \times \frac{10^3 \text{ مترمکعب}}{10^6 \text{ لیتر}} \times \frac{1}{18 \text{ ساعت}} \times \frac{10^3 \text{ مترمکعب}}{1 \text{ روز}} = 1036800 \text{ مترمکعب روزا}$$

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه ۳۶)

(علی رفیعیان بروفنی)

«۱۸۰- گزینه ۴»

بررسی موارد نادرست:

گزینه ۱: این تعریف در مورد حریم کمی صحیح است نه کیفی

گزینه ۲: در فرونشست به صورت نامحسوس و آرام، زمین در سطح وسیعی

فرونشست می‌کند نه به صورت نقطه‌ای.

گزینه ۳: طبق متن کتاب کیفیت آب‌های زیرزمینی، ارتباطی با برداشت بی‌رویه

از آن‌ها ندارد.

(فرشیر مشعرپور)

«۱۷۱- گزینه ۳»

چون آبخوان B از نوع تحت فشار است، بنابراین لایه A و C نفوذناپذیر (دارای نفوذپذیری انک) می‌باشد. درستی عبارت بیان شده در گزینه ۱ و سطح آب آبخوان نمایانگر سطح پیزومتریک است (درستی عبارت بیان شده در گزینه ۲)، چاه‌های آب حفر شده در آبخوان‌های تحت فشار می‌توانند از نوع آرتزین باشند، و با فشار از دهانه چاه خارج شوند به سطح زمین فوران کنند (نادرستی عبارت بیان شده در گزینه ۳). با توجه به اینکه آبخوان از نوع آهکی (کربناتی) است، بنابراین دارای آب سخت بوده و آب این آبخوان به خوبی با صابون کف نمی‌کند (درستی عبارت بیان شده در گزینه ۴).

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

(فرشیر مشعرپور)

«۱۷۲- گزینه ۲»

با توجه به متن کتاب درسی، غلظت نمک‌های حل شده در آب زیرزمینی به جنس کانی‌های و سنگ‌ها، سرعت نفوذ آب، دما و مسافت طی شده توسط آب بستگی دارد.

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه ۳۸)

(پهزار سلطان)

«۱۷۳- گزینه ۱»

افق A، بالاترین لایه خاک است. ریشه گیاهان در آن رشد می‌کنند. این افق، معمولاً حاوی گیاخاک (هموس) به همراه ماسه و رس است. در افق B یا خاک میانی، رس، ماسه، شن، املاح شسته شده از افق A و مقدار کمی گیاخاک وجود دارد.

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه ۵۳ و ۵۴)

(پهزار سلطان)

«۱۷۴- گزینه ۴»

برای کاهش میزان فرونشست زمین، باید بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی کاهش خاک و سنگ از آب و هوای پر شده است.

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه ۵۵)

(روزبه اسماقیان)

«۱۷۵- گزینه ۲»

منطقه بالای منطقه اشباع، منطقه تهویه نام دارد. در مناطق تهویه، فضاهای خالی خاک و سنگ از آب و هوای پر شده است.

* سطح فوقانی منطقه اشباع، سطح ایستایی نام دارد. (در آبخوان آزاد)

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(فامد پغفریان)

«۱۷۶- گزینه ۳»

طبق شکل، بزرگترین حوضه آبریز ایران مربوط به فلات مرکزی است.

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه ۳۳)

گزینه «۴»: همه فرزندان پسر دارای کروموزوم جنسی **Y** هستند که فاقد جایگاه زنی مربوط به عامل انعقادی **VIII** (هشت) است.

(انتقال اطلاعات در نسل ها) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(محمد عیسایی)

«۱۸۴-گزینه ۲»

همه عبارت‌ها به جز عبارت (ج)، جمله سؤال را نادرست تکمیل می‌کنند.
بررسی عبارت‌ها:

عبارت (الف): در بیماری‌های مستقل از جنس نهفته ممکن است یکی از والدین بیمار باشد، ولی دیگری سالم باشد و در نهایت یک دگره سالم و یک دگره بیمار به فرزند منتقل شود. در این حالت، دختر سالم است ولی یکی از والدینش (مثلاً پدر) بیمار می‌باشد.

عبارت (ب): در بیماری وابسته به جنس بارز، مادر بیمار ممکن است دگره سالم نیز داشته باشد و آن را به فرزندان پسر خود منتقل کند. در این حالت پسر سالم است ولی مادر بیمار است.

عبارت (ج): اگر این بیماری، وابسته به جنس یا مستقل از جنس نهفته باشد، دختر باید دو دگره برای این بیماری داشته باشد که یکی را از پدر و دیگری را از مادر گرفته است. بنابراین، در هر حالتی، هر دو والد دگره بروز این بیماری را دارند که به فرزند خود منتقل کرده‌اند.

عبارت (د): مادر بیمار می‌تواند یک دگره سالم (نهفته) و یک دگره مربوط به بیماری (بارز) داشته باشد. در این حالت، اگر مادر دگره مربوط به عدم بروز بیماری را به فرزند خود منتقل کند؛ فرزند وی به بیماری مبتلا نمی‌شود.

(انتقال اطلاعات در نسل ها) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(سپاه همراه پور)

«۱۸۵-گزینه ۴»

در صورتی که پدر و مادر هر دو بیماری هموفیلی را داشته باشند، پدر به صورت X^hY و مادر به صورت X^hX^h می‌باشد. این پدر و مادر نمی‌توانند فرزند سالم داشته باشند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در صورتی که دختر بیمار باشد، به صورت X^hX^h است و اگر همسرش به صورت X^hY باشد، همه فرزندان دخترش سالم هستند.

گزینه «۲»: شایع‌ترین نوع هموفیلی، فقدان عامل انعقادی شماره ۸ است.

ممکن است فرد در اثر کمیود ویتامین **K** یا Ca^{2+} ، در فرایند لخته‌شدن دچار اختلال شود.

گزینه «۳»: در صورتی که زن نمود مادر به صورت X^hX^h باشد، ناقل بیماری است. در صورتی که گامت فرزند پسر (حتی بیمار)، دارای کروموزوم **Y** باشد، دگره بیماری هموفیلی را ندارد.

(انتقال اطلاعات در نسل ها) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۳۲)

(مهبد علوی)

زیست‌شناسی ۳ - نیم سال اول دوازدهم

«۱۸۱-گزینه ۲»

نکته: در ارتباط با صفت رنگ در نوعی ذرت، گیاهانی با تعداد دگره بارز برابر، رخنمود یکسان دارند. بررسی عبارتها:

عبارة (الف): $\text{AABbCc} \leftarrow 4$ دگره (آل) بارز

عبارة (ب): $\text{aaBbCc} \leftarrow 2$ دگره (آل) بارز

عبارة (ج): $\text{AaBbCc} \leftarrow 3$ دگره (آل) بارز

عبارة (د): $\text{AaBbCc} \leftarrow 3$ آلل (دگره) بارز

(انتقال اطلاعات در نسل ها) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(مهبد بیماری)

«۱۸۲-گزینه ۲»

هموفیلی، یک بیماری وابسته به **X** و نهفته است، بنابراین در مردان احتمال بروز آن بیشتر است. زیرا فقط یک **X** دارد ولی در زنان هر دو باید دارای دگره نهفته (دگره بیماری) باشند تا علائم آن بروز کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در فامتن **Y** دگره آن وجود ندارد.

گزینه «۳»: شایع‌ترین نوع آن فقدان فاکتور انعقادی ۸ است.

گزینه «۴»: فرد ناقل (X^HX^h) می‌تواند دگره را به نسل بعد منتقل کند.

(انتقال اطلاعات در نسل ها) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۳۳)

(امیررضا بشانی پور)

«۱۸۳-گزینه ۴»

اگر ال (دگره)‌های **I^A** و **I^B** به ترتیب باعث اضافه شدن کربوهیدرات‌های **A** و **B** به غشای گویچه‌های قرمز شوند و ال **i** هیچ کربوهیدراتی را به غشای گویچه‌های قرمز اضافه نکند، ژنتیک مرد

I^A است و گروه خونی **O** دارد و زن دارای ال‌های **X^HYiidd**

و **D** می‌باشد؛ اما مشخص نیست که ژنتیک او برای این سه صفت خالص

باشد یا ناخالص، به همین دلیل باید هر دو حالت را برای او در نظر بگیریم.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در صورتی که ژنتیک مادر ناخالص باشد، بعضی از دختران

ممکن است ال‌های **I^A** و **D** را نداشته باشند.

گزینه «۲»: اگر ژنتیک مادر ناخالص باشد، آن وقت برخی از دختران

خواهند شد و می‌دانیم که افراد هموفیل، انعقاد خونی طبیعی ندارند و

نمی‌توانند فیبرینوژن را به فیبرین تبدیل کنند. رشته‌های پروتئینی فیبرین به

همراه گرده‌ها و یاخته‌های خونی، لخته را ایجاد می‌کنند.

گزینه «۳»: گویچه‌های قرمز موجود در خون همگی بالغ هستند و فاقد

هسته، زن و ال می‌باشند.

«۲» - گزینہ ۱۸۸

(مودود سچار ترکمان)

موارد الف و ب صحیح هستند. بررسی موارد:

الف) تجمع آمینتواسید فنیلآلائین در بدن افراد مبتلا به فنیلکتونوری سبب ایجاد ترکیبات خطرناکی می‌شود که می‌توانند به مغز آسیب وارد کنند، پس آمینتواسیدهای فنیلآلائین مستقیماً سبب آسیب مغزی نمی‌شوند.

ب) از آنجایی که بیماری فنیلکتونوری نوعی بیماری مستقل از جنس محسوب می‌شود پس می‌توان گفت دارای فراوانی نسبتاً برابری در بین مردان و زنان جمعیت انسانی است.

ج) نوزادی که مبتلا به این بیماری است از شیرخشکهای استفاده می‌کند که فقدان (نه کم) فنتا آلانین هستند.

د) از اینجا که فنیل کتونوری نوعی بیماری غیرجننسی نهفته است، افرادی با دو دگرگاه نهفته برای این بیماری در ژن نمود خود بیمار هستند. دقت کنید این افراد می توانند با کاهش و یا عدم استفاده از آمینواسید فنیلalanین علاوه بیماری خود را مهار کنند.

(انتقال اطلاعات در نسل‌ها) (زیست‌شناسی ۳۰، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

«۳» - گزینہ - ۱۸۹

در تمام جمعیت‌های مربوط به این جانور، با توجه به وجود دو ال در هر ژنوتیپ دو آستانه طیف $aabbccdd$ و $AABBCCDD$ است و از آن‌جا که هر چه تعداد ال‌های بارز بیشتر باشد، طول شاخک‌ها کمتر است، کمترین طول شاخک به حشره‌ای با ژنوتیپ $AABBCCDD$ و بیشترین طول شاخک به حشره‌ای با ژنوتیپ $aabbccdd$ تعلق دارد و سایر افراد براساس تعداد ال‌های بارز (با تعداد ال‌های نهفته)، طول شاخک‌های متفاوتی دارند، اما با توجه به این که تعداد ال‌های بارز در دو جایگاه ژنی A و D همواره متفاوت است؛ بنابراین در هر یک از دو آستانه طیف دو ژنوتیپ ممکن است که ژنوتیپ‌های $AaBBCCDD$ یا $AABBCCDd$ دارای کوتاهترین شاخک‌های ممکن و ژنوتیپ‌های $aabbccDd$ یا $Aabbccdd$ دارای بلندترین شاخک‌های ممکن در این جمعیت هستند. با توجه به انواع آمیزش‌های ممکن بین این دو گروه و اینکه تعداد ال‌های بارز (یا ال‌های نهفته) در دو جایگاه ژنی A و D همواره متفاوت است، همه زاده‌ها در جایگاه‌های ژنی C و B، ژنوتیپ $BbCc$ (۲ ال بارز و ۲ ال نهفته) دارند و در دو جایگاه ژنی A و D دارای ژنوتیپ‌های $aaDD$ یا $aaDd$ یا $Aadd$ یا $AADD$ یا $AaDD$ یا $AaDd$ یا $aaDd$ هستند. بنابراین زاده‌های حاصل، حداقل، ۳ ال بارز و حداقل ۵ ال بارز دارند. هستند. بنابراین طول شاخک‌های آن از همه حشره $aaBbccDd$ دارای ۲ ال بارز است و بنابراین طول شاخک‌های آن از همه زاده‌های ذکر شده بیشتر است. در رس. سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱۱: حشره AAbbCCdd دارای ۴ الی بارز است و تعدادی از زاده‌ها شاخص‌های کوتاه‌تری نسبت به آن دارد.

گزینه «۴» حشره aabbCcdd به این جمیعت تعلق ندارد، چون تعداد الهای باز طول شاخک به آن شباهت بسیاری دارد.

(یا اللهای نهفته) در دو جایگاه زنی A و D آن برابر است.
 (انقلاب اطلاعات د، نسلیها) (سبت شناس، م، حفظه‌های، ۱۴، ۱۵ و ۱۶)

(فہرید فرنگ)

اگر ژن نمود مادر برای گروه خونی A باشد، نمی‌تواند فرزندی با گروه خونی B داشته باشد. بنابراین ژن نمود مادر برای گروهی خونی قطعاً B خواهد بود. ژن نمود پدر با توجه به گروه خونی فرزندان می‌تواند A و یا B باشد. در هر دوی این حالت‌ها پدر در یکی از کروموزوم‌های شماره ۹ خود دارای ژن آنزیم B می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: در هیچ از حالات ممکن برای گروه خونی پدر، ژن نمود خالص دیده نمی‌شود.

گزینه «۲»: اگر ژن نمود پدر **I_B** باشد، فاقد کربوهیدرات A در غشای گویچه‌های قرمز خود می‌باشد.

گزینه «۴»: اگر ژن نمود پدر **I_A** باشد، دارای رابطه هم توانی میان دگرهای گروه خونی خود می‌باشد.

(انتقال اطلاعات در نسل‌ها) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

«۴» - گزینه ۱۸۷

همه عبارت‌ها درست است. بررسی عبارت‌ها:

عبارت (الف): اگر در خانواده‌ای دو فرزند با گروه خونی AB و O وجود داشته باشد، ژن‌نمود (ژنوتیپ) پدر و مادر به صورت AO و BO خواهد بود. در این حالت، رخ‌نمود (فنتوتیپ) آن‌ها به طور قطع متفاوت است.

عبارت (ب): در سه حالت زیر امکان تولد فرزندانی با همه انواع ژنوتیپ‌های ناخالص در یک خانواده وجود دارد: ژنوتیپ‌های ناخالص گروه خونی AO، NA و BO

- زنوتیپ پدر و مادر به صورت AB و BO باشد.
- زنوتیپ پدر و مادر به صورت AB و AO باشد.
- زنوتیپ پدر و مادر به صورت AO و BO باشد.

در همه این حالات، یک آلل مشترک در پدر و مادر دیده می‌شود.
 عبارت (ج): اگر در خانواده‌ای، ژنوتیپ همه فرزندان به صورت خالص بوده و
 امکان تولد هیچ فرزندی با ژنوتیپ ناخالص وجود نداشته باشد، الزاماً ژنوتیپ
 و در نتیجه، فوتیپ پدر و مادر یکسان است. به عنوان مثال، در صورتی که
 گروه خونی، بد و مادر، **O** باشد، ژنوتیپ همه فرزندان نیز **O** می‌شود.

عبارت (۵): در چهار حالت زیر امکان شباهت گروه خونی والدین و فرزندان وجود ندارد:

- ١- زنوتیپ پدر و مادر به صورت **AA** و **BB** باشد.
- ٢- زنوتیپ پدر و مادر به صورت **AA** و **O** باشد.
- ٣- زنوتیپ پدر و مادر به صورت **BB** و **O** باشد.
- ٤- زنوتیپ پدر و مادر به صورت **AB** و **O** باشد.

در همه این حالات، ژنوتیپ همه فرزندان ناخالص خواهد بود.
(انتقال اطلاعات در نسل‌ها) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۳)

$$\Rightarrow F'_\gamma = mg - \mu_s F_N \Rightarrow F'_\gamma = 1 \times 10 - 0 / 3 \times 20 \Rightarrow F'_\gamma = 4 N$$

$$\Delta F = F_\gamma - F'_\gamma = 12 N$$

بنابراین:

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۰)

(سیدعلی میرنوری)

$$mg = F_e = k \Delta L$$

در حالت تعادل فنر قائم داریم:

لذا در دو حالت داریم:

$$\begin{cases} mg = k \Delta L \\ mg' = k \Delta L' \end{cases} \Rightarrow \frac{g}{g'} = \frac{\Delta L}{\Delta L'} \quad \frac{g' = g + a}{g + a} \Rightarrow \frac{g}{g + a} = \frac{\Delta L}{\Delta L'}$$

$$\Rightarrow \frac{10}{10+2} = \frac{2}{\Delta L'}$$

$$\Rightarrow \Delta L' = 2 / 4 cm \Rightarrow L = 12 / 4 cm$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

(سیدعلی میرنوری)

گزینه «۳»

اگر بزرگی مجموعه وزن چتر و چتر باز را mg و بزرگی نیروی مقاوم هوا را f_D نظر بگیریم، داریم:

$$mg > f_D$$

$$mg = f_D$$

$$mg < f_D$$

$$mg = f_D$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(غلامرضا مهمن)

گزینه «۴»

نیروی محرك از نیروی اصطکاک ایستایی بیشینه بیشتر است و جسم در حال حرکت است و اندازه نیروی سطح

$$R = \sqrt{f_k^2 + F_N^2} \quad \text{به جسم وارد می‌شود. با}$$

تغییر جهت دادن \vec{F}_γ نیروی خالص وارد بر جسم در جهت حرکت برابر با N می‌شود که با نیروی f_k برابر است و جسم با سرعت ثابت به حرکتش ادامه می‌دهد و نیروی سطح وارد به جسم نسبت به حالت قبل تغییری

$$\frac{R_\gamma}{R_1} = 1$$

نمی‌کند.

$$f_k = \mu_k F_N = 0 / 2 \times 50 = 10 N$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۰)

(عبدالرضا امینی نسب)

گزینه «۴»

هنگامی که کامیون به سمت چپ شروع به حرکت می‌کند، وزنه آونگ به سبب لختی، تمايل به حفظ حالت اولیه خود (سکون) دارد و بنابراین به سمت راست منحرف می‌شود. این پدیده با قانون اول نیوتون قابل توجیه است.

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

(علیرضا آروین)

گزینه «۲»

ابتدا با توجه به گروه خونی فرزندان، گروه خونی والدین را پیدا می‌کنیم. از آن جا که یکی از فرزندان دارای گروه خونی O و دیگری دارای گروه خونی AB می‌باشد، می‌توان نتیجه گرفت که حتماً یکی از والدین دارای گروه خونی A ناخالص و دیگری دارای گروه خونی B ناخالص است.

از آن جا که دختر مبتلا به بیماری هموفیلی است، پدر حتماً باید دگره این بیماری را داشته و مبتلا به آن باشد و از آن جا که پسر از نظر بیماری هموفیلی سالم است، می‌توان نتیجه گرفت که مادر باید حتماً از نظر این بیماری سالم و یا ناقل باشد.

(انتقال اطلاعات در نسل‌ها) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۳)

فیزیک ۳- نیم سال اول دوازدهم**گزینه «۱»**

ابتدا برایند نیروها را به دست می‌آوریم و سپس اندازه نیروی برایند و شتاب جسم را می‌یابیم:

$$\vec{F}_t = \vec{F}_1 + \vec{F}_\gamma + \vec{F}_\psi = 1/2 \vec{i} - 1/6 \vec{j} \Rightarrow |F_t| = \sqrt{(1/2)^2 + (-1/6)^2} = 2 N$$

$$|\vec{a}| = \sqrt{(0/3)^2 + (-0/4)^2} = 0 / 5 \frac{m}{s^2}$$

حال با استفاده از قانون دوم نیوتون داریم:

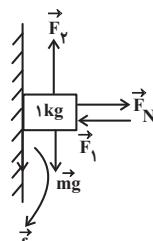
$$a = \frac{F_t}{m} \Rightarrow m = \frac{F_t}{a} = \frac{2}{0/5} = 4 kg$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(علیرضا کوشه)

گزینه «۴»

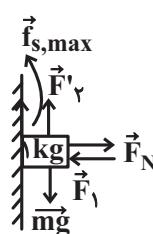
اگر جسم در آستانه حرکت به سمت بالا قرار داشته باشد، با رسم نیروهای وارد بر جسم می‌توان نوشت:

$$F_1 = F_N \Rightarrow F_N = 20 N$$

$$F_\gamma - f_{s,max} - mg = 0$$

$$F_\gamma = mg + \mu_s F_N \Rightarrow F_\gamma = 1 \times 10 + 0 / 3 \times 20 \Rightarrow F_\gamma = 10 + 6 = 16 N$$

$$F_\gamma + f_{s,max} = mg$$

دانشگاه
علمی

پژوهشی

پس از قطع شدن دو نیروی \vec{F}_1 و \vec{F}_2 ، داریم:

$$F'_N = mg \Rightarrow f_k = \mu_k F'_N = \mu_k mg$$

$$\Rightarrow 0 - f_k = ma_\gamma \Rightarrow a_\gamma = -\mu_k g = -2 \frac{m}{s^2}$$

از معادله سرعت- جایه‌جایی داریم:

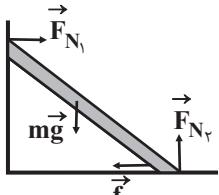
$$v_2' = v_1' + 2a_\gamma \Delta x \Rightarrow 0 = 400 - 4\Delta x \Rightarrow \Delta x = 100m$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۲۲ تا ۳۲۳)

(زهره آقامحمدی)

«۲۰۰- گزینه «۴»

ابتدا نیروهای وارد بر نزدیک را رسم می‌کنیم.

با توجه به اینکه نیروهای وارد بر جسم متوازن هستند، داریم:

$$F_{N\gamma} = mg = 480N$$

$$F_{N1} = f$$

$$R = 600N \Rightarrow R = \sqrt{f^2 + F_{N\gamma}^2}$$

از طرفی داریم:

$$\Rightarrow 600 = \sqrt{f^2 + 480^2} \Rightarrow f = 360N$$

پس داریم:

$$F_{N1} = 360N$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، مثال صفحه ۳۲۳)

شیمی-۳- نیمسال اول دوازدهم

(ممید زین)

«۲۰۱- گزینه «۱»

عبارت (۱): Al الکترون از دست می‌دهد و کاهنده است.عبارت (ب): با گذشت زمان غلظت یون‌های Cu^{2+} کمتر می‌شود و از شدت رنگ آبی کاسته می‌شود.عبارت (پ): به ازای اکسایش هر مول Al ، ۳ مول الکترون تولید می‌شود.

عبارت (ت): چون واکنش خودبه‌خودی است، پس سطح انرژی فراورده‌ها کمتر و پایداری آن‌ها بیشتر از واکنش‌دهنده‌ها است.

(آکسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۳)

(عفیم برادری صیاری)

«۲۰۲- گزینه «۲»

فقط مورد سوم درست است. بررسی عبارت‌ها:

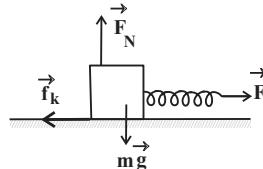
مورد اول: اکسیژن نافلزی فعال است که با اغلب فلزها واکنش می‌دهد و آن‌ها را

به اکسید فلز تبدیل می‌کند، در حالی که با برخی فلزها مانند طلا و پلاتین

واکنش نمی‌دهد.

(ممدرعلی راست‌پیمان)

«۱۹۷- گزینه «۱»

$$(F_{net})_y = 0 \Rightarrow F_N = mg = 20N$$

$$(F_{net})_x = ma \Rightarrow F - f_k = ma \Rightarrow kx - \mu_k F_N = 0$$

$$x = 75 - 20 = 55cm \Rightarrow 100 \times 5 \times 10^{-2} = \mu_k \times 20 \Rightarrow \mu_k = 0.25$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۲۵ تا ۳۲۶)

«۱۹۸- گزینه «۱»

ابتدا شتاب حرکت جسم را بدست می‌آوریم. با توجه به اینکه سرعت جسم در برابر صفر است، بین دو لحظه $t = 2s$ تا $t = 6s$ داریم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \Rightarrow -32 - 16 = \frac{1}{2}a(6 - 2)^2 \Rightarrow a = -6 \frac{m}{s^2}$$

در لحظه $t = 2s$ جهت حرکت جسم عوض می‌شود. در ۲ ثانیه ابتدایی حرکت که نوع حرکت کندشونده است، نیروی \vec{F} می‌تواند در جهت حرکت و یا در خلاف جهت حرکت، به جسم وارد شود. اگر \vec{F} در جهت حرکت باشد، داریم:

$$F - f_k = ma \Rightarrow F - 4 = 5 \times (-6) \Rightarrow F = -26N$$

اگر \vec{F} در خلاف جهت حرکت باشد،

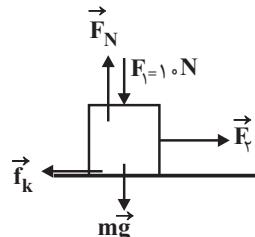
$$-F - f_k = ma \Rightarrow -F - 4 = 5 \times (-6) \Rightarrow F = 26N$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۰۰ تا ۳۰۱)

«۱۹۹- گزینه «۳»

ابتدا نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم. چون در راستای قائم نیروهای وارد بر جسم متوازن هستند داریم:

$$F_N = F_1 + mg = 10 + 40 = 50N$$

سپس نیروی اصطکاک را محاسبه می‌کنیم:

$$f_k = \mu_k F_N = 0.2 \times 50 = 10N$$

از قانون دوم نیوتون در راستای حرکت داریم:

$$F_\gamma - f_k = ma_1 \Rightarrow 14 - 10 = 4a_1 \Rightarrow a_1 = 1 \frac{m}{s^2}$$

از معادله سرعت زمان- سرعت جسم را پس از ۲۰s را محاسبه می‌کنیم.

$$v_1 = a_1 t = 1 \frac{m}{s^2} \times 20s = 20m/s$$

مورد (ت): ولتاژ ایجاد شده در سلول گالوانی استاندارد «روی - مس» برابر $= ۱/۱V$ و در سلول گالوانی استاندارد «مس - نقره» برابر $= ۰/۴۶V$ است و می‌دانیم $۱/۱$ بیشتر از ۲ برابر $۰/۴۶$ است. (آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۰)

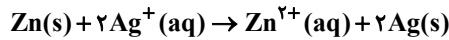
(ارزیگ فانلدری)

عبارت اول: درست: با توجه به شکل می‌توان دریافت که در این سلول گالوانی فلز روی نقش آند (قطب منفی) را دارد. بنابراین **A** می‌تواند الکترود آهن باشد. زیرا در سری الکتروشیمیابی بالاتر از فلز روی است.

عبارت دوم نادرست: جهت جابه‌جایی آنیون و الکترون غیرهمسو است.

عبارت سوم: درست: به مرور زمان اتمهای روی، اکسایش می‌یابند و به شکل کاتیون در محلول حل می‌شوند، بنابراین جرم تیغه روی به مرور کاهش می‌یابد.

عبارت چهارم: نادرست: اگر **A** فلز نقره باشد مطابق واکنش زیر به ازای واکنش $۱/۰$ مول از تیغه روی، به اندازه $۰/۲$ مول نقره تولید می‌شود.

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۰۶ - گزینه «۲»

(محمد عظیمیان زواره)

آ) نادرست، با یک تیغه مسی و تیغه‌ای دیگر مانند روی و با میوه‌ای مانند لیمو می‌توان نوعی باتری ساخت و با آن یک لامپ **LED** را روشن کرد.

ب) درست، زیرا با مصرف **Cu^{۲+}(aq)** از شدت رنگ آبی کاسته می‌شود و یون **Zn^{۲+}(aq)** بی‌رنگ است.

پ) درست

ت) نادرست، در بخش کاتدی غلظت **H⁺(aq)** کاهش یافته و **pH** محلول افزایش می‌یابد.

ث) نادرست، لیتیم در بین فلزها کمترین چگالی را دارد.

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۹، ۴۱، ۴۵، ۴۷، ۴۹ و ۵۰)

۲۰۷ - گزینه «۳»

(محمد رضا پورجاویر)

از آنجا که پتانسیل کاهشی استاندارد طلا از منگنز بیشتر است، می‌توان محلول منگنز (II) نیترات را در ظرفی از جنس طلا نگهداری کرد.

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۸ و ۴۷)

۲۰۸ - گزینه «۳»

(امیر هاتمیان)

معادله کلی واکنش:

$$\text{Fe(s)} + \text{Cu}^{۲+}(\text{aq}) \rightarrow \text{Fe}^{۲+}(\text{aq}) + \text{Cu(s)}$$

بررسی عبارت‌ها:

آ) درست، در نیم سلول کاتدی در سطح تیغه مس، عمل کاهش صورت می‌گیرد و یون‌های **Cu^{۲+}** با گرفتن الکترون کاهش می‌یابند و از غلظت **Cu^{۲+}** کم می‌شود.

ب) نادرست، فلز آهن کاهنده‌تر از فلز مس است و فلز آهن قطب منفی (آند) است.

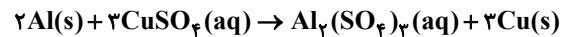
مورد دوم: شیمی دان‌ها هریک از فرایندهای گرفتن و از دست دادن الکترون را با یک نیم واکنش نمایش می‌دهند.

مورد سوم: اغلب فلزها در واکنش با نافلزها تمایل دارند یک یا چند الکترون خود را به نافلزها داده و ضمن اکسایش به کاتیون تبدیل شوند. نافلزها نیز با گرفتن یک یا چند الکترون کاهش یافته و به آنیون تبدیل می‌شوند. از این رو فلزها اغلب کاهنده و نافلزها اغلب اکسنده هستند.

مورد چهارم: اغلب فلزها در واکنش با محلول اسیدها، گاز هیدروژن و نمک تولید می‌کنند.

(ممدم‌حسن محمدزاده‌قدم)

ابتدا واکنش موازن‌شده را می‌نویسیم:

به ازای مصرف سه مول مس (II) (سولفات، دو مول **Al** $\times ۲\times ۲۷\text{g}$) مصرف و سه مول مس ($۳ \times ۶۴\text{g}$) تولید می‌شود. تغییر جرم تیغه در این حالت برابر است با: $۱۳۸\text{g} = \text{تغییر جرم تیغه} + (۳ \times ۶۴) - (۲ \times ۲۷)$

حال می‌توان نوشت:

$$\frac{۳\text{mol CuSO}_4}{۱۳۸\text{g}} = \frac{۹\text{mol CuSO}_4}{۴۱/۴\text{g}} \times \text{تغییر جرم}$$

غلظت مولی **CuSO₄** برابر است با:

$$\text{M} = \frac{\text{n}}{\text{V}} = \frac{۰/۹}{۰/۲} = ۴/۵\text{mol.L}^{-۱}$$

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۰)

(شهرام همایون‌فر)

افزایش دمای محلول، نشانه انجام واکنش است و هرچه این افزایش دما بیشتر باشد، تمایل فلز برای از دست دادن الکترون بیشتر بوده است. بنابراین:

A > B > C: ترتیب قدرت کاهنده‌گی فلزها

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۰)

۲۰۴ - گزینه «۴»

افزایش دمای محلول، نشانه انجام واکنش است و هرچه این افزایش دما بیشتر باشد، تمایل فلز برای از دست دادن الکترون بیشتر بوده است. بنابراین:

A > B > C: ترتیب قدرت کاهنده‌گی فلزها

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۰)

(سید رضا رضوی)

مورد (آ) و (ت) درست هستند. بررسی موارد:

مورد (آ): نیم سلول نقره نسبت به نیم سلول مس E° بیشتر دارد. پس بونهای نقره تمایل بیشتری به کاهش داشته و کاتیون **Ag⁺** نسبت به کاتیون **Cu^{۲+}** اکسنده قوی‌تری است.

مورد (ب): فلز مس نسبت به روی E° بیشتری دارد، پس تمایل کمتری به اکسایش (از دست دادن الکترون) دارد.

مورد (ب): در سلول گالوانی تشکیل شده از نیم سلول‌های روی و مس، نیم سلول روی آند و نیم سلول مس، کاتد است؛ بنابراین آنیون‌ها به سمت آند یعنی به سمت نیم سلول روی جریان پیدا می‌کنند.

۲۰۵ - گزینه «۲»

مورد (آ) و (ت) درست هستند. بررسی موارد:

مورد (آ): نیم سلول نقره نسبت به نیم سلول مس E° بیشتر دارد. پس بونهای نقره تمایل بیشتری به کاهش داشته و کاتیون **Ag⁺** نسبت به کاتیون **Cu^{۲+}** اکسنده قوی‌تری است.

مورد (ب): فلز مس نسبت به روی E° بیشتری دارد، پس تمایل کمتری به اکسایش (از دست دادن الکترون) دارد.

مورد (ب): در سلول گالوانی تشکیل شده از نیم سلول‌های روی و مس، نیم سلول روی آند و نیم سلول مس، کاتد است؛ بنابراین آنیون‌ها به سمت آند یعنی به سمت نیم سلول روی جریان پیدا می‌کنند.

دانشگاه
علمی آزاد

(سوال ساسانی)

«۲۱۲- گزینه»

پ) درست:

$$\ell = r\theta \Rightarrow ۹ / ۴۲ = r \times \frac{۳\pi}{۴} \Rightarrow r = \frac{۴ \times ۹ / ۴۲}{۳\pi}$$

$$\frac{\pi = ۳/۱۴}{\pi = ۳/۱۴} \Rightarrow r = \frac{۴ \times ۹ / ۴۲}{3 \times ۳ / ۱۴} = ۴ \Rightarrow r = ۴$$

$$S = \frac{1}{2} r^2 \theta = \frac{1}{2} \times ۱۶ \times \frac{۳\pi}{۴} = ۶\pi$$

(منابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(رئیس سیدنی)

«۲۱۳- گزینه»

ت) درست:

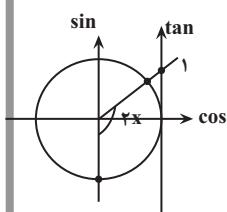
$$\frac{۸۰}{۱۰۰} \left| \begin{array}{c} ۰ / ۲۵۶ \\ ? \end{array} \right. ? \rightarrow E^\circ_{\text{سلول}} = \frac{۰ / ۲۵۶ \times ۱۰۰}{۸۰} = ۰ / ۳۲ V$$

$$E^\circ_{\text{سلول}} = ۰ / ۳۲ = -۰ / ۴۴ - E^\circ_{M^{۲+}/M}$$

$$E^\circ_{M^{۲+}/M} = -۰ / ۷۶ V$$

در ابتداء محدوده $2x$ را پیدا می‌کنیم:

$$-\frac{\pi}{4} \leq x < \frac{\pi}{\lambda} \times 2 \rightarrow -\frac{\pi}{2} \leq 2x < \frac{\pi}{4}$$

از روی دایره مثلثاتی محدوده $\tan 2x$ را پیدا می‌کنیم.
با توجه به دایره مثلثاتی: $\tan 2x < 1$

$$\frac{1-m}{m+2} < 1 \Rightarrow \frac{1-m}{m+2} - 1 < 0 \Rightarrow \frac{-2m-1}{m+2} < 0$$

در نتیجه:

m	-	-	-	
$\frac{-2m-1}{m+2}$	-	+	0	-

با دقت در جدول تعیین علامت داریم:

$$m : R - [-2, -\frac{1}{2}]$$

(منابع) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(مهدواد استقلالیان)

«۲۱۴- گزینه»

«۲۱۰- گزینه»

$$\tan 37^\circ = \cot 53^\circ = \frac{۳}{۴} \Rightarrow \tan 53^\circ = \frac{۴}{۳}$$

$$1 + \tan^2 53^\circ = \frac{1}{\cos^2 53^\circ} \Rightarrow 1 + \frac{۱۶}{۹} = \frac{۱}{\cos^2 53^\circ} \Rightarrow \cos 53^\circ = \frac{۳}{۵}$$

$$= \frac{\sin(2\pi - 53^\circ) + \tan(2\pi + 37^\circ) - \sin(1\pi + 53^\circ)}{\tan(-\pi - 53^\circ) - \cos(-\pi + 53^\circ)}$$

$$= \frac{-\sin 53^\circ + \tan 37^\circ + \sin 53^\circ}{\tan 53^\circ + \cos 53^\circ} = \frac{\tan 37^\circ}{\tan 53^\circ + \cos 53^\circ}$$

$$= \frac{\frac{۳}{۴}}{\frac{۳}{۵} + \frac{۳}{۵}} = \frac{\frac{۳}{۴}}{\frac{۱۰۷}{۴۵}} = \frac{۳ \times ۴۵}{۴ \times ۱۰۷} = \frac{۱۳۵}{۴۲۸}$$

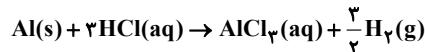
(منابع) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

$$\text{تعداد } e^- = ۲ / \text{Ag Fe} \times \frac{۱\text{mol Fe}}{۵۶\text{g Fe}} \times \frac{۲\text{mol } e^-}{۱\text{mol Fe}}$$

$$\times \frac{۶ / ۰.۲ \times ۱۰^{۲۳} e^-}{۱\text{mole}^-} = ۶ / ۰.۲ \times ۱۰^{۲۲} e^- = ۰ / ۱N_A e^-$$

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

(کتاب نوروز)

می‌دانیم $E^\circ_{H^+/H_2} = ۰$ فلز Al با محلول HCl (حاوی H^+) واکنش می‌دهد، ولی فلز مس با HCl واکنش نمی‌دهد.

واکنش نمی‌دهد

و همچنین نیم واکنش اکسایش انجام شده به صورت $Al \rightarrow Al^{۳+} + ۳e^-$ است.

$$\text{نیم واکنش: } ?\text{mole}^- = ۲ / ۴۰.۸ \times ۱۰^{۲۴} e^- \times \frac{۱\text{mole}^-}{۶ / ۰.۲ \times ۱۰^{۲۳} e^-} = ۴\text{mole}^-$$

$$\text{نیم وزن: } ?\text{g Al} = ۴\text{mole}^- \times \frac{۱\text{mol Al}}{۴\text{mole}^-} \times \frac{۲۷\text{g Al}}{۱\text{mol Al}} = ۳۶\text{g Al}$$

۱۴ گرم ($۵۰ - ۳۶ = ۱۴$) از آلیاژ اولیه مس بوده است و درصد جرمی مس به

صورت زیر است:

$$\% Cu = \frac{۱۴\text{g Cu}}{۵۰\text{g}} \times ۱۰۰ = ۲۸\%$$

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

ریاضی ۳ - نیم سال اول دوازدهم

(عمیر علیزاده)

«۲۱۱- گزینه»

$$\frac{S_{ABC}}{S_{ABD}} = \frac{\frac{۱}{۲} \times AB \times AC \times \sin 60^\circ}{\frac{۱}{۲} \times AB \times AD \times \sin \alpha} = \frac{\frac{۱}{۲} \sqrt{۶}}{\frac{۱}{۲} \times \frac{\sqrt{۳}}{۶} \sin \alpha} = \frac{\sqrt{۶}}{\frac{\sqrt{۳}}{۶} \sin \alpha}$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{۱}{۲} \times \frac{\sqrt{۳}}{۶}}{\frac{۱}{۲} \times \frac{\sqrt{۳}}{۶} \sin \alpha} = \frac{\sqrt{۶}}{\frac{\sqrt{۳}}{۶}} \Rightarrow \frac{۱}{\sin \alpha} = \frac{\sqrt{۶}}{\frac{\sqrt{۳}}{۶}} \Rightarrow \sin \alpha = \frac{\frac{\sqrt{۳}}{۶}}{\sqrt{۶}} = \frac{\sqrt{۲}}{۲}$$

$$\Rightarrow \alpha = ۴۵^\circ$$

(منابع) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۳۳۵ و ۳۳۶)

(ویرایش راهنمایی)

«۲۱۸- گزینه ۳»

$$\sin 4x = \sin 3x \Rightarrow \begin{cases} 4x = 2k\pi + 3x \rightarrow x = 2k\pi \xrightarrow{k=0} x = 0 \\ 4x = 2k\pi + \pi - 3x \rightarrow x = \frac{2k\pi + \pi}{7} \end{cases}$$

k	-۴	-۳	-۲	-۱	۰	۱	۲	۳
x	$-\pi$	$\frac{-5\pi}{7}$	$\frac{-3\pi}{7}$	$\frac{-\pi}{7}$	$\frac{\pi}{7}$	$\frac{3\pi}{7}$	$\frac{5\pi}{7}$	π

در کل معادله ۶ جواب در بازه $[-\pi, \pi]$ دارد.

(متنات) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۸)

(سوال ساسانی)

«۲۱۹- گزینه ۳»

$$a = \frac{y_{\max} + y_{\min}}{2} = \frac{\lambda + 2}{2} = 5$$

$$|b| = \frac{y_{\max} - y_{\min}}{2} = \frac{\lambda - 2}{2} = 3 \Rightarrow |b| = 3 \xrightarrow{b < 0} b = -3$$

$$T = \frac{\lambda\pi}{1} = 6\pi \Rightarrow c\pi = 1/5 T = 1/5 \times 6\pi = 6\pi \Rightarrow c = 1$$

$$\frac{b+c}{a} = \frac{-3+1}{5} = \frac{-2}{5} = -1/2$$

(متنات) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۸) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۷ و ۱۴۹)

(رمان ریاضی)

«۲۲۰- گزینه ۴»

$$\text{می‌دانیم } 1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}, \text{ بنابراین:}$$

$$\lambda \cos x = -1 - \tan^2 x$$

$$\Rightarrow \lambda \cos x = -\frac{1}{\cos^2 x} \Rightarrow \lambda \cos^3 x = -1 \Rightarrow \cos^3 x = -\frac{1}{\lambda}$$

$$\Rightarrow \cos x = -\frac{1}{\sqrt[3]{\lambda}} \Rightarrow \cos x = \cos \frac{2\pi}{3} \Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}$$

$$\Rightarrow x = \frac{2\pi}{3} + 2\pi, 2\pi - \frac{2\pi}{3} \Rightarrow \text{مجموع جوابها: } \frac{2\pi}{3} + 2\pi - \frac{2\pi}{3} = 2\pi$$

(متنات) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۸)

(نیما کلیویان)

«۲۲۱- گزینه ۴»

$$f(x) = a \tan((bx + 1)\frac{\pi}{3}) = a \tan(\frac{b\pi}{3}x + \frac{\pi}{3})$$

$$2T = \frac{\pi}{3} \rightarrow T = \frac{\pi}{6}, T = \frac{\pi}{2} \rightarrow |b| = 3 \Rightarrow b = \pm 3$$

با فرض $b = 3$ و جایگذاری مختصات نقطه $(\frac{1}{9}, 1)$ در تابع f مقدار a را نیز مشخص می‌کنیم:

$$f(x) = a \tan(\frac{3\pi}{2}x + \frac{\pi}{3}) \Rightarrow 1 = a \tan(\frac{3\pi}{2} \times \frac{1}{9} + \frac{\pi}{3})$$

$$\Rightarrow 1 = a \tan(\frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{3}) \Rightarrow a = \frac{-1}{\sqrt{3}}$$

$$\sqrt{3}a + b = -1 + 3 = 2$$

توجه: به ازای $a = \frac{1}{\sqrt{3}}$, $b = -3$, مقدار a بدست می‌آید که در آن صورت، عبارت مورد نظر برابر ۲ خواهد شد.

(متنات) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۴۹)

(سید علیزاده)

«۲۲۲- گزینه ۱»

$$\cos 4x - 1 + \cos^2 x + 3 = 0 \Rightarrow 2 \cos^2 2x - 1 - 1 + (\frac{1 + \cos 2x}{2}) + 3 = 0$$

$$\Rightarrow 2 \cos^2 2x - 1 - 1 - 5 \cos 2x + 3 = 0 \Rightarrow 2 \cos^2 2x - 5 \cos 2x - 3 = 0$$

$$\Rightarrow \cos 2x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{5 \pm 7}{4} \Rightarrow \begin{cases} \cos 2x = 3 \\ \cos 2x = -1 \rightarrow \cos 2x = \cos \frac{2\pi}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \xrightarrow{\div 2} x = k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

$$= \{\pm \frac{\pi}{3}, \pi - \frac{\pi}{3}, -\pi + \frac{\pi}{3}\}$$

$$\text{مجموع جوابها: } (\frac{\pi}{3}) + (-\frac{\pi}{3}) + (\pi - \frac{\pi}{3}) + (-\pi + \frac{\pi}{3}) = 0$$

(متنات) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۸)

(پیغامبر اکلام)

«۲۲۳- گزینه ۲»

$$\tan \alpha + 4 \cot \alpha = 4 \xrightarrow{\times \tan \alpha} \tan^2 \alpha - 4 \tan \alpha + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (\tan \alpha - 2)^2 = 0$$

$$\Rightarrow \tan \alpha = 2 \xrightarrow{\pi < \alpha < \frac{3\pi}{2}} \begin{cases} \sin \alpha = \frac{-2}{\sqrt{5}} \\ \cos \alpha = \frac{-1}{\sqrt{5}} \end{cases}$$

$$\sin 4\alpha = 2 \sin 2\alpha \cos 2\alpha = 2(2 \sin \alpha \cos \alpha)(2 \cos^2 \alpha - 1)$$

$$= 4 \left(\left(\frac{-2}{\sqrt{5}} \right) \left(\frac{-1}{\sqrt{5}} \right) \right) \left(2 \left(\frac{1}{5} \right) - 1 \right) = \frac{-44}{25}$$

(متنات) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۷)

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

